

Overwegingen voor religieuzen : de volmaaktheid van den religieuzen staat als vrucht van een volmaakt gebed

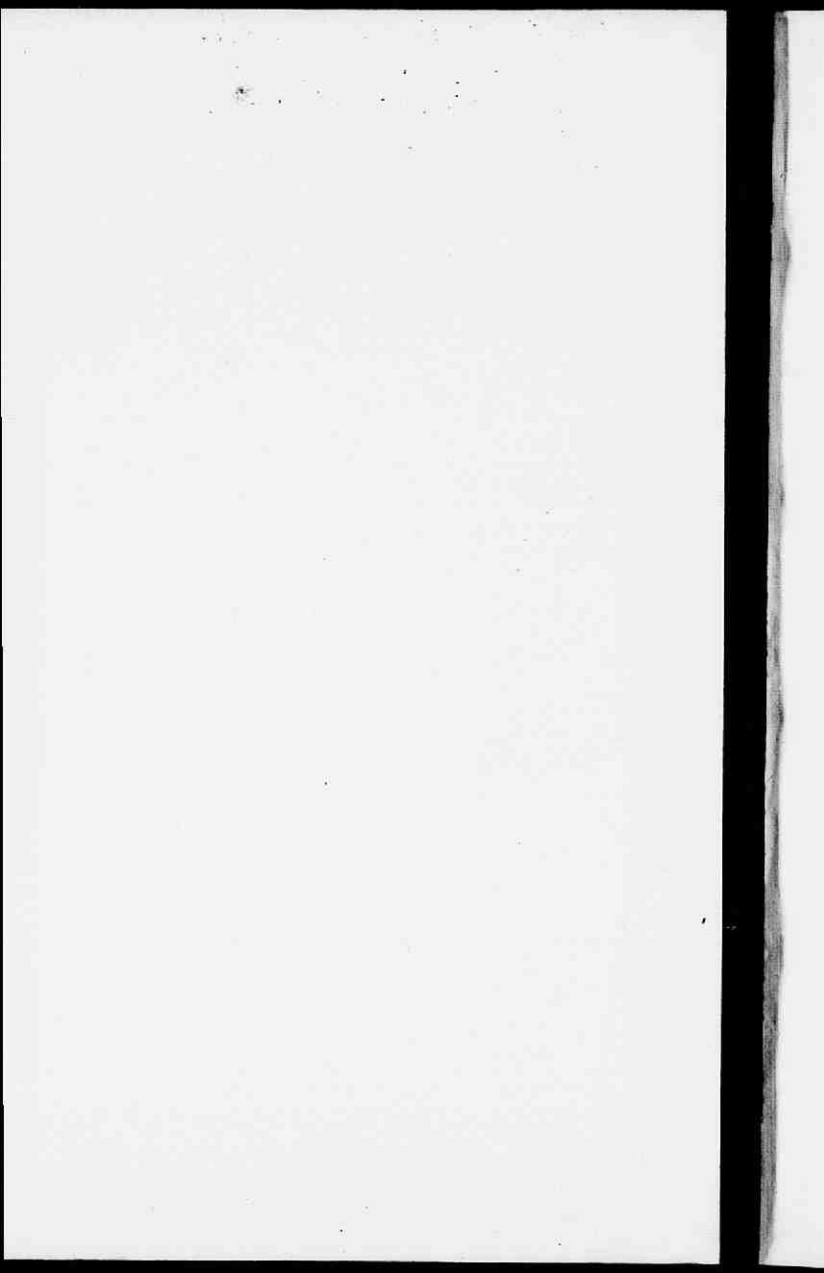
<https://hdl.handle.net/1874/294351>

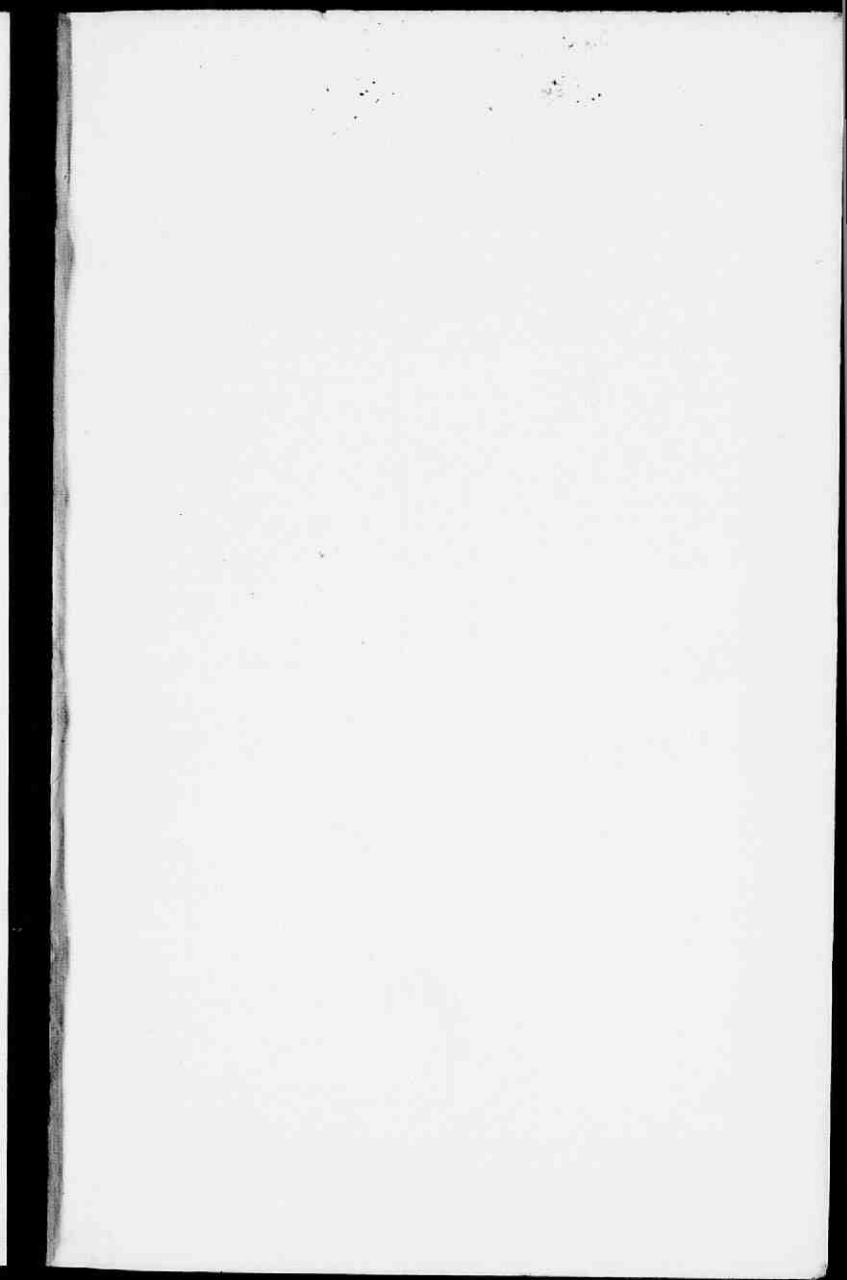
364

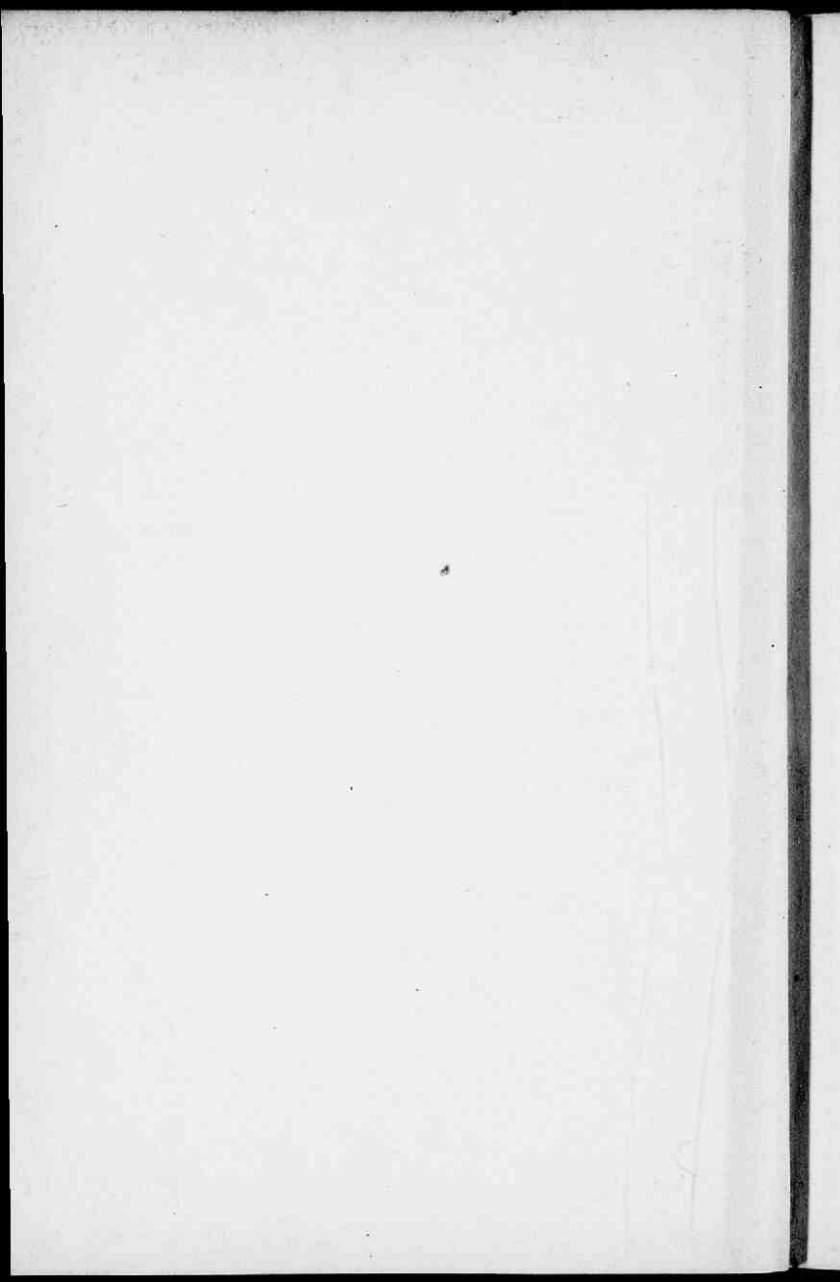
Vak 54

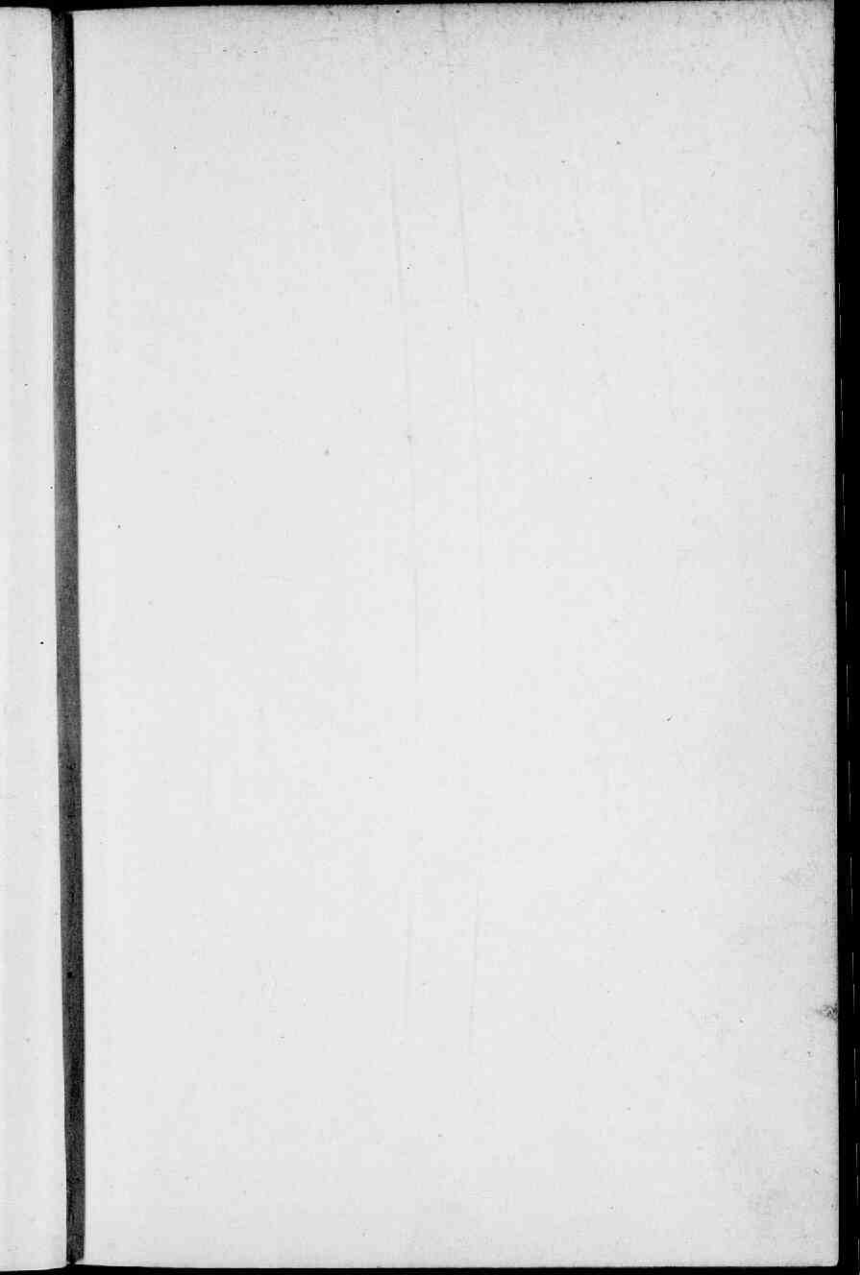
364

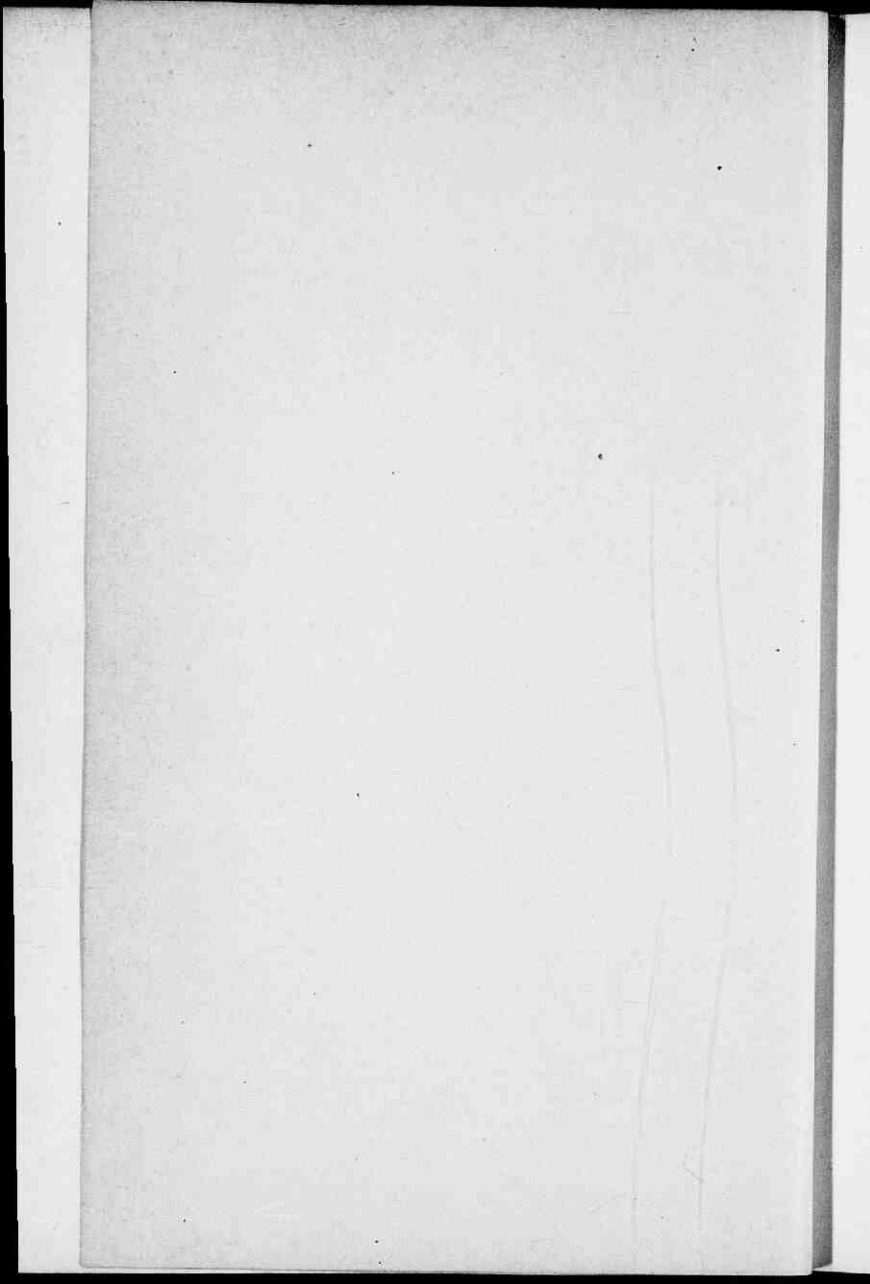
Vak 54

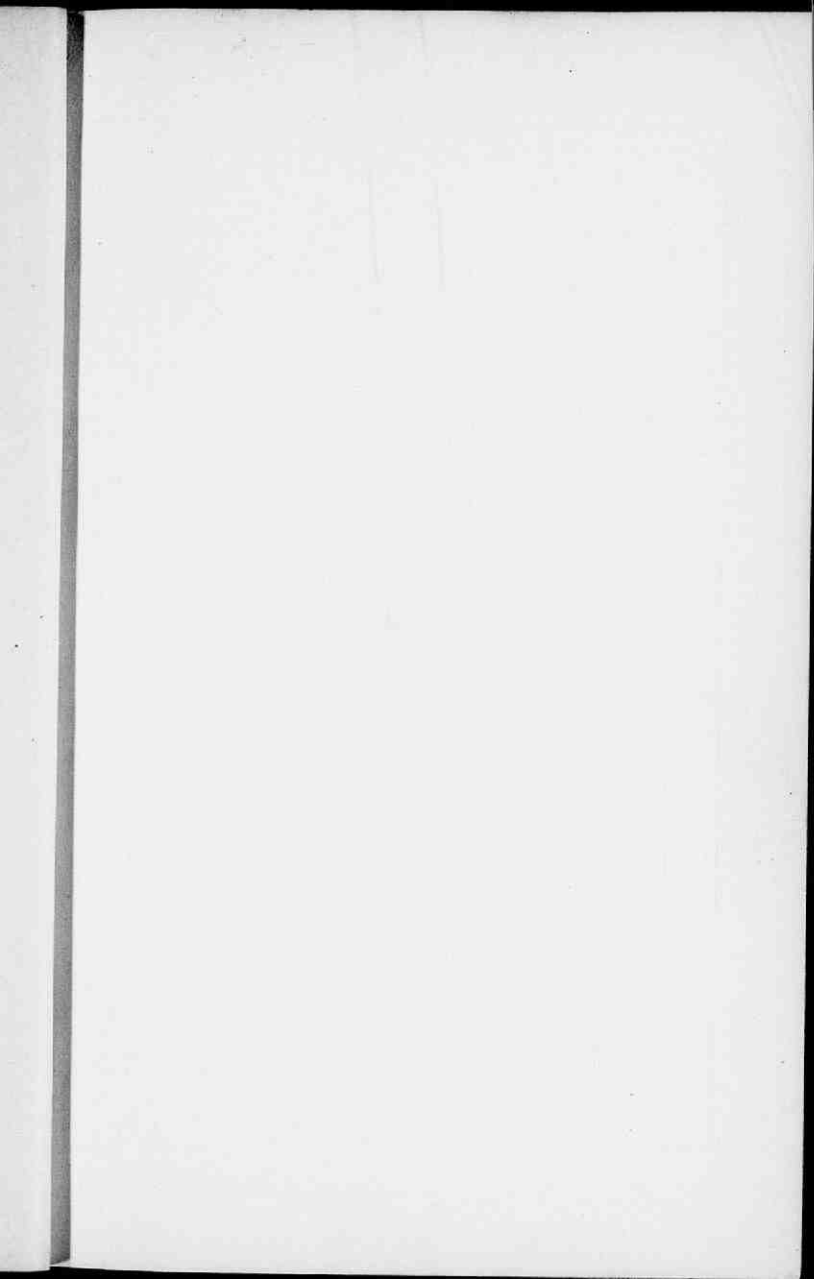

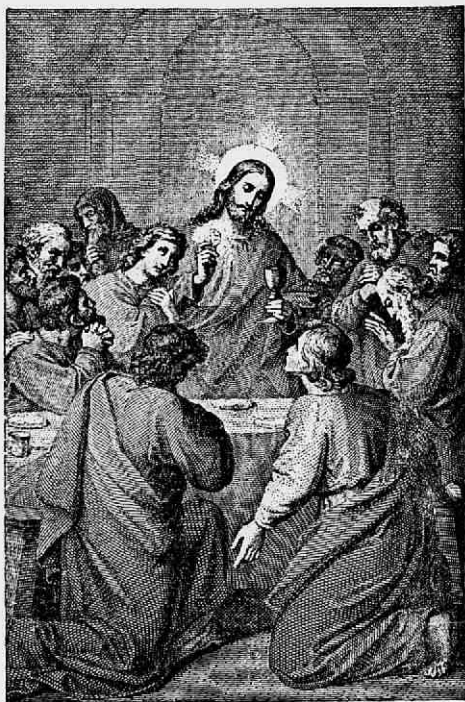

Neemt en eet, het is mijn Lichaam, mijne
Ziel, mijne Godheid, geheel Mij-zelfen.

VAK 54 No. 364

OVERWEGINGEN

VOOR

RELIGIEUZEN

*De volmaaktheid van den Religieuzen Staat
als vrucht van een volmaakt gebed.*

DOOR

Pater CHAIGNON, S. J.

Uit het Fransch vertaald

A. M. D. G.

Derde Deel.

B R E D A,
EDUARD VAN WEES,

De Prins-Cardinaal, D, 64,
Snelpers Bock- en Muziekdrukkerij.

1889.

Bibliotheek
MINDERBROEDERS
WEERT.

IMPRIMATUR.

Datum in Seminario Ypelaar, hâc 7^a Febr. 1889.

J. J. HOPSTAKEN, Kers.

Reg. Sem. Libr. Cens.

In
teeren
den
waan
licht
naar
dellij
innig
volle
toe l
die
hede
Kers
het
H.
wij
diep
herin
Daa
rust
E
ken
begi
Onz
den
tijd
die
den

DERDE DEEL.

TWEEDE BOEK.

VOORREDE.

In het eerste boek volgden wij de wijze van mediteeren, ons door den H. Ignatius aangewezen, welke den mensch leidt ter heiligheid langs drie wegen, waarvan de eerste hem zuivert, de tweede hem verlicht en met de hechtste deugden verrijkt, gevormd naar die van Jezus-Christus, de derde hem onmiddellijk bereidt tot de hoogste gelukzaligheid, hem innig met God vereenigende door de liefde. Hoe volledig dit plan ook zij, stond het ons echter niet toe lang genoeg te verwijlen bij de groote geheimen, die het voorwerp uitmaken der christelijke plechtigheden. Hoe konden wij toch de groote feesten van
EN, Kerstmis, Paschen, Pinksteren, H. Sacramentsdag,
88. *het feest van het H. Hart van Jezus, en die van de H. Maagd en der Heiligen met vrucht vieren, indien wij niet traden in den geest der H. Kerk, door ons diep te doordringen van de waarheden, welke zij ons herinnert, door de overweging van hetgeen zij herdenkt. Daarenboven schenkt eene wijze afwisseling van stof rust, vreugde en kracht aan de religieuze ziel.*

Het kerkelijk jaar wordt verdeeld in drie tijdvakken, welke wij ons voorstellen te volgen. Het eerste begint met den Advent en eindigt met het feest van Onze Lieve Vrouw Zuivering; het tweede bestaat uit den H. Vasten- en Paaschtijd; terwijl het derde tijdvak het overige des jaars omsluit, d. i. den tijd die verloopt van Pinksteren tot den 1sten Zondag van den Advent.

AFDEELING I.

De Advent en Kerstmis.

De Advent is een tijd van gebed en boetvaardigheid, door de H. Kerk ingesteld, opdat hare kinderen zich waardiglijk zouden bereiden tot het geheim der Geboorte van Jezus. Wat de veertigdaagsche Vasten is voor het Paaschfeest, wat de vier duizend jaren der oude wereld waren voor de komst van den Messias, zijn de vier weken van den Advent voor het Kerstfeest.

De drievoudige komst van den Zoon Gods houdt de H. Kerk bezig in dezen heiligen tijd en vraagt onze overweging. »In de eerste,» zegt de H. Bernardus, »komt Jezus in ons vleesch en bekleedt zich met onze zwakheden; in de tweede komt Hij in kracht en waarheid, in de derde zal Hij komen in glorie en majesteit.» Petrus van Blois voegt hierbij: »de eerste komst was nederig en verborgen, de tweede is geheimzinnig en liefderijk, de derde zal schitterend zijn, doch verschrikkelijk voor de zondaars. (1)

Gedurende dezen tijd, die bijzonder geschikt is tot onzen vooruitgang in de religieuze volmaaktheid, moeten wij ons in onze meditatiën en godvruchtige oefeningen bijzonder voorstellen het vernielen van al wat in ons het volmaakte rijk van Jezus-Christus belet, zooals de hoogmoed, de zinnelijkheid, de begerlijkheid, enz.

(1) De Adr. Serm. 5.

1ste OVERWEGING.

Eerste Zondag van den Advent.

PLICHTEN VAN DEN RELIGIEUS, TEN OPZICHTE DER
DRIEVOUDIGE KOMST VAN JEZUS-CHRISTUS.

- I. Op aarde door zijne geboorte, om derzelver
aanschijn te vernieuwen.
- II. In de zielen door zijne genade, om daarin
te leven en ze te heiligen.
- III. In de wereld op het einde der tijden, om
haar te oordeelen.

I PUNT. *Komst van den Zoon Gods op aarde, om derzelver aanschijn te vernieuwen.* Het is deze komst, welker gedachtenis de Kerk zich bereidt te vieren. Wat was de wereld, alvorens *het Woord mensch werd en onder ons kwam wonen?* Wat is zij geworden ten gevolge dezer geboorte, welke al de ware kinderen Abrahams zoo vurig begeerden? Uit welke diepe ellende heeft zij het menschedom getrokken? Vergelijken wij, wij vooral, bevoorrechte kinderen der katholieke Kerk, ons lot met dat der meest begunstigten onder het oude verbond.

Dien Messias, zoo vurig afgesmeekt van den hemel, de wolken en de aarde, bezitten wij; Hij is onze Emmanuel, de God met ons. De groote voorrechten, welke de aartsvaders en profeten verwachtten, genieten wij... Bedanken wij vurig genoeg de Voorzienigheid, die, toen zij ons tot het leven voorbeschikte,

onzen tijd geliefde te stellen in dat gedeelte der eeuwen, dat de komst van den Messias zou opvolgen? Wie denkt aan die uitmuntende weldaad? O Jezus, heb ik, ondanks uw licht en uw goddelijk voorbeeld, ondanks het zoo overvloedig deel, dat Gij mij geeft aan de verdiensten van uwen dood, zoo veel moeite om de plichten eener getrouwe deugd te vervullen, wat ware ik geweest, indien Gij mij hadt beperkt tot de betrekkelijk zwakke hulp aan de oude volken toegestaan?...

Aanbidden en beminnen wij den Verlosser in zijne geboorte; ontvangen wij Hem in eene vervoering van blijdschap en hoop. Hij komt door zijne genade in ons veranderingen uitwerken, even groot als die, welke Hij eenmaal in het heelal uitwerkte: onze duisternissen ophelderen, onze neigingen ten goede richten, ons heiligheid en geluk aanbrengen. Ach, zoo wij Hem toch toelieten ons al het goede te bewijzen, dat Hij ons begeert te doen!

II PUNT. *Komst van Jezus-Christus in onze zielen, om ze te heiligen en zalig te maken.* Het ware voor ons van geen nut geweest, dat de Zoon Gods achttien eeuwen geleden het menschelijk geslacht in zijne barmhartigheid bezocht hadde, zoo Hij niet voor ieder onzer onophoudelijk wederkeerde, om in ons dat leven van genade, waarvan Hij de bron is, te komen vestigen, onderhouden en volmaken. O geheim, dat aller harten moest verteederen! De liefdevolle Zaligmaker, die wel weet dat wij zijnen hemelschen Vader niet kunnen behagen, dan voor zoover Hij in ons zijnen eenigen Zoon, het voorwerp van zijn welbehagen ziet, wat doet Hij? Hij komt,

en door het geloof, door de kracht der HH. Sacramenten, hervormt Hij ons in zich-zelfen, zoodat wij niet meer in ons-zelfen, doch in Hem leven, en zijn hemelsche Vader, den blik op ons vestigende, kan zeggen: »Deze is mijn welbeminde Zoon.» Ziedaar de mensch, meer dan gezuiverd van zijn eerste zondevelk, hij is vergoddelijkt! De bijzondere genade van den Advent bestaat hierin, dat Jezus gedurende deze vier weken met meer aandrang klopt aan de deur onzer harten. Hij zal daarin geboren worden, zoo Hij plaats vindt: in de rechtvaardigen om hun eene vermeerdering van geestelijk leven te schenken, in de zondaars, door hen te trekken uit dien staat des doods, want Hij wil dat de goddelooze zelf zich bekeere en leve; Hij komt niet slechts zijne kudde in het algemeen in oogenschouw nemen, Hij strekt zijne zorgvuldigheid uit over elk zijner schapen in het bijzonder. Sta dan op uit uwe traagheid, o gij sluimerende en kwijnende ziel. De H. Paulus roept u toe, dat het tijd daartoe is: *Hora est jam nos de somna surgere* (1). Gij moet uwen Verlosser ontvangen en met Hem alle goed, alle schatten van genade, die Hij voor u bestemd heeft. Gij bezit Hem reeds, daar gij behoort tot de rechtvaardigen, gelijk ik veronderstel, doch gij bezit Hem zonder Hem te kennen, zonder Hem te smaken. Hij keert weder met eene vermeerdering van teederheid. Hij wil *alle zaken vernieuwen* (2). En gij, arme zondaar, waarom zoudt gij blijven in den slaap des doods? Zie! daar komt Hij, die het leven is!

(1) Rom. 13, 11. (2) Apoc. 21, 5.

III PUNT. *Laatste komst van Jezus-Christus in de wereld om haar te oordeelen.* Bij het naderen van het Kerstfeest voorziet de H. Kerk met droefheid, dat vele harer kinderen de schuldige onverschilligheid zullen navolgen van de inwoners van Bethlehem, toen haar aanbiddelijke Bruidegom in hun midden wilde geboren worden. *De zijnen wilden Hem niet ontvangen. Er was geene plaats voor Hem.* Wat doet zij niet om ons aan te zetten onzen Verlosser beter te ontvangen?

In de kerkelijke diensten hoort men slechts de smeeke-tonen van het gebed, de verzuchtingen van het berouw. De Kerk wil dat de stem van den grooten apostel, de stem van Isaïas, de stem van Joannes op de oevers der Jordaan zich vermengen met die der predikers, ten einde het berouw in onze harten te doen opwellen. Zij doet het schuldig geweten sidderen, door de vreeze des oordeels. Zij heeft tot allen gezegd: »Kiest òf barmhartigheid, òf rechtvaardigheid, òf het liefdevol Lam, dat de zonden der wereld komt wegnemen en uitwisschen, of den verschrikkelijken leeuw, die eene schitterende wraak komt voltrekken." Ontvangt gij nu met liefde Dengene, die zich in de kribbe aan u, onder zulke hartroerende trekken, gaat voorstellen, dan zult gij Hem niet behoeven te vreezen, ja, gij zult zelfs deelen in zijne zegepraal, als Hij zal komen om levenden en dooden te oordeelen. Doch wee hen, die den tijd van zijn bezoek niet gekend, niet gebruikt hebben. Hebben zij hun hart gesloten voor het liefdevol Kind, dat in zijne kribbe over hen weende, dan zullen zij eens de kreet van vertwijfeling doen hooren: *Bergen, valt*

op ons, heuvelen, bedekt ons! Neem dan bij het intreden dezer dagen van zaligheid het besluit ze door te brengen, volgens de meening der H. Kerk en de behoeften uwer ziel. Keer in u-zelfen, bid, doe boetvaardigheid en werk ernstig, om het pad recht te maken, waarlangs de Heer tot u komt, want Hij heeft, van alle menschen sprekende, gezegd: *Zie ik sta aan de deur en klopf, zoo iemand mij hoort en mij de deur opent, zal ik bij hem binnentreden* (1). O kom, Heere Jezus, kom: *Veni, Domine Jesu.* (2)

2de OVERWEGING.

Tweede Zondag van den Adrent.

GRONDSLAGEN VAN HET VERTROUWEN OP GOD.

In de vurigste gemeenten worden zielen gevonden, die grooten voortgang zouden maken op den weg der religieuze volmaaktheid, indien zij niet door eene overdreven vrees werden teruggehouden, en die, gelijk de Zaligmaker dit aan zijne apostelen verweet, slechts vreesachtig zijn, omdat zij kleingeloovig zijn. (3) De H. Paulus tracht in zijn epistel van dezen dag hun hart door het vertrouwen uittezetten: *De God nu der hope vervulle u met alle blijdschap en vrede in het gelooven; opdat gij overvloedig moogt zijn in de hoop en in de kracht van den H. Geest* (4). Inder-

(1) Matth. 8, 26. (2) Rom. 15, 13. (3) Apoc. 3, 20. (4) Apoc. 22, 20.

daad, in welken toestand van lijden of beproeving wij ons ook mogen bevinden, zoo steunt ons vertrouwen in God altijd op twee onwankelbare grondslagen; zijne beloften en ons eigen vertrouwen, waarbij nog het verbond door den Heer met de religieuze ziel aangegaan, deze veel grootere rechten toekent, dan aan de gewone geloovigen.

I. God heeft zich verbonden niets aan het vertrouwen te weigeren.

II. Hadde God ons niets beloofd, toch zou ons vertrouwen alleen alles van Hem verkrijgen.

I PUNT. *God heeft de stellige en hechtste verbintenissen aangegaan, aan het vertrouwen niets te weigeren.* Hoe zeldzaam de goede trouw ook zij onder de menschen, zouden wij de vervulling eener belofte als verzekerd beschouwen, welke tot waarborg het eerewoord van een braaf man heeft, vervat in een schrijven door hem in onze handen gelegd, vooral indien hij zijn woord en schrift door eed heeft bekrachtigd en een onderpand der grootste waarde tot borg gesteld heeft. Wie zou kunnen gelooven, dat de Heer zich ten onzen opzichte op al deze wijzen heeft willen verbinden?

Wij hebben zijn woord: *Vraagt en gij zult verkrijgen, klopt en u zal opengedaan worden; wat gij ook van mij moogt vragen, zult gij verkrijgen, indien gij gelooft... Alles is mogelijk voor hem, die gelooft!* In de H. Schrift is gelooven en hopen vaak eene zelfde zaak. Het is altijd het geloof en de hoop van hen, die zijne hulp inroepen, welke de Heer verhoort en Hij zegt ons dit. Hij verklaart ons zelfs,

dat, a
Hij o
liefde
zijne
Deze
geloof
dat
welk
med
zoud
woo
kon
eene
hoe
zal
ook
een
eer
W
wij
zul
mij
teg
sch
be
wi
in
sta
da
on
ze
to

dat, alvorens wij ons verzoek tot Hem gericht hebben, Hij over onze noodwendigheden waakt, om met de liefde eens vaders daarin te voorzien, en dat zonder zijne toelating geen haar van ons hoofd zal vallen... Deze godspraken zijn duidelijk en helder. Welk geloof hechten wij er aan? Zou men niet zeggen, dat zij komen uit een anderen mond, dan uit dien, welke ons zoo vele onverklaarbare geheimen heeft medegedeeld, waaraan wij echter in het minst niet zouden durven twijfelen? Abraham gelooft Gods woord en daarom hoopt hij tegen alle hoop in. Hoe kon Isaïc, eenmaal geslachtofferd, de vader worden eener talrijke nakomelingschap? Dit is waar; doch hoe kon God ontrouw worden aan zijn woord? Dan zal een doode moeten herleven? En moest God er ook duizend doen verrijzen, de wereld vernietigen, eene nieuwe wereld scheppen..., dit alles zal God eer doen, dan te ontbreken aan zijn woord.

Wij hebben daarenboven dit woord op schrift; wij lezen het in de H. Schrift, waarop wij geoordeeld zullen worden. Heilig Evangelie, zoudt gij tegen mij kunnen getuigen voor Gods rechterstoel, als gij tegelijk met mijne ongetrouwheden aan uwe voorschriften, tevens de ongetrouwheid van God aan zijne beloften zoudt moeten getuigen? Ja, mijn God, wilt Gij rechtvaardig en waarachtig bevonden worden in uwe woorden, dan moet Gij mij al datgene toestaan, wat ik U met vertrouwen vraag en zelfs al datgene, wat Gij mij recht hebt gegeven van uwe oneindige goedheid te verwachten, zonder dat ik er zelfs aan denk het U te vragen. Ik heb een borgtocht van uwe hand, die mij tot onderpand strekt

uwer beloften. Ik heb dus niets te vreezen en daarenboven geeft de Zaligmaker ons nog vaster verzekering. Wij hebben zijn woord door een eed bevestigd: »voorwaar, voorwaar, ik zeg het u, al wat gij den Vader in mijnen naam zult vragen, zal Hij u geven. Tot hiertoe hebt gij nog niets gevraagd *in mijnen naam*, dat is met dat vast vertrouwen, hetgeen mijne belofte en mijne bemiddeling u moeten inboezemen. *Ik zweer bij mij-zelfen*, bij de eeuwige waarheid, bij mij, die den leugen haat en den meened bestraf; ik zal voor u zorg dragen, indien gij al uwen kommer werpt in mijnen schoot." Hoe gelukkig zijn wij, wij, ten wier gunste God zich door eed verbindt! doeh hoe ongelukkig, zoo eene dergelijke toegevendheid nog niet voldoende is, om ons gerust te stellen.

En, zijn er ook menschen, die hun woord intrerken, hunne handteekening verloochenen, hunnen eed breken, zoo zijn er echter geene, wier onstandvastigheid of valsheid men behoefte te vreezen, als zij een onderpand gesteld hebben of borg gebleven zijn voor hun woord, en ziedaar hoever God gegaan is om ons vertrouwen te verkrijgen. De milddadigheden des Heeren, zegt de H. Augustinus, dragen dit dubbel kenmerk, dat zij eene weldaad zijn en tegelijkertijd een onderpand van nieuwe weldaden. God dreigde het morrende Israël te verdelgen, en om Hem te vermurwen, herinnert Mozes Hem de schitterende wonderen, ten gunste van dit volk uitgewerkt. Hierdoor herinnerde hij Hem de misdaden van een ondankbaar volk en rechtvaardigde hij zijnen toorn, in plaats van dien te bedaren; nochtans

aren- bedaarde hij God: De Heer schonk genade. Het kost
ring. een goed vader veel de zoetste vrucht, die hij uit
tigd: zijne weldaden trekken wil, te verliezen. Wat mij
den ontstelt en beangstigt, is vooral de herinnering aan
even. zoovele weldaden, die ik heb ontvangen, en het is
ijnen juist dit, wat mij behoort te troosten. Hoe meer
ijne tranen en bloed Jezus gestort heeft ter mijner heili-
men. ging, hoe meer waarde Hij hecht aan den goeden
eid, uitslag eener onderneming, waarvoor Hij zich zulke
graf; groote offers heeft opgelegd.

wen Eindelijk zijn het niet alleen zijne genadeschatten,
zijn welke Hij mij geeft tot onderpand zijner beloften;
ver- Hij geeft zich-zelfen, want Hij behoort mij toe,
ijke de Vader heeft Hem ons gegeven, Hij heeft zich
rust zelven gegeven en geeft zich nog geheel aan mij
zoo dikwijls ik dit wil. Als ik Hem aan zijnen
ek- Vader opoffer, doe ik mijn recht gelden op het bezit
eed van het hemelsch koninkrijk. »De Heer is mij ge-
as- worden tot wijkplaats, en mijn God tot een steun
als mijner hoop" (1). Welk eene rust moest in ons
en hart eene zoo vast gewaarborgde verbintenis vestigen?
an En nochtans is er nog meer.

g- II PUNT. *Hadde God geene enkele verbintenis met*
en *ons aangegaan, dan nog zou ons vertrouwen Hem*
en *verplichten ons alles te verleenen.* Dit vertrouwen
n. vereert Hem en Hij zou zich onteeren, indien Hij
en er niet aan beantwoordde.

de Alles van God verwachtende, bewijzen wij Hem
t- ten eerste eene eer, die Hem dierbaar is, die Hij
en begeert en van ons vraagt. »Roept mij aan op den
n

(1) Ps. 93, 22.

dag der benauwdheid; ik zal u er uit redden en gij zult mij eeren" (1). De grootste eer, welke Hij van ons kan ontvangen; want als ons vertrouwen volkomen is, dan verheerlijkt het al zijne oneindige volmaaktheden: de waarheid van zijn woord, de getrouwheid zijner beloften, zijne wijsheid, welke Hem al onze behoeften doet kennen en de middelen om daarin te voorzien, zijne macht, welke over alle hinderpalen zegeviert, doch vooral zijne barmhertigheid, zijne onuitputtelijke teederheid, door het bewustzijn, waarin wij steeds verkeerden, dat Hij ons altijd bemint, hoewel wij zijne gramschap verdiend hebben. Wij bewijzen Hem aldus de Hem waardigste, de meest kiesche eer, want het vertrouwen is de hulde des harten; hieruit ontstaat het verlangen dat de mensch koestert, om het vertrouwen te winnen zijner medemenschen.

God zou eindelijk zich-zelf onteeren, zoo Hij toeliet, dat wij bedrogen werden in ons vertrouwen, omdat het dan zou blijken, dat de goddelijke goedheid in werkelijkheid minder was, dan in de verbeelding der menschen. Het is op deze overtuiging, dat de leer gevestigd is der kerkleeraars, dat de hoop de maat is der genaden, welke wij ontvangen. De H. Thomas zegt, dat de hoop de grondslag is der verwerving, even als de liefde de grondslag is der verdiensten; want even als wij verdienen, naar mate wij beminnen, zoo verkrijgen wij naar mate wij hopen.

Beoordeelen wij ten minste het Hart van God naar het onze. Wij zouden hem, die zou weigeren zijn naasten te helpen, die met vertrouwen tot hem

(1) Ps. 49, 15.

kwam, den naam van mensch onwaardig achten, vooral als het hem gemakkelijk viel den gevraagden dienst te bewijzen en het een dienst van groot belang gold; hoe dan zou God zijn kind kunnen verstooten, dat zich in zijne armen werpt, in plaats het te behoeden voor het eeuwig verderf, daar Hij om het te redden, dit slechts behoeft te willen? Is dit niet het denkbeeld, dat Hij zelf ons geeft van zijne goedheid, als Hij zegt: *Omdat hij op mij vertrouwd heeft, zal ik hem redden; omdat hij mijnen naam kent, zal ik hem beschermen?* (1)

O Jezus, hoe weinig kent hij uwen naam, hij, die niet alles van U durft hopen? Hoe spoedig zou eene religieuze ziel getroost worden, als zij, in die oogeblikken van ontsteltenis, waarin zij door zwaarmoedige gedachten wordt aangevallen, hare blikken tot U keerde, en zich verbergende in de wonde van uw heilig Hart, zich verbeeldde U tot Maria, die voor haar smeekt te hooren zeggen: »Ik heb vele reden, o mijne moeder, die bedroefde ziel ter hulp te komen. Gij bidt voor haar, zij heeft alles verlaten om mij te volgen, zij heeft mij zoo veel gekost! doch vooral zij heeft in mij gehoopt, en dit is voldoende... Het geldt mijne eer haar vertrouwen niet te beschamen, ik zal haar verlossen van hare vijanden; ik zal haar geluk bevestigen." Dat dan anderen steunen op een leven van onschuld en rijk in goede werken; ik, Heer, zal slechts steunen op U en op mijne hoop; Gij hebt mij daarin bevestigd door deze overweging; ik zal dan in vrede rusten en op U mijn betrouwen stellen.

(1) Ps. 99, 14.

3de OVERWEGING.*Derde Zondag van den Advent.*

GEESTELIJKE VREUGDE.

Niets geeft het juk van Jezus-Christus meer eer, dan het blijmoedig gelaat van hen, die het dragen. De religieuzen zijn den geloovigen het voorbeeld schuldig van die heilige vreugd, welke de Kerk zou willen zien heerschen in het hart van al hare kinderen. Zelfs in den tijd, toegewijd aan de boetvaardigheid, den Advent en de Vasten, onderbreekt Zij hare klaagtonen, versiert hare altaren, verlangt dat hare gezangen, en al de vormen der kerkelijke diensten spreken van vreugde en blijdschap.

- I. Wat is de geestelijke blijdschap, en welk denkbeeld moeten wij ons daarvan vormen?
- II. Hoezeer God verlangt, dat wij die immer bezitten.
- III. Hoe nuttig en noodzakelijk zij is ter onzer heiliging.

I PUNT. *Waar denkbeeld der geestelijke vreugde.* Dit geeft ons de H. Paulus in den epistel van dezen dag. Doordringen wij ons diep van de vermaning, die hij ons geeft: *Mijne broeders verblijdt u in den Heer ten allen tijde; ik herhaal het: verblijdt u; uwe bescheidenheid worde allen menschen bekend. De Heer is nabij. Weest in niets bekommerd; maar laat in alles door bidden en smeeken met dankzegging uwe begeerten bij God bekend worden. In deze woorden*

vinden wij het kenmerk en de beweegreden eener oprecht christelijke vreugde. In God wordt zij geput: *In Domino*; daarom is zij onverstoorbaar; de vreugde ontstaan uit de bevrediging der hartstochten, verloopt gelijk een stortvloed, die weldra uitdroogt en slechts een onzuiver slijk achterlaat. De vreugde, ons door de schepselen verschaft, is zij al onschuldig, zoo is zij ten minste ijdel, oppervlakkig en vergankelijk, gelijk de voorwerpen, die haar opwekken. De geestelijke vreugde is de eenige, die het hart vervult en altijd kan duren, omdat zij voortwelt uit hare bron: *Semper*. Zij is bescheiden en zedig en heeft niets gemeens met de dwaze en lichtzinnige vreugde der wereld; de apostel geeft daarvan de reden, zeggende dat zij gegrondvest is op ons geloof in de tegenwoordigheid Gods. *Dominus prope est*, in zijne wijsheid, in zijne goedheid, in zijne getrouwheid aan zijne beloften, waardoor in ons het gevoel van vertrouwen ontstaat. Wie zou ons kunnen aantasten? God is overal, Hij ziet alles, Hij kan alles, Hij wil ten allen tijde ons geluk, zijne schatten behooren ons, Hij heeft den sleutel in onze handen gesteld, te weten het gebed en Hij heeft gaarne, dat wij daarvan gebruik maken. Door de herinnering aan reeds ontvangen weldaden opgewekt, verkrijgt het gebed alles. De geestelijke vreugde is in ons eene gave van den H. Geest en een begin van deelneming aan de vreugde van God-zelfen. Op aarde valt de vreugde druppel voor druppel in de ziel der uitverkoornen; in den hemel zullen zij zich dompelen in de vreugde huns meesters. Wat is dan mij verheugen in God? Het is in Hem en in

zijnen dienst al mijne voldoening zoeken. Ik verheug mij in God, als ik mij verheug in de vervulling van zijnen wil, als ik mij verheug de dienaar te zijn van zulk een goeden meester, het kind van zulk een teeder Vader...., als ik mij verheug over de liefde, welke Hij mij toedraagt, over de bewijzen, welke Hij mij daarvan geeft, over de weldaden, die ik van Hem verwacht.... Maar ik verheug mij in God op de volmaaktste wijze, als ik gaarne zijne oneindige volmaaktheden, zijne volstreckte onafhankelijkheid, zijne opperste gelukzaligheid overweeg, welke al de aanslagen der bedorven harten noch verminderen, noch verstoren kunnen.... dan is mijne vreugde de liefde van het kind, dat zijnen vader gaarne beschouwt en zich gelukkig gevoelt over zijn geluk.

II PUNT. *Hoe aangenaam onze geestelijke vreugde aan God is.* Hij schiep ons naar zijn beeld; Hij wil, dat wij zooveel mogelijk Hem gelijken. Wij misvormen dat goddelijk beeld door onze droefgeestigheid, want God is de vreugde, zoowel als de liefde. Op welke bladzijde der gewijde bladen vinden wij geene dringende vermaning tot den zondaar, om zich te bekeeren, geene herhaalde uitnoodiging tot den rechtvaardige, om zich te verheugen? Onze vreugde is God zoo aangenaam, als zij Hem tot voorwerp heeft, dat zij een zeker middel is, om van Hem te verkrijgen hetgeen wij verlangen.

De blijdschap is de vrucht der rechtvaardigheid zij behoort u toe, getrouwe zielen, niemand mag u haar bezit betwisten; gij zoekt den Heer, gij wilt Hem alleen toebehooren, dit is voldoende, gij hebt

recht u te verheugen. Luistert naar Hem, als Hij u zoo herhaaldelijk uitnoodigt tot juichen, tot jubelen, tot vervoering eener levendige vreugde. O gij looft Hem op waardige wijze, alleen door u gelukkig te toonen in zijnen dienst. Van u moet in het bijzonder gezegd worden, dat de Heer u beschermt onder zijne vleugelen, gelijk de hen hare kuikens, en gij zoudt onverschillig blijven, daar waar de profeet jubelde van blijdschap? (1). Zeg niet, vreesachtige zielen, dat zoo de blijdschap wordt aanbevolen, de vrees dit ook wordt. Neen, uw angst, uwe kleinmoedigheid, uwe gedruktheid is niet de vrees, die God beveelt. Deze verstijft het hart niet, daar men juist die zalige vrees in een blijmoedig hart moet bezitten. David leert het ons. *Uwen naam te vreezen zij de vreugde van mijn hart.* (2). De heiligen vreezen God te mishagen, omdat zij zijn welbehagen beschouwen als het grootste goed, zijn mishagen als de grootste aller rampen. Hunne vrees ontstaat uit de liefde. »De vrees des Heeren, zegt de Wijze Man, is de kroon der wijsheid, zij vervult en verleent hem rijkelijk vrede en heil.» (3) Brengt gij den Heer een offer, zoo doe dit niet met droefheid en als gedwongen, want Hij bemint den blijden gever. Treed in zijnen tempel om te bidden, dat de vreugde er met u intrede, en verjaag haar niet tegen den wil van God, die u in zijn huis wil verblijden.

III PUNT. *Hoe nuttig en noodzakelijk de vreugde is tot onze heiliging.* Overwegen wij wel deze woorden: *Vreugde des harten is het leven des menschen en een*

(1) Ps. 81, 11. Ps. 32, 1. (2) Ps. 85, 11. (3) Eccli 1, 22.

onuitputbare schat van heiligheid en iemands vroolijkheid is lengte van dagen (1). De geestelijke vreugde is, even als de ware godsvrucht, waarvan zij onafscheidbaar is, nuttig tot alles, zij heeft beloften voor dit en voor het toekomstig leven. Wij beschouwen haar slechts onder dit laatste opzicht. Even als de droefheid de ziel doodt, en het verderf van velen bewerkt, zoo maakt de blijdschap haar zalig. Zij is een bolwerk, dat de onschuld beschermt, of een krachtig middel, om derzelver verlies te herstellen. Wordt gij bekoord? Als de droefheid uw hart overmeestert, valt gij in duisternis, verliest gij uwe kracht, gij wordt overwonnen. Uwe wapenen zouden het gebed, het vertrouwen op God, de versterving zijn, doch het gebed staat u tegen, het vertrouwen verlaat u, de versterving wordt u onmogelijk. Als gij blijdschap en hoop bezit, zal God u verlossen; Hij heeft dit beloofd; hadde Hij geen andere beweegreden u tegen den duivel te beschermen, die slechts uw vijand is, omdat hij de zijne is, zou uwe hoop alleen Hem hiertoe verplichten. Zijt gij gevallen? dat de hoop der vergeving uwe ziel kome bemoedigen, ontsteld als zij is door den eersten indruk van haren val; dat zij u tot God terugbrengt. — Met de vreugde zal Hij u de zaligheid terugschenken, — Is er sprake van het vervullen uwer plichten? niets zal u dit zoo gemakkelijk maken als de heilige vreugde. Men kan van dit zoet gevoel hetzelfde zeggen, wat de schrijver der Navolging zegt van de liefde, waarvan het een der kostbaarste vruchten is: »Niets drukt,

(1) Eccli 30, 23.

niets kost haar; zij beproeft meer dan zij kan, nooit gelooft zij iets onmogelijk en daarom kan zij alles." De droefheid daarentegen, ontzenuwt den moed; de minste moeilijkheid slaat dien neder; zij maakt ons lastig in den omgang, ontevreden met ons-zelf en anderen. Zij sleept ons mede in twee tegenovergestelde uitersten, de wanhoop, of de dwaze zucht tot schuldig genot; de zwaarmoedigen zijn meer geneigd tot zinnelijkheid, juist omdat zij aan droefheid ten prooi zijn. Besluiten wij dan dat de blijdschap niet slechts nuttig, doch noodzakelijk is; het hart des menschen, zegt de H. Gregorius, kan niet leven zonder vermaak; indien het dit niet vindt in de deugd, zoekt het dit in de ongeregeldheid der zinnelijke voldoeningen. Wel moet de droefheid een groot beletsel ter zaligheid zijn, daar de H. Kerk even dringend voor ons vraagt, *dat wij van de tegenwoordige droefheid verlost mogen worden, en de eeuwige vreugde mogen genieten.*

Heer, indien ik U bemin, zal ik vreugde en eene overstoorbare vreugde genieten; maar ook als ik de geestelijke vreugde bezit, zal ik U beminnen; de vreugde verwijdt het hart en opent het voor de zoete gevoelens der liefde. O mijn God, geef mij uwe liefde, geef mij de blijdschap, die uit uwe liefde voortspruit, dan zal niets mij van U kunnen scheiden noch mijn geluk verstoren.

4de OVERWEGING.

Vierde Zondag van den Advent.

LEVEN VAN JEZUS IN MARIA.

- I. Jezus offert zich aan de glorie zijns Vaders.
- II. Jezus wijdt zich reeds toe aan de zaligheid der menschen.

I PUNT. *Leven van Jezus in den schoot van Maria, leven van opoffering aan de glorie zijns Vaders.* De ziel van den Zoon Gods was nauwelijks vereenigd met zijn lichaam en zijne menschheid met het Woord, of reeds begint Hij zijne zending van verzoening. Van het eerste oogenblik zijner ontvangenis, in het genot van de aanschouwing van God en van het vrije genot zijner inwendige vermogens, heeft Hij de oneindige uitmuntendheid gekend van Gods heerlijkheid, — wat zij verdient en welke beleediging zij van den zondigen mensch heeft ontvangen, en onmiddellijk bood Hij zich aan bij zijnen Vader, als een slachtoffer van aanbidding, van lof, van verzoening,... alle beschikkingen zijner voorzienigheid omhelzende, en in het bijzonder dien bitteren kelk van lijden en vernedering, waaraan de verlossing van het menschdom gehecht was. Bij het intreden der wereld zegde Hij tot zijnen Vader: *Slachtoffer en offerande wildet gij niet, maar een lichaam hebt gij mij toebereid; brandoffers voor de zonden behaagden u niet! Toen sprak ik, zie, ik kom* (1). Ziedaar zijne

(1) Heb. 10, 5—7.

bezigheid in den moederschoot; zij zal die van geheel zijn leven zijn. Niet slechts bij elk der geheimen, welke Hij gaat vervullen, als zijne geboorte, zijne besnijdenis, zijne vlucht naar Egypte enz., maar bij elken tred, welchen Hij op zijne loopbaan zal zetten, zal Hij het offer van zich-zelfen ten volle vernieuwen, voortdurend zal Hij herhalen: »Zie, ik kom, o mijn Vader, hier ben ik, wat wilt Gij dat ik doe om U waardiglijk te vereeren? Uw wil is als het leven mijns harten, hij zal mijn onveranderlijke regel zijn.»

Weldra zullen de engelen ons eene groote reden tot blijdschap aankondigen; verheugen wij ons reeds van nu af, want God heeft voor ons reeds plannen van verzoening en liefde; Hij begint reeds zijne glorie te herkrijgen. Sedert den dag, dat een menschgeworden God de dienaar en aanbiddervan God is geworden, ontvangt het oneindig Wezen eerbetuigingen geëvenredigd aan zijne oneindige volmaakt-heden. Vereenigen wij onze hulde met die van God, onzen middelaar. Leeren wij dan de eer van God hoogachten, beminnen, in alles zoeken. O goddelijke glorie, hoe groot is hij, die slechts voor U leeft en werkt; dit toch is leven en werken als God, die zich geen ander doel kan voorstellen, dan zijne eigene glorie. Hoezeer wordt hij door God bemind, omdat hij zelf God bemint met de volmaaktste liefde, zich-zelfen geheel uit het oog verliezende, om slechts God te zien en te zoeken. Hoe wel begrijpt hij zijne ware belangen! daar de kleinste, de natuurlijkste, de onverschilligste zaak, verricht in staat van genade tot eer van God, eene overmaat van geluk verdient voor alle eeuwigheid.

Goddelijke glorie, waart gij het einde van al mijne handelingen, de drijfveer mijns levens, het begin van al mijne besluiten, hoe groot ware mijn vrede! want beantwoordende aan mijn einde, zou ik rechtvaardig zijn; de vrede toch is de vrucht der rechtvaardigheid, de belooning der nagekomen orde. De vrede is beloofd aan den goeden wil. Kan er een betere wil zijn, dan die van hem, die altijd en in alles de glorie Gods zoekende, nooit een anderen wil heeft, dan den wil van God zelve?

II PUNT. *Leven van Jezus in den schoot van Maria, leven van toewijding aan de zaligheid der zielen.* De glorie van God, de eenige, die Hij van redelijke wezens kan ontvangen, bestaat in door hen gekend, bemind, aanbeden, gediend te worden: eene noodzakelijke voorwaarde om hen deel te doen nemen aan zijn geluk. Ziedaar het heilig vuur, dat Jezus op aarde is komen brengen! O hoezeer begeert Hij dat het overal brande! Reeds stelt Hij zich, met een nooit onderbroken toeleeg van geest, den treurigen staat voor van het menschelijk geslacht, gedompeld in duisternis, bezoedeld met alle misdaden... zoovele rampzalige zielen, welke onophoudelijk nedervallen in den afgrond der hel. Welke droefheid voor zijn mededoogend Hart! Wanneer zal Hij met reuzenschreden kunnen voortsnelen op den weg der verlossing?

In den schoot van Maria begint Hij reeds de heilige ondernemingen van zijnen ijver. Niet tevreden met onze verkeerde denkbeelden te hervormen en ons te leeren het verborgen leven, de nederigheid, het geduld, de gehoorzaamheid, al de deugden, die

mijne ons zalig kunnen maken te leeren, wekt Hij zijne
 begin moeder op Hem te dragen in het huis van Zacharias,
 rede! waar Hij zijn voorlooper gaat heiligen, Elisabeth
 recht- met den H. Geest gaat vervullen, overvloedige zege-
 recht- ningen gaat storten over het geheele gezin... Daaren-
 e. De boven werkt Hij aan zijn werk van barmhartigheid
 r een door zijne onderwerping aan den wil zijns Vaders,
 en in door het voortdurend offer, dat Hij Hem aanbiedt
 a wil van zijne gevangenschap, zijne vernedering, zijne
 van zwakheid en onmacht... en vooral door zijn gebed.
 der Hij vraagt en verkrijgt al de genaden, welke tot
 van het einde der eeuwen aan zijne Kerk zullen worden
 hen toegestaan... Mijn God, hoeveel goed kan men
 eenne bewerken in het verborgen, ongezien, zonder ge-
 men gedruisch, even onbekend bij de menschen, als de Heer
 ezus in den schoot zijner moeder.

Hij O Jezus, geef mij een hart, dat het uwe begrijpe
 met en navolge, een hart zoo onthecht van de schepselen
 gen en van zich-zelfen, dat Gij het kunt ontvlammen
 beeld door den gloed, die U verteert, een hart brandend
 vele van ijver voor Gods glorie en de zaligheid mijner
 len broeders; maar terzelfder tijd een gerust hart, dat
 zijn de oogenblikken door uwen Vader bestemd, afwacht,
 en- zonder ze te voorkomen; een hart getrouw aan de
 er- inspraken der genade, in plaats van de drift der
 de natuur te volgen... O indien Gij mij den prijs doet
 en kennen der zielen, die Gij tot zulk een bloedigen
 en prijs gaat verlossen, en de uitnemende glorie, welke
 en hare heiliging en zaligheid aan de allerheiligste Drie-
 d, vuldigheid verschaft, dan zal er niets meer in mijn
 die leven voorkomen, dat niet gericht zij tot zulk een
 edel doel. In de eenzaamheid of het openbaar leven,

in de beweging der uitwendige bezigheden of in de rust van het gebed, zal alles strekken tot Gods glorie en de zaligheid der zielen.

5de OVERWEGING.

Kerstnacht.

REIS NAAR BETHLEHEM.

- I. De wijsheid en goedheid van God, welke deze reis gebieden.
- II. De gehoorzaamheid en het vertrouwen op God van hen, die haar volbrengen.

1. Stellen wij ons de geheele wereld in beweging voor, om den Romeinschen Keizer te gehoorzamen, en het hemelsch hof, dat oplettend het huisje te Nazareth gadeslaat, want dit bevat Dengene, om wiens wil alles handelt en zich voorbereidt.

2. Ik smEEK U, o mijn God, mij de altijd vaderlijke wegen uwer Voorzienigheid te leeren kennen en beminnen, opdat ik mij naar het voorbeeld van Maria en Jozef geheel aan U overgeve.

I PUNT. *De wijsheid en goedheid Gods, welke de reis naar Bethlehem gebieden.* Nadat Cesar-Augustus geheel de aarde in vrede had gevestigd, wil hij de uitgestrektheid zijner macht, den rijkdom en de kracht van zijn rijk kennen en hij beveelt de optelling zijner onderdanen. Men gehoorzaamt; zijn hoogmoed zegeviert. Maar, o diepte van Gods wijsheid, Cesar

in de geloof te werken tot zijne glorie en hij werkt tot Gods die van Jezus-Christus, door het bewijs zijner goddelijke zending te bereiden.

Maria woont te Nazareth; haar tijd nadert zonder dat zij de minste gedachte koestert hare woning te verlaten, en nochtans ter vervulling der profetiën moet de Zaligmaker te Bethlehem geboren worden. Maria bevindt zich te huis, bij haren Bruidegom, en nochtans moet, ter onzer onderrichting en om ons onze liefde des te dringender te vragen, de Verlosser in eenen stal geboren worden.

Maria is de huisvrouw van een nederig ambachtsman en nochtans moet het wettig bewezen worden, dat haar zoon uit het koninklijk geslacht van David afstamt; zijn naam in de openbare registers aange- teekend, moet op onwederlegbare wijze tijd en plaats zijner geboorte aanwijzen, volmaakt overéénstemmend met den tijd en de plaats door de profeten aange- kondigd. Die Messias, het voorwerp van zoo veler verwachting, moet zijn intreden doen in de wereld, in een staat van armoede en vernedering, want Hij komt een geestelijk rijk vestigen, dat alle rijken zal onderwerpen aan de wetten van onthechting, geduld en ootmoed. Alles rust in Gods hand en Hij doet alles medewerken, ter openbaring zijner glorie. Het bevel des keizers geleidt Maria naar Bethlehem en de toevloed der vreemdelingen, welke, zoowel als zij, aan het gebod gehoorzamen, beletten haar een ver- blijf te vinden. Aldus dienen de groote, zoowel als de kleine gebeurtenissen, de ijdelheid van Augustus zoowel als de nederigheid van Maria, tot de vol- brenging van den wil des Heeren en zijne goedheid

beschikt alles ten gunste van hen, die Hem liefhebben. Welk een schat van verdiensten, welk eene bron van troost zullen Maria en Jozef vinden in die reis, welke uit menschelijk oogpunt beschouwd, zoo pijnlijk toeschijnt. Ja, mijn God, veel beter is het in U te hopen, dan zijn vertrouwen te stellen in de menschen, zelfs in hen, die met de hoogste macht bekleed zijn. In welke plaats, in welken toestand ik mij ook moge bevinden, zal ik immer uwe eindelooze wijsheid erkennen, welke alle zaken geleidt en ik zal met liefde de beschikkingen uwer Voorzienigheid aanbidden.

II PUNT. *Gehoorzaamheid en vertrouwen op God van Maria en Jozef.* Bij het bevel van Augustus stelt het geheele Romeinsche rijk zich in beweging, ieder gaat zich in zijne geboorteplaats laten opschrijven. Jozef en Maria hadden genoegzame reden tot uitzondering; de waardigheid der H. Maagd, de onvergelykelijke grootheid van den Zoon, dien zij der wereld ging schenken, de gevaren, waaraan eene reis, in hare omstandigheden ondernomen, haar ging blootstellen; en dat in het strengste jaargetijde!... Doch volmaakt in hunne gehoorzaamheid, ziet dit heilig echtpaar slechts Gods wil in dien des keizers, zij weifelen geen oogenblik. De beproevingen waren voorzien, zij ontbraken noch in den loop, noch bij het einde der reis, hun vertrouwen was onwankelbaar. Tot dusverre was hun leven, ten opzichte van God, slechts eene kinderlijke overgeving geweest, steeds door het beste gevolg gerechtvaardigd, doch in de tegenwoordige omstandigheden moesten zij meer dan ooit rekenen op de teedere zorg der Voorzienig-

heid. Maria droeg den meester van het heelal in haren maagdelijken schoot, zij kon met meer reden dan haar doorluchtige Voorvader zeggen: *Al moest ik ook gaan te midden van de schaduwe des doods, geen kwaad zou ik vreezen, want Gij zijt bij mij* (1). O mijne ziel hebt gij nooit de waarheid dezer woorden gesmaakt? Als Jezus tegenwoordig is, is alles zoet en niets schijnt moeielijk. Zonder Jezus te zijn, is een ondragelijke hel; met Jezus te zijn, is een paradijs van genoegen (2). Stel geene grenzen aan uw betrouwen; weldra zal Maria u Jezus geven. Reeds doet zich eene uitnoodiging tot vreugde hooren: »Kom laten wij ons verheugen." Weet dat de Heer heden komen zal, en dat gij bij den dageraad zijne glorie zult aanschouwen. Weldra zal het uur zijner zalige komst slaan. Haasten wij ons de versiering onzer harten te voltooiën; bereiden wij die tot eene rustplaats voor het goddelijk Kind! O hoe zoet is de Communie van Kerstnacht! Almachtige God, geef dat, even als wij door onze gebeden de aanbiddelijke geboorte van uwen Zoon voorkomen, wij ook in de vreugde de eeuwige gaven mogen ontvangen, van Hem, die met U leeft en regeert in alle eeuwen der eeuwen.

(1) Ps. 22, 4. (2) Nav.

6de OVERWEGING.*Kerstdag.*

GEBORTE VAN JEZUS-CHRISTUS. — BESCHOUWING.

- I. De personen beschouwen.
- II. De woorden aanhooren.
- III. De handelingen overwegen.

1. Jozef gaat op van Galilea uit de stad Nazareth naar Judea, naar Davids stad, die Bethlehem genoemd wordt, omdat hij uit het huis en het geslacht van David was, ten einde zich te laten opschrijven met Maria... En het geschiedde, als zij daar waren, dat de dagen vervuld werden... En zij baarde haren eerstgeboren Zoon en wond Hem in doeken en legde Hem neder in eene kribbe, omdat er voor hen geene plaats was in de herberg. (1)

2. Stellen wij ons den weg van Nazareth naar Bethlehem voor, hoe lang, hoe moeielijk... dan de grot der geboorte, zoo ruw, zoo open voor wind en weder; zoo vervallen, zoo armoedig, zoo vochtig enz.

3. Vragen wij aan God de innige kennis van dit geheim, opdat wij vuriger en edelmoediger den goddelijken Koning mogen navolgen, die ons komt verlossen van onze dwalingen en hartstochten, de grondslagen komt leggen van het religieuze leven, een leven van armoede, van gehoorzaamheid en lijden.

I PUNT. *Beschouwen wij de personen.* Op den weg, vooral in de straten van Bethlehem eene woelige

(1) Luc. 100, 2.

menigte aankomende reizigers, die een nachtverblijf zoeken; bloedverwanten, die elkander ontmoeten, de bewoners der stad, die partij zoeken te trekken uit dien toevloed; ieder denkt aan zijne tijdelijke welvaart; allen hebben slechts aardsche gedachten. De H. Maagd Maria, geheel verdiept in het geheim, dat in haar wordt uitgewerkt. Zie haar op weg... aan de deur der herbergen, die het haar niet vergund wordt binnen te treden: O wist men welk geluk zij der wereld komt aanbrengen! Beschouwen wij haar in de grot... Hoe helder is haar gelaat, hoe kalm hare ziel, hoe zedig, hoe gelaten, hoe geduldig, hoe vereenigd met haren Zoon! — Beschouwen wij Jozef, hij heeft het uiterlijk van een ambachtsman, met eene zekere waardigheid gepaard, zijne ingetogenheid doet nog beter de uitgestortheid van die gaanden en komenden uitkomen... Welk eene droefheid teekent zich op zijn gelaat, als hij den avond ziet vallen, alvorens een verblijf voor zijne heilige Bruid te hebben gevonden! Hoe treurig is de blik, waarmede hij den verlaten stal beschouwt en aan Maria als laatste toevluchtsoord aanwijst... O Jozef, hoe spoedig zult gij getroost worden!...

Doch beschouwen wij vooral aandachtig Dengene, die zijn intreden gaat doen in de wereld. Zou men veronderstellen, dat het een konings zoon, dat het de Koning der koningen is? Welk paleis, welke wieg is Hem bereid? Gelijk alle menschen-kinderen gaat Hij zijn leven onder tranen beginnen, doch nooit zal eenig kind reeds van af zijne geboorte tot zoovele ontheringen, tot zooveel lijden veroordeeld worden. Ontbreekt Hem zelfs het noodzakelijkste

niet? Hoe, in dit barre jaargetijde een stal tot woning, een vervallen stal, aan alle winden open!... O mijne ziel, nochtans moet gij in Hem den Verlosser erkennen, sedert vier duizend jaren verwacht en afgesmeekt... den bewonderenswaardigen, den sterken God, die gedragen wordt op de vleugelen der Serafijnen, den Verlosser der wereld, den Meester van het heelal! Weldra zult gij u nederwerpen voor dit kind, en al uwe vermogens uitnoodigen om Hem te aanbidden. Van dit oogenblik af moet gij opmerkzaam zijn op zijne lessen, zijne voorbeelden navolgen, want Hij komt om de wereld te verlichten en wee hun, die zullen weigeren Hem te begrijpen!

II PUNT. *De woorden aanhooren.* De woorden, welke Jozef en Maria hooren op weg en te midden dier woelige menigte in de straten van Bethlehem; hoe ijdel, hoe misdadig somtijds! — Doch luisteren wij liever naar de woorden, welke Jozef en Maria ter wederzijdsche stichting van tijd tot tijd wisselen; zij spreken over Jezus; hoe heilig zijn hunne gesprekken! — Hoor hoe Jozef op zachten en nederigen toon een verblijf vraagt, ten minste voor éenen nacht... Hoe hardvochtig is het antwoord. — Met welke verachting wordt hij afgewezen! Maria troost hem en bedankt hem vriendelijk voor de moeite, welke hij zich voor haar geeft... Zij spreekt weinig... eene vermeerdering van liefde zegt haar, dat het oogenblik nadert, waarop zij ons een Zaligmaker gaat schenken. — En toen Jezus geboren was... O Maria, o Jozef, ware het mij gegeven de taal uwer harten te verstaan! Wat zegt het Hart van Jezus tot zijnen Vader, tot Maria, tot Jozef? Wat zegt

het tot mij? en wat zal ik tot Jezus zeggen? zal ik Hem weigeren, wat Hij vraagt?

III PUNT. *De handelingen overwegen.* Ten eerste de vaardige gehoorzaamheid, waarmede de twee heilige reizigers Nazareth verlaten, hun geduld op weg... hunne gelatenheid te Bethlehem, toen zij alle deuren voor zich gesloten zagen... Waar zullen zij gaan uitrusten na al deze vermoeienissen? Doch na hen beklaagd te hebben over hun lijden, moet gij hunne deugd bewonderen, hun geluk benijden! De arme stal wordt een paradijs, Jezus is geboren..... De vrucht des levens heeft zich afgerukt van den boom zonder de minste kwetsing, de lichtstraal is uit de wolken geschoten, zonder ze te scheuren, Jezus is geboren uit de vlekkelooze Maagd, gelijk Hij heerlijk uit het graf zal opstaan, zonder het te openen of te verbrijzelen. Welke zoete gewaarwordingen doen het hart van Maria kloppen? In dit kind erkent zij haren Zoon, doch terzelfder tijd den eeuwigen Zoon Gods, God in zich-zelfen, God van alle eeuwigheid.

Zij verkeert in eene verrukking van liefde en eerbied..... Zij neemt haar pasgeboren kind in hare armen, bedekt het met liefkozingen, wikkelt het in arme doeken, en het nederleggende in de kribbe, knielt zij neder en aanbidt het; zij bedankt het in naam van geheel het menschelijk geslacht, dat Hij komt redden... Doch hoeveel heeft zij Hem in eigen naam niet te danken; met welke gunsten, met welke voorrechten heeft Hij haar niet overladen? Met welke toewijding offert zij zich aan zijnen dienst! Jozef deelt in de vreugde zijner heilige Bruid; zich

met haar diep vernederende, biedt hij Jezus zijne aanbidding, zijne zorgen, zijne levendige dankbaarheid voor het verheven ambt, dat Hij hem gelieft toe te vertrouwen... O Jezus, welke hemelsche vlammen ontstaat Gij in die twee zuivere harten, die U zoo innig toegenegen waren.

Samenspraak met Jezus, Maria, Jozef. Spreek eenvoudig met hen, over alles wat u treft in dit geheim. Vraag de genaden daaraan eigen, te weten dat onze harten mogen verteederd worden bij het zien van een God, kind geworden voor ons, in de kribbe een leven beginnende, dat Hij op het kruis zal voltrekken, opdat wij de ware rijkdommen, de ware grootheid, het ware geluk zouden leeren zoeken. O God, o wereld, hoe verschillend zijn uwe oordeelen. Help mij, o Heer, want er zijn geene vromen meer! want de getrouwen verdwijnen van onder de kinderen der menschen (1).

Verlaat gedurende deze heilige dagen Bethlehem zoo min mogelijk, ga dikwijls naar de kribbe, daar zult gij met den Zaligmaker de wetenschap vinden der zaligheid, en de genade om haar in oefening te brengen.

7de OVERWEGING.

DE HERDERS BIJ DE KRIBBE.

- I. Een engel verschijnt hun.
- II. Zij gaan naar Bethlehem.
- III. Zij keeren terug.

I PUNT. *Verschiĳning van den engel aan de Herders.*

Wie roept de Heer het eerst om de vruchten zijner geboorte in te zamelen en hoe worden zij geroepen?

1. Alles volgt geleidelijk in het gedrag van den Verlosser. Hij wordt in armoede geboren; het is aan de armen, dat Hij zich eerst doet kennen; zij zullen steeds zijne voorliefde genieten. Hij zendt engelen als afgezanten, niet tot machtige vorsten, maar tot menschen der eenvoudigste klas, tot arme, werkzame, waakzame menschen.

De armen, de geringen, ziedaar wie Hij zoekt. Hij zal gelijk zij in hun midden leven, gedurende dertig jaren. Als de tijd zal aanbreken, dat Hij het rijk Gods gaat verkondigen zal Hij zich niet richten tot het hof van Hérodes, doch tot de armen; voor hen heeft zijn hemelsche Vader Hem gezonden. Hij zal de rijken en geleerden niet minachten, doch nooit geeft Hij hun de voorkeur, ten einde nooit het nederig gedrag te verloochenen, dat Hij zich heeft voorgesteld. Hij voorziet dat dit hun hoogmoed zal vertoornen, hen tegen Hem zal innemen.... Nochtans zal Hij getrouw die gedragslijn, van alle eeuwigheid vastgesteld, volgen. Beminnen wij naar zijn voorbeeld de armen en kleinen, zijn wij zelven klein

door eenyoud en rechtzinnigheid. Aldus moeten wij Hem aanbidden in de kribbe, in het H. Sacrament, indien wij rijke vruchten uit dit treffend geheim willen inoogsten.

2. De herders worden plotseling omringd door een schitterend licht; een engel verschijnt hun, zij worden door schrik bevangen. Als God eene ziel bezoekt, vernedert Hij die eerst door de vrees, doch dit gevoel is niet van langen duur, en wordt weldra vervangen door het vertrouwen. «Vreest niet,» zegt de hemelbode, »want zie, ik verkondig u eene groote blijdschap, welke voor het gansche volk zijn zal: heden is u een Zaligmaker geboren, welke is Christus de Heer, in Davids stad" (1). Doch waaraan zult gij dien machtigen, dien zoo lang afgebeden Verlosser erkennen? »Gij zult een kindeken vinden in doeken gewonden en liggende in eene kribbe" (2). Ja, dit kind is de Verlosser der wereld; arme doeken, ziedaar zijn koningskleed, eene kribbe, ziedaar zijn troon! Hoovaardige wereld, zult gij onder dit hulsel van armoede en vernedering uw Meester erkennen? Menschelijke wijsheid, kom u verpletteren tegen deze kribbe, en Gij, Heer, begin uw werk van zaliging, door ons de oogen te openen; doe ons de schoonheid zien van die drie heilige kenteekenen van uw rijk: de nederigheid, *invenietis infantem*; de armoede, *pannis involutum*, de versterving der zinnen, *positum in præsepio*.

Nauwelijks heeft hij de geboorte des Zaligmakers aangekondigd, of eene ontelbare schare hemelsche

(1) Luc. 2, 10, 11. (2) Ibid. 12.

geesten vervoegt zich bij hem en zij heffen het blijde loflied *Gloria in excelsis* aan! Glorie aan God, den bewerker van dit geheim, waarin zijne goedheid, zijne wijsheid, zijne macht uitschitteren.... aan God, het doeleinde van dit geheim, waardoor Hij eene Hem waardige hulde en voldoening ontvangt; vreugde voor de engelen, ijverige dienaars van den grooten Koning! Vreugde voor den hemel! en wat de aarde betreft: vrede aan de menschen. *Et in terra, pax hominibus*; voor hun geluk wordt dit wonder van liefde volbracht; vrede onder elkander door de liefde, vrede met God door eene volmaakte verzoening, vrede met zich-zelfen, vrede des harten, vrede des gewetens, door de onderwerping van alle driften aan alle plichten. Om dezen kostbaren vrede te smaken, moeten zij getrouw zijn aan de genade des Heeren en onderworpen aan zijne wetten; dit is de goede wil, dien Hij hun vraagt: *bonæ voluntatis*.

II PUNT. *De Herders gaan naar Bethlehem*. Zij gelooven zonder te redeneeren de woorden des engels, zoo tegenstrijdig aan de menschelijke vooroordeelen; en van dankbaarheid doordrongen, wekken zij elkander op om van deze kostbare genade partij te trekken, door onmiddellijk den pasgeboren Zaligmaker te gaan zoeken. *Laat ons doorgaan tot Bethlehem en deze zaak zien, die geschied is, welke de Heer ons heeft bekend gemaakt* (1). De engel heeft hun niets geboden, maar aan eene vurige ziel behoeft men het goede slechts te toonen om het haar met ijver te doen zoeken. Zij beschouwt de goede inspraken als even zoovele hemelboden, die haar tot Jezus roepen.

(1) Nav. 3, 5.

De herders vertrekken. Zij spoeden zich *Venerunt festinantes*. O voorzichtige gehoorzaamheid, de Heer heeft gesproken, wat hebben zij te vreezen?.... O heilige vaardigheid. Hij die bemint, loopt, snelt voort, hij is in blijdschap, hij is vrij, niets houdt hem tegen (1).

Spoeden wij ons ook, mijne ziel, snellen wij voort op den weg, dien de Heer ons toont. Steunende op den raad van een wijs zielbestierder, die voor ons de engel Gods is, moeten wij niet vreezen, dat de vurigheid onze gezondheid, het gebed onze bediening zal schaden. Laat ons Jezus zoeken zonder een oogenblik te verliezen. »Zij vonden Maria en Jozef en het Kindeken liggende in de kribbe» (2). Ziedaar de vrucht hunner rechtzinnige gehoorzaamheid; wel verre van zich te laten afschrikken door die uiterste ellende en armoede, werden zij juist daardoor aangemoedigd te naderen tot den Zaligmaker, die zich toegankelijk betoonde en Hem hunne hulde te brengen. Hoe deden zij hun best om Hem hunnen eerbied, hunne dankbaarheid, hunne liefde te betoonen? Gelukkige herders, zij brachten al den tijd, dien zij bij de kribbe verbleven, door, in het inwendig gebed, zonder te weten wat het gebed was. Zij gaven hun hart geheel aan het goddelijk Kind, en lieten Het vrij in zich werken, zich tevreden stellende met zijne genade mede te werken, zonder haar te belemmeren. Volgen wij dien eenvoud na, en Jezus zal het gebed in ons doen zijn, wat het was in de herders.

(1) Luc. 2, 15. (2) Luc. 2, 16.

III PUNT. *De terugkomst der Herders.* Niet vermeenende, dat zij de buitengewone gunst hun verleend, geheim moesten houden, spreken zij daarvan met de levendigste vreugde en geestdrift — en die geboorte van den Messias in eenen stal, die verschijning der engelen aan arme herders, dat loflied in hunne tegenwoordigheid gezongen door het engelenkoor, al die wonderlijke zaken op ongekunstelde wijze verhaald, door arme, eenvoudige lieden, wie men geene reden had te mistrouwen, bracht de joden in de omstreken in groote verbazing; was dit genoeg? Hadden zij zelve niet naar den stal moeten snellen en elkander de eer betwisten om Hem, die hun de zaligheid kwam aanbrengen, te huisvesten? Waartoe, mijn God, dient eene onvruchtbare bewondering uwer werken? Is dat alles wat Gij moogt verwachten van onze medewerking met uwe genade? Dan, terwijl blinde en zinnelijke menschen weinig deel namen in eene gebeurtenis, welke hun zooveel belang behoorde in te boezemen, verloor Maria, opmerkzaam op alles wat er voorviel, geen woord van al het gebeurde. De herders hadden Haar breedvoerig de verschijning der engelen beschreven.... en al die omstandigheden, al die wonderen, die woorden bewaarde zij zorgvuldig in haar hart om daarmede haar geloof te voeden, hare liefde voortdurend te doen aangroeien. Zij leerde ons hoe wij de geheimen van den Zaligmaker moeten overwegen. De herders vertrokken, overladen met de rijkdommen der genade; en gingen alom verkondigen wat zij gezien en gehoord hadden, God lovende en prijzende, nog minder door hunne woorden, dan door de heiligheid van hun leven.

Een der zekerste bewijzen van het voordeel, dat men trekt uit het inwendig gebed en het ontvangen van de H. Communie, is daardoor bezielde te worden met een vuriger verlangen om de glorie van God te bevorderen en aller harten te onderwerpen aan Jezus-Christus. Dat de H. Tafel heden voor u zij wat de kribbe was voor de herders... Tracht die te naderen met dezelfde gevoels en bereid u tot het ontvangen van veel kostbaarder gunsten. O Jezus, beminnelijke Verlosser, hoeveel kost het U nu reeds mij te onderrichten en te hervormen; zou ik dan mogen willen, dat mijne heiliging mij niets kostte? Voeg bij het licht van uw voorbeeld eene hulp, die geëvenredigd zij aan mijne zwakheid, opdat ik, beter dan ik tot dusverre gedaan heb, medewerke met uwe liefderijke inzichten en Gij eens in mij, door de eeuwige goederen, uw verlossingswerk moogt kronen.

8ste OVERWEGING.

HETZELFDE ONDERWERP. — BESCHOUWING.

- I. De personen beschouwen.
- II. De woorden aanhooren.
- III. De handelingen overwegen.

1. Er waren in de omstreken herders, die des nachts bij hunne kudden waakten. Een engel des Heeren verscheen hun en ziende, dat zij door schrik bevangen waren, stelde hij hen gerust en kondigde

hun de geboorte van een Verlosser te Bethlehem aan. Ziehier aan welke teekenen zij Hem zouden erkennen: zij zullen een kind vinden in doeken gewikkeld en liggende in eene kribbe. En terzelfder tijd kwam eene menigte hemelsche geesten den lof des Heeren en het geluk der menschen bezingen. De herders spoeden zich naar Bethlehem, waar zij met eigen oogen alles zien, wat de engel hun heeft aangekondigd; zij keeren terug, God glorie gevende voor al wat zij gezien en gehoord hebben.

2. Stellen wij ons de velden voor, waar de herders waken, den weg, dien zij afleggen, om zich naar Bethlehem te begeven, vervolgens den stal en de kribbe.

3. Vraag de genade om in de gevoelens te treden van die eerste aanbidders van het Kind Jezus en te deelen in de gunsten, welke zij ontvangen.

I PUNT. *De personen beschouwen.* In de velden, een engel omgeven door een glinsterend licht. Het is een hemelvorst, een gezant door God gezonden; tot wie? Op zijn gelaat rust eene zoete en minzame majesteit; men ziet het hem aan, dat hij eene blijde tijding gaat mededeelen; de herders, eenvoudige lieden, armoedig gekleed, zij zijn er ver van verwijderd de groote gunst te voorzien, welke de hemel hun bereidt. Zij schijnen kalm en rustig vóór de verschijning. De rechtzinnigheid hunner ziel, de oprechtheid van hun hart staan op hun gelaat te lezen, zij zijn bereid den Messias te ontvangen, in welken staat het God zal behagen Hem te schenken. O Heer, zoo Gij U aan de menschen wilt mededeelen, ziedaar dan die, welke Gij zoekt. — In de stad zijn

de herbergen, de bijzondere woningen vervuld met inwoners en vreemdelingen, waaronder vele bloedverwanten van Maria en Jozef, even als zij, uit het koninklijk geslacht van David ontsproten... Zijn er onder hen geene, die weigeren hen als zoodanig te erkennen, omdat zij behoeftig zijn? Onder hun getal bevinden zich trotsche, wulpsche rijken, gierigaards, menschen door allerlei hartstochten verdierlijkt, en waarheen is de zuiverste, de verhevenste deugd verbannen? Verplaats u naar den bouwvalligen stal en beschouw Jezus, Maria en Jozef. Jezus, de Zoon Gods, de luister zijner glorie, als een klein kind in doeken gewonden, rustende op stroo, verkleumd van koude,.... zijne teedere Moeder en Jozef, die Hem beschouwen zonder hunne oogen van Hem te kunnen afwenden! De Engelen van den hemel afgedaald om hun goddelijken Koning te aanbidden.... en gij, mijne ziel, wat gaat gij doen? Wat zijn uwe gevoelens, en welke vruchten stelt gij u voor, uit dit aanbiddelijk geheim en uit alles wat gij ziet te trekken?

II PUNT. *De woorden aanhooren*, De eerste woorden strekken reeds om de vrees en de ontsteltenis te verbannen. *Vreest niet*, het geheim van Kerstmis boezemt slechts vertrouwen in, de Hemel heeft heden slechts zegen op de aarde uit te storten. Een God, wien alles toebehoort, en die in zulk een armoe-digen staat wil geboren worden, wekt veel meer de liefde dan de vrees op. »*Zie ik verkondig u eene groote blijdschap.... heden is u een Zaligmaker geboren.* Wat grooter geluk kon ons overkomen? Voor u is Hij geboren, voor u is Hij de Verlosser. En ziehier

aan welk teeken gij Hem zult erkennen. Dit teeken zou niet aan allen kunnen gegeven worden doch aan u geef ik dit » *Vobis* ». Wat zeggen de herders? Zij denken er niet aan om de engelen te antwoorden, zij zijn reeds vol van Jezus, zij wekken elkander op. Komt, laat ons gaan zien.... Wat zeggen zij bij het zien der H. Familie? Wat zeggen Maria en Jozef tot hen?... Doch wat zegt vooral het liefelijk Kind, dat zij beschouwen, tot hun hart? Wat zullen zij zeggen bij het verlaten van den stal? In welke eenvoudige en levendige woorden, zullen zij hunne vreugde, hunne dankbaarheid, hunne offervaardigheid uitdrukken? Luister ook naar den zang der engelen en smaak de zoetheid van den vrede, dien zij aankondigen. *Pax hominibus*.... De glorie van God is hersteld, zijne rechtvaardigheid is ontwapend; de vrede is gesloten tusschen God en de menschen; roepen onze zonden om wraak, zoo roepen andere kreten van uit de kribbe en dringen tot in het Hart van den Vader aller barmhartigheid, en deze kreten zullen alleen gehoord worden.... Vrede tusschen de menschen. Jezus komt hen door de banden der nauwste broederliefde vereenigen. Vrede in aller harten; Hij komt de wroeging er uit verdrijven en de hartstochten bedaren, die de harten kwellen.... En wat vraagt Hij ons, opdat wij dezen vrede genieten? De gemakkelijkste zaak ter wereld.... Den goeden wil. De engelen zeggen niet: Vrede aan de heilige en onschuldige zielen, die nooit gezondigd hebben, aan de heilige boetvaardigen, die hunne misdaden geboet hebben.... Zij zeggen: Vrede aan de menschen van goeden wil.... zoodra mijn wil

goed is, al is het slechts van dit oogenblik af, zoodra hij zich wil schikken naar al wat God wil, heb ik recht op den vrede te vertrouwen.

III PUNT. *De handelingen en de deugden in dit geheim beoefend, overwegen.* De liefde der hemelsche geesten, die zich verheugen over het geluk der menschen als ware het hun eigen geluk. De getrouwheid der herders om de plichten van hunnen staat te vervullen — zij waakten. — En wie heeft geene waakzaamheid noodig? Waren de herders hierin te kort geschoten, zouden zij dan de eerste genaden en weldaden van den Messias ontvangen hebben? Hunne heilige schroomvalligheid bij de groote tijding hun medegedeeld, hunne opmerkzaamheid, hun geloof: zij hebben geene vraag, geene opwerping, geene aanmerking te maken. God spreekt, dit is genoeg. Hunne broederlijke vereeniging. Zij wekken elkander op; weldra hebben zij slechts één hart, ééne ziel, één wil, ééne handeling; dit is tot Jezus, den bewerker hunner zaligheid, te gaan. En hoe gaan zij tot Hem? *Festinantes*, met spoed, met vaardigheid; zij gaan aan eene kostbare genade beantwoorden. Zij wachten den dageraad niet af, zij vertrekken onmiddellijk, vol vertrouwen in Hem, die hen roept. En ik, mijn God, ik ga niet vooruit, ik blijf steeds in denzelfden toestand van geestelijke ziekte en diepste ellende! Hoe kan ik mij daarover verwonderen, indien ik niet aanstonds gehoorzaam, als uwe stem mij roept?

Wat vonden zij te Bethlehem? Maria, Jozef en het Kind in de kribbe.... Bij dit gezicht knielen zij neder. Zij beschouwen naar hartelust dat lieve

Kind, zij bewonderen, zij aanbidden Het en bieden hunne kleine geschenken. Maria en Jozef ontvangen hen welwillend.... Jezus boezemt aan Maria de gedachte in, Hem een oogenblik aan hunne eerbiedige liefkozingen aan te bieden, zij doet dit; Hij bezielt hen met zijne liefde; o treffend schouwspel; o heerlijke belooning van de eenvoudigheid, de edelmoedigheid, het levendig geloof! Hoe kwijnend is het mijne! Die goede herders zien met het oog des lichaams slechts een zwak kind, van alles ontbloomt... Kan dit de Redder van Israël wezen? Zij hebben geene bekoring van twijfel; zij gelooven het met geheel hunne ziel.... De engelen hadden hun, wel is waar, de grootheid van dit kind verkondigd; doch het woord des engels is voor mij wat het voor hen was, daarenboven heb ik het woord Gods, door de H. Kerk bevestigd. Neen, Heer, niets ontbreekt aan mijn onderricht; hadde ik waakzaamheid en moed om steeds getrouw gebruik te maken van het licht, dat Gij mij mededeelt, zoo ware mijne heiligheid en mijn geluk volmaakt.

O Jezus, wie zal de blijdschap schetsen van uw Hart, toen Gij deze oprechte zielen tot U zaagt komen? Hoezeer troffen U hunne onschuld, hun levendig geloof, hunne oprechte liefde, en hoe overvloedig storttet Gij over hen de schatten uwer genade! Ik zal hen volgen en tot U naderen. Ik geloof zooals zij, ik verneder mijne rede tegenover dit geheim. Wel verre van door uwe armoede afgeschrikt te worden, verrukt zij mijn hart, omdat zij de maat is uwer liefde voor mij. Uwe kribbe, uwe vernedering zoek ik, de glans uwer glorie zou mij minder be-

hagen dan deze diepe verborgenheid. Ontvang mij als een dezer herders, en geef mij den vrede, door uwe engelen aan de menschen van goeden wil beloofd.

9de OVERWEGING.

DE BESNIJDENIS.

- I. Wat doet Jezus-Christus in dit geheim.
- II. Wat leert Hij zijnen leerlingen?

Offeren wij ons in deze overweging geheel aan God op. Hij heeft gaarne dat men Hem de eerstelingen offere van de weldaden, die men van Hem ontvangt. Geven wij Hem dan dezen eersten dag des jaars en geven wij Hem uit voller harte de eerste oogenblikken van dezen dag, door deze overweging zoo volmaakt mogelijk te verrichten.

I PUNT. *Wat doet Jezus in het geheim zijner Besnijdenis?* Hij vernedert zich, Hij lijdt, Hij redt en verkrijgt den naam van Zaligmaker.

1. Hij vernedert zich. Godheid, heiligheid, aller-verhevenste geboorte in den schoot zijns Vaders, eene bijna even bewonderenswaardige geboorte in den maagdelijken schoot van Maria,... hoevele titels ontslaan Jezus van de besnijdenis en schijnen Hem zelfs te gebieden zich daaraan te onttrekken en nochtans onderwerpt Hij er zich aan... De ongehoorzaamheid heeft alles in het verderf gestort, alles moet derhalve door de gehoorzaamheid hersteld worden.

Wat deze wet bijzonder onteerend maakt voor een God-mensch, is dat zij de zonde deed veronderstellen in Hem, die derzelve merkteeken ontving. Wat was meer onbestaanbaar dan de zonde in de godheid, in de heiligheid? Doch de Zoon Gods is mensch geworden, om ons van de zonde te verlossen, Hij wil daarvoor op overvloedige wijze boeten. Hij moet er dus mede bekleed worden, er de schande van dragen. Van dit oogenblik af, verdwijnt alle grootheid, Hij mag zich niet meer beroepen op zijne rechten, noch de verhevenheid van zijn oorsprong doen gelden. Ziedaar hoe diep de hoedanigheid van Zaligmaker het menschengeworden Woord vernedert. Door het aannemen der menschelijke natuur plaatste Hij zich beneden de engelen, en neemt Hij heden den naam en den titel van Zaligmaker aan, dan plaatst Hij zich beneden de menschen, daar Hij zich belast met al hunne misdaden. Het is dus in zijne besnijdenis, dat het woord van den H. Paulus vervuld wordt: »Hem, die geene zonde kende, dien heeft hij voor ons tot zonde gemaakt (1); Hij in wien al de volkeren gezegend worden, is een vloek geworden voor ons." (2)

2. Hij lijdt. Van het eerste oogenblik af van zijn bestaan, en gedurende den tijd, dien Hij doorbracht in den schoot van Maria, had Jezus niet opgehouden zich aan zijnen Vader op te dragen als zoenoffer voor al de zonden der wereld. Dit was het offer der opdracht van zich-zelfen; doch nu begint de slachtofferande; zijn onschuldig vleesch wordt

(1) Gal. 3, 8, 13. (2) II Cor. 5, 22.

verscheurd, zijn Bloed vloeit. Reeds is Hij priester en slachtoffer. Dit eerste bloed verpandt aan God al het overige. Zijne besnijdenis is het voorspel, de plechtige en echte aanneming van zijnen kruisdood. Hooren wij Hem reeds het woord des profeets bezigen: »Mijn hart is bereid, o God, mijn hart is bereid." Ik ben bereid alles te lijden voor uwe glorie en het geluk der menschen. Zie mij hier in den staat, waarnaar ik zoo verlangde. Mijne godheid kon zich niet vereenigen met het lijden, noch met uwe inzichten van barmhartigheid, thans ga ik die vervullen, nu ik het menschelijk lichaam heb aangenomen. O mensch! erken uw Zaligmaker! Ik heb u mijn bloed beloofd, reeds vloeit het voor u... O kon ik thans reeds voor u sterven, om u het leven te geven. En Gij, o mijn Vader, kunt thans vrij op mij uwe beleedigde glorie wreken; sla uwen Zoon, doch spaar de menschen, en mogen al uwe slagen op mij vallen!...

Hij redt. Wie? al de kinderen van Adam, indien zij willen, want aan allen komt Hij middelen van heiliging en zaligheid aanbieden, doch vooral aan ons, voor wie deze middelen grooter in getal en krachtdadiger zijn. Hij redt ons van de zonde, want Hij boet ze uit; onze ongehoorzaamheid door zijne onderwerping aan wetten, voor Hem niet gemaakt; onzen hoogmoed door de diepste vernederingen, dalende zoo laag als een God-mensch dalen kan, te weten tot den schijn der zonde; onze zinnelijke lasten door de wreedste pijnen te verduren van af zijne teedere kindsheid. »Hij verlost ons van de zonde", zegt Bossuet, »door ons die te vergeven, welke wij

begaan hebben, door ons te helpen geene andere meer te bedrijven en door ons te geleiden tot een leven, waar men er geene andere meer kan bedrijven."

Goddelijk Kind, ontvang dan dien naam van Jezus, waarvan Gij de beteekenis reeds zoo goed vervult, en dien Gij tot zulk een hoogen prijs koopt. Ontvang dien schoonen naam van Jezus, naam van vrede en liefde, van overwinning en zegepraal; dien krachtigen naam, welke de vrees verdrijft, de hoop bezielt, den storm bedaart, den aanval van den helschen geest weerstaat: O Jezus, uw naam zij gezegend van den opgang der zon tot haren ondergang. Hij zij gezegend nu en ten allen tijde, want hij is de zoetste, de heiligste, de edelste, de beminnelijkste aller namen. Moge Hij alom worden aangeroepen, daar Hij alle zaligheid medebrengt.

II PUNT. *Wat leert Jezus zijnen leerlingen in dit geheim?* Hij leert hun van de eene zijde de waarde kennen hunner ziel, en van de andere wat zij moeten doen, om krachtdadig tot de zaligheid der zielen mede te werken.

1. De waarde der zielen. O welk een verheven denkbeeld geeft ons daarvan dit teeder slachtoffer, wiens leven slechts lijden zal zijn, in afwachting, dat het op Kalvarië voltrokken worde! Kunnen wij die heilige drift overwegen, waarmede de Zoon Gods haakt naar het oogenblik om zich voor ons op te offeren, zonder tot ons-zelfen te zeggen: Hij heeft te veel gedaan, of ik doe niet genoeg? Ik moet of God of mij-zelfen veroordeelen.... Wekken wij onzen ijver en geloof op en werken wij moedig aan onze eigene heiligheid en aan de zaligheid onzer broeders.

2. Jezus wijst ons hiertoe het middel aan in die nieuwe besnijdenis, welke Hij komt instellen ter vervanging der oude. De besnijdenis des harten of het bestrijden van alle misdadige begeerten, van alle ongeregelde driften, die ons tot het kwade trekken; eene enkele, die wij laten voortwoekeren is voldoende tot ons verderf. Eene besnijdenis, die dringt tot het diepste der ziel, om daaruit alles te verwijderen wat tot onze oorspronkelijke bedorvenheid behoort. Eene besnijdenis, welke onontbeerlijk is, willen wij den weg der zaligheid bewandelen. De belooning ons door den Zaligmaker verkregen, oneindig boven de natuur verheven zijnde, zoo kunnen wij ons dit geluk slechts waardig maken door de genade te stellen in plaats der natuur door de besnijdenis. Jezus-Christus stelt deze verplichting aan allen als Hij zegt: *Indien iemand mijn volgeling wil wezen, hij verloochene zich-zelfen,... en volge mij.* Eene nauwere verplichting hiertoe rust op hen, die Hij roept Hem door de beoefening der Evangelische Raden te volgen. Hoe meer wij aan ons-zelfen zullen sterven, hoe meer wij het leven van Jezus-Christus zullen leiden; en hoe voller en overvloediger dit leven des Zaligmakers in ons zal zijn, hoe meer kracht wij zullen hebben om ons-zelfen zalig te maken en volgens onze roeping mede te werken aan het heil onzer broeders.

Vraag in de H. Communie de genade eener volkomen vernieuwing, bij het begin van het nieuwe jaar. Hernieuw uwe vurigste voornemens, en begin te leven met al den ijver, de waakzaamheid, de zuiverheid van meening, die gij zoudt in het werk stellen, zoo men u kwam aankondigen, dat dit jaar

voor u het laatste zijn zal. Wat gij dan zoudt doen, doe dit nu; de dag is gunstig. Jezus biedt u de eerstelingen van zijn bloed ter uitwissching uwer zonden, zijn naam tot steun uwer hoop, zijn Hart om het uwe te ontvlammen door het vuur der goddelijke liefde.

10de OVERWEGING.

DRIEKONINGEN. — BESCHOUWING.

- I. De personen beschouwen.
- II. De woorden aanhooren.
- III. De handelingen overwegen.

Het Driekoningen feest of de Openbaring des Heeren is bijzonder dierbaar aan de Kerk. Zij toont hare vreugde, omdat zij haren goddelijken Bruidegom de Hem verschuldigde hulde ziet ontvangen. Zij viert in drie verschillende geheimen, als drie stralen uit zijne glorie: Zijne openbaring aan de Wijzen, die uit het Oosten komen om Hem te aanbidden; aan de Joden, in de wateren van de Jordaan, waar Hij door de stem van Zijnen Hemelschen Vader, deszelfs welbeminden Zoon genoemd wordt; aan zijne leerlingen als Hij, bij de bruiloft te Cana, het water in wijn verandert. Bij het eerste dezer geheimen zullen wij verscheidene dagen stilstaan; heden vatten wij ze allen samen.

1. Toen Jezus, ten tijde dat Herodes regeerde te Bethlehem in Juda geboren was, kwamen er Wijzen

uit het Oosten naar Jeruzalem, zeggende: Waar is de Koning der Joden, die geboren is? Want wij hebben zijne ster in het Oosten gezien en zijn gekomen om Hem te aanbidden?

2. Verbeelden wij ons ruwe, bergachtige, moeielijke wegen, Jeruzalem, het paleis van Herodes, den stal van Bethlehem.

3. De openbaring van Christus is als het ware het feest van het christelijk geloof; vraag dan heden een levendig geloof, ten einde deze genade wel te begrijpen en wel in te zien van welk groot belang het is daaraan getrouw te zijn.

I PUNT. *De personen beschouwen.* De ster wordt door eene menigte personen gezien; velen zijn daarover verbaasd en ontsteld... de meeste menschen slaan in hunne lichtzinnigheid of zorgeloosheid daarop weinig acht. Anderen meenen eerst daarin iets geheimzinnigs te zien, doch weldra verliezen zij den zaligen indruk hun door de genade ingeboezemd.... Ten laatste denkt er niemand aan.... De Wijzen alleen denken ernstig er over na en besluiten datgene te doen, wat zij zien dat God hun vraagt. Het zijn rijke mannen van verheven rang, waarschijnlijk koningen.... Hoevele banden moeten zij breken, hoevele hinderpalen overwinnen om te antwoorden op de stem, die hen roept!.... Beschouwen wij hen bij hun vertrek, bij het afscheid hunner familiën, bij Jeruzalem, toen de ster verdween, in die stad, bij hun intreden! Welke verwondering het volk niet jubelend te vinden! te Bethlehem, toen zij de ster zagen stilstaan boven eene woning van zulk een armoedig voorkomen.... in den stal zelf, toen zij daar

het Kind zagen, dat zij van zoover kwamen zoeken! Beschouwen wij de inwoners van Jeruzalem, hun eerst onverschillig, daarna ontsteld uiterlijk. Herodes en zijn hof, verschrikt, verward bij het vernemen eener gebeurtenis, welke allen, groot of klein, rijk of arm met vreugde moesten ontvangen. Beschouwen wij langzaam de H. Maagd, de gelukkige Moeder, met haren heiligen bruidegom! Welk eene edele eenvoudigheid, welke hemelsche zedigheid, welke diepe ingekeerdheid. Hoe zeer zijn hunne gedachten boven al het aardsche verheven! Op hun gelaat lezen wij den indruk van al wat zij hooren en zien! — Doch wie is dat Kind in de armen zijner moeder? Vragen wij het aan ons geloof. O hoe machtig is Hij in die schijnbare zwakheid! Hoe rijk in die volkomen berooving? Hoe aller hulde waardig in dezen nederigen toestand! Voor Hem worden thans hemel en aarde bewogen!

II PUNT. *De woorden aanhooren.* Men spreekt veel in het Oosten van de ster! Welk een schitterend licht, welk hemelsch gesternte. Wat verkondigt zij der aarde, zou het niet die ster van Jacob zijn, welke zulke groote gebeurtenissen verkondigt aan het nieuwe volk van Israël? De Wijzen alleen zeggen: »Ziedaar het teeken van den grooten Koning, laat ons gaan om Hem te aanbidden, ten einde zijne eerste genaden te ontvangen.” Wat hooren zij op weg? Men vraagt elkander van waar zij komen, waarheen zij gaan, wat het doel hunner reis is in dit ruwe jaargetijde?.... Sommigen keuren hun voornemen goed, bijna allen keuren het af, niemand zegt: Laat ons hun voorbeeld volgen en met hen

den Zaligmaker aller menschen gaan aanbidden. Te Jeruzalem deelen de Wijzen openhartig hunne plannen mede; en vragen aan Herodes-zelfen, waar de Koning der Joden geboren is. *Wij hebben zijne ster in het Oosten gezien en zijn gekomen om Hem te aanbidden.* Welk een edele moed! welke verachting der menschelijke oordeelen, welke rechtzinnigheid! *Wij hebben gezien en zijn gekomen.* In hen blijft de genade geen oogenblik werkeloos. Hunne woorden en het bericht hunner aankomst worden weldra verspreid. In de stad en aan het hof hoort men over niets anders spreken.

Herodes ondervraagt hen als een listig staatkundige. De Wijzen antwoorden rechtzinnig: »Gaaf, zegt hun de bedrieger" zoekt zorgvuldig en als gij het Kind gevonden zult hebben, komt het mij dan boodschappen, opdat ik het ook ga aanbidden. O schijnheilige veins-aard! Wie ware door zulke bedriegelijke woorden niet misleid?... Groote God, Gij zult die misdadige plannen verijdelen? In den stal spreekt men weinig dikwijls zwijgt de mond, doch des te inniger is het verkeer des harten; hoeveel zeggen zij tot elkander, hoeveel uitdrukking ligt er in hunne tranen, in hun stilzwijgen!

III PUNT. *De handelingen overwegen..* Die van het eeuwig Woord, van de Joden, van Herodes, van de Wijzen. — Bij het oogenblik zijner geboorte had Jezus engelen gezonden tot de herders, verlangend als Hij was om den menschen wel te doen en zijn werk als Zaligmaker aan te vangen. Thans doet Hij in het verre Oosten eene wondervolle ster schijnen en zijne genade roept hen, die ze zien, tot zich. —

Slechts drie beantwoorden aan zijne liefde! Hij kan dan slechts drie gelukkigen maken! Welk eene teleurstelling voor Hem, die vrede en geluk komt aanbieden aan alle menschen!... Hij wil dat deze voorname vreemdelingen Jeruzalem zullen binnentreden en vrij zullen spreken over het doel hunner reis, ten einde aldus de opmerkzaamheid der Joden op te wekken, opdat zij hunne schrifturen raadplegen en erkennen dat de tijden vervuld zijn. Hij drijft zelfs zijne kieschheid zoo ver, dat Hij hun de schaamte wil besparen eener les, hun door de heidenen gegeven. De Wijzen komen tot hen om inlichtingen in te winnen... O barmhartige goedheid en toegevendheid! en zij wordt slechts vergolden door de ondankbaarste onverschilligheid! Rampzalig volk, gij kent de waarheid en volgt ze niet. Ongelukkige priesters, gij duidt de plaats aan, waar Jezus moet geboren worden en gij gaat Hem niet aanbidden. Gij wijst den weg en verdwaalt zelf. Maar wat doet Herodes? Hij siddert. — De goddelooze is nooit gerust, zelfs niet op eenen troon... Hij beraamt een afschuwelijk plan; een moord kan hem van dat kind verlossen, waarin zijne ijverzuchtige heerschzucht een mededinger ziet, en om spoediger dit doel te bereiken, zal hij veinzen, Hem ook te willen aanbidden... Doch, wie vermag iets tegen God? Herodes zal beschaamd worden. Weldra zal hij schijnen, wat hij is, en de vloek aller eeuwen op zich laden! Dit is het lot der schijnheiligen. In het gedrag der Wijzen draagt alles den stempel der ware wijsheid en godsvrucht en der moedige volharding. Geene enkele moeielijkheid weerstaat aan hun geloof, hun ver-

trouwen op God. Zij verlaten alles, om zijne stem die hen roept, te volgen; zij ontveinzen hunne gedachten niet, zelfs niet aan het hof van Herodes. Hunne hoop wankelt niet, als de ster verdwijnt voor hunne oogen, de Voorzienigheid heeft andere middelen om hen ter hulp te komen. Zij erkennen hun God, hun Koning, hun Zaligmaker in dat arme Kindje, dat daar in de kribbe ligt... Met welke vreugde bieden zij Hem hunne geschenken en wijden zich toe aan zijnen dienst. O wat zijn zij vergenoegd deze reis ondernomen te hebben en onwrikbaar gebleven te zijn in hunne beproevingen... Het geloof toont ons denzelfden Verlosser in het tabernakel en op onze altaren, ach, waarom hebben wij voor Hem niet dezelfde gevoelens, waarom brengen wij niet dezelfde offers?

Samenspraak met God den Vader, met Jezus, Maria, Jozef, de Wijzen. — Aanbid de macht, de wijsheid, de goedheid van God, wiens genade zoo vele wonderen uitwerkt. Vergeet heden het schoone werk der voortplanting van het geloof niet. Bid Jezus uw offer te ontvangen, gelijk Hij dat van de Wijzen aannam. Smeek Maria Hem uw offer aan te bieden, terwijl gij bidt: Ontvang, Heer, mijne vrijheid, enz.

11de OVERWEGING.

De Openbaring des Heeren.

VOORBEELD VAN GETROUWHEID AAN DE GENADE IN HET
GEDRAG DER WIJZEN.

- I. Zij volgen de inspraken der genade.
- II. Zij volgen die vaardig.
- III. Zij volgen die bestendig.

I PUNT. *De Wijzen volgen het licht en de inspraak der genade.* De ster, zegt Bossuet, is de inspraak des harten; de H. Leo noemt haar het teeken der genade. Hoe velen zagen die schitterende ster in het Oosten en stelden zich tevreden met haren glans te bewonderen, zonder zich om hare beteekenis te bekommeren! De Wijzen alleen trekken voordeel uit de genade, aan allen aangeboden. God roept hen tot de kribbe van zijnen Zoon. Hem zullen zij gehoorzamen, ondanks alle offers, welke Hij hun vraagt; het offer hunner rust: hoeveel vermoeienis toch voorzien zij in deze lange reis, in dit jaargetijde; het offer hunner dierbaarste genegenheden, vaderland, familie, vrienden..... alles moeten zij verlaten. Zij moeten weerstaan aan de dringende beden, de verwijten, de liefkozingen, de tranen; het offer van hunne eer: zij staan als wijzen bekend en worden voor dwazen aangezien. Men vraagt zich af, hoe verstandige mannen hun land, hoe vorsten hunne staten kunnen verlaten, om op het geloof aan eene eenvoudige ster, hunne hulde te gaan brengen aan

een vreemd vorst, die pas geboren is. De Wijzen laten dit alles zeggen, slechts naar de stem des Heeren luisterende, den raad der menschelijke wijsheid verachtende, alle opwellingen van vleesch en bloed onderdrukkende om volgens het licht der genade en den indruk, waarmede dit vergezeld gaat, te handelen.

Ziedaar wat zij, nieuwelingen in het geloof, ondernemen, en wij, sedert onze kinderjaren in de school des Heeren gevormd, wat doen wij? Bij het fonkelen eener ster, bij het minste teeken van den wil Gods, verlaten mannen, aan al de weelde en de gemakken des levens gewoon, verlaten grooten dezer aarde, hun land, wat het hun ook moge kosten, gaan zij God zoeken, zich aan God geven, zich met God vereenigen. Wij, door duizend lichtstralen omgeven, blijven onbewegelijk. Misschien toonen wij aan anderen den weg der waarheid, doch wij zelven bewandelen hem niet. Even als de Wijzen kunnen wij zeggen: *Wij hebben zijne ster gezien*, doch kunnen wij er ook bijvoegen, *dat wij gekomen zijn*, dat wij gehoorzaamd hebben aan den goddelijken wil, ons door haar geopenbaard? In de oogenblikken, waarin het geloof in onze zielen deszelfs licht verspreidde, hebben wij met siddering den afgrond gezien, waarheen de lauwheid ons voerde, *vidimus*; hebben wij ons met kracht uit dien noodlottigen staat getrokken? *Venimus*? Wij hebben het niet aller aardse zaken begrepen; hebben wij er ons hart afgetrokken? Elken avond hebben wij de fouten erkend, welke de uitgestortheid ons deed bedrijven; waren wij den volgenden dag meer ingekeerd? Doch waar gaan wij heen en wat zullen wij bij onzen dood denken

van zoovele hemelsche weldaden, die onze lafheid nutteloos maakt?

II PUNT. *De Wijzen volgen de inspraken der genade met vaardigheid.* Nauwelijks hebben zij de ster gezien en begrepen wat God hun vraagt, of zij bereiden zich tot het vertrek. *Vidimus*, het is de genade die hen verlicht en tot hun hart spreekt, *et venimus*, dit is de beantwoording aan de genade. Zij laten geene tijdsruimte tusschen het kennen van den plicht en het volbrengen. Zij gaan onmiddellijk over van de overtuiging tot de begeerte, van de begeerte tot het besluit, van het besluit tot de uitoefening. Het is hierin, zegt de H. Thomas, dat de ware godsvrucht bestaat. Hoe wijs is deze vaardigheid, hoeveel gevaar ligt er in het dralen der traagheid. Hadden de Wijzen hun vertrek slechts enkele dagen uitgesteld, zouden zij dan het aanbiddelijk Kind te Bethlehem gevonden hebben? Bij hunne aankomst zouden zij vernomen hebben, dat het er niet meer was en dat men niet wist waarheen het gegaan was! Ware Zacheus niet onmiddellijk uit zijnen boom gekomen, nadat hem dit gezegd werd, *festinans descende*, zou hij dan het geluk gehad hebben den Meester van het heelal te mogen herbergen en dit zalig woord te hooren: *Heden is dezen huize zaligheid geworden?* (1)

Als God spreekt, is eene weifeling eene ongetrouwheid, het kleinste uitstel kan een onherstelbaar ongeluk veroorzaken. De genade heeft hare oogenblikken: *tempus stellae*.... Als men een oogenblik draalt

(1) II Luc. 19, 9.

daaraan te gehoorzamen, stelt men zich bloot nooit te gehoorzamen. Zal de verwaarloosde gelegenheid wederkomen? Moet Gij, o Heer, wachten tot het mij behage uwe genaden te ontvangen, of moet ik dankbaar uw oogenblik waarnemen? Hij, die slechts uwe inspraken zoo langzaam mogelijk opvolgt, toont duidelijk dat hij dit met weerzin doet, zijne gehoorheid is eene verwelkte bloem, welke geur en frischheid verloren heeft. O hoezeer moet ik uw geduld ten mijnen opzichte zegenen en mijn misdadig en onvoorzichtig uitstel laken.

III PUNT. *De Wijzen volgen het licht der genade bestendig.* Gelijk niets hen kon beletten een plan op te vatten hun door God ingeboezemd, zoo ontmoedigt hen niets in deszelfs vervulling. Hoevele moeielijkheden, hoeveel tegenspraak, nochtans wel in staat een minder vast besluit te doen wankelen. Zij hadden reeds een groot gedeelte van den weg afgelegd; zij waren in Judea, bij Jeruzalem, toen de ster plotseling verdween. Daar stonden zij zonder gids in een vreemd land! Willen ze terugkeeren. O neen! Zij zetten hunnen weg voort, steunende niet op wat zij zien, doch op datgene wat zij gezien hebben. De waarheid verandert niet. »*Eeuwig duurt des Heeren trouw*» (1). Vinden zij in Jeruzalem een onverschillig volk, dat zich niet bekommert, om den Zaligmaker, die voor hen geboren is, te kennen of te zien; verklaren de priesters en schriftgeleerden hun koelbloedig, dat Hij te Bethlehem moet geboren worden, spreken zij er niet van, Hem te gaan aan-

(1) Ps. 116, 2.

bidden, stelt Herodes zich tevreden, met hen op verkenning uit te zenden, zoo kan dit alles hen verbazen en bedroeven, doch het kan hen niet nederdrukken, noch doen wankelen.

Gaan wij tot God met een eenvoudig geloof en eene vaste hoop; en wij zullen niet beschaamd worden. Bij het begin van het geestelijk leven trekt God ons door gevoelige genade en overvloedigen troost, dan meenen wij ook, niet te kunnen wankelen. Doch weldra slaat het uur der beproeving, God verbergt zich, wij smaken geen troost meer! Beminnen wij Hem minder? Worden wij minder door Hem bemind? O neen, doch de natuur wordt geslachtofferd, de eigenliefde gekruisigd. Wat moet men doen? Vooruitgaan te midden der duisternis en moeielijkheden, steunende op God. Indien de belangen zijner eer, en van onze heiliging het eischen, zullen die eerste gelukkige oogenblikken wederkeeren, de ster zal weder verschijnen, en onze vreugde zal des te grooter zijn, naarmate wij de beproeving geduldiger hebben verdragen.

Voornemens. Ik zal altijd gereed zijn den goddelijken wil te volbrengen, zoodra de ster des geloofs mij dien zal doen kennen, zonder een oogenblik te vertoeven alvorens dezen plicht van gehoorzaamheid te volbrengen, waarvan mijne heiliging en mijn geluk kan afhangen. — Dit besluit zal ik kloekmoedig uitvoeren. — De begeerte tot het goede, een zekere vurigheid ontbreekt mij niet, doch helaas, hoe weinig is er noodig om mij te doen wankelen? Eene lichte tegenspraak, eene berooving van inwendigen troost is reeds genoeg. Ik volg U niet meer, o Heer,

zoodra ik niet meer loop in den geur uwer reukwerken. Heb medelijden met mijne zwakheid, en daar Gij mij den wil inboezemt U getrouw te blijven, ach, Heer, wees dan zelf de borg mijner getrouwheid. Neen, Heer, ik wil niet meer weigeren, niet meer uitstellen, niet meer dralen in het beantwoorden aan uwe genade, door den weg uwer geboden te volgen, want hierin ligt het ware leven.

12de OVERWEGING.

DE WIJZEN TE BETHLEHEM.

- I. Wat doen zij?
- II. Wat geven zij?
- III. Wat ontvangen zij?

I PUNT. *Wat doen de Wijzen te Bethlehem?* Wij verlieten hen te Jeruzalem; zij blijven daar niet langer dan noodig is, om te vernemen, waar de Verlosser geboren is. Zoodra zij dit vernomen hebben, houdt niets hen terug, zij haasten zich te vertrekken. Op hetzelfde oogenblik verschijnt de ster weder; zij gaat hen voor, en toont hun den weg. Bij deze nieuwe weldaad des Heeren gevoelen zij eene buitengewone blijdschap. O mijn God, hoe danken zij U voor de zorg, die Gij draagt voor de uwen. Behooren zij U reeds niet toe, die zich aan U overgeven? Gij wondt slechts om te genezen, beproeft slechts om te troosten.

Zij komen te Bethlehem aan. De ster staat stil boven het verblijf van Hem, dien zij zoeken. En

welk verblijf is dit? Een bouwvallige stal, te slecht om de lastdieren te huisvesten... kan dit de woning zijn van den Koning der koningen? De Wijzen gelooven het zonder aarzelen. Hier wordt hun geloof volmaakt. Groot was hun geloof, toen het hun de reis deed ondernemen, grooter nog, nadat de ster verdwenen was, in de stad Jeruzalem, toen zij hoopten tegen alle hoop in; doch heldhaftig wordt hun geloof te Bethlehem. Zij treden den stal binnen; een inwendig licht doet hen in dit Kind den Zaligmaker der wereld erkennen, in Wien alle schatten der godheid besloten zijn. De armoede van een verblijf, den Zoon Gods zoo onwaardig, schrikt hen niet af; de doeken, waarin Hij gewikkeld is, de kribbe waarin Hij rust, de hulpeloosheid der kindsheid, waartoe Hij, de Almachtige, gebracht is, stooten hen niet tegen de borst. Hun geloof doet hun de verborgen grootheid zien van dien nieuwen koning en den geest van zijn koninkrijk. Zij vallen neder en aanbidden Hem.....

Hoe helder is het oog des geloofs; thans erkent het den God aller majesteit onder den vorm van een zwak kindje; eens zal het Hem erkennen midden onder de schande van het kruis. Heer! geef mij een straal van dat licht, als ik tot het altaar nader. Gij deelt het mede aan de kleinen en nederigen en openbaart hun uwe geheimen. Ik wil mij vernederen, klein worden gelijk Gij, gelijk de Wijzen; laat mij dan even als zij uwe goddelijke bekoorlijkheid aanschouwen en de wereld zal niets meer voor mij zijn; Gij alleen zult mijne liefde bezitten.

II PUNT. *Wat bieden de Wijzen het goddelijk Kind*

aan? Hunne geschenken hebben eene tweevoudige beteekenis; de eene heeft betrekking op het denkbeeld, dat zij zich vormen van Hem, wien zij die aanbieden, de tweede op hunne gesteltenis. Het goud is eene vrijwillige schatting, waardoor zij dit Kind erkennen als hun vorst; de wierook, eene hulde zijner godheid gebracht, en door de myrrhe, waarmede men de lichamen zalfde, vereeren zij zijne heilige menschheid, die Hij aan den dood wil onderwerpen, om ons van den eeuwigen dood te verlossen. Aldus toonen zij, dat zij Hem beschouwen als hun Koning, hun God, hun Zaligmaker.

Dit alles is Jezus voor ons, gelijk voor hen; bieden wij Hem dezelfde gaven, en daar Hij slechts op het hart ziet, zoo laat het onze Hem alles aanbieden, wat Hij in die getrouwe aanbidders zag. De H. Schrift toont ons de liefde onder het beeld van het goud, in de smeltkroes gezuiverd. Wij moeten het bij Jezus gaan koopen, om het Hem daarna te geven. Doch hoe kunnen wij liefde koopen? Door de liefde zelve, antwoordt Bossuet, door te beminnen, leert men God beminnen, door zijn naaste te beminnen, leert men God beminnen. — De wierook is eene zelfstandigheid, welke zich oplost in rook, en slechts waarde heeft door deszelfs geur. Offeren wij ons ook aldus op voor God, met volkomen verlies van ons-zelven. Zich verloochenen, zich vergeten, om voor God te verteren, is Hem den wierook offeren, dien Hij van ons verlangt. In de taal der Kerk is de wierook het zinnebeeld van het gebed, de myrrhe van de versterving. — Deze deugd balsemt onze zielen en behoedt ze voor het bederf der zonde; zij maakt

onze lichamen tot levende, heilige hostiën, waardig Gode aangeboden te worden.

Gaan wij dan naar Bethlehem, openen wij onze schatten, bieden wij wat de Wijzen geofferd hebben en gelijk zij het geofferd hebben. O mijn God, geef mij wat Gij wilt dat ik U aanbiede, een vernederd en vermorzeld hart bij de herinnering aan mijn talloze ongetrouweden; een hart verteerd door heilige begeerten, dat zijn genoeg vindt in het inwendig gebed, een dankbaar hart voor al de genaden, die Gij mij bewezen hebt, en dat zich voortdurend in dankbetuiging uitstort.

III PUNT. *Wat ontvangen de Wijzen bij de kribbe te Bethlehem.* De H. Bonaventura stelt ze ons voor geknield voor die kribbe. Hunne ziel wordt met den zoetsten troost vervuld. Na het goddelijk Kind aanbeden te hebben, onderhouden zij zich met deszelfs heilige Moeder. Zij verhalen haar al wat er bij hunne reis geschied is. Maria deelt hun de grootheid van haren Zoon mede!... Het kind Jezus beschouwen met goedheid en doet hun gevoelen, dat Hij hunne hulde en geschenken gaarne aanvaardt. Zij van hunnen kant beschouwen Hem met onuitsprekelijke blijdschap, zoo door het oog der ziel inwendig verlicht, als door het oog des lichaams, want Hij was het schoonste onder de kinderen der menschen. Voor het goud dat zij Hem offerden, zegt een godvruchtig schrijver, ontvangen zij van Hem eene bewonderenswaardige wijsheid, welke hen de verhevenste godsdienstwaarheden doet begrijpen; voor den wierook de uitmuntende gave des gebeds, die hen onthecht van alle zaken dezer wereld en hen innig vereenigt

met God; voor de myrrhe geeft Hij hun de wetenschap van het kruis, toont hun de waarde van het lijden en boezemt hun het verlangen in om te lijden.

Door den hemel verlicht, keeren zij langs een anderen weg naar hun land terug, overal de wonderen verkondigende, welke God ten hunnen gunste gedaan heeft en worden aldus van aanbidders van Jezus zijne eerste Apostelen en martelaren (1). Eene ster had hen geroepen om den Messias te zoeken, de H. Schrift wees hun de plaats, waar Hij moest geboren worden, God zelf regelt hunne terugreis. Zij zullen toegelaten worden tot het innigst verkeer met het menschgeworden Woord. Na Hem hun goud geofferd te hebben, zullen zij Hem hun bloed geven. Ziedaar het gevolg eener vaardige, moedige, bestendige getrouwheid aan de genade.

Wenschen wij de Wijzen geluk, bidden wij hen ons die gesteltenissen te verkrijgen, welke hun zoo vele zegeningen verschaft hebben. Bereiden wij ons tot de H. Communie en doen wij onze dankzegging in den geest der H. Kerk in de collecte zoo wel uitgedrukt. Zij wil dat wij op dit feest, in het Oosten *het feest van het heilig licht* genaamd, de volkomen kennis van God en zijn menschgeworden Woord vragen, eene kennis, die hier begint door het geloof, en hierna maals volmaakt wordt door het aanschouwen van God.

(1) Volgens eene overlevering werden zij voor het geloof aan Jezus ter dood gebracht.

13de OVERWEGING.

DRIE STRAFFEN VAN DEN WEDERSTAND AAN DE GENADE,
IN DEN PERSOON VAN HERODES.

- I. Hij wordt ontsteld.
- II. Hij wordt verblind.
- III. Hij wordt verhard.

I PUNT. *Herodes wordt ontsteld door zijn wederstand aan de genade.* Het voorbeeld der Wijzen, van zoo ver gekomen om den pasgeboren Messias te aanbidden; het antwoord der leeraars, die zoo duidelijk de plaats zijner geboorte aanduiden, die den stam, de stad noemen, de voorzegging aanhalen, dit alles moest op Herodes een zaligen indruk maken. De genade spreekt tot zijne ziel, maar hij weigert te gehoorzamen, en ziehier het eerste uitwerksel van dien schuldigen weerstand; hij wordt ontsteld. Een kind van eenige dagen doet hem sidderen. Wie is dat kind? Is het een mededinger naar mijnen troon? Is het een God? Hij wil het onderzoeken, hij kan het niet te weten komen. Zijne onrust zet hem aan tot het nemen der nauwkeurigste nasporingen en deze vermeederen slechts zijnen angst. Hij ziet de waarheid schemeren, doch juist zij kwelt zijne heerschzucht en pijnigt hem....

De goddeloozen zijn gelijk aan eene onstuimige zee, die niet te stillen is en wier golven tegen het strand breken, (1) er is geene hechtheid in hun

(1) Is. 57, 20.

geest, geene rust in hun hart. Het geloof is voor hen een lastig licht, sterk genoeg om hun de rust te benemen, die zij gaarne te midden hunner duisternis smaken zouden, te zwak om hunne zinsbegoochelingen te verdrijven, en aan hunne ziel dien vrede te geven, die slechts de vrucht is van de gehoorzaamheid aan de waarheid.

Hadde Herodes de Wijzen gevolgd, zoo had hij bij het zien van dat Kind in de kribbe, van dat kind, dat voor hem zulk een schrikbeeld was, begrepen, dat zijn rijk niet van deze wereld was; dat Hij die den hemel kwam aanbieden, zich niet bekommerde om de rijken dezer wereld en zijne vrees ware verdwenen. Hij die weerstand biedt aan de genade weerstaat God, hij ondergaat onmiddellijk de straf zijner misdaad, hij wordt beangst, het is Kaïn na den broedermoord. De zoete vrede is slechts voor de kinderen Gods. Indien wij het goddelijk licht aannamen, met eene volkomen overgeving van hart, zou het ons vervullen met dien troost, welken de H. Geest met zich brengt en mededeelt aan hen, die Hem geen weerstand bieden. O mijne ziel, als wij ontsteld zijn, stellen wij ons niet tevreden de oorzaak daarvan op te sporen. *Quare tristis es?* Erkennen wij die in onze ongetrouwheid aan de genade. Smeeken wij den Heer ons die te vergeven, en haasten wij ons in Hem de heilige vreugde der hoop te hernemen. *Spera in Deo.*

II PUNT. *Herodes wordt verblind door zijn weerstand aan de genade.* Hij wilde het licht, dat zijn hartstocht bestreed, niet aannemen; het licht heeft zich teruggetrokken en zijne wijsheid heeft hem ver-

laten. Men erkent in hem dien bekwamen staatsman niet meer, die zich door zijne behendigheid op den troon heeft verheven; het is een razende, die raaskalt in zijne aanvallen van woede. Welke tegenspraak in zijn gedrag! Indien hij gelooft, dat dit kind de Messias is, sedert zoo vele eeuwen verwacht, door zoo vele godspraken aangekondigd, hoe kan hij dan veronderstellen, dat hij Hem, dien God zendt tot Zaligmaker van het menschedom, in zijne wieg zal kunnen versmachten? Indien hij het niet gelooft, indien hij meent dat de ster in het Oosten gezien, slechts een natuurverschijnsel is, waarom dan zich bezoedelen met eene nuttelooze misdaad en door een even onverstandigen als wreeden moord den vloek van het heelal op zich trekken! Hij neemt zelfs de voorzorgen niet van het gewoon gezond verstand. In eene zaak, die hem van zulk een groot belang schijnt, verlaat hij zich op vreemdelingen, en laat ze vertrekken zonder geleide... Gaat deze verblindheid niet over tot dwaasheid? En niet alleen slaagt hij in niets, maar al de maatregelen, welke hij neemt, keeren zich tegen hem. Hij wil de Wijzen bedriegen, en zij bedriegen hem, hij wil den naam versmoren van dien nieuwen koning van Israël, en hij doet Hem kennen, hij zou willen, dat men nooit meer van Hem sprak, en hij gebruikt het juiste middel om gedurende alle eeuwen, door heel de aarde van Hem te doen spreken.

Welk een gedruisch, welk eene verwarring, welk een schrik, wat hartverscheurende kreten, als zoo vele onschuldige slachtoffers meedoogenloos uit de armen hunner moeders gerukt en onder hare oogen

vermoord worden! Welk volk zal niet spreken van de afgunst, de wreedheid van Herodes, en de macht van Jezus-Christus niet bewonderen? Aldus, o mijn God, doet Gij de wijsheid der zoogenaamde wijzen strekken tot hun verderf, aldus beschaamt Gij de dwaze voorzichtigheid, die tegen U durft opstaan. De eenige wijsheid, de ware voorzichtigheid bestaat in U te vreezen en alle kwaad te vluchten door U te gehoorzamen.

III PUNT. *Herodes wordt verhard door zijn weerstand aan de genade.* Het licht des hemels volgende, kwamen de Wijzen van deugd tot deugd, tot de innigste vereeniging met God, tot het zaligst bezit van God; Herodes dit licht verstootende, viel van de eene misdaad tot de andere, van den eenen afgrond in den andere, tot onboetvaardigheid tot het einde. Zijne afgunst brengt hem tot eene grenzenlooze woede. Men zegt hem dat Hij, dien hij wil verderven, de Messias, de Verlosser van Israël is; liever geen Verlosser dan een mededinger! Hij neemt zijn toevlucht tot valsheid en bedrog om Hem te ontdekken, veinst Hem te willen aanbidden om Hem zekerder te vermoorden. Als hij bemerkt, dat de Wijzen hem ontsnapt zijn, werpt hij het masker af, verloochent alle menschelijk gevoel en luistert slechts naar zijne woede. Hij doet duizenden kinderen ombrengen, zonder de zijne te sparen. Hij vreest niet in eene geheele landstreek, ja zelfs in zijn paleis het onschuldige bloed te doen vloeien, als hij de kroon slechts op zijn hoofd kan vestigen... En dit ook is eene ijdele hoop; Hij, dien hij ter dood wil brengen, is de eenige, die hem ontsnapt, terwijl hij zelf,

door God getroffen, weldra in woede en wanhoop sterft. *Gij zult sterven in uwe zonde*, sprak de Heer tot hen, die de oogen sloten voor de waarheid, en ziedaar het vreeselijk einde, waarheen het misbruik der genade gewoonlijk voert. Doch wat is de gewone oorzaak van dit schuldig misbruik? Eene ongeregelde neiging, die men niet krachtig wil onderdrukken. O van welk belang is het zich op de inwendige versterving toe te leggen. Alles is verloren, als de hartstocht ons beheerscht; de ziel, die zich daardoor laat medeslepen, wordt weldra door geene gedachte, noch van God, noch van de menschen meer teruggehouden; zij houdt geene rekening meer, noch met het getal, noch met de grootheid harer zonden, noch met de vreeselijke straffen, die haar bedreigen. Wapenen wij ons derhalve tegen ons-zelfen; valt de strijd hard, zoo is een zoete vrede het loon. Vreezen wij den arbeid niet, hij duurt kort; eenige weinige dagen geduld en strijd, en dan de eeuwige rust!

14de OVERWEGING.*Eerste Zondag na Driekoningen.*

HET DOOPSEL VAN JEZUS-CHRISTUS. — BESCHOUWING.

- I. De personen beschouwen.
- II. De woorden aanhooren.
- III. De handelingen overwegen.

1. De tijd is aangebroken, waarop de Zoon Gods het verborgen met het openbaar leven gaat verwisselen. *Jezus komt van Galilea naar de Jordaan tot Joannes, om door hem gedoopt te worden.* De voorlooper weigert eerst uit nederigheid, Jezus te doopen, doch stemt weldra toe uit gehoorzaamheid. Als de plechtigheid voltrokken is, daalt de H. Geest als eene duive neder op den Verlosser en God de Vader noemt Hem zijn welbeminden Zoon.

2. Verbeelden wij ons de oevers der Jordaan en de groote schare volks, dat, getroffen door de prediking van den H. Joannes, het doopsel der boetvaardigheid komt ontvangen.

3. Vragen wij het begrip van dit Geheim, den smaak en de oefening der deugden, daarin besloten, vooral de nederigheid, de kennis en liefde van Jezus-Christus.

I PUNT. *De personen beschouwen.* Te Nazareth, de Allerheiligste Maagd, die zich bedroeft en tegelijk verheugt over het vertrek van haren Zoon, zij wordt beroofd van zijne tegenwoordigheid, maar Hij zal gekend, het verlossingswerk zal voltrokken, de glorie

van God vermeerderd, het menschedom verlost worden!... Wanneer zal ik ook mijn eigenbelang leeren opofferen aan het algemeen belang, de stem der natuur weten te smoren, als de stem van den godsdienst zich doet hooren? — Van waar komt die schare volks uit geheel Judea, op de oevers der Jordaan vergaderd, zoo om den heiligen voorlooper te zien, als om zijne onderwijzingen te ontvangen? Alles toont ons dat die geesten getroffen, de harten ontroerd zijn. Beschouw Joannes-Baptiste, zijn bleek gelaat, zijn uiterlijk zoo geheel doordrongen van de waarheden, welke hij verkondigt, zijne kleeding, zijn voedsel, zijne levenswijze, duiden aan waarom zijne prediking zulk een heerlijk gevolg geeft... Ja, het voorbeeld verlicht, overtuigt, overreedt gemakkelijker dan het woord... Beschouw vooral Jezus-Christus; aanbid Hem en druk uwe verwondering uit, Hem hier te zien, te midden van die menigte zondaars, Hij, de Heilige der heiligen, het begin aller heiligheid. Vraag Hem voor welke zonden Hij boetvaardigheid komt doen en wek u op tot berouw over de uwe. — Zie in den hemel de engelen door bewondering bezielde, bij het aanschouwen der vrijwillige vernedering en de groote liefde van hunnen hemelschen Koning; zie God den Vader opmerkzaam op alles wat gebeurt, en gereed om zijnen Zoon te verheffen, naar de maat der vernedering, welke Hij ondergaat om Hem te behagen.

II PUNT. *De woorden aanhooren.* Ziehier de woorden door den H. Bonaventura den Zaligmaker in den mond gelegd, bij het afscheid van zijne dierbare Moeder: »Het is tijd dat ik opsta, dat ik

mijnen Vader ga vereeren en verheerlijken, dat ik mij-zelf openbare aan de wereld, en de zaligheid der zielen bewerk, waartoe mijn Vader mij gezonden heeft. Houd moed, dierbare Moeder, weldra zal ik wederkeeren." — Doordring u van den indruk, welken Joannes de Dooper gevoelt, als hij in de verrukking zijner ziel onder zijne oogen Dengene ziet, die hem in den schoot van Elisabeth van vreugde had doen opspringen, en Hem het Doopsel hoort vragen op het oogenblik, dat hij wil nederknielen en Hem aanbidden. Hoe dan, Heer! »ik, ik moet door U gedoopt worden, en Gij komt tot mij? (1) Overweeg het antwoord des Zaligmakers; het komt neer op het volgende: »Daar gij weet wie ik ben, zoo stel u niet tegen mijne plannen; de tijd om mij te verheerlijken, is nog niet gekomen, doch wel die van mij te vernederen. Wij moeten alle recht volbrengen, ik door mij te vernietigen, gij door mij te gehoorzamen. De volmaaktheid der nederigheid is de volmaaktheid der rechtvaardigheid, de waarlijk ootmoedige eerbiedigt alle rechten; Hij geeft God alle eer en bewaart de vernedering voor zich-zelfen. Doch eene stem uit den hemel doet zich hooren: *Deze is mijn welbeminde Zoon, in wien ik mijn welbehagen heb gesteld.* Zoon van God, eeuwig voorwerp van zijn welbehagen, al de grootheden, al de volmaakheden van Jezus-Christus zijn in deze twee woorden besloten. Heb ik Hem den eerbied, de liefde be-
wezen, die ik Hem dubbel verschuldigd ben?

(1) Matth. 3, 14.

III PUNT. *De handelingen overwegen.* Jezus haast zich den weg te betreden Hem geopend door den wil van Dengene, die Hem gezonden heeft. Hij zegt zijne Moeder vaarwel, wier gelatenheid de smart niet belet, en volgens de H. Bonaventura, vraagt deze leeraar der nederigheid geknield den zegen zijner moeder. Hij vertrekt, hij gaat geheel alleen voort, want nog heeft Hij geene leerlingen; doch is Hij niet de Koning van het heelal? Waar is zijn hofstoet, waar zijn zijne hovelingen? Heeft Hij geen millioenen engelen om Hem in zijn koninkrijk te dienen? Ja, doch zijn rijk is niet van deze wereld! Hij heeft de gedaante aangenomen van den dienaar en niet die des vorsten. O kinderen der menschen! Hoe lang zult gij de ijdelheid stellen boven de waarheid, het wisselvallige en onzekere boven hetgeen duurzaam en verzekerd is, den tijd boven de eeuwigheid?

Op de oevers der Jordaan aangekomen, wil de Zaligmaker het doopsel van zijnen voorlooper vereeren en verheffen. Hij wil als het ware het water heiligen, en door deszelfs aanraking aan zijn goddelijk lichaam, het de kracht mededeelen om de zielen te zuiveren. Hij begint zijn openbaar leven door ons een groot voorbeeld te geven. De H. Joannes wil in het eerst niet toestemmen, dat de Heer zijn goddelijk hoofd buige onder zijne hand. Het valt den nederige hard verheven te worden. De gehoorzaamheid beslist den strijd; Jezus beveelt, Joannes weerstaat niet langer. Er ligt vaak even groote nederigheid in het ontvangen eener eerbewijzing als in het zoeken eener beleediging; menigeen zegt

kwaad van zich-zelfen, en zou het zeer euvel opnemen, indien men het geloofde. Jezus daalt in de rivier.... Welk een nieuw wonder van vernedering. Tot dusverre heeft Hij geleefd gelijk een onbeduidend, veracht mensch; thans wil Hij doorgaan voor zondaar, want Joannes predikte voor de zondaars en doopte hen. Jezus-Christus in die houding ziende, zou niemand in Hem den Zoon Gods erkend hebben. Wie zou in Hem den Verlosser der menschen, den God aller majesteit, aller heiligheid gezien hebben? Was het niet te vreezen dat, als Hij kort daarna het evangelie zou verkondigen, men Hem als een zondaar zou minachten? Deze gedachte houdt Hem niet terug, Hij vernedert zich dieper dan ooit te voren.

Doch wie zich vernedert, zal verheven worden, de hemel doet zich hooren; de nederige boeteling wordt verheerlijkt, terwijl hij bidt, God erkent Hem voor zijn welbeminden Zoon, en verklaart dat Hij het voorwerp is van zijn welbehagen. De H. Geest daalt over Hem neder in de gedaante eener duif. Nu is Hij niet alleen aanbevolen aan de opmerkzaamheid, maar aan de eerbiedige hulde, aan de aanbidding aller menschen.

Moet gij, als gij het geluk hebt te communiceeren, niet meer verwonderd zijn dan de H. Joannes, en in de overtuiging uwer onwaardigheid zeggen. Hoe dan, Heer, komt Gij tot mij? *Tu venis ad me....* Ontvang Hem echter uit gehoorzaamheid, doch treed in de heilige schaamte van den H. Joannes, toen hij Jezus doopte, en bid Hem, als vrucht van zijn bezoek, dringend uw hart met zijne liefde te vervullen. O Jezus, eenig voorwerp van het welbehagen

uws Vaders, hoe zoudt Gij niet het eenig voorwerp van het mijne zijn? Wat zou ik buiten U kunnen vinden, aan U gelijk in macht, in grootheid, in goedheid? O teedergeliefde Verlosser, vereenig U met mij, bied mij aan uwen Vader, dat Hij U in mij, en mij slechts in U beschouwe, opdat ik moge verdienen eeuwig door Hem bemind te worden en Hem eeuwig te beminnen.

15de OVERWEGING.

Tweeden Zondag na Drie-Koningen.

DE H. NAAM JEZUS.

- I. Deszelfs uitmuntendheid.
- II. Deszelfs wonderdadige uitwerkselen.
- III. De eer dien goddelijken naam verschuldigd.

I PUNT. *Uitmuntendheid van den naam Jezus.*
De H. Paulus toont ons die in zijn Epistel aan de Philippensers: *Die gezindheid zij in u, welke ook in Christus Jezus was, die.... zich-zelven ontledigde de gedaante van een dienstknecht aannemende.... Hij vernederde zich-zelven daar hij gehoorzaam was tot den dood en wel den dood des kruises. Daarom heeft ook God Hem verheven en Hem een naam geschonken die boven allen naam is; opdat voor den naam van Jezus alle knie zich buige van die in den hemel die op de aarde, en die onder de aarde zijn. (1)*

(1) Phil. 2.

In deze woorden vinden wij het ontstaan, de oorzaak, geheel de grootheid van den naam van Jezus. Zijn ontstaan, Hij komt uit den hemel, de engelen hebben hem eerst aan Maria en daarna aan Jozef geopenbaard. God zelf heeft zijnen Zoon dien naam gegeven: *Donavit illi nomen*. De Vader inderdaad kent alleen zijnen Zoon; Hij alleen kon Hem den naam geven, die Hem toekwam. Geen scheepsel moest dien gezegenden naam uitspreken, alvorens hij uit Gods mond was voortgekomen. *Quod os Domini nominabit* (1). Het doel, dat God zich voorstelde bij het geven van dezen gezegenden naam leert ons nog de Apostel: Hij wilde zijn welbeminden Zoon zoo hoog verheffen, als deze zich had vernederd in het geheim zijner menschwording, zijner geboorte en van zijnen dood. *Propter quod et Deus exaltavit illum*. Door zoo vele en zulke diepe vernederingen, heeft het Woord zijnen Vader oneindig verheerlijkt; wat zal nu de Vader doen om zijnen Zoon te beloonen? Hij zal Hem den naam Jezus geven. Hieruit oordeele men over de voorrechten aan dien heiligen naam verbonden.

Hij is verheven boven alle namen door de oneindige volmaaktheden, welke hij doet veronderstellen in Dengene, die hem draagt, want hij beteekent: 1° al de wijsheid, de heiligheid, de goedheid, de kracht, de barmhartigheid en de liefde tot God, die samengewerkt hebben tot onze verlossing; 2° al de genaden, de deugden en de gaven van den H. Geest, welke dienen tot heiliging der zielen, want het is

(1) Is. 62, 2.

uit de volheid van Jezus-Christus, als uit eene onuitputtelijke bron, dat wij die moeten ontvangen; 3° al de bedieningen van meester, geneesheer, vader, herder en opperpriester, welke de Zoon Gods in hoedanigheid van Zaligmaker moest uitoefenen.

Naam van Jezus, naam verheven boven alle namen door de rechten, welke hij geeft. Door zijnen Zoon den naam van Jezus te geven en Hem onzen Zaligmaker te maken, stelt God in zijne hand de zorg van zijne glorie te herstellen; Hij maakt Hem den bewerker van 's menschen zaligheid; hunne bestemming is in zijne hand; hemel en hel zullen naar zijn welbehagen zich openen of sluiten. Wie Jezus noemt, noemt een koning, van wien alle vorsten de onderdanen zijn, een rechter, voor wiens rechtbank alle menschen moeten verschijnen, om van Hem den zegepalm of het vonnis hunner eeuwige verdoeming te ontvangen.

Naam van Jezus, naam verheven boven alle namen eindelijk, omdat hij de overvloedigste mededeeling uitdrukt, welke God zijn schepsel geven kan, mededeeling van de persoonlijkheid des Woords aan de menschheid des Zaligmakers, mededeeling van het leven der genade aan de geloovigen, van het leven der glorie aan de gelukzaligen.

Toen de profeet Isaias aankondigde, dat het Kind dat ons geboren is, *de Bewonderenswaardige, de Raadsman, de sterke God, de Vader der toekomstige eeuw, de Vorst des vredes* zou genoemd worden, verklaarde hij, zegt de H. Bernardus, door de verscheidenheid dezer namen, de grootheden opgesloten in den naam van Jezus, want is Hij *bewonderenswaardig,*

zoo is dit bijzonder om de onbegrijpelijke vereeniging der beide naturen, in den persoon van Jezus. Wordt Hij *Raadsman des Allerhoogsten* genoemd, zoo is dit omdat Hij in hoedanigheid van Zaligmaker, in 's Heeren raad treedt, om de belangen zijner dierbare beschermelingen te verdedigen. Wordt Hij *de sterke God* genoemd, zoo is dit, omdat Hij, ons zaligmakende, den dood overwonnen, de macht der hel gebroken, de zonde vernietigd heeft. Als Jezus is Hij *de Vader der toekomstige eeuw*, omdat Hij door zijnen dood het volk der uitverkooenen voortbrengt; Hij is *de Vorst des vredes*, omdat Hij door zijn Bloed den hemel met de aarde verzoent. Al de glorierijke titels, welke de H. Schrift Hem geeft, zijn slechts stralen, die den grooten naam van Jezus bekronen.

II PUNT. *Wondervolle uitwerkselen van den naam Jezus.* De H. Bernardus gaat ons die uiteenzetten. »De naam des Bruidegoms is een *licht*, een *voedsel*, een *geneesmiddel*; hij verlicht, als men hem openbaart, hij voedt, als men hem overweegt, hij is een geneesmiddel om alle kwalen te verzachten, als men hem aanroept.” Hoe heeft het groote licht des geloofs zich zoo snel door het heelal verspreid, tenzij door de verkondiging van den naam Jezus? Was het niet door zich van dien aanbiddelijken naam als van een fakkel te bedienen, dat God ons van de duisternis des ongeloofs tot zijn glorierijk licht geleid heeft? En terwijl deze naam onze ziel verlicht, voedt hij haar. Gevoelt gij u niet versterkt, zoo vaak gij u herinnert, wat Hij uitdrukt? Bestaat er in de wereld een beter voedsel voor den geest of voor het hart? Is er iets meer machtig, om de verzwakte

zinsvermogens te herstellen, kracht te geven aan de deugd, de zuivere en heilige genegenheden te bewaren? Jezus is een honig in mijnen mond, een zoet geluid voor mijne ooren, eene vreugde voor mijn hart. Die heilige naam is een geneesmiddel tegen de moedeloosheid, tegen al de kwalen der ziel. Zijt gij bedroefd? Dat Jezus in uw hart kome, dat Hij van daar kome op uwe lippen; nauwelijks hebt gij zijnen naam uitgesproken, of elke wolk verdwijnt en de rust keert weder. Is iemand in zonde gevallen? Zoekt hij wanhopig den dood? Zoo hij den naam Jezus uitspreekt, zal hij herademem en herleven..... Neen, er is geene bekoring, welke Hij ons niet doet trotseeren, geen hartstocht, wiens onstuimige werkingen Hij niet tegenhoudt. O mijne ziel, gij hebt een uitmuntend tegengif in dien naam van Jezus, die tegelijk zoo zoet en zoo krachtvol is.

III PUNT. *Wat moeten wij doen om waardiglijk dien naam te vereeren?* — Deszelfs beteekenis bestudeeren en ons wel doordringen met de gevoelens, welke hij inboezemt. *Een gevoel van dankbaarheid.* Om ons te redden heeft de Zoon Gods den naam van Jezus aangenomen; deze naam herinnert ons aan welken arbeid, welke vernedering, welk lijden Hij zich heeft onderworpen, om ons het geluk te verkrijgen. Hij herinnert ons al de geheimen van zijn leven en zijnen dood en al de overvloedige genaden, welke deze ons verworven hebben. *Een gevoel van vertrouwen.* Wij hebben in Jezus den teedersten Vader, den getrouwsten vriend, den machtigsten beschermer; zijn naam is vreeselijk voor de hel, Hij verjaagt de duivelen. *In nomine meo*

daemonia ejicient. Een gevoel van liefde. Het is niet voldoende dat deze schoone naam dikwijls op onze lippen zij; onze geest, ons hart, onze meening, onze toegenegenheid moeten de eer, welke wij Hem bewijzen, bezielen. De H. Paulus noemde en schreef telkens den naam van Jezus, omdat hij Jezus beminde; zijne taal was de uitstorting eener ziel, welke de zoetheid van dien goddelijken naam gevoelt.

Wij moeten in ons de begeerte opwekken om de deugden na te volgen, welke deze schóone naam uitdrukt. »Als ik Jezus noem», zegt de H. Bernardus, »verbeeld ik mij een mensch zachtmoedig en ootmoedig van harte, goedaardig, matig, zuiver, barmhartig, schitterend van reinheid en heiligheid, doch terzelfder tijd een almachtig God, die mijne zwakheid ondersteunt door zijne genade en mij helpt om te worden wat Hij wil, dat ik zij. Voor zoo ver Hij mensch is, strekt Hij mij tot voorbeeld, voor zoo ver Hij God is, strekt Hij mij tot eene verzekerde toevlucht.»

De groote Apostel leert ons eindelijk nog eene uitmuntende wijze, om den naam van Jezus te verheerlijken. »Al wat gij doet in woord of werk, doet alles in den naam van den Heere Jezus-Christus, God en den Vader door Hem dank zeggende.» (1) Doen wij alles strekken tot glorie van onzen Verlosser, gelijk Hij alles deed strekken ter onzer zaligheid. Bedanken wij God door zijnen Zoon, omdat het door Hem is, dat Hij ons alles gegeven heeft.

(1) Col. 3, 17.

Geven wij naar het voorbeeld der H. Kerk in har gebeden, teekenen van eerbied, als wij den naam Jezus uitspreken of hooren uitspreken, en bidden wij dikwijls het gebed: dat zij heden doet bij het einde der H. Mis: »Almachtige en eeuwige God, die ons hebt geschapen en verlost, zie goedgunstig op onze gebeden neder en gewaardig U met welwillende goedertierenheid het offer te aanvaarden van het slachtoffer der zaligheid, dat wij aan uwe Majesteit hebben opgeofferd, ter eere van den naam van uwen Zoon, onzen Heer Jezus-Christus, opdat wij den overvloed uwer genade door den glorieijken naam van Jezus ontvangen hebbende, wij ons mogen verheugen, dat onze namen door eene eeuwige voorbeschikking in den hemel staan opgeteekend. Dit vragen wij U door denzelfden Jezus-Christus, onzen Heer.»

16de OVERWEGING.

HET GEHEIM DER OPDRACHT VAN JEZUS IN DEN TEMPEL.
BESCHOUWING.

- I. De personen beschouwen.
- II. De woorden aanhooren.
- III. De handelingen overwegen.

1. En als de dagen harer reiniging vervuld waren, naar Mozes wet, brachten zij Hem naar Jeruzalem, om Hem den Heere op te dragen... En zie, daar was een mensch in Jerusalem, die tot naam had Simeon, en

deze mensch was rechtvaardig en godvreezend, verwachtende de vertroosting Israëls en de heilige Geest was in hem... En hij kwam door den Geest in den tempel. En toen het kind Jezus door zijne ouders werd binnen gebracht, om met Hem te doen naar de gewoonte der Wet, nam hij het in zijne armen en loofde God en zeide: Nu laat Gij, Heer, uwen dienstknecht heengaan in vrede, naar uw woord... En er was eene Prophetesse, Anna... Ook zij, terzelfder ure daar verschijnende, loofde den Heer, en sprak van Hem tot allen, die Israëls verlossing verwachtten." (1)

2. Stellen wij ons den weg van Bethlehem naar Jeruzalem, den tempel, het altaar enz. voor.

3. Vragen wij een overvloedig deel aan de genaden van dit geheim, den geest van opoffering, de nederigheid, de gehoorzaamheid, de vurigheid in den dienst van God.

I PUNT. *De personen beschouwen.* In den hemel de allerheiligste Drievuldigheid, die het waardigst offer, dat Haar ooit door eenig schepsel kon aangeboden worden, afwacht en aanneemt. De engelen in beschouwing en bewondering. Te Bethlehem, op weg, te Jeruzalem gaanden en komenden, die voorbijgaan zonder zich te verwaardigen een blik te werpen op dat arme huisgezin, dat nochtans het verhevenst huisgezin is van het heelal. O mensch, wat ligt er gelegen aan uwe achting? Jezus in de armen van Maria, van Joseph, van Simeon... Met zijn goddelijken blik aanschouwt Hij degenen, die

(1) Luc. 2.

Hem omringen! — Maria, eerst te midden der andere vrouwen, zich slechts van haar onderscheidende door eene grootere zedigheid, vervolgens voor het altaar geknielt, God den schat haar door Hem geschonken, aanbiedende... Beschouw op haar gelaat de indrukken, die zich beurtelings in hare ziel opvolgen... Gelukzalige Moeder! ik wensch u geluk, gij draagt in uwe handen den Heer van het heelal, den losprijs eener geheele wereld! Arme Moeder, ik beklaag u, zoo veel lijden, zulk een wreeden dood voor dien zoo teeder beminden Zoon te moeten voorzien. — Simeon in de overmaat van zijn geluk; de vreugde, welke zijn hart overstelpt, schijnt hem de jeugd terug te geven... — Anna, door liefde ontvlamd, door een heiligen ijver beziel, om dit kind van zaligheid te doen kennen... Hoe vele vruchten kan eene ingetogen en welgestelde ziel hieruit trekken?

II PUNT. *De woorden aanhooren.* Het onderhoud van Maria en Jozef gedurende de reis van Bethlehem naar Jeruzalem? Waarover spreken zij en hoe? Hun beider inwendig verkeer met Jezus, dat teeder en aanbiddelijk slachtoffer, die zuivere en heilige offerande! Vereenig u met hunne gevoelens, terwijl gij het goddelijk Sacrificie der Mis bijwoont. Wat zegt Maria, terwijl zij het ware Lam Gods opdraagt? »Ontvang, o heilige Vader, uw Zoon en mijn Zoon; ik offer Hem U op volgens het gebod uwer wet, omdat Hij de eerstgeborene zijner moeder is. Ontvang in Hem en door Hem de hulde, die U verschuldigd is. Hij strekke mij en allen schepselen tot dankoffer; heb medelijden met de menschen, ter wille van zijne verdiensten en ontferm U over de

zondaars volgens uwe groote barmhartigheid. Ontvang in hetzelfde offer den Zoon en de moeder; o God, het begin en het einde, Heer van alle zaken, aan uwe oppermajesteit onzen eerbied, onze onderwerping!" (1) Aanhooren wij den lofzang van Simeon: *Nunc dimittis*. Laat Heer, laat nu uw dienaar in vrede gaan; sluit mijne oogen, die op aarde niets meer te zien hebben, nu zij Hem, die het licht der volken, de glorie en zaligheid van uw volk zal zijn, gezien hebben... Als men Jezus en zijne tegenwoordigheid gesmaakt heeft, wat blijft er dan in de wereld te genieten? Luisteren wij naar de woorden van denzelfden profeet, omtrent de lotsbestemming van Jezus en Maria. Goddelijke Moeder, hoeveel droefheid bereidt u de ondoorgrondelijke Voorzienigheid! Reeds zie ik het zwaard glinsteren, dat uw hart zal doorboren! Die Zoon, zoo teeder bemind, die Zoon, uwer liefde zoo overwaardig, ach, hoeveel smart zal Hij u berokkenen! Hoeveel tegenspoed zal Hij ondervinden! Hij komt in de wereld tot aller geluk en hoevelen nochtans zullen hun eeuwig ongeluk vinden in het misbruik, dat zij van zijne weldaden zullen maken... Aanhooren wij de woorden der heilige weduwe; zij ook, door het licht des Heeren bestraald, verkondigt luide de vervulling der beloften, en de grootheid van dit Kind aan allen, die de vertroosting van Israël verwachten.

III PUNT. *De handelingen overwegen.* Maria en Jozef verlaten hunne armoedige woning van Bethlehem, dat heerlijk verblijf, waar zij zulke zoete

(1) St. Bonaventura, med. C. 9.

stonden gesleten hadden. Volgens het aardsche hadden zij gebrek aan alles, doch, o mijn Jezus, wat ontbreekt hem, die U bezit, dan alleen dat hij zijn geluk wel beseffe. Zij gaan op weg, volg hen in den geest en beschouw Jezus, op den arm zijner Moeder, als het zachtvaardig lam, dat voor de zonden der wereld gaat geslachtofferd worden. Zij komen te Jeruzalem aan, richten hunne schreden tempelwaarts; Jozef draagt het schamele offer, dat de moeder den Hoogepriester gaat aanbieden; twee tortelduiven of twee duifjes, volgens het gebruik door de wet voor de armen gesteld... Hij draagt ook de vijf sikkelen, den losprijs des eerstgeboornen! Op het oogenblik, dat zij de trappen des tempels beklimmen, komt de heilige grijsaard Simeon door inspraak van den H. Geest en als gedreven door de vurigheid zijner begeerten, met wankelenden tred naar het huis des Heeren, om daar den Gezalfde des Heeren te zien, volgens de belofte, welke Hij daarvan had ontvangen. Nauwelijks heeft hij het goddelijk licht ontwaard, of een inwendig licht ontdekt hem deszelfs goddelijke grootheid. Onmiddellijk knielt hij neder en aanbidt Hem in de armen zijner Moeder. Maria begrijpt zijne handeling, biedt hem haren Zoon aan, dien hij eerbiediglijk ontvangt; hij staat op, looft den Heer, zeggende: *Nunc dimittis.....* en voorzegt, met de vervolging, die Jezus wacht, tevens het martelaarschap zijner moeder! Hierop komt de godvruchtige Anna, bij geheel het volk in hoogachting, wegens hare jaren en deugd. Deze beide ouderlingen, die de oude wereld voorstellen, vereenigen hunne lofzangen om Hem te zegenen, die

het aanschijn der wereld gaat hernieuwen... Simeon geeft aan Maria het kind terug, dat zij den Heer gaat opofferen; het geheimzinnig vogelenpaar wordt aangeboden, de losprijs wordt betaald, de godsdienstplicht, door de wet voorgeschreven, wordt op de volmaaktste wijze volbracht. Na God nog eenmaal aanbeden te hebben in dit heilig verblijf, waar zij hare kinderjaren en hare jeugd heeft doorgebracht, daalt de Moedermaagd met haar getrouwen Bruidgom de trappen af, in hare armen dragende en aan haar Hart dat geliefde Offer drukkende, dat zij tot het uur der slachtofferande onder haar moederoog zal zien opgroeien.

Samenspraak met Jezus, Maria, Jozef, Simeon... Smeeken wij de heilige Maagd door de vurigheid harer gevoelens te voldoen voor die, welke ons ontbreken bij het bijwonen der H. Mis en bijzonder bij de H. Communie. Vragen wij door hare voorbede den geest van zuiverheid, van ijver, van zelfopoffering en gehoorzaamheid, die voor ons de vrucht van dit geheim moet wezen.

Herhalen wij dikwijls als toewijding tot Gods eer »Ecce venio". Zie, Heer, ik kom, om uwen wil te vervullen.

17de OVERWEGING.

HETZELFDE ONDERWERP.

- I. In dit geheim wordt de gehoorzaamheid verheerlijkt en elk voorwendsel tot onafhankelijkheid vernietigd.
- II. Hoe vervult Maria de wet der zuivering?
- III. Hoe wordt Jezus door zijne Moeder opgeofferd en herkocht?

1. Gelijk de vorige overweging.

I PUNT. *Elk voorwendsel van onafhankelijkheid verdwijnt bij de voorbeelden ons in dit geheim gegeven.*

Eene tweevoudige wet wordt vervuld.

De eerste betrof den eerstgeborene, die den Heer moest worden opgedragen, zoo om deszelfs opperheerschappij te erkennen, als om den dood der eerstgeborenen der Egyptenaren in het geheugen terug te roepen. Deze wet kon den persoon van Jezus-Christus niet betreffen, die als Zoon Gods over alle schepselen dezelfde Opperheerschappij voerde als zijn Vader. Wat de plaag van Egypte betrof, zoo was Hij het zelf, die dezen slag van ontferming en rechtvaardigheid geslagen had; en Hij kon de herinnering daaraan niet verliezen. Hoe zal Hij als Verlosser der wereld beschouwd worden, indien Hij zelf moet herkocht worden? Eene uitzondering der wet zou ons dus niet slechts billijk, maar zelfs noodzakelijk toegeschenen hebben. De menschgeworden Wijsheid verkoos de gehoorzaamheid.

De tweede wet had betrekking op de moeders, die als onzuiver beschouwd, zoodra zij een kind ter wereld gebracht hadden, »als geëxcommuniceerd waren” zegt Bossuet, »door hare eigene vruchtbaarheid; zoo ongelukkig en aan eene onvermijdelijke vervloeking onderworpen was de geboorte der menschen”. Het was haar verboden gedurende veertig of tachtig dagen, volgens het geslacht van het kind, eenig geheiligd voorwerp aan te raken of den tempel te betreden. Hadde Maria de aanleiding tot deze wet beschouwd, dan hadde zij duidelijk gezien dat zij haar niet betrof. Welke overeenkomst toch bestond er tusschen de gewone vrouw en de zuivere Bruid van den H. Geest, altijd rein en onbesmet, maar reiner nog veel meer, nadat zij in haren schoot den God aller zuiverheid gedragen en Hem ter wereld gebracht had? Nochtans gehoorzaamt zij, en gelooft zich hiertoe verplicht ter algemeene stichting. Wel verre van hare voorrechten te doen gelden om zich vrij te pleiten van eene verplichting, welke haar in het oog der menschen al de glorie ontroofte van die maagdelijke zuiverheid, waarop zij zich voor God en zijne engelen zoo najverig getoond had, vervult zij die naar de letter, op de volmaaktste wijze. Na dit tweevoudig voorbeeld van den Zoon en van de Moeder zouden gewis onze schoonschijnende voorwendselen moeten verdwijnen! Wanneer dan zullen wij gelijk Jezus en Maria al onze glorie stellen in de eer van God, in de eer van Hem te gehoorzamen en de noodzakelijkheid van onze broeders te stichten? O! op welke sluwe wijze weet de hoogmoed ons redenen tot uitzondering in te blazen! Beschouwen

wij God in het gebod, dat ons wordt gegeven, zien wij hierin slechts zijn aanbiddelijken wil en wij zullen al wat daarin voor ons vernederends ligt eerbiedigen, ja zelfs beminnen.

II PUNT. *Hoe volbrengt Maria de wet der zuivering?* Zij volbrengt die naar den letter en den geest. Hoewel zij moeder is van God, blijft Maria staan in het voorportaal des tempels, met de andere vrouwen van Israël, die het tweede portaal niet mochten betreden, alvorens gezuiverd te zijn. Zij vernedert zich voor den priester, die voor haar bidt gelijk voor de anderen; voor haar ook wordt niet slechts het brandoffer of het offer van aanbidding maar ook het zoenoffer voor de zonde opgedragen. (1) Wie, die haar geknield zag in de houding eener boetvaardige, te midden dier meer of min zondige vrouwen, kon in Haar de koningin der engelen, de maagd der maagden erkennen? Maar God kent hare reinheid; dit is Haar genoeg! Wat maakt het Haar wat de menschen van Haar denken? Door de vereering der oneindige heiligheid Gods, voor wien de heiligheid aller schepselen slechts eene schaduw is, leert zij mij meer en meer mij-zelfen te vernederen, te reinigen wanneer ik het heiligdom betreed, hetzij om hetzelfde offer op te dragen, hetzij om mij met zijn goddelijk Lichaam te voeden. Zij leert mij ook het oordeel der menschen te verachten; ik ben, wat ik ben voor God; de meening van mijn evennaaste verheft noch verlaagt mij. Heilige Maagd, uwe deugden vervullen mij met bewondering, doch

(1) Levit 12, 8.

tevens met schaamte. Eene moeder ziet zich zoo gaarne in hare kinderen herleven en wanneer zal ik met U eenigen trek van gelijkenis hebben? De hoogmoed, de zinnelijkheid, hebben mijne ziel zoo zeer besmeurd! Ik zeg U thans wat eenmaal de melaatsche tot uwen Zoon zal zeggen: »Indien gij wilt, kunt gij mij genezen." En, lieve Moeder van Jezus, zoudt gij het niet willen?

III PUNT. *Hoe Jezus wordt vrijgekocht door zijne Moeder.* Zoodra de wet der zuivering volbracht is, gaat de heilige maagd van het eerste voorportaal in het tweede. Bij het altaar gekomen, knielt zij in ootmoed neder, en biedt God zijnen en haren welbeminden Zoon aan. Jezus offert zich-zelfen door hare handen, gelijk Hij zich voortdurend door de handen zijner bedienaars zal laten opofferen; Hij hernieuwt aan zijnen Vader de toewijding Hem gedaan, sedert het eerste oogenblik zijner ontvangst; toewijding van geheel zich-zelfen, van zijn geheimzinnig, zoowel als van zijn natuurlijk lichaam. Zich opofferende als ons hoofd, offert Hij al degenen, die Hem zullen toebehooren; doch Hij zal ons slechts erkennen als zijne ledematen zoo wij persoonlijk de toewijding hernieuwen, die Hij in onzen naam deed. Hij beschouwde mij in dat oogenblik. Was ik voor zijn Hart een voorwerp van vreugde of droefheid? Jezus behoorde zich-zelfen niet meer toe; Hij behoorde, om zoo te zeggen, noch aan Maria, noch aan de menschen, Hij behoorde aan zijnen Vader... Maria koopt Hem vrij, voor ons zoo wel als voor Haar-zelve. Met welke vreugde ontvangt zij Hem uit de handen des priesters, na de door de wet

voorgeschreven vijf sikkelen betaald te hebben. O schat van hemel en aarde! is dat de prijs, dien Gij waard zijt?.... Koop Hem vrij, o heilige Moeder, doch niet lang zult gij Hem behouden! Gij zult Hem nogmaals zien verkoopen voor dertig zilverlingen, gij zult Hem zien overleveren aan de foltering van den kruisdood! Goddelijke eerstgeborene, voor mij herkocht in uwe kindsheid, en voor mij verkocht op het einde uws levens, ik wil mij ook loskopen van deze boosaardige wereld; ik wil mij voor U verkoopen door de beoefening der liefdewerken. Men mag gelooven, zegt Pr. Nouet, dat onze Heer bij zijne opdracht, zich door gelofte verbond om te sterven voor de glorie zijns Vaders en de zaligheid der zielen, niet omdat het noodig was, hierdoor zijn wil te versterken, maar omdat het eigen is aan de liefde, Hem, dien wij liefhebben, alles te geven wat hij verlangt, en hem al onze rechten en ons zelven geheel over te laten, om ons inniger aan hem te verbinden. Is dit uwe gesteltenis? Welke hoog-schatting hebt gij voor uwe heilige verbintenissen? Welken ijver toont gij voor Gods glorie?

Bedank God, dat Hij u zijnen Zoon gegeven heeft. Daar gij nauwer aan Jezus toebehoort door den religieuzen staat, behoort Hij ook inniger aan u. Ga Hem ontvangen in het H. Sacrament zijner liefde, met het vaste besluit een beter gebruik te maken van deze gave, welke alle andere bevat. Met deze kunt gij al uwe schulden betalen en al de verplichtingen voldoen welke de volmaaktheid, de milddadigheid des Heeren en uwe eigene verheven roeping U opleggen. Bid Maria, dat zij, na u gezuiverd te

hebben u een vonkje mededeele van het heilig vuur, dat haar Hart verteerde, en u aan God aan te bieden, gelijk zij Hem haren Zoon heeft aangeboden.

18de OVERWEGING.

DE HEILIGE GRIJSAARD SIMEON.

- I. Hij is voorbereid tot het ontvangen der genade.
- II. Welke genade is dit?
- III. Welke vruchten trekt hij hieruit?

1. Gelijk in de vorige overwegingen.

I PUNT. *Simeon is voorbereid tot de genade, welke hij in den tempel ontvangt.* Het Evangelie zegt ons dat hij een rechtvaardig en godvreezend man was, en dat hij de vertroosting van Israël verwachtte. Hij geloofde aan de goddelijke beloften, en levende in dit geloof, leefde hij in rechtvaardigheid, geene andere vrees koesterende, dan die van God te mishagen, geene andere begeerte voedende, dan in den persoon van den Messias de vertroosting en de zaligheid van zijn volk te zien. De eeuwen verliepen, tal van aartsvaders en profeten, die gehoopt hadden gelijk hij, waren gestorven, alvorens hunne verwachting was verwezenlijkt, Hij hoopte nochtans, hij hoopte altijd. Hij verwachtte: *Expertans*; maar wat? De vertroosting van Israël. De heilige Geest, die in hem was, liet hem het vergankelijke zien van alle

aardsche goederen, en deed hem al zijne genegenheden stellen op den beloofden Messias.

O mijne ziel, laat u geleiden door denzelfden geest van waarheid; gij zult dan niet langer ijdele schimmen najagen, gij zult geene begeerten, geene verlangens meer koesteren dan voor Jezus. Wordt de vertroosting uitgesteld, wacht met geduld, en hebt gij reeds lang gewacht, zoo blijf nog wachten. Wellicht zal het slechts mij bij het einde van mijn leven, en eene enkele maal, en voor een enkel oogenblik vergund zijn, even als Simeon, Jezus-Christus te aanschouwen met dat innig aanschouwen dat eeuwen van geluk waardig is. Dergelijke genaden eenig in zich-zelf en in hare omstandigheden is God gewoon lang te laten wachten, teneinde derzelver genot zoeter, deszelver indruk dieper te maken. Zij gaan snel voorbij, maar zij laten achter zich een geur die ze door de herinnering als doet voortleven. Dit was de verwijderde voorbereiding van Simeon tot de gunst hem beschoren; ziehier de naaste voorbereiding:

Hij kwam naar den tempel door de inspraak van den geest Gods, die in Hem was: *in spiritu*. Hij gehoorzaamt aan eene beweging, die hem aanzette om naar het huis des Heeren te gaan en er dadelijk heen te gaan. Hij weet, althans niet duidelijk, wat hij er zal vinden, maar hij gevoelt dat God hem roept. Ja, gaan wij ook naar den tempel, indien wij Jezus willen vinden, doch niet uit gewoonte of sleurgang, »de ware aanbidders aanbidden in geest en waarheid.” Is het het geloof, dat mij geleidt tot mijne godvruchtige oefeningen? tot het ontvangen der HH. Sacramenten? O indien ik de goddelijke

werkingen der genade niet weerstreefde, hoe vele zuivere vreugde ware mij dan weggelegd in het verkeer met mijnen Zaligmaker, vooral bij het ontvangen van het goddelijk Gastmaal!

II PUNT. *Welke genade ontvangt Simeon in den tempel.* Hij ontmoet daar den Messias, hij ziet, hij kent Hem, hij neemt Jezus in zijne armen. Dezelfde geest, die Jezus, Maria en Jozef naar den tempel geleidde, trekt ook Simeon daarheen. Hij zocht den Zaligmaker, doch de Zaligmaker zocht hem het eerst, en Hij verlangde veel meer zich aan Simeon mede te deelen, dan deze verlangde Jezus te ontvangen. O welk eene gelukkige ontmoeting tusschen God en de ziel, die na elkander gezocht te hebben elkander vinden, erkennen en zich innig met elkander vereenigen! Vele menschen zagen Jezus gedurende zijn sterfelijk leven, doch slechts zij, aan wie de heilige Geest dit openbaarde, kenden Hem. Simeon genoot dit geluk en ontving veel meer dan hij hoopte. Hem was slechts beloofd, dat hij voor zijn afsterven den Gezalfde des Heeren zien zou. O hoe verschilt het Hart des Heeren van het hart der menschen; wij geven altijd minder dan wij beloven. Hij neemt het Kind Jezus in zijne armen en drukt het aan zijn hart. Van waar die vrijmoedige vertrouwelijkheid? Van zijne nederigheid, zijne zuiverheid, zijne liefde, want dat alles wordt uitgedrukt door de woorden: *Hij was rechtvaardig, godvreezend, en verwachtte de vertroosting van Israël.* Wat gaat er om in zijne ziel, met welk goddelijk vuur voelt hij zich ontstoken, nu hij zich in het bezit ziet van een zoo vurig begeerden, zoo lang verbeiden schat? Zegt

hij niet met de Bruid van het Hooglied: *Ik heb Hem gevonden, dien mijne ziel bemint, ik bezit hem en zal hem niet laten gaan!* Doch wij weten door welke woorden hij de verrukking zijner ziel uitboezemde.

Religieuze ziel, getrouwe bruid van Jezus, vergelijk de gunst aan Simeon verleend met die, welke gij zoo dikwijls aan de tafel des Heeren ontvangt. Ziet gij onder de gedaante van brood niet denzelfden almachtigen God, dien hij zag onder het zwakke hulsel der kindsheid? Plaatst gij, gelukkiger dan hij, Dengene niet in uw hart, dien hij zoo teederlijk aan zijne borst drukte?

III PUNT. *Welke vrucht trekt Simeon uit de genade hem verleend?* Eene volkomen onthechting aan alle aardsche zaken, eene groote begeerte om te sterven, een vurigen ijver om mede te werken aan de zaligheid der zielen door de verkondiging van 's Heeren komst. Hij had de verlenging zijner dagen slechts gewenscht om den Gezalfde des Heeren te zien en getuigenis van Hem te geven; thans is deze begeerte voldaan, niets wederhoudt hem meer op deze aarde. Als men God heeft gezien en gesmaakt in dat licht door den H. Geest in de ziel gestort, dat, met eene hemelsche zoetheid eene zekere gerustheid mededeelt, dat onze zonden vergeven zijn, met een voorgevoel van het eeuwig geluk, dan heeft men geduld noodig om te leven en de dood verkrijgt bekoorlijkheid.... Rechtvaardige ziel, wordt hij voor u geen grootere winst dan voor den heiligen grijsaard? Hem opende hij het voorgeborchte, u opent hij den hemel. Als door eene varige communie Jezus in

uw hart rust, kost het u dan nog, u van de schepselen te scheiden? Wat zijn zij voor hem, die recht heeft tot den Schepper te zeggen: *Al het uwe is het mijne?* Als men de bron heeft gevonden, wat kan men dan in de beek gaan zoeken?

Simeon in de overmaat van zijn geluk, Hem, die hem-zelfen draagt in zijne armen dragende, zegent hem: *Et benedixit illis.* »De zegen, dien wij God geven,» zegt Bossuet, »komt voort uit den zegen, dien Hij ons geeft. God zegent ons door het geven zijner gaven, wij zegenen Hem, wanneer wij, erkennende dat alle goed, dat wij genieten, van zijne goedheid voorkomt en wij niets hebben om Hem te schenken, zijne oneindige volmaaktheden zegenen, waarvan wij het voorwerp onzer blijdschap maken». De H. Geest, die den grijsaard de verborgen voorrechten van dit aanbiddelijk Kind ontdekt, ontsteekt hem terzelfder tijd door de begeerte om Hem te doen kennen, en onmiddellijk verheft hij zijne grootheid door een verheven lofgezing dat de geslachten zullen herhalen: *Nunc dimittis.* Hij verheft, hij looft Hem als het licht der wereld, de glorie van Israël, de zaligheid aller volken. Deze woorden leerden Maria en Jozef niets nieuws, zij kennen Jezus; nochtans merkt de Evangelist op, dat zij met verwondering vervuld waren. O licht van alle licht, schitter in mij met al den glans van een levend geloof; glorie van Israël, glorie van God, glorie en sieraad van het heelal. O Jezus, gij zijt mijne glorie ik verhef mij slechts naarmate ik mij tot u verhef, ik wil slechts in uwe glorie de mijne zoeken, en het is slechts uw kruis, dat mij leert wat ik

waard ben. Ik wil slechts roemen op mijne zwakheden, die door mij te vernederen, mij zuiveren en mij minder onwaardig maken mij met U te vereenigen. O zaligheid aller volkeren, wees ook de mijne en geef mij de genade eenigszins aan de zaligheid mijner broeders te mogen medewerken!

19de OVERWEGING.

VOORZEGGING VAN SIMEON.

- I. Jezus zal de val en de opstanding van velen zijn.
- II. Hij zal onderworpen zijn aan tegenspraak.
- III. De ziel van Maria zal door een zwaard van droefheid doorboord worden.

1. Zooals in de vorige overwegingen.

I PUNT. *Jezus zal de val van velen zijn.* Nadat de heilige grijsaard zijne godsvrucht voldaan had door de goddelijke bestemming te verkondigen van het Kind, dat hij in zijne armen hield, gaf hij het aan zijne ouders terug. Zij waren gelukkig over hetgeen zij gehoord hadden, doch voor de heiligen, wier leven een beeld moet zijn van het leven van Jezus, wordt zelfs de zuiverste aardsche vreugde weldra door bittere smart gevolgd. Welk eene diepe droefheid veroorzaakten de laatste woorden van den profeet. Het is bijzonder tot Maria, tot haar teeder moederhart, dat hij spreekt: »*Dixit ad Mariam.*» Deze Zoon, zoo is de zin zijner woorden, deze Zoon

u zoo dierbaar, de God-mensch, op aarde gekomen om alle menschen te verlossen, zal ze helaas! niet allen zalig maken; Hij zal voor velen eene gelegenheid tot ergernis en ten val wezen... De Verlosser der wereld, eene gelegenheid tot verderf niet voor eenigen, maar voor velen, o welk een treurig geheim der menschelijke bedorvenheid. De H. Paulus toont ons deze godspraak reeds vervuld in zijnen tijd. (1) Is zij het minder in onze dagen? De Joden hebben hun Messias niet willen ontvangen; zij hebben het licht verstooten en de hun aangeboden zaligheid versmaad. De goddelijke barmhartigheid tegen zich keerende, zijn zij veel schuldiger, veel rampzaliger geworden, door het misbruik, dat zij maakten van Gods gaven; en hoevelen hebben hen nagevolgd! Aldus is de Verlosser eene gelegenheid tot val... maar voor wie? Voor vrijwillige blinden, voor ondankbare en jaloersche menschen, voor Schriftgeleerden en Phariseën, die hardnekkig zijn in boosheid, omdat Hij goed is, die Hem zijne wonderwerken, zijne weldaden, zijne deugd, en de achting, de genegenheid, welke daarvan de vruchten zijn, niet kunnen vergeven. Hen, die de goddelijke barmhartigheid niet rechtvaardigt, verdoemt zij.

O Jezus, hoe talrijk zijn de christenen, zelfs de religieuzen, die de waarheid zien, doch niet volgen. Gij wacht ze af, gij dringt ze tot U te komen, uw Hart put zich uit in liefde tot hen... te vergeefs! de overmaat uwer teederheid maakt de overmaat hunner misdaden. Zij maken alle offers nutteloos,

welke Gij voor hen bracht. Zij verachten uwe voorkomende genade, en dwingen U hun even zoo vele folteringen voor te behouden, als Gij hun geneugten bereid hadt.

II PUNT. *Jezus zal ten prooi zijn aan tegenspraak.* Deze woorden verklaren de voorgaande. Waarom redt de Verlosser niet alle menschen? Waarom verheft Hij alle religieuze zielen niet tot dien graad van volmaaktheid en geluk, waartoe Hij hen riep? Omdat Hij aan tegenspraak blootgesteld is. Hij was dit gedurende zijn leven op alle wijzen, van alle zijden, Hij is het niet minder ten huidigen dage. Zijne mirakelen, zijne leer, zijne toegevendheid en zijne zachtmoedigheid... alles werd in Hem aangevallen en bestreden. Welk eene afschuwelijke tegenspraak ondervond Hij op Kalvarië, van den kant der zondaars? en van hen sprekende kon Hij zijnen Vader zeggen: »Vergeef hun, want zij weten niet wat zij doen." Doch hoe zwaar valt het Hem tegengesproken te worden door hen, die Hij met gunsten overlaadde, door zielen, welke Hij verhief tot de waardigheid zijner Bruiden... De loftuiting beminnen, de verne-dering verstooten, zijn gemak en vermaak zoeken, zich niet willen verloochenen, noch zijn kruis dragen, zich de eer van den religieuzen staat aanmatigen, zonder deszelfs verplichtingen na te komen, is Jezus-Christus tegenspreken, is Hem bestrijden; en is dit niet, o Heer, wat ik maar al te dikwijls gedaan heb! Mijne woorden zijn voor-, mijn leven is tegen U; mijn gedrag is in gedurige weerspraak met uwe leer en uw voorbeeld. Ach, konde uw Hart zich nog bedroeven in uwen glorievollen staat, zoo ware

dit zeker van deze zijde meer dan van alle andere, want nogmaals zou het de hand uwer vrienden zijn, die U de wreedste wonden toebracht!

Het is dan waar, aanbiddelijke Meester, dat ik U tot tegenstander heb, wijl ik U onophoudelijk weersta en weerspreek; doch zoo ik niet met U medega, zoolang ik op weg ben, wat staat mij dan te wachten aan het einde mijner loopbaan? Een rechter dan onverbiddelijk, en eene schrikwekkende veroordeeling. Mijn God, ik smEEK U, ontruk uit mijn hart elke kiem van opstand tegen uwen heiligen wil.

III PUNT. *De ziel van Maria zal door een zwaard van droefheid doorboord worden.* Moest datgene wat tegenspraak was voor een zoo teederbeminden Zoon, geen lijden zijn voor het Hart zijner Moeder? Het martelaarschap van Maria was reeds begonnen. Zij wist sedert de boodschap des hemels, dat de eer den Verlosser der menschen tot Zoon te hebben haar groote kweeling zou bereiden; doch heden dringt het zwaard der smart met scherper punt in haar hart, want heden moet zij als het ware de veroordeeling haars Zoons bekrachtigen door Hem den Vader aan te bieden als zoenoffer, ter bevrediging zijner wraak.

Het voorzien van den dood maakte nooit zulk een diepen indruk op het Hart van Jezus als in den hof van Olijven, hoewel Hij dien van het eerste oogenblik zijns levens voorzien had; omdat het daar was, dat Hij eene meer bepaalde toestemming moest geven aan het vonnis tegen Hem uitgesproken. Evenzoo was het in den tempel, dat Maria dieper getroffen werd door het lijden van haren Zoon,

omdat het in den tempel was, dat zij Hem plechtig moest overleveren aan Gods rechtvaardigheid en aan de wreedheid der menschen. Zij onderging in dat oogenblik een inwendigen strijd eenigszins gelijk aan den doodstrijd van Jezus. Haar ijver voor onze zaligheid streed in hare ziel tegen de buitengewone teederheid, welke zij koesterde voor haren welbeminden Zoon, en wreedelijk werd haar hart door zulke tegenstrijdige gevoelens verscheurd. O Maria, hoe vele tranen, hoeveel lijden hebben wij U gekost. Mogen wij, na U zooveel smart veroorzaakt te hebben, U nog ter hulp roepen? Maar gij bemint ons nog immer, omdat wij nog altijd door Jezus-Christus bemind worden. Wees dan steeds bij Hem onze krachtige voorspraak, onze lieve Moeder, geef dat wij zijn Hart en het uwe nooit meer bedroeven, maar dat wij, gelijk Gij, Hem getrouw volgen tot den voet van het kruis, waaraan wij Hem weldra zullen moeten beschouwen.

Overwegingen voor de feestdagen der Heiligen.**20ste OVERWEGING.**30 Nov. — *H. Andreas.*

- I. Zijne liefde tot het kruis.
- II. De beweegredenen dezer liefde.
- III. Derzelver heerlijke vruchten.

I PUNT. *Liefde van den H. Andreas tot het kruis.*
 Toen de Heer op het strand van het meer van Galilea wandelde, bemerkte Hij de twee broeders Petrus en Andreas en riep hen, om Hem te volgen. Hierdoor riep Hij hen tot het kruis. Beiden stierven inderdaad den kruisdood; doch terwijl Petrus zich hieraan met liefde onderwierp, vraagde Andreas het met aandrang.

Na de vermoeienissen en beproevingen van allerlei aard, onafscheidelijk van het apostelambt, uitgeoefend te midden der barbaarsche volkeren van Scythie en Tracië, was zijne begeerte om te lijden nog niet voldaan; zij zal het slechts dan zijn, als hij op het kruis zijn laatsten snik zal geven. Het was te Patras in Achaia, dat hij tot deze foltering, welke het voorwerp zijner innigste verlangens uitmaakte, werd veroordeeld. Geen hartstochtelijk wereldling toonde ooit meer drift tot het vermaak, dan Andreas voor de pijniging. Hij is door den arbeid ondermijnd, onder den last der jaren gebukt, en nochtans snelt hij met jongelingsvuur naar de plaats, waar een vreeselijke dood hem wacht; zijn hart jubelt bij het naderen van het kruis, hij groet, hij zegent, hij

omhelst het. Hij weet niet hoe zijne liefde tot het kruis te toonen. *O bona Crux*, roept hij uit, o kruis, bron van geluk, veel meer dan van lijden, hoe verlang ik naar u! *Diu desiderata! Sollicite amata!* Kan men u kennen en u niet beminnen en niet naar u verzuchten? *Sine intermissione quæsita!* U heb ik zonder ophouden gezocht! Doch eindelijk bezit ik u, eindelijk zijn mijne wenschen vervuld. Ja, in de verrukking zijner liefde zou hij willen, dat ook het kruis van vreugde trilde, opdat hunne blijdschap gemeenschappelijk ware! Hoe dan, vraagt de H. Bernardus, is dan het gevoel, dat hem vervoert zoo vurig, dat het zich aan het hout kunne mededeelen?

Daar hangt hij aan het schandhout, daaraan blijft hij twee volle dagen hangen en intusschen onderricht, vermaant hij eene talrijke menigte, die hem niet genoeg kan zien noch hooren, zoo gelukkig schijnt hij in een toestand, zoo vreeselijk voor de natuur. Van af het kruis predikt hij het kruis en doet hij het kruis beminnen. Een oogenblik, ja, benevelt eene uitdrukking van smart zijn gelaat, hij beklaagt zich, doch waarover? dat men hem van zijn geliefd kruis wil scheiden. De rechter, door de kreten der menigte ontsteld, wil het vonnis herroepen, de martelaar verstoot, met al de kracht zijner ziel, een medelijden, dat hem eene wreedheid toeschijnt, en zoo het volk hem wil bevrijden, neemt hij zijn toevlucht tot den hemel om dien noodlottigen slag af te keeren. »Mijn God,» roept hij uit, »ik geef mij aan U over, doch weiger mij deze eenige genade niet; ik vraag U slechts deze, van op het kruis te mogen sterven. Neen, Heer, laat niet toe, dat men mij er van scheide,

noch dat men mij een leven teruggeve, dat ik U ten offer heb gebracht." *Tantummodo in hac voce exaudi me: ne me permittas ab impio iudice deponi.*

Welke grootheid van ziel, welk eene volhardende liefde tot het kruis! Ziedaar eenigszins geëvenredigd het voorbeeld, dat ten allen tijde de heiligen aan de wereld gegeven hebben. Is het ook dit dat ik geef? Zij dorstten naar lijden, en mijne groote studie is wellicht die, om het van mij te verwijderen.

II PUNT. *Welke waren in den H. Andreas de beweegredenen tot die liefde voor het Kruis!*

Hij zelf gaat het ons zeggen; hij beschouwde het kruis onder drie gezichtspunten, welke hem allen bekoorden; in betrekking tot Jezus-Christus, die het kruis bemind heeft; in betrekking tot den schat, dien het besluit, in betrekking tot het doel waarheen het voert.

1. De apostelen hadden dikwijls de genegenheid moeten opmerken, welke Jezus het kruis toedroeg. Hij sprak daarvan ten allen tijde, zelfs te midden der geneugten van Thabor, en dan was zijne taal bezielde en verhief zich tot geestdrift: »Ik heb vurig begeerd dit Pascha met U te eten." Waarom meer dit dan een ander? Omdat het onmiddellijk door zijn lijden zal gevolgd worden, *ante quam patiar*. Hij noemde zijn lijden een verfrisschend bad, waarin Hij verlangde zich te dompelen voor de zaligheid der wereld. De H. Andreas putte zijne liefde tot het kruis in zijne liefde tot Jezus-Christus: »O kruis, dat de bloedende ledematen mijns Verlossers gedragen hebt, met welken glans glinstert gij in mijn oog!" Door U zal mijn dood eenige gelijkenis hebben

met den zijne; ik kom tot U, ontvang mij; en ziehier wat mij recht geeft op deze gunst; ik ben de leerling van Hem, dien wij aanbaden in uwe armen.

2. De waarde van het kruis, de schatten, die het bevat, zijn voor den heiligen apostel eene tweede beweegreden om er zijn hart aan te hechten; door het kruis is de genade over de wereld uitgestort, en als hij daaraan zal geklonken zijn, belooft hij zich-zelfen die overvloedige hulp, die onoverwinbare kracht, welke daaruit voortvloeien, »kostbaar kruis” *Cruis pretiosa*, er is niets meer, dat ik niet door U hoop, niets dat ik door U niet vermag. Gij geneest terwijl gij wondt, gij vereert, terwijl gij vernedert, door U den dood ontvangen is herleven. Daarom heb ik U sinds lang mijne liefde geschonken, daarom heb ik zoo begeerd mij met U te vereenigen.

3. Eindelijk beschouwt hij het gelukkig doel, waarheen het kruis hem gaat geleiden, den hemel welken het hem gaat openen. Is het geduldig gedragen kruis inderdaad niet het kenmerk der gelukzaligen? Veracht worden, lijden, voor en gelijk Jezus-Christus sterven, is er wel een veiliger weg om van uit de ballingschap naar het vaderland te gaan. »Geheiligd hout, door U zal Hij mij ontvangen, die mij door U herkocht heeft.”

Uit dit drievoudig oogpunt beschouwd, is het kruis voor ons niet minder beminnelijk dan voor den H. Andreas. Jezus is ons voorbeeld, zoowel als het zijne, wij hebben dezelfde genaden noodig, en het kruis doet ons die verkrijgen; wij verzuchten naar hetzelfde geluk; het kruis alleen kan ons dit verschaffen, en toch helaas! beminnen wij het kruis niet.

Zijn er geene christenen, zijn er geene religieuzen, op wie deze woorden van den H. Paulus toepasselijk zijn. » Velen wandelen, van wie ik u dikwijls zeide en nu ook weenende zeg, dat zij vijanden zijn van het kruis van Christus" (1).

III PUNT. *Heerlijke vruchten, welke de H. Andreas trekt uit zijne liefde tot het kruis.* Deze liefde benam aan zijne smarten al derzelver bitterheid, en veranderde zijne pijnen in blijdschap. O welk eene verwonderlijke zaak! Bij de enkele gedachte aan zijn lijden siddert Jezus-Christus en smeekt Hij zijn Vader dezen kelk van Hem te verwijderen. Andreas, te midden zijner folteringën, bemerkt dat men hem wil bevrijden, wordt bedroefd en roept uit: » Heer, laat het niet toe! *Ne permittas.* O beminnelijke toegevendheid, o teedere liefde van onzen zoeten Verlosser, om de zwakken te troosten, bekleedt Hij zich met onze zwakheden, om zijne martelaren te eeren, deelt Hij hun zijne kracht mede.

Hoeveel lijden hadde ik mij-zelfen gespaard, hoeveel waren troost hadde ik mij-zelfen verschaft, indien ik in plaats van mijn kruis voort te slepen, het met liefde gedragen hadde! O ja, mijn God, ik weet het bij ervaring, en slechts aan mij lag het, zoo ik het niet meermalen ondervond, als men U bemint is men nimmer alleen in het uur der kweeling. Uit het kruis vloeit hemelsche zoetheid; geef ons de liefde tot het kruis en gij zult ons de kracht der ziel, de vreugde van den geest, de volheid der deugd en de volmaaktheid der heiligheid mededeelen.

(1) Philip. 3, 18.

21ste OVERWEGING.

3 December. — *De H. Franciscus Xaverius.*

Hij schildert zich-zelf in dezen kreet uit zijn hart ontsnapt: »Het is genoeg, Heer, het is genoeg.” (1)
Door dit korte woord »genoeg” drukte hij uit:

- I. Zijne liefde tot God.
- II. Zijn ijver voor de zaligheid van zijn evennaaste.
- III. Zijne nederigheid ten opzichte van zich-zelf.

I PUNT. *Zijne liefde tot God.* »Het is genoeg, Heer, het is genoeg.” In deze woorden leest men de voortdurendheid, de kracht, de zuiverheid en de belangeloosheid der goddelijke liefde.

1. Eene ziel, die nog zwak is in de liefde, laat zich gemakkelijk door duizenden voorwerpen afwenden en medeslepen, zelfs gedurende den tijd des gebeds. Nauwelijks heeft zij hare godvruchtige oefeningen verlaten, of zij dompelt zich in hare uitwendige bezigheden, en heeft zelfs geene gedachte meer voor de hemelsche zaken; terwijl het hart, dat innig met God verbonden is, zich niet zoo licht van Hem afscheidt. Xaverius vond en smaakte overal Dengene, die al zijne genegenheid vervulde. In het gewoel der uitwendige zaken, zoowel als in de nachtelijke stilte; te midden der ontelbare scharen ongeloovigen of nieuwe christenen, die zich rondom hem verdrongen, zoowel als in de eenzaamheid; waar hij

(1) Satis est Domine, satis est.

zich ook mocht bevinden, overal droeg hij den hemel met zich, altijd bleef hij met God vereenigd. Het was vaak dan, als men hem meest verslonden waande in de uitoefening van zijn apostelambt, dat men hem het geheim hoorde verraden van zijn innig verkeer met God en den troost, welken hij daarin smaakte. *Het is genoeg, Heer, het is genoeg.* Hij was zoodanig bezig met zijne bediening, dat men gemeend zou hebben, dat hij aan niets anders dacht; hij hield zich met zooveel vrijheid van geest daarmede bezig, dat hij zich daarin met God onderhield, als ware hij met God alleen.

2. Zuivere en belangelooze liefde. *Mijn God en mijn Al. Wat is er voor mij in den hemel en op aarde, en wat begeer ik buiten U?* Ziedaar de liefde der heiligen; zoodanig was de liefde van Xaverius, hij wilde slechts God alleen. De geestelijke gunsten, waarmede hij overladen werd, waren hem, om zoo te spreken, tot last. Het was hem eene smart zoo weinig te lijden te hebben, en zooveel blijdschap te vinden in het vervullen zijner plichten. Liever hadde hij zulk een goeden Meester gediend, alleen omdat hij Hem liefhad en zonder eenige beweegreden van eigenbelang. »Genoeg, Heer, genoeg.” Ik gevoel mij slechts al te gelukkig U te mogen dienen, ik zal vreezen U op minder waardige wijze te dienen. Ik vrees dat uwe zoetheid de zuiverheid mijner liefde vermindert, en dat ik door het beminnen uwer gaven, U-zelfen minder beminne.

Hoe zeldzaam is die volkomen belangeloosheid in uwe liefde, o mijn God! Zegt uw apostel niet, dat *iedereen zijn belang zoekt?* Ik weet, dat Gij ons

evenzeer beveelt te hopen, als te beminnen, dat uwe getrouwste dienaren hunnen moed hebben opgewekt en onderhouden, in het beoefenen uwer wet door de gedachte aan uwe belooningen. Ik zal dit ook doen, Heer, daar mijne zwakheid dit vraagt; doch zoo de zuivere liefde in deze wereld voor mij geen voortdurende toestand wezen kan, wil ik met de hulp uwer genade, ten minste meermalen akten van zuivere liefde verwekken.

II PUNT. *Zijn ijver voor de zaligheid zijner evennaasten.* »Het is genoeg Heer, het is genoeg." Deze woorden getuigen zijne vurige edelmoedigheid, alsook zijne voorzichtigheid en zijn geduld.

1. Edelmoedige werkdadigheid van zijnen ijver. Zijn hart vloeit over van de zuiverste geneugten. Hij schijnt op deze aarde reeds den hemel te genieten, doch hij denkt aan den treurigen toestand van zoovele zielen, die God nog niet kennende, voor alle eeuwigheid verloren gaan. Hij brandt van begeerte om haar te hulp ter snellen. Hij vreest voor zich-zelfen datgene, wat zooveel anderen overkomen is, te weten, dat door zich te zeer te hechten aan de zoetheid der godsvrucht, hij zal vallen in eene wreede onverschilligheid voor zijne ongelukkige broeders. Ten einde geen enkel oogenblik te verliezen van de oogenblikken, die hij ter hunner onderrichting en heiliging wil gebruiken, wil hij liever alles, ja zelfs God verlaten om aan hunne zaligheid te werken. Hij weet wel, dat hij daardoor God met meer zekerheid zal vinden, dan wanneer hij, uit vrees Hem te verliezen, de gelegenheid om eene enkele ziel te winnen liet verloren gaan. O Jezus, hoe aangenaam

is U deze toewijding. Het is Aäron, die verzaakt aan den troost des tabernakels, om zich met het wierooksvat in de hand te werpen tusschen de levenden en de dooden, tusschen de wrakende vlam en de kinderen Israëls, welke zij gaat verslinden. Neen dit is God niet verlaten, dit is zich-zelfen verlaten om God te vinden.

2. Wijze voorzichtigheid, onafscheidelijke gezellin van den waren ijver. Zich bijtijds weten te begrenzen en terug te houden, is het uitwerksel van eene niet gewone deugd. Er is even veel gevaar in meer te doen dan God wil, als in niet zooveel te doen als Hij wil. Xaverius gevoelde, dat zoo hij zijne vurigheid niet matigde, deze hem tot buitensporigheden zou vervoeren en hem tot grooter goed ongeschikt zou maken. Genoeg, Heer, genoeg. Gij beveelt mij de voorzichtigheid, ik wil voorzichtig zijn. Doch in deze woorden blinken, zijn geduld en zijne begeerte om te lijden nog beter uit.

3. Xaverius beminde het lijden, hij scheen hierin onverzadelijk. Daarom deze teedere klacht: »Genoeg, Heer, genoeg. Waarom overlaadt Gij met zulken zoeten troost hem, die slechts voor U en de zaligheid der zielen wil lijden. Zij kunnen slechts zalig worden door het kruis, zij zijn U zoo dierbaar, laat mij dan mijne lichte smarten vereenigen met die van uwen Zoon". Wel toonde hij dien heiligen dorst naar lijden, toen hij, nadat God hem had doen kennen door hoevele kwellingen hij in Indië de zaligheid zijner broeders zou moeten bewerken, uitriep: »Nog meer Heer, nog meer." Gaarne omhels ik storm en schipbreuk, ontbering, lijden en doodsangst

volgens uwe belofte, o mijn God, nog meer: *Amplius, Domine, amplius*. Ziedaar de heldhaftigheid der toewijding. Kan ik in mij daarvan eenig spoor ontdekken? Ach! hoe hemelsbreed verschillen mijne gevoelens met die van den Apostel der Indiën! Is er sprake, mijn Jezus! van mijne lippen te zetten aan uwen lijdenskelk, zoo heb ik dien nauwelijks aangeraakt of reeds beklaag ik mij over deszelfs bitterheid en vind ik het reeds genoeg; doch in voorspoed, in troost, o ja, dan zou ik gaarne uitroepen: Nog meer, Heer! nog meer!

III PUNT. *Zijne diepe ootmoedigheid*. Het is genoeg Heer! het is genoeg. Xaverius wantrouwt zich-zelfen, hij veracht zich, hij verlangt veracht te worden, drie kenmerken van de welgegronde nederigheid door deze woorden, zoo bewonderenswaardig uitgedrukt.

1. De heiligen zouden zoo mogelijk aan God zooveel willen terugschenken, als zij van Hem ontvangen, en dit ware slechts rechtvaardigheid, doch hunne zwakheid kennende, en wetende, dat de groote gunsten des hemels eene groote medewerking vereischen, vreezen zij aan de volmaakte getrouwheid te kort te komen. Daarom bidden zij den Heer of het vat te verwijden, dat bestemd is om het kostbaar vocht zijner genade te bevatten, of dit minder overvloedig uit te storten, uit vreeze dat er eenige druppel verloren ga. Genoeg, Heer, genoeg, mijn hart is vol. Laat niet toe, dat ik het minste deeltje verlieze van het mij door uwe goedheid toevertrouwde talent. Liever wil ik uwe gunsten met mate ontvangen, dan blootgesteld zijn aan het ongeluk, ze-

niet zoo heiliglijk te gebruiken, als ik dit zou moeten. Hoe aangenaam is dit gebed aan God! Welk eene schoone hulde, aan zijne milddadigheid en de uitmuntendheid zijner gaven gebracht!

2. Doch terwijl hij zich-zelfen mistrouwt, veracht Xaverius zich in alle oprechtheid en vreest niets zoo zeer als geacht te worden, gelijk men dit van het uur zijner bekeering af in geheel zijn leven opmerkt. In verscheidene zijner brieven noemt hij zich een zeer slecht mensch, een groot zondaar en hij bezweert zijne broeders hem bij God tot middelaars te dienen. »Tot mijn troost is het noodig, schrijft hij hun eens, dat gij wetet in welke moeielijkheid ik mij bevind. Daar God het aantal en de zwaarte mijner zonden kent, word ik gekweld door eene gedachte: ik vrees dat zij het slagen onzer ondernemingen beletten.” Volgens hem waren de mirakelen, welke hij deed, verschuldigd aan de onschuld der kinderen, welke hij gebruikte, om ze uit te werken of wel aan het geloof der zieken.

3. De minste eerbewijzing, die men hem wilde betoonen, overdekte hem met schaamte. Wat doet hij anders, als hij den Heer bidt de uitstorting zijner genaden ten zijnen opzichte te matigen. *Het is genoeg, Heer, het is genoeg?* Hierdoor betuigt hij openlijk, dat hij zijne gunsten onwaardig is, dat hij zich daarover schaamt, dat hij heeft bij de gedachte, dat de wereld ze zal opmerken, en bijgevolg een zondaar zal achten, die slechts verachting verdient.

O mijn God! indien de nederigheid zich laat overeenbrengen met datgene, wat bij de menschen het meeste bewondering verwekt, de buitengewone genade,

de gave der wonderwerken, hoeveel gemakkelijker is zij dan niet voor dengene, die zich den afgrond zijner ellende niet kan ontveinzen? Stort toch in mij de verachting voor mij-zelfen, en de rechtvaardigheid van slechts verachting te zoeken. Ik heb duizendmaal meer reden mij te vernederen, dan de Apostel der Indiën; zoo Gij mij zijne nederigheid gelieft te geven, geeft Gij mij al zijne deugden, want zij zal uwe genade over mij aftrekken, en uwe barmhartigheid zal mij daaruit voordeel doen trekken, want zij is »de troon der wijsheid, de mantel der genade, het voorspel van de eeuwige genade.” (S. Ambr. in Ps. 118).

22ste OVERWEGING.

8 *December*. Het voorrecht der Onbevleete Ontvangenis, beschouwd ten opzichte van Maria. Alles daarin is glorie en geluk voor Haar.

- I. De redenen, die het vereischten.
- II. De wijze, waarop het verleend werd.
- III. De eer, waartoe het voor haar aanleiding gaf.

I PUNT. *Glorie en geluk van Maria in de beweegredenen, welke de Onbevleete Ontvangenis voor haar vereischten.* Deze redenen lagen in de groote plannen, welke de Heer omtrent haar had. Toen de Vaders van het Concilie van Trente de erfzonde en de wet die alle menschen daaraan onderwerpt, behandelden, verklaarden zij plechtig, dat het hun plan niet was de H. Maagd in deze droevige en vernederende

wet te begrijpen. Men kan zich in den eeuwigen raad van God iets dergelijks voorstellen, toen het vonnis geveld werd, waarbij wij allen als zondaars zouden ter wereld komen. Elk der drie personen van de heilige Drievuldigheid had zijne rechten te doen gelden, opdat er eene uitzondering ten gunste van Maria gemaakt werde.

God de Vader zag in haar eene welbeminde Bruid, welke in den loop der eeuwen Hem zou ter wereld brengen, dien Hij teelt van alle eeuwigheid; kon Hij toelaten, dat zij ook slechts voor één oogenblik door de schandelijke vlek der zonde onteerd werde.

God de Zoon zag in haar eene moeder, die Hij oneindig meer zou beminnen, dan eenige moeder op aarde bemind kan worden; en als meester van haar lot, wat zal Hij niet voor haar doen! Salomo voorkomt de begeerten van Betsabee en noodigt haar uit hem alles te vragen wat zij verlangt, daar hij haar niets kan weigeren. Zal een God, die eene moeder neemt, minder goed voor haar zijn, dan Salomo? Hij weet wel wat Maria, zoo zij reeds bestond, Hem vragen zou; reeds vóór haar bestaan hoort Hij haar zeggen: O mijn Zoon, o mijn God, het geluk dat ik boven alles verkies, is altijd zuiver te zijn in uwe oogen; is, dat geen enkel oogenblik mijns levens, doch vooral niet het eerste, iemand anders dan U behoore. Gelukkige Moeder, gij zult verhoord worden, en van eeuw tot eeuw zullen uwe dienaars herhalen: »Gezegend zij de heilige en onbevleete Ontvangenis van Maria." Uw Zoon is dit evenzeer aan zijne eigene glorie, als aan zijne liefde tot u verschuldigd. Uw bloed zal in zijne aderen

stroomen; zou Hij kunnen dulden, dat het goddelijk Bloed, dat de wereld moet afwasschen, in zijn oorsprong bezoedeld ware?

God de H. Geest zag in haar het meesterstuk der genade, een schepsel, in wie Hij meer wonderen zou uitwerken, dan in alle andere schepselen samen. Zij zal bij uitnemendheid wezen: het tabernakel van God met de menschen, en Hij is belast met het bereiden van dat levend heiligdom. Hij zal verlangen dat deze woning Hem waardig zij, die haar zal bewonen, Hem, die ze heeft opgericht; en zou zij dit geweest zijn, indien Hij de ontvangenis van Maria niet met zijne schaduw hadde overlommerd, ten einde zelfs de lichtste vlek daarvan af te weren.

En wat kan men nu eervoller uitdenken voor de H. Maagd dan deze titels, deze bediening, deze onuitsprekelijke verwantschap met de godheid? Het voorrecht der Onbevleete Ontvangenis is dus de grondslag van al hare grootheid, en roept al de andere af. Zoodra ik hoor dat Maria zonder zonde is ontvangen, kan ik mij hare glorievolle lotsbeschikkingen verklaren. Dan vraag ik niet meer voor wie het goddelijk moederschap, de onbederfelijkheid in het graf, de vervroegde verrijzenis enz. wezen zal. Indien zulke schitterende onderscheidingen aan eenig schepsel voorbehouden kunnen zijn, zoo kan dit slechts wezen aan de Maagd zonder zonde ontvangen.

II PUNT. *Glorie en geluk van Maria in de wijze, waarop haar het voorrecht der Onbevleete Ontvangenis werd geschonken.* Ten eerste werd het haar alleen geschonken. God zoo milddadig in elke andere gunst, toonde zich terughoudend in deze. Men kent heiligen,

die Hij heeft beschermd tegen de woede der leeuwen, de woede der vlammen, er zijn er, die Hij heeft geheiligd van af den schoot hunner moeder, maar de onbevleete ontvangenis is een voorrecht, dat Maria met niemand deelt.

En wat doet God niet, om Haar met deze eenige gunst te versieren. Indien Hij voor Haar het Schepingswerk opnieuw ondernam, en Haar even als aan den eersten mensch onmiddellijk het bestaan gaf, zou ik hierin slechts eene afwijking zien van de wet, door Hem gesteld tot voortzetting van het menschelijk geslacht; doch neen, uit ouders even als andere menschen door zonde bevlekt, zal Maria geheel zuiver geboren worden, uit eene onzuivere bron zal de kristalheldere beek ontspringen. Hoevele wonderen in dit groote wonder! De duivel houdt geheel het geslacht van Adam in zijne ketenen, een enkel kind ontsnapt hem, en dit kind verplettert hem en vertrapt hem onder haren voet. Een verblindend vuur overdekt de aarde, en te midden van dien wereldbrand blijft een enkele stengel gespaard, niet alleen wordt deze noch verschroeid noch verbrand, doch draagt de schoonste bloem, brengt eene vrucht voort, die de Zaligmaker der volkeren voortbrengt. Een woedend dwingeland overweldigt de aarde; verspreidt alom zijne wreede verwoesting; eene enkele stad houdt hem tegen, wederstaat hem, en wordt zelve de meesteres der wereld. Dit kind, die stengel, die stad is de gelukzalige Maagd Maria. »O stad van God! heerlijke dingen worden van U gezegd". (1)

(1) Ps. 86, 2.

Bewonderenswaardige en kostbare voorrechten zullen gepaard gaan met het geheim, dat ik overweeg; de volheid van genaden, en geestelijke gaven, welke van dit eerste oogenblik af, de volmaaktheid van Maria verheft boven die der grootste heiligen; het volmaakt gebruik harer zielsvermogens, sedert het eerste oogenblik van haar bestaan; de afwezigheid van de begeerlijkheid en van de andere noodlottige gevolgen der erfzonde; een overvloed van bovennatuurlijk licht; eene buitengewone geschiktheid, om voortdurend vooruit te gaan op de verhevenste wegen, door eene volkomen medewerking met al de genaden, die zij ontvangt, zonder dat ooit iets haren voortgang stuite. Nauwelijks ontvangen is Maria, volgens de woorden der Kerkvaders, reeds het meest bewonderenswaardig schepsel van het heelal, een afgrond van wonderen, alles in haar is wonder. Zij is reeds, zegt de H. Joannes Damascenis, eene wereld vol heerlijkheid en het wonder der schepping.

III PUNT. *Eerbewijzingen en liefdebetuigingen aan Maria gebracht, om het voorrecht harer Onbevleete Ontvangenis.* Niets bewijst beter hoezeer de eeredienst van Maria in de harten geworteld was, dan de twist, die omtrent dit punt ontstond. Het was even als in de eerste tijden der Kerk, toen de ketterij haar de waardigheid van Moeder Gods durfde betwisten. Men vatte vlam aan alle zijden. De geestelijkheid en de geloovigen, de universiteiten en de vorsten wedijverden in vuur, om eene meening te bestrijden, die met het aanranden van Maria's eer, al hare kinderen in het hart wondde. Nooit werden zoovele redevoeringen uitgesproken, zoovele

boeken geschreven, zoovele plechtige vergaderingen gehouden, zoowel om haar glorievol voorrecht te verdedigen, als om haar eerboete te doen voor datgene, wat men beschouwde als eene beleediging aan hare hoogverhevene waardigheid. Dezelfde ijver heeft zich geopenbaard in onze tijden, toen een onherroepelijk oordeel deze geloofswaarheid is komen bevestigen, door ze te verheffen tot punt van geloof. Wat is er toen omgegaan in Rome en al de deelen der wereld, waar het gezag der Kerk wordt geëerbiedigd? Welk katholiek hart heeft niet getrild van vreugde en heeft zijne kinderlijke liefdebetuiging niet gebracht aan den eeredienst der Onbevleete Maagd?

Heilige Maagd, kan men u beminnen en zich niet verheugen over uwe glorie? Het geluk der moeder is het geluk der kinderen, de gedachte aan uw geluk doet ons onze beproevingen vergeten, of helpt ons derzelver gewicht dragen. Ja, met u danken wij den Heer voor de groote dingen, die Hij in u heeft gewrocht, van het oogenblik uwer Onbevleete Ontvangenis. O Maria, ontvang deze hulde, bemin ons altijd en verkrijg ons van Jezus, dat wij uwe en zijne liefde minder onwaardig worden. *Gaude, virgo gloriosa, super omnes speciosa. Valde, o valde decora, et pro nobis Christum enora.*

23ste OVERWEGING.

HETZELFDE ONDERWERP.

Het voorrecht der Onbevleete Ontvangen is beschouwd, in betrekking tot ons. Van hoe veel belang het is, hiervan het bijzonder voorwerp onzer godsvrucht te maken.

- I. Wegens het licht, dat het mededeelt aan hen, die het overwegen.
- II. Wegens den zegen, dien het aftrekt op hen, die het vereeren.

I PUNT. *Licht en onderrichting, opgesloten in het voorrecht der Onbevleete Ontvangen.* In de overweging van dit geheim ademt men, als het ware, een geur van onschuld in. In het gedrag van God, in dat van Maria, predikt alles ons den afschuw der zonde, de hoogachting der genade, de begeerte naar eene steeds volmaaktere heiligheid.

God heeft zulk een onoverwinbaren afschuw van al wat zonde is, dat de minste fout, ware zij ook het uitwerksel geweest van een vreemden wil, ware zij ook van af het eerste oogenblik uitgewischt geworden, een hinderpaal gesteld zou hebben aan de groote plannen, die Hij met Maria had. De genade daarentegen, heeft zulk eene waarde in zijn oog, dat als God een schepsel boven andere wil begunstigen, Hij het de genade geeft, vóór alles, bij voorkeur van alles, en om voor haar alles te zijn. *Vóór alles.* Hij denkt er niet aan haar eenig goed te geven,

alvorens haar de genade geschonken te hebben. Hij kan niet dulden, dat zij er een enkel oogenblik van beroofd zij. *Bij voorkeur van alles.* God gaat te midden der menschen nederdalen, Hij moet eene moeder hebben. Ten gunste dezer moeder gebruikt Hij zijne macht, zijne wijsheid, al zijne verheven volmaakheden. Wat doet Hij nu voor haar? Hij geeft haar de genade, dit is het kostbaarste wat Hij in zijne schatten heeft, en al is Hij God, gelooft Hij hiermede genoeg gedaan te hebben voor het schepsel, dat Hij het meest bemint. *Om voor haar alles te zijn.* Maria zal overladen worden met al de goederen der genade, doch met geene andere. Zij zal geen deel hebben aan die rijkdommen, die genoegens, die het voorwerp uitmaken van zoo veler begeerten, en met die enkele goederen der genade zal niets slechts haar niets onbreken, doch zij kan met haren overvloed alle menschen verrijken. Ziedaar hoe God oordeelt over de genade. Denk ik er ook aldus over? Heb ik voor mij-zelfen, voor mijne broeders, dit groote goed boven alle andere schatten gesteld?

Oordeelen wij over de achting welke *de voorzichtige Maagd* koesterde voor de genade, door hare opmerkzaamheid ter bewaring, haren ijver ter vermeerdering van zulk een kostbaar talent, en vernederen wij ons over het verschil van ons gedrag, met dat onzer moeder. Maria werd van de erfzonde bevrijd en nochtans neemt zij alle mogelijke voorzorg, welke onze broosheid voor ons zoo noodzakelijk maakt. Vlucht der wereld, waakzaamheid over zich-zelfen, strenge boetvaardigheid, onophoudelijke arbeid, vurig gebed. Zij is vol van genade van het oogenblik af

harer Onbevleete Ontvangenis; en wel verre van zich te vertrouwen op den overvloed van de geestelijke genaden, welke zij heeft ontvangen, bereidt zij zich altijd tot het ontvangen van andere; zij vergadert verdienste op verdienste, offer op offer. Elk oogenblik vermeedert haren schat, vermenigvuldigt hare rechten; en ziedaar een dubbel verwijt, dat wij ons-zelfen niet mogen sparen: onze onvoorzichtigheden stellen ons voortdurend bloot aan het verliezen der genade, en onze lafheid belet ons die in ons te vermeederen. Met de waakzaamheid van Maria zouden de genaden die wij ontvangen, voldoende zijn om ons voor de zonde te behoeden, met hare getrouwheid zouden zij overvloedig genoeg zijn, om ons tot de hoogste volmaaktheid te verheffen.

Trekken wij nog eene derde gevolgtrekking. Maria moest het zuiverst aller schepselen zijn, van de erfzonde bevrijd, in de genade bevestigd, met al den rijkdom der genade versierd, maar waarom? Omdat zij in de innigste betrekking moest treden met den oneindig heiligen God. Is de bestemming eener religieuze ziel, geroepen om zich dikwijls te voeden met het lichaam van Jezus-Christus, in dit opzicht niet gelijk aan die van Maria? Om in haren maagdelijken schoot waardiglijk het menschgeworden Woord te dragen, is het niet genoeg, dat zij onbevleet ontvangen was, de H. Geest moest haar nog voorbereiden; welke onschuld van leven, welke heiligheid moet degene niet bezitten, die door de H. Communie het levend tabernakel van Jezus-Christus wordt! Stellen wij ons intusschen gerust; wij kunnen alles verkrijgen door onze godsvrucht tot de Onbevleete Ontvangene.

II PUNT. *Genaden en zegeningen, welke onze ijver om het voorrecht der Onbevleete Ontvangenis te ver-
eeren, over ons afrekt.* Niets is troostender voor de dienaren van Maria, dan de overtuiging van de grenzelooze macht, welke zij bij den Heer heeft. Indien de *machtinge Maagd* voor hen is, wie zal tegen hen zijn? Ziedaar, waarom zij steeds trachten meer en meer hare liefde te verkrijgen. Welnu, zij ontvangt met voorliefde de hulde aan hare Onbevleete Ontvangenis gebracht. Zij verlangt dat onze lofzangen zich vereenigen met de hare, om God te bedanken voor eene weldaad, waarvan zij de waarde kent. Het is genoeg voor hare dankbaarheid, om steeds te herhalen: »Mijne ziel verheft den Heer". Zij wil tot alle redelijke schepselen, doch vooral tot hare kinderen, zeggen: »Helpt mij Dengene danken, die groote dingen aan mij gedaan heeft. Looft Hem met mij." Aan deze uitnoodiging beantwoorden, is ons een groot deel verzekeren van de gunsten, waarover zij kan beschikken. De heiligen spraken daarvan bij ervaring, als zij verzekerden, dat men van Maria alles verkrijgt wat men wil, zoodra men ijver heeft voor hare Onbevleete Ontvangenis. Hoevele bekoringen zijn overwonnen, hoeveel wonderen gewrocht door deze akte van geloof: »Maria is zonder vlek ontvangen" of door dit eenvoudig en treffend gebed: »O Maria, zonder zonde ontvangen, bid voor ons, die onze toevlucht tot u nemen." Men herinnere zich de mirakuleuze medaille, de Aartsbroederschap van Onze Lieve Vrouw der Overwinningen, de heilige vrijgevigheid der Kerk, ten gunste van het Schapulier der Onbevleete Ontvangenis.

Treden wij dan in het verlangen van de Koningin der engelen; wij kennen dit. Laten wij zien wat wij kunnen doen om door ons-zelfen of door anderen het eerste, het dierbaarste harer voorrechten te doen eeren. Indien wij ons hare toegenegen kinderen toonen, zal zij ons de teederste moeder zijn. Het leven vervliegt; weldra slaat het uur, waarop men ons rekenschap gaat vragen van zoovele verplichtingen, zoo vele middelen ter zaligheid, en helaas! van zoovele ongetrouwheden. Wie zal ons beschermen in dat vreeselijk oogenblik? Gelukkig hij, die dan met vertrouwen tot de moeder van zijn rechter zal kunnen zeggen: Ik heb voor u gesproken o Maria, spreek gij nu voor mij; ik heb uwe zaak verdedigd, verdedig gij de mijne; ik heb u bemind, ik heb u doen beminnen, red mij in dit oogenblik.

Hernieuwen wij onze toewijding aan Maria, alsook het besluit de godsvrucht tot hare Onbevleete Ontvangenis te verspreiden en te beoefenen.

24ste OVERWEGING.

21 December. H. Thomas.

BARMHARTIGHEID DES ZALIGMAKERS JEGENS ZIJN
ONGELOOVIGEN APOSTEL.

- I. In het geduld, waarmede Hij zijne ongeloovigheid verdraagt.
- II. In de liefdevolle inschikkelijkheid, waarmede Hij die bestrijdt.
- III. In de overwinning, welke Hij over haar behaalt.

I PUNT. *Geduld van Jezus ten opzichte van zijn ongeloovigen leerling.* Groot, zeer groot was de misdaad van Thomas. Na zoo dikwijls met zijn Meester gesproken te hebben, na getuige geweest te zijn van al zijne wonderen, overtuigd als hij was van zijne godheid, en na Hem zoo vaak zijne opstanding ten derden dage te hebben hooren voorzeggen, had de tijding, welke de heilige vrouwen hem daarvan brachten; wel verre van hem te verbazen, hem met eene heilige vreugde moeten vervullen; en hij beschouwt, die als eene hersenschim. Hij verwerpt met dezelfde minachting de getuigenis der apostelen, die den verrezen Zaligmaker hebben gezien, met Hem gesproken, ja, gegeten hebben, volgens hem zijn Petrus, Joannes, ja al de apostelen slechts geestenzieners, zwakke geesten, geheel alleen stelt hij zich aan als onafhankelijk denker.... Welke hoogmoed! welke verwaandheid!

Hij durft den Opperheer de wet voorschrijven, Hem voorwaarden stellen, alvorens hij Hem de hulde

van zijn geloof zal brengen. Hij moet zijne lidteekenen, de gaten der nagelen zien; hij verklaart zelfs, dat hij nog niet tevreden zal zijn, ze te zien hij moet ze betasten. »Indien ik niet in zijne handen de gaten der nagelen zie, en mijnen vinger steek in de plaatse der nagelen en mijne handen steek in de wonde zijner zijde, ik zal het niet gelooven." (1) Welke heiligschennende aanmatiging! zoo het oog en het oor kunnen bedriegen, waarom zou dan het gevoel, het minst fijne der zintuigen, ook niet bedriegen? Zou men niet meenen, dat hij met het geloof tevens zijn verstand verloren heeft, *Non credam?* Doch, zoo hij niet gelooft, wat moet er dan van hem worden. Moet hij aldus zijne eenwige zaligheid op het spel zetten? Daarenboven was zijne zonde niet, gelijk die van Petrus, de dwaling van een oogenblik; neen, hij volhardt verscheidene dagen niettegenstaande alle vertogen, die men doet, alle bewijzen, die men hem geeft. Er ligt dus in dit gedrag eene onuitstaanbare hardnekkigheid, eene beleediging voor Jezus-Christus, eene ergernis voor de zwakken; hoevele wankelende geesten konden door deze slechte voorbeelden bedorven worden!

Het was eene groote droefheid voor Maria, voor de verzamelde apostelen en voor geheel de vergadering der geloovigen, wier vreugde hij door zijne hardnekkigheid verstoorde, maar was het, daar hij weigerde te luisteren naar de Kerk, niet redelijk hem er buiten te sluiten? Dit was de gestelde regel; doch Jezus duldt niet, dat men dien volge.

(1) Joa. 20, 25,

Hij boezemt allen geduld in, en Hij wacht een gunstig oogenblik af. O! hoeveel kost het Hem, eene ziel te verlaten, welke Hij bemind heeft en met zijne genaden heeft overladen! Wat doet Hij niet om haar te trekken uit den afgrond, waarin zij zich van Hem verwijderende, is gevallen?

II PUNT. *Liefdevolle inschikkelijkheid vanden Zalig-maker, in den strijd, dien Hij aan het ongeloof van Thomas levert.* Eene week verloopt in vrede en geluk voor de getrouwe leerlingen, in wroeging en verwarring voor den schuldigen apostel. Jezus verschijnt nogmaals; en dezen keer is het opzettelijk voor den zondnar. Hij gewaardigt zich medelijden te hebben met zijne zwakheid, Hij staat hem door eene overmaat van liefde datgene toe, wat Thomas Hem slechts door eene overmaat van vermetelheid had kunnen vragen. »*Na acht dagen waren zijne leerlingen wederom binnen en Thomas met hen. Jezus kwam, terwijl de deuren gesloten waren, en hij stond in het midden, en zeide: »Vrede zij u lieden.*» (1) Daar staat Hij dan te midden zijner leerlingen.... Welk eene vreugde straalt op hun gelaat bij het zien van hunnen Meester in dezen verheerlijkten staat, en welk eene ongekende blijdschap doet hunne harten trillen!

Terstond wendt Jezus zich tot Thomas... Mocht deze ongeloovige wel het eerst zijne aandacht trekken? Petrus en Joannes waren er aanwezig; men meent dat de H. Maagd er zich ook bevond. Tot geen dezer richt hij zich: Hij let minder op de waardig-

(1) Joa. 20, 26.

heid en de verdiensten van verscheidenen, dan op de noodwendigheid van een enkele. Ziedaar wel het Hart van Jezus, hier vindt men het gelijk Jezus zelf het schildert in de parabel van den verloren zoon en den goeden herder. Nader, mijn apostel, gij zijt mij te dierbaar, dan dat ik in uw verderf zou toestemmen; liever leen ik mij tot hetgeen gij eischt. Ja, ziehier die handen, welke zoovele zieken hebben genezen, zooveel zegen hebben verspreid, ziehier die voeten, die het verloren schaap hebben achtervolgd, ziehier de zijde door het ijzer der lans doorboord, beschouw, en daar het u niet genoeg is te zien, zoo betast. »Breng uwen vinger hier en bezie mijne handen; en breng uwe hand en steek haar in mijne zijde; en wees niet ongeloovig, maar geloovig!» (1) O heilig mededoogen, o zoete toegevendheid, o hartverteederende goedheid.

III PUNT. *Gelukkige overwinning door de barmhartigheid behaald over de ongeloovigheid van Thomas.* De Zaligmaker had zich van een straal van zijn aanschijn bediend, om Magdalena te bekeeren, en, volgens de gewijde gezangen, haar hart met een pijl van liefde te doorboren; Hij had door een blik den Apostel, die Hem verloochend had, in tranen doen smelten; Hij zal zich bedienen van zijnen naam, om de gelukkige bekeering van Saul, nedergeworpen op den weg van Damascus, uit te werken; Hij bedient zich van zijne wonden, om Thomas te bekeeren.

Nauwelijks heeft de ontrouwe leerling zijne goddelijke wonden aangeraakt, of hij is genezen van zijn ongelooft; op hetzelfde oogenblik herkrijgt hij

(1) Joa. 20, 27.

het geloof en roept uit: *Mijn Heer en mijn God!* Zijne smart en zijne liefde beletten hem iets meer te zeggen. Zijne smart, want hij overziet de grootheid zijner misdaad; zijne liefde, want de goedheid zijns Meesters heeft hem overwonnen; die aanbiddelijken Meester, zoo onwaardiglijk beleedigd, wreekt zich slechts door hem met nieuwe weldaden te overladen. Ook heeft hij alles gezegd in deze enkele woorden. Hij erkent Jezus voor zijnen Heer, *Dominus meus*; voortaan, en dat tot zijn laatsten snik, zal hij Hem dienen en vreezen. Hij erkent Hem voor zijnen God: *Deus meus*; en hij zal slechts leven om Hem te beminnen en zielen voor Hem te winnen.

Aldus wordt hij verlost van zijne verblindheid en hersteld tusschen hen, die de meesters en leeraars der wereld zullen worden. De H. Gregorius gaat nog verder en zegt, dat Thomas door zijne hardnekkige weigering, om aan de verrijzenis des Zaligmakers te gelooven, ons geloof veel meer bevestigd heeft, dan al de andere apostelen door hunne onderwerping in het aannemen van het wonder. Met welken ijver zal hij voortaan dit mirakel verkondigen, dat hij zelf niet heeft willen gelooven, dan nadat hij het gezien had, nadat hij om zoo te spreken, door een wonder van liefde hiertoe werd gedwongen. Hij predikte het Evangelie bij de Parthen, de Meden, de Perzen, de Scythen, de Hyrcaniers en het was te Colomine in Indië, dat hij vond wat het doel zijner vurigste wenschen was, de glorie van door den marteldood een apostolaat te bekronen, dat zoovele volkeren had gebracht onder het gebied van den Gekruiste. O Jezus, met welke liefde zegt hij nog bij zijn sterven

dat Gij »zijn Heer en zijn God” zijt. *Dominus meus et Deus meus!*

Vragen wij door de voorspraak van den H. Thomas dat edelmoedig geloof, dat zoo waardig zijne ontrouw herstelde, en daar de Zaligmaker zich van zijne heilige Wonden bediende, om zoo krachtig te werken op zijn geest en zijn hart, zoo laat ons niet vergeten, dat wij aan de heilige tafel datzelfde verheerlijkt Lichaam ontvangen, dat al de ziekten onzer ziel genezen kan. Denken wij dikwijls aan die heilige Wonden en voeden wij daarmee onze godsvrucht.

25ste OVERWEGING.

26 December. — H. Stephanus.

De Zaligmaker onder ons geboren en zijn eersten martelaar kronende: ziedaar twee groote beweegreden tot blijdschap voor de Kerk op dezen dag, gelijk zij zelve dit verklaart bij het begin van haar officie. *Christum natum, qui beatum hodie coronavit Stephanum, venite adoremus.* »Mogen wij dan”, vraagt de H. Petrus Damianus, »den koning daarlaten om al onze opmerkzaamheid te wijden aan een zijner soldaten? Neen”, antwoordt hij, »tenzij de koning dit zelf bevele. Welnu, zie, de Koning zelf staat op en gaat getuige zijn van den strijd zijns dienaars; snellen wij ook naar dat schouwspel, waarheen Hij snelt en vestigen wij onze blikken op den Vaandeldrager der martelaren.”

De H. Geest stelt ons den H. Stephanus voor als vervuld met kracht en genade, wonderen verrichtende te midden van het volk. Hij is leeraar en martelaar. In zijn spreken en zijn lijden, rechtvaardigt hij ten volle deze lofspraak.

I. De waarheid is vol gratie en kracht in zijn mond.

II. De liefde is vol gratie en kracht in zijn hart.

I PUNT. *Gratie en kracht in den mond van den H. Stephanus.* De gewijde schrijver deelt ons niet mede, welke wonderen de H. Stephanus onder het volk verrichtte; doch uit het verband van het verhaal laat het zich veronderstellen, dat er bijzonder sprake is van de talrijke bekeeringen door hem bewerkt. Inderdaad welk grooter wonder, kan iemand verrichten, dan mannen, die nog rooken van het bloed van Jezus, te overreden, dengene te aanbidden als God, dien zij zoo even gekruist hebben? En wel moet het woord van Stephanus eene wondervolle kracht bezitten om zulke mannen te hervormen en daarvan voorbeelden te maken, die in alle eeuwen ter navelgong zullen worden voorgesteld.

De vijanden des Heeren sidderden als zij het getal leerlingen zagen aangroeien. De ijverigste leden der synagoog vereenigen zich in eene krachtige samenwerking om de Kerk in hare geboorte te verstikken. Doch alvorens Haar aan te vallen door het staal, beproeven zij Haar te bestrijden, door twist in haren boezem te ontsteken, Stephanus vooral was door zijne zegenrijke werkingen het voorwerp hunner woede geworden, zij omringen hem in grooten getale,

gewapend met alles wat de geest der dwaling, door den haat vermeerderd, kan uitvinden. De heilige Diaken toont hun duidelijk de valscheid hunner redeneeringen, de volmaakte vervulling der profetiën in den persoon van Hem, wiens naam hun zulk een afschuw inboezemt. Hij brengt, als het ware, hun hunne genezen zieken, hunne ten leven verwekte dooden onder de oogen, ja het geheel openbaar leven van Jezus, die onder hen omging al weldoende, en zijne godheid bevestigende door schitterende mirakelen. Hij dringt bij hen aan, door hun de ongelukken te herinneren hunner voorvaders en de misdaden, welke deze hadden veroorzaakt; misdaden door de hunne nog ver overtroffen, daar zij niet slechts de profeten hebben ter dood gebracht, maar den God der profeten gekruisigd hebben; moesten zij schuldiger dan zij, geene vreeselijker straffen vreezen?

Hadde hij deze waarheden op trotschen en verachtenden toon gesproken, dan zou hij de geesten verbitterd hebben in plaats van hen voor God te winnen, maar vervuld als hij is met wijsheid, weet hij de hevigheid door de zachtmoedigheid te matigen. *Veri fratres et patres, audite* (1); luistert broeders; het is ter uwer zaligheid, dat God mij dien ijver inboezemt, die mij bezielt. Ik ben geen vreemdeling onder u, even als gij uit het geslacht van Abraham ontsproten, eer ik u als mijne vaders, bemin ik u als mijne broeders. Doch versmaadt mijn woord niet, want het is Gods woord, en verwerpt de genade niet, welke Hij u aanbiedt.

(1) Hand. 7, 2.

De glans, dien men op het gelaat van den rede-naar zag schitteren, was eene uitstraling van het helder licht, dat in hem was; zij konden niet weerstaan aan de wijsheid en den geest Gods, die door zijnen mond sprak. Doch, waren allen overtuigd, niet allen waren bekeerd. Stephanus ontwaart eenige hardnekkigen en om hen te redden ontvlamt zijn ijver, hij beproeft wat verwijt en bedreiging vermogen. »Hardnekkigen en onbesnedenen van hart en van ooren"! roept hij uit, altijd weerstaat gij den Heiligen Geest! (1) Wilt gij tot het einde toe het voetspoor uwer vaderen blijven drukken, de maat uwer misdaden vol meten en den beker hunner rampen ledigen? Indien de woorden, die gij hoort u niet bekeeren, zullen zij dienen om u te beschamen". Aldus spreken tegenover die woedende menigte, welke de waarheid verbittert, is zich blootstellen aan alles; doch de heilige leviet is bereid alles te lijden.

De man van geloof laat zich liever dooden dan de belangen van God en van zijn geweten te verraden. Ach Heer! zoo men U beminde, zou men ook bij voorkomende gelegenheden uwe zaak moedig durven verdedigen. Een weinig standvastigheid ware vaak genoeg om den ongeloovige en den vrijgeest te doen zwijgen, om een gesprek te weerhouden dat bijna altijd ontaardt in kwaadspreken of gemor tegen de gehoorzaamheid, — en een laf menschelijk opzicht doet ons zwijgen.

II PUNT. *Gratie en kracht der liefde in het hart van den H. Stephanus.* Bij de laatste woorden door

(1) Hand. 7, 51.

hem uitgesproken, waren zijne vijanden in woede geraakt, welke hun hart verscheurde en zij knarse-tandden tegen hem. Doch Stephanus vervuld van den H. Geest, zag de glorie van God en Jezus staande aan zijne rechterhand. En hij zeide: *Zie, ik zie de hemelen geopend en den Zoon des menschen staande aan de rechterzijde Gods.* (1)

Toen slaakten zij luide kreten en stopten zich de ooren en wierpen zich allen op hem en hem buiten de stad gesleurd hebbende, steenigden zij hem. Beschouwen wij hier twee wonderen, een van geduld in de foltering, welke hij verduurt, een tweede van edelmoedigheid in de vergeving, welke hij afsmeekt voor zijne beulen; beide zijn de vrucht zijner liefde; het eerste van zijne liefde tot God, het tweede van zijne liefde tot den naaste.

1. Wonder van geduld. Het wordt verhaald door deze twee eenvoudige woorden: »Zij steenigden Stephanus, terwijl hij aanriep en zegde: »Heere Jezus, ontvang mijnen geest". (1) Wil men weten wat hij leed? Zij steenigden hem. Dit was eene gruwzame foltering, door de Joden aan de godslasteraars voorbehouden. Wil men weten, hoe hij lijdt, hoe groot zijne kalmte, zijne goddelijke onversaagdheid was? Hij bad en zegde »Heere Jezus.... Terwijl het bloed vloeit uit al zijne ledematen, wat doet hij, wat denkt hij gedurende die smartvolle oogenblikken? Hij roept den Heer Jezus aan; hij denkt er slechts aan zijnen geest in zijne handen te bevelen. *Suscipe spiritum meum.* Neen, het voorbeeld van een ster-

(1) Hand. 7, 58.

venden God alleen en de begeerte, om Hem bloed voor bloed, leven voor leven, te geven, met de hoop ook deelgenoot te worden van zijn geluk, kunnen zooveel moed inboezemen. Daarom was het ook Jezus staande en zijn kampvechter ondersteunende, dien de eerste martelaar in dat oogenblik aanschouwde. Wij zijn krachteloos, de minste moeilijkheid werpt ons omver? Beminnen wij onzen Zaligmaker, die zooveel voor ons geleden heeft? Ons geloof toont ons den hemel geopend; eene enkele akte van geduld kan ons dien doen binnentreden. Beschouwen wij Jezus aan de rechterzijde zijns Vaders, Hij beschouwt ook ons en bereidt ons eene kroon om onze volharding te beloonen.

2. Edelmoedigheid in de vergiffenis, welke hij vraagt voor zijne vijanden. Terwijl zij hem nederstellen onder een hagel van steenen, bidt Stephanus voor hen; hij vergeet zijne eigene smart en denkt slechts aan hunne noodlottige verblindheid. Het is als beminde hij hen nog meer dan zich-zelfen. Als hij voor zich-zelfen bidt, doet hij dit staande en op gewonen toon; als hij zijne beulen God aanbeveelt, slaakt hij een luiden kreet: »*Clamavit voce magna*». »Heer reken hun deze zonde niet toe." Hoevele zielen zullen zalig worden, tengevolge der heldhaftige liefde, waaraan de roeping en de bekeering van Paulus verbonden schijnen, volgens de gedachte van den H. Augustinus. Gelukkig gebed, onmiddellijk gevolgd door een gelukkigen dood: *En toen hij dit gezegd had, ontsiep hij in den Heer.*

Sterven na aan Jezus-Christus getuigenis te hebben gegeven van zijne zeden, door een gedrag boven alle

argwaan verheven; van zijn woord, door eene krachtvolle en wijze leerrede, van zijn bloed door eene volharding vol barmhartigheid en liefde, wat kan men meer begeeren? O mijn God, geef mij deel aan de deugden van den H. Stephanus, vervul mij met zijn geest, en geef, dat ik gelijk hij moge sterven in de uitoefening eener volmaakte liefde.

26ste OVERWEGING.

27 December. *De H. Joannes Evangelist.*

Discipulus quem diligebat Jesus.

- I. Hij was de vriend en lieveling van Jezus.
- II. Hoe bereidde hij zich tot deze gunst?

I PUNT. *De H. Joannes, de leerling, dien Jezus beminde.* Ziedaar hetgeen Joannes onderscheidt boven de overige apostelen en hem zulk een hoogen rang doet bekleeden onder de heiligen. De voorliefde van Jezus-Christus voor dezen Apostel kenschetste zich vooral bij het Laatste Avondmaal, toen Jezus hem toestond zijn hoofd op zijne borst te doen rusten, en op Kalvarië, toen Hij hem gaf wat hij dierbaarst op aarde had, zijne goddelijke Moeder. *Ecce Mater tua.*

1. Om de eerste dezer gunsten naar waarde te schatten, moet men zich in de gebeurtenis verplaatsen. Het oogenblik was geheimvol en plechtig. Het was op den vooravond van het lijden van den Zoon Gods; alles werd bereid voor zijn bloedig offer, en Hij voorkwam dat door zijn geheimzinnig offer, toen

Hij het offer en het Sacrament onzer altaren instelde; zijne liefde tot de menschen kende geene grenzen meer. *In finem dilexit eos*. Van de eene zijde waren de Apostelen vervuld met ontsteltenis, daar Jezus hun zoo even gezegd had, dat een hunner Hem zou verraden. Hoe groot moet in dit oogenblik van droefheid, vrees en liefde, hunne verbazing geweest zijn, toen zij Joannes het hoofd zagen neigen op de borst des Zaligmakers, en terwijl zij vol angst daar nederzaten, zijne rust vertrouwelijk zoeken op het Hart van zijnen goeden Meester! Mocht hij in een dergelijk oogenblik zich zulk eene gemeenzaamheid veroorloven, indien hij niet overtuigd was van de teedere genegenheid van Jezus voor hem? Het was Jezus zelf, die hem tot zich trok en hem zulk een vertrouwen inboezemde. Hij neemt hem in zijne armen, zegt Bossuet, trekt hem op zijne borst. Hij stelt hem in het bezit van de bron van al zijne gunsten, te weten van zijn eigen Hart, waarop Hij hem gebiedt te rusten, als op eene plaats, welke hem toebehoort. Kom, zegt Hij, kom mijn dierbare leerling, u heb ik vóór alle tijden gekozen, om de leeraar der liefde te zijn, kom drinken aan derzelver bron, kom en put daar de woorden vol zalving, welke mijne geloovigen zullen verteederen. Kom op dit hart, dat slechts liefde tot de menschen ademt, kom en gevoel van nabij het vuur mijner liefde.

Religieuze ziel, gij ook bezit het Hart van Jezus, gij bezit het H. Sacrament. Maak van dit aanbiddelĳk Hart uw rustbed, te midden uwer vermoeienissen en beproevingen, werp daarin al uwe zorgen. Ga daar de eenig wenschelijke wetenschap putten,

die, welke ons leert God te kennen en te beminnen. Tot dusverre, zegt de H. Hilarius, was Joannes slechts een onwetend visscher geweest, steeds met zijne netten onledig; doch na de geheimvolle rust op het Hart van Jezus, verheft hij zich boven den tijd, om den oorsprong aller zaken te gaan doorgronden, en dit verheven woord uit te spreken: *In den beginne was het Woord*. Het is in het Hart van Jezus, dat hij dit eeuwig en ongeschapen licht beschouwt; op het Hart van Jezus wordt hem deze bepaling van God veropenbaard: *God is liefde*. O mijne ziel! gaat gij dikwijls in de school van het Hart van Jezus, zijt gij getrouw in het ontvangen zijner lessen? Als Jezus ons hart bezoekt, wordt het helder verlicht, de ijdelheid walgt en de liefde ontvlamt het.

2. Op Kalvarië ontvangt Joannes met den laatsten snik, tevens de laatste gunst van Jezus. Op het punt zijne ziel in de handen zijns Vaders over te geven, beschikt die edelmoedige vriend over alles, wat Hij heeft. Hij geeft zijn bloed aan de menschen, zijn paradijs aan den goeden moordenaar, den schat zijner verdiensten aan zijne Kerk. Nog blijft Hem zijne heilige Moeder over, haar geeft Hij aan den leerling, dien Hij het meest beminde, terwijl Hij hem-zelfen aan Maria vermaakt. *Ecce filius tuus. Ecce mater tua*. De macht van dit woord ontsteekt in deze twee harten in het eene meer kinder-, in het andere meer moederliefde, dan de natuur hun geven kan. Met welke gaven versierde het Joannes niet om hem waardiger te maken, de plaats van Jezus te vervullen in het Hart zijner goddelijke

Moeder? En welk een overvloed van nieuwe genaden trok niet op hem de begeerte der heilige Moeder Gods, om in zijn persoon met alle mogelijke volmaaktheid Jezus-Christus te vormen? Indien al de leerlingen des Zaligmakers op Kalvarië vertegenwoordigd werden in den persoon van Joannes, indien er geen enkel christen op aarde is, die niet zeggen kan: Maria is mijne moeder, zoo staat de religieus, door den maagdelijken apostel voorgesteld, op den eersten rang in die heerlijke aanneming. Hij is door een geheel bijzonder recht Jezus' vriend en gunsteling.

II PUNT. *Hoe heeft Joannes zich voorbereid om de welbeminde leerling van Jezus te worden?* Volgens het gevoelen der heilige leeraren, verdiende zijne zuiverheid en zijne getrouwheid hem deze gunst. Omdat hij maagd was, had hij het voorrecht op het Hart van Jezus te mogen rusten, en omdat hij standvastig bleef in de liefde tot zijnen Meester, werd Maria hem tot moeder gegeven.

1. Van al de leerlingen was Joannes de eenige, welke den maagdelijken staat beleefde; het is daarom niet te verwonderen, dat hij inniger dan de overigen is doorgedrongen in de gemeenzaamheid van zijnen Meester: *Hij, die de zuiverheid des harten bemint, zal den Koning tot vriend hebben* (1). De teederheid van Jezus, Zoon, de leeraar en het voorbeeld der maagdelijkheid, was eenigermate verzekerd aan een apostel, die maagd blijvende, zich meer aan Hem gelijkvormig gemaakt had. Wie dus mocht rusten op den boezem van den Koning der engelen, dan

(1) Prov. 22, 11.

hij, die door zijne onbevleete zuiverheid deze gelukzalige geesten het dichtste nabij trad? En zoo iemand mocht toegelaten worden tot de vertrouwelijkheid met den driewerf heiligen God, en de kennis zijner geheimen, was dit dan niet de leerling, die zijn hart losgerukt hebbende van alle vleeschelijke genegeheid, reeds waardig was God te zien, in zoover men dit hierbeneden waardig zijn kan? Zijne verhevene zuiverheid was dus zijn eerste titel op de voorliefde van den Zaligmaker. Zijne getrouwheid was de tweede.

2. Men deelt gaarne in het geluk van zijne vrienden, minder gaarne in hun ongeluk. Vele leerlingen volgen Jezus naar het avondmaal, zeer weinigen tot het kruis. Wij blijven met Hem, zoolang Hij ons draagt op de vleugelen der genade; doch als het uur des offers slaat, als men zich-zelfen moet overwinnen, eene verveling trotseeren, van allen gevoeligen troost beroofd blijven, dan zinkt de moed, dan verloochent men zich-zelfen, dan deinst men terug bij het zien van den kelk, en het was daar dat Jezus ons verwachtte, zijne gunst was voorbehouden aan onze getrouwheid. O hoe heerlijk werd die van den H. Joannes beloond. Al de overigen hebben hunnen Meester verlaten. Hij alleen vergezelde Hem tot den voet van het kruis en hij blijft daar met onoverwinbare standvastigheid. De stervende Jezus bezit een schat; wien zal Hij dien nalaten, zooniet aan den getrouwste. Wij weten hoe de H. Joannes tot de voorliefde van den Zoon Gods geraakt is en hoe wij er toe kunnen komen, maken wij ons besluit. O heilige zuiverheid, hemelsche kuischheid, moedige getrouwheid in de beproevingen,

aan U wil ik mij hechten, daar gij alleen mij kunt bereiden om het Hart van Jezus te vereeren en Maria tot mijne Moeder te hebben. Naderen wij tot de H. Tafel om daar dat aanbiddelijk Hart te ontvangen, waarop de heilige Joannes, zulk eene zoete rust genoot. Geven wij ons daaraan met vertrouwen over, en bidden wij na de H. Communie onzen Heer ons aan Maria aan te bevelen, gelijk Hij dit Joannes deed, »Vrouw, ziedaar uw Zoon.” De H. Gertrudis zegt dat dit gebed Hem zoo aangenaam is, dat Hij het gaarne verhoort.

27ste OVERWEGING.

25 Januari.

BEKEERING VAN DEN H. PAULUS. BESCHOUWING.

- I. De personen beschouwen.
- II. De woorden aanhooren.
- III. De handelingen overwegen.

1. Saulus was op het punt de stad Damascus binnen te treden om er de christenen te vervolgen, met dezelfde wreedheid, welke hij tegen hen had ten toon gespreid in Judea, toen hij plotseling door een schitterend licht omgeven werd. Hij valt als van den bliksem getroffen, en hoort de stem des Heeren die hem vraagt: Saül, Saül! waarom vervolgt gij mij? Saülus vraagt den Heer, wie hij is, en de stem antwoordt: Ik ben Jezus, dien gij vervolgt. Saulus antwoordt bevende. »Heere! wat wilt Gij dat ik doen zal?” Bij het bevel hem gegeven staat hij op,

en bij de hand geleid, want hij had het gebruik zijner oogen verloren, treedt hij de stad binnen, om van Ananias te vernemen, wat hij doen moet. Deze leerling geeft hem het gezicht weder, hij doopt hem, en Saulus is de vurige apostel van Jezus-Christus geworden.

2. Stellen wij ons op eenigen afstand van Damascus, eene vlakte voor, welke Saulus doortrekt, omringd door degenen, die hem in zijne bloedige plannen moeten terzijde staan.

3. Vragen wij aan God de kennis en het diepe gevoel der oneindige barmhartigheid, welke zoovele wonderen van bekeering heeft uitgewerkt en nog dagelijks uitwerkt.

I PUNT. *De personen beschouwen.* In den hemel. J.-Chr., die een blik van mededoogen werpt, op zijn bloeddorstigen vervolger en zich voorstelt van hem een uitgelezen vat te maken, ten einde zijne Kerk te bevestigen en zijne uitverkoornen zalig te maken.

Op aarde, — te Damascus, de geloovigen in angst en vrees bij het vernemen, dat de grootste vijand van hun geloof weldra in de stad zal komen, met het plan hen te vervolgen en uit te roeien, — te Jeruzalem, de oppersten der priesters, die eene groote vreugde aan den dag leggen bij het aanbod hun gedaan en de volmacht hun gevraagd, door dengene dien zij als een geschikt werktuig beschouwen, tot het volvoeren hunner dweepzuchtige plannen. — Op weg — de mannen, die Saulus vergezellen en den haat schijnen te deelen, dien hij den christenen toedraagt. Maar beschouw vooral Saulus zelf, den aanlegger, het hoofd, de ziel der vervolging.

Dring door tot den grond van zijn hevig karakter, zijn Pharizeësch hart, zijne hartstochtelijke gehechtheid aan de oude overleveringen; hij vertoornt zich als men in zijne tegenwoordigheid spreekt van den godsdienst van Jezus. Zijne oogen, zijn gelaat, geheel zijn uiterlijk is uitdagend, alles toont in hem een bloeddorstige, die na veel bloed gestort te hebben, haakt om nog meer te vergieten. Bemerkt zijn zegevierend gelaat bij het ontwaren van de muren van Damascus, waar hij weldra zal zijn.... Doch daar ligt hij plotseling ter aarde, bleek en bestorven... Zie rondom hem die verbaasde mannen, zie hem eenige dagen later nederig het doopsel ontvangen, het Evangelie verkondigen, de Joden beschamende. Beschouw en bewonder de macht der genade en de goedheid des Zaligmakers. Vereenigt u met de vreugde der geloovigen, toen zij de eerste maal in hun midden hem beschouwden als moedig verdediger, als vriend, als broeder, als apostel van Jezus-Christus, hem die geen enkele zijner leerlingen in Damascus wilde sparen. Verkondig met hen, dat de Heer goed en zijne barmhartigheid eeuwig is.

II PUNT. *De woorden aanhooren.* Luisteren wij naar de woorden van de opperpriesters, welke Saulus gelukwenschen met zijnen ijver voor de wet, hem verzekeren dat zij hem zullen steunen in alles wat hij zal ondernemen, ter uitroeing eener secte, die hun afschuw inboezemt. De woorden van Saulus, die hen bedankt en belooft weldra al de christenen, die hij zal kunnen ontdekken, geboeid naar Jeruzalem te brengen. Luister nog aandachtiger naar de woorden van Jezus-

Christus: Saül! Saül! Hij noemt hem met zijnen naam, dien Hij tweemaal uitspreekt, Hij ondervraagt hem, om hem in zich-zelfen te doen treden, en hem over de onwaardigheid van zijn gedrag te doen nadenken. *Quid me persequeris?* Welke reden heb ik u gegeven om de wapenen tegen mij op te vatten. Want ik leef in hen, die gij vervolgt, Ik lijd wat gij hun doet lijden. Wat heb ik u gedaan? Gij vraagt mij wie ik ben. Weet: ik ben Jezus, Jezus menschgeworden om de menschen te redden. Ik ben die Verlosser, door de profeten aangekondigd, zoo verlangd door uwe voorvaderen; ach! hoe duur heeft uwe zaligheid mij gekost, zie mijne wonden en zeg of ik uwe beleediging of uwe liefde verdien. *Ego sum Jesus, quem tu persequeris.* Welk een zacht en treffend woord. *Ik ben Jezus*, welk een zacht en treffend verwijt: *Dien gij vervolgt.* Het is een God, die den eersten stap tot verzoening doet en bij wien? *Ego... tu.* Welk eene vergelijking. *Ego.* Bewonder mijne toegevendheid. *Tu.* Bloos over uwe ondankbaarheid, uwe bedorvenheid. Intusschen wil ik uwe misdaden niet straffen, doch ik kom u de vergeving aanbieden.

Wat antwoordt Saulus? *Domine...* O Heer, te lang miskend, o Messias, o Verlosser, het is dan tegen U, dat ik zoo vele lasteringen heb uitgebraakt. Hoe! en gij vergeeft mij? en aldus wreekt Gij U over uw onwaardigen vervolger! O mijn meester, o mijn God, ik wil U alleen dienen en beminnen. Wat wilt Gij dat ik doe, dat ik lijde, dat ik worde. Ik heb geen wil meer dan den uwe. *Domine, quid me vis facere?* Dit woord is kort, zegt de H. Bernardus, doch hoe

volledig, levendig en krachtdadig is het? Het is volledig in nederigheid, in hoop, in liefde, het is levendig, want het is het begin van een geheel nieuw leven; het is krachtdadig, want het bewerkt de volkomenste verandering. Door zich aldus zonder voorbehoud over te geven aan den goddelijken wil, wordt een groot zondaar spoedig een groot heilige en verzekert zich eene heerlijke toekomst.

III PUNT. *De handelingen overwegen.* Beperken wij ons tot die van Saül en van den Zoon Gods. Als verklaarde vijand van Jezus heeft hij Hem reeds vervolgd in zijn eersten martelaar, dien hij, zegt de H. Augustinus, steenigde door de handen van elk zijner beulen. Hij legt de wapenen geen oogenblik neder in den oorlog, Hem verklaard. Zijn persoon en zijne leer verguizen, lasteren, beschimpen, aller haat tegen Hem opwekken, zijne Kerk verwoesten, is bij dezen man geene voorbijgaande, toevallige zaak, maar een voortdurende toestand, ja, het is als zijn eeraamt! Welk plan bracht hem naar Damascus?

Doch wat doet de Verlosser? Hij kon dezen grooten zondaar bekeeren door eene inspraak, door eene prediking zijner apostelen, door de wonderen, waarmede zij Judea vervulden. Hij had een Mozes tot Pharaö, een Jonas tot de Niniviten gezonden. In eigen persoon komt Hij Saulus redden. Nogmaals daalt Hij van uit den hemel; Hij doet bijna zooveel voor hem, als Hij deed voor het geheele menschelijk geslacht! Het is waar, door hem zal Hij ontelbare scharen redden. Met welk een geduld heeft Hij zijne godslasteringen en aanvallen verdragen. Met welke

goedheid richt Hij hem op, na hem ter aarde geworpen te hebben. Met welke zoetheid spreekt Hij hem toe. Het uitwendig licht, waarmede Hij hem omgeeft, is slechts het zinnebeeld van dat licht, waarmede Hij hem inwendig bestraalt. Welke goddelijke wetenschap deelt Hij hem in een oogenblik mede. Hoevele treffende en diepe geheimen ontdekt hem die aanbiddelijke naam, dien hij begrijpt zoodra hij hem hoort uitspreken. Hij zal niet meer aan Jezus vragen, Heer! wie zijt gij? Hij kent, hij bemint Hem. O hoe verlangt hij, door leven en dood, Hem te doen kennen en beminnen!

Stort in eene gansch vertrouwelijke samenspraak uw hart, uit in het Hart van Jezus, zoo rijk in schatten van genade en barmhartigheid. Van alle gevoelens en huldeblijken, welke Hij van ons verwacht, is niets Hem aangenamer dan het vertrouwen. Put in die voor U geopende schatten en bedank God met de Kerk voor eene bekeering, welke voor de geheele menschheid eene voortdurende, onmetelijke weldaad is, want voor eeuwig heeft deze wonderdadige gebeurtenis aan de wereld de onuitsprekelijke goedheid van het Hart van Jezus-Christus geopenbaard.

28ste OVERWEGING.

29 Januari. — *De H. Franciscus van Sales.*

Magdalena is niet beter bekend door hare tranen van berouw, Theresia door hare geestvervoeringen, Franciscus van Assisië door zijne liefde tot de armoede, dan Franciscus van Sales door zijne zachtmoedigheid.

I. Hoedanig was de zachtmoedigheid van Franciscus van Sales?

II. Welke waren derzelver vruchten?

I. *Zachtmoedigheid van Franciscus van Sales.* Men verwacht deze deugd vaak met eene zekere gelijkheid van humeur of bedaardheid van karakter, welke vaak ontaardt in gevoelloosheid en zwakheid. Niets daarentegen is sterker dan de ware zachtmoedigheid. Zij is het gevolg van de kracht, gelijk de kracht voortkomt uit de liefde. Hadde zij in onzen heilige dezen grondslag niet gehad, zij zou hem nimmer zulke heldhaftige gevoelens hebben ingeboezemd. Onwrikbaar in zijne ondernemingen, zoodra hij wist dat God ze wilde, onoverwinbaar in derzelver uitvoering, toonde hij, dat hij alles kon opofferen en alles kon lijden.

Alles opofferen, de natuur, de menschelijke rede-neeringen. Reeds in zijne jeugd, overtuigd dat God hem roept tot den geestelijken stand, neemt hij het moedig besluit een heilig priester te worden. Hij dringt tot in het diepste van zijn hart, bestudeert al deszelfs genegenheden, en om de genade te stellen in plaats van de natuur, vernietigt hij alles wat van den mensch en voor den mensch is, opdat in hem alles zij van God en voor God. De zachtmoedigheid zal dit wonder bewerken, doch hoevele hinderpalen heeft hij te overwinnen, om het te verkrijgen. Dat levendig karakter, zoo vol vuur, den glans zijner geboorte, al de uitwendige voorrechten, welke eerbewijzen lokken en den hoogmoed voeden. Men herinnere zich de aanvallen, die hij moest doorstaan, toen hij, om aan God te gehoorzamen den geestelijken

staat moest omhelzen en zich toewijden aan de zending van Chablais. Klachten, kreten, tranen, alles werd in het werk gesteld om hem te verteederen, en alles te vergeefs. Hij luistert naar de stem van een teederbeminden vader, die tracht zijn besluit te doen wankelen, doch nog meer luistert hij naar de stemme Gods, welke tot hem zegt gelijk eertijds tot Abraham: »Verlaat uw huis en uw gezin." Hij hoort de zuchten eener moeder, welke treurt en schreit, doch hij hoort ook de stem der Kerk, welke hem dringt even als vroeger de moeder der Machabeën: »Mijn zoon, heb medelijden met mij, zie tot welken staat ik gebracht ben! Bedenk dat ik u in mijnen schoot gedragen heb.... bewijs aan uwe dwalende broeders, de zorgen, die ik voor u besteed heb."

Nooit veroorloofde hij zich op staatkundig gebied eene toegevendheid, welke zijn geweten afkeurde, Hij kon die laffe welwillendheid niet dulden, welke slechts voorkomend kan wezen, doch niet nuttig durft zijn. Hij was te zeer de dienaar van Jezus-Christus, om te verlangen den menschen te behagen ten koste hunner heiligste belangen. Hendrik IV zegde van hem: »Ik vereer hem, omdat mijne gunsten hem nooit hebben bekoord, en ik bemin hem, omdat zijn raad mij nooit heeft geveleid."

Wel verre van de fouten der zwakheid te hebben, werkte zijne zachtmoedigheid daarentegen veel mede tot zijne onveranderlijke standvastigheid. Een man, die zich-zelf bezit, kan zoo noodig bij eene worsteling beschikken over al de kracht, welke hij van de natuur en de genade heeft ontvangen; zijne krachten zijn niet verspreid. En hoeveel geduld had

Franciscus niet noodig, vooral bij het begin zijner Missie in Chablais. Hoevele vergeefsche tochten, hoevele ongeslaagde ondernemingen. Nauwelijks heeft hij eene kerk opgebouwd of het miltzieke volk breekt ze af; hij heeft een beroemd predikant doen wankelen, hij heeft hem van zijne dwaling teruggebracht, hij ziet hem als ketter sterven... Hadde hij den moed verloren, na zoo vele vergeefsche moeite, wat ware er dan geworden van de ongelukkige landstreek, welke God besloten had door zijne zachtmoedigheid te redden?

Wat zal men zeggen van de vervolgingen, welke hij moest ondergaan. Men doet een aanslag op zijn leven, men randt zijne eer aan. Men doet hem doorgaan voor een schijnheilige, een verleider. De vreeselijkste laster drukt op hem gedurende drie jaren. Toen wel is waar, nam God zijne verdediging op zich, doch hoeveel geduld was hem in dien tusschen-tijd noodzakelijk! Te midden van deze wederwaardigheden van allerlei aard, blijft de heilige altijd kalm, altijd zich-zelfen gelijk. Alles verdringt zich, alles wentelt rondom hem, terwijl niets in staat is de rust en den vrede zijner ziel te storen. Hij ontwapent zijne vervolgers door zijne liefde, vergeldt kwaad met goed, geeft eene weldaad in ruiling eener beschimping, liefde in plaats van haat, ziedaar zijne wraak. Is dit niet een wonder van zachtmoedigheid en kracht?

II PUNT. *Kostbare vruchten van de zachtmoedigheid van Franciscus van Sales, zoo voor hem-zelfen als voor de Kerk*

1. Voor hem-zelfen was dit eene verheven heiligheid en overvloedige troost. Indien ik de liefde niet heb, zegt de H. Paulus, heb ik niets, ben ik niets; doch bezit ik die koningin aller deugden, dan vervul ik de wet, dan ben ik een heilige. Welnu wat is de zachtmoedigheid? vraagt Bossuet, zoo niet de bloem der liefde, welke na het inwendige vervuld te hebben, vervolgens op het uitwendig eene eenvoudige en onopgesmukte schoonheid werpt, in een voorkomen van hartelijkheid, die slechts eenvoudige genegenheid ademt? Het is de eerste deugd, welke wij in de school van Jezus moeten leeren. Zij maakt dat wij verdienen kinderen Gods genoemd te worden, omdat zij ons verheft tot zijn beeld en ons met Hem als eene gelijkenis van bloedverwantschap geeft.

De christelijke zachtmoedigheid is de verloochening van al de verlangens der begeerlijkheid, van alle driften, van geheel zich-zelfen, omdat zij van dit alles het offer eischt. Zij is derhalve het graf aller ondeugden, de bakermat aller deugden. Zij geeft ons bijzonder deze drie: het geduld, het medelijden, de inschikkelijkheid; het geduld om ons de fouten van onzen naasten te doen verdragen, het medelijden om ons gevoelig te maken voor al zijne ellenden, de inschikkelijkheid om die ter hulp te komen. (Bossuet), zij is nog eene overvloedige bron van genaden, omdat de zachtmoedige en kalme ziel in eene uitmuntende gesteldheid is om wel te bidden en omdat haar gebed, den Heer altijd aangenaam is. *Mansuetorum semper tibi placuit deprecatio*. Er is daarenboven geene deugd, welker beoefening meer noodig is, want zij eischt eene voortdurende waakzaamheid en

versterving, om bijtijds elke tegenstrijdige beweging te bemerken en te onderdrukken. Hieruit vloeit een rijke schat van verdiensten en steeds vermeerderde rechten op de hemelsche belooningen voort.

De zachtmoedigheid is de liefde Gods tot het heldhaftige gebracht, de liefde, welke wordt aangevuurd door ontvangen beleedigingen, door de vervolging, de verachting en de noodlottigste ongevallen. Onze heilige zegde: »men moet toestemmen, dat ons hoofd geplaatst zij tusschen de doornen der afgekeerdheid, dat ons hart doorboord worde door de lans der tegenspraak, men moet de gal smaken, den edik drinken, omdat God het wil en te midden van dat alles eene zachtmoedigheid behouden, welke van uit het hart overga op het gelaat en in de woorden.”

Wat is dan eindelijk eene volmaakte zachtmoedigheid? Het is de natuur volmaaktelijk onderworpen aan de genade, het is het leven van het geloof, het leven van God in ons, eene volkomen heiligheid.

God wachtte de toekomstige eeuwen niet af, om de zachtmoedigheid van Franciscus te beloonen, door vertroostingen geëvenredigd aan de moeite en de inspanning, welke zij hem gekost had. Een hart gelijk het zijne, kende geene grootere vertroosting dan gelukkigen te maken. Hoe dichter zijne dierbare schapen bij de hel geweest waren, hoe meer hij zich verheugt hen langs den goeden weg ten hemel te zien wandelen. Hoemeer de beleedigingen Gode aangedaan hem bedroefd hadden, hoemeer de hulde, welke men zijner Majesteit bewijst, hem troost. Met welk eene levendige dankbaarheid bewondert hij den zegen, door God uitgestort over zijne werken

en de wonderen van genade, welke Hij door zijne bediening verspreidt. Hoe vaak mengde hij zijne tranen met die der diep ontroerde en bekeerde zondaars. Wel een heerlijke dag was die, waarop de Zaligmaker, onder de Sacramenteele gedaante verborgen, de hoofdstad eener provincie, waaruit Hij zeventig jaren verbannen geweest was, zegevierend binnentrad!

2. Vruchten van zachtmoedigheid van Franciscus van Sales voor de geheele Kerk. Men schat het getal ketters, die hij in haren schoot terugbracht op 72,000 en men weet dat zijne veroveringen het gevolg waren zijner onwederstaanbare zachtmoedigheid. Iemand kan zich tegen u verbitteren, wanneer gij zijn gevoelen krenkt, doch hij kan u slechts dankbaar zijn voor het belang, dat gij stelt in zijn geluk. De zachtaardige Bisschop van Geneve deed de verdwaalde zielen gemakkelijk gelooven, dat hij ze beminde, dat hij haren ongelukkigen toestand betreurde. Aldus werd het hart getroffen en overwonnen.

Zijne geschriften hebben de Kerk verrijkt met nieuwe middelen ter heiliging, welke zij haren kinderen, bijzonder hun, welke het geestelijk leven omhelzen, aanbiedt. Welk eene degelijkheid, welk eene zalving in deze kostbare werken, waarin alles vrede, vertrouwen, hemelsche liefde ademt. De volmaaktheid wordt er gegrondvest op de liefde tot God en de liefde tot Jezus-Christus. Wat kan beter de harten trekken? Het was ook zijne liefde, welke hem aanzette tot het stichten der Visitatie, eene schuilplaats geopend voor zoovele maagden, welke in de wereld slechts zouden gebleven zijn door de

onmogelijkheid van haar te verlaten, wyl de lichaamskracht te kort schoot bij de vurigheid harer ziel. Aldus zet deze groote heilige, door de bekoorlijkheid zijner zachtmoedigheid, nog altijd zijne apostolische zending voort. Hij verspreidt verlichting, troost en stichting.

Wilt gij dus uwe ziel versieren met eene deugd die iedereen beminnelijk vindt, doch waarvan slechts weinigen de uitmuntendheid kennen, dan zie welke uwer neigingen het meest met haar in strijd is, en in welke gelegenheid gij het meest er aan ontbreekt. Bestrijd moedig deze neiging, voorkom die gelegenheid, en vooral bid met vertrouwen.

O priester van God en van de menschen bemind, wij loven in u de zachtmoedigheid van onzen Emmanuel. Van hem geleerd hebbende zachtmoedig en ootmoedig van harte te zijn, hebt gij volgens zijne belofte de aarde bezeten. Niets heeft u wederstaan; de hardnekkigste ketters, de verhardste zondaars, de lauwste zielen, alles werd overwonnen door de bekoorlijkheid uwer woorden en voorbeelden.... Verwarm onze zielen door het vuur uwer liefde; ondersteun in haar de begeerte naar de volmaaktheid, geleid ons diep in dat inwendig leven, waartoe gij ons den weg gebakend hebt en verlevendig in onze harten de liefde tot den naaste, zonder welke wij niet mogen vertrouwen de goddelijke liefde te bezitten.

AFDEELING II.

Overwegingen voor de Vasten en voor den Paaschtijd.

29ste OVERWEGING.

Zondag Septuagesima.

PARABEL DER WERKLIEDEN, DIE NAAR DEN WIJNGAARD
GEZONDEN WERDEN.

- I. De religieus moet altijd met nieuwen ijver
den wijngaard zijner ziel bebouwen.
- II. Wanneer en hoe zal het werk beloond worden.

I PUNT. *Ik moet altijd met nieuwen ijver, den
wijngaard mijner ziel bebouwen.* God is die Vader
des huisgezins, die 's morgens uitgaat en werklieden
gaat zoeken op de openbare plaatsen, te midden
der verstrooiing der genoegens, der beslommeringen
der wereld. Waar wij ons ook bevinden dringt
Hij ons door zijne genade, aan onze heiliging te
arbeiden door al de vermogens, welke wij van Hem
ontvingen, ter zijner eer te besteden. Indien ik mijn
verstand gebruik om Hem te kennen, mijn geheugen
om zijne weldaden te gedenken, mijn hart om Hem
te beminnen, indien ik getrouw ben om mijne ge-
breken op te sporen, te bestrijden, mijne misslagen
te beweenen; dan bebouw ik den wijngaard mijner
ziel en doe haar vruchten van heiligheid voort-
brengen.... Deze wijngaard behoort den Heer. *In*

vineam suam, Hij heeft dien geplant, Hij onderhoudt hem, zijne bijkomende glorie is de vrucht, die hij daarvan wil trekken, want zijne glorie hangt van ons niet af. In waarheid neemt Hij ons in dienst voor een werk, waarvan het voordeel ons geheel ten beste komt. Ons dagloon zal de rijke penning zijn van het hemelsch koninkrijk. *Conventione.... facta cum operariis ex denario diurno*. Deze dag is het leven; wij zijn dit geheel schuldig aan Hem, dien wij altijd moeten dienen. Wat is één dag werks tegenover eene eeuwigheid van rust. De meester zendt de werklieden op verschillende uren, om den verschillenden leeftijd te beteekenen, waarop de menschen zich aan God toewijden, door met de genade, die hen voorkomt mede te werken; de jeugd, de mannelijke leeftijd, de rijpere jaren, de ouderdom, het naderen des doods. O mijne ziel is er wel een wijngaard meer bemind door den vader des huisgezins, dan gij? meer dan gij beschermd, meer dan gij met zorg omringd. Wat hebt gij voortgebracht ter zijner eer. Hoort gij niet hoe Hij zich beklagt; wat heb ik voor mijnen wijngaard kunnen doen, dat ik niet gedaan heb? Had ik geen recht goede vruchten te verwachten en hij heeft slechts wrange voortgebracht. God heeft zich gewaardigd mij van af mijne kinderjaren te roepen. Wat heeft er aan mijne godsdienstige opvoeding ontbroken. Geheel den tijd van voorbereiding tot mijne heilige professie, was slechts eene uitnoodiging om mij te ontdoen van mijne gebreken, en mij te bekleeden met de deugden van Jezus-Christus etc., sedert ik aan Hem toebehoor, heeft Hij mij nog zoo vele malen aange-

spoord mij nauwer aan Hem te hechten. Biedt zich in dit oogenblik dezelfde gedachte niet aan mijnen geest? Werkt zij niet op mijn hart? O mijne ziel, wat gaat gij doen? Hoe laat is het voor u? Is uw laatste uur wellicht niet nabij?

II PUNT. *Wanneer en hoe wordt het loon der werklieden betaald?* Het antwoord op deze vraag is het slot der parabel. De avond gekomen zijnde: de avond is het einde des levens, hoe spoedig breekt dit aan. Misschien nog slechts een uur en de goede werklieden zullen hun loon ontvangen. Wat zal dat loon zijn? waarnaar zal het afgemeten worden? Het zal gelijk zijn voor allen, in zooverre dat het zal zijn het genieten van God, het eeuwig bezit van zijn geluk, doch terzelfder tijd zal het geëvenredigd zijn aan de verdiensten. Het zal juist niet de langdurigheid van het werk zijn, dat het loon zal vermeerderen, daar zij, die ter elfder ure kwamen, even veel zullen ontvangen als zij, die den ganschen dag gearbeid hebben. Ik ontvang meer, indien ik of minder talrijke of in het oog minder aanzienlijke werken verricht, indien ik ze met meer vurigheid verricht. Dikwijls akten van innige en vurige liefde verwekken, ziedaar een middel ons een heerlijken schat van verdiensten te verzamelen.

Van daar dit besluit der parabel: »De laatsten zullen eersten en de eersten laatsten zijn.» Welk een krachtige prikkel voor hen, die verloren tijd te herwinnen hebben. Een oogenblik van edelmoedigheid kan de vlekken uitwischen en de verliezen eener ingekankerde lauwheid herstellen. Welk eene dringende beweegreden, om zich steeds te houden in

nederigheid en niemand te verachten; deze nieuwe boetvaardige is wellicht vuriger dan ik; die groote zondaar kan zich bekeeren en een groot heilige worden, even zoo wel als ik kan vallen en een rampzalig verdoemde worden kan, want velen zijn geroepen, weinigen uitverkoren." Velen zijn geroepen tot een staat van volmaaktheid, weinigen beantwoorden ernstig aan dien roep; velen zijn geroepen tot de boetvaardigheid, weinigen omhelzen haar ten minste met volharding, velen worden geroepen tot het gebed en het inwendig leven, doch weinigen geven zich de noodige moeite om dezen heiligen weg in te treden en er op te vorderen; velen zijn geroepen tot den hemel, doch weinigen treden hem binnen, omdat men verzuimt of weigert de middelen daartoe te gebruiken.

O mijn God, ik vind in mij-zelfen voornemens, heilige begeerten, uitnoodigingen uwer genade, doch waar zijn de waarlijk goede werken, welke mijne voorbeschikking moeten verzekeren. Wees gezegend voor de barmhartigheid, waarmede Gij U gewaardigt mij nogmaals ter elfder ure te roepen. Nu ten minste wil ik geen oogenblik meer verliezen, doch door verdubbelde pogingen zal ik trachten, hen, die mij vooruitgesneld zijn, in te halen, door de vurigheid mijner meeningen den korten duur van mijnen arbeid trachtende te vergoeden.

30ste OVERWEGING.*Zondag Sexagesima.*

DE GOEDE GEDACHTE IS EEN ZAAD.

- I. Hoe kostbaar dit zaad is.
- II. Welke hinderpalen het beletten vruchten voort te brengen.

I PUNT. *De goede gedachte is een zaad, dat de Heer werpt in onze ziel.* God spreekt tot den mensch op even zoovele wijzen als Hij middelen bezit zich te openbaren; de inspraak of goede gedachte is een der gewoonste. Hoe ontvangen wij dit goddelijk zaad?

Al de plannen van Jezus-Christus in zijne Menschwording kunnen tot drie worden teruggebracht: heiligen hierbeneden, gelukzaligen hierboven vormen, de glorie van God bevorderen door de deugden der eersten en de gelukzaligheid der laatsten. Ter vervulling van een Hem zoo overwaardig plan, bedient Hij zich voornamelijk van de gedachte, het inwendig woord, dat de kiem bevat van al de goederen, welke zijne liefde voor ons in tijd en eeuwigheid beschikt.

Het voorname doel van den Zoon Gods en zijne Menschwording is het herstellen van de glorie zijns Vaders, en de begeerte om Hem ware aanbidders te vormen; om dit doel te bereiken, werpt Hij stralen licht in de zielen door haar met goede gedachten te vervullen. Hierdoor doet Hij ons God kennen, beminnen en dienen, en vestigt aldus in ons het rijk Gods. Ik kan inderdaad noch God kennen, noch

Hem beminnen, noch Hem dienen, indien Hij zich niet aan mijn verstand en aan mijn hart openbaart. Wil Hij dat ik zijne oneindige wijsheid verheerlijke, dan ontdekt Hij aan mijnen geest de geheimen zijner Voorzienigheid, de groote plannen, welke Hij met mij heeft, de wonderlijke wegen, langs welke Hij mij geleidt. Wil Hij dat ik zijne rechtvaardigheid vreeze? Dan toont Hij mij de ongeregeldheid en boosaardigheid der zonde, Hij herinnert mij gelijk aan de Samaritaansche vrouw de misdrijven mijns levens, en bij dit gezicht erken ik en belijd ik dat ik slechts zijne wraak verdienen.

Even zoo gaat het met de twee andere plannen zijner Menschwording; om heiligen op aarde en gelukzaligen in den hemel te maken, gebruikt Hij vooral de goede gedachten. Men kan van dat woord, dat zich doet hooren in het heiligdom der ziel, hetzelfde zeggen wat de H. Ambrosius van het woord Gods in het algemeen gezegd heeft: het *verlicht*, *zuivert*, *ontvlamt*. Het bekeert en zuivert de zondaars door hun den haat der zonde in te boezemen, het verlicht de rechtvaardigen en geleidt hen langs den weg der geboden en raden, het ontvlamt de volmaakten met de vlammen der liefde en vereenigt hen nauw met God. Ziedaar de heiliging des menschen, geheel het geheim zijner voorbeschikking.

Van waar komt de volharding tot het einde, welke het werk der zaligheid voltooit, zoo niet van de genade, welke een goed leven bekroont door een goeden dood? Doch van waar komt het goede leven, zoo niet uit de goede werken, gelijk de goede werken komen uit de goede begeerten, welke op hunne beurt

weder de vrucht zijn van de goede gedachten? De goede gedachte is dus de eerste drijfveer van alle verdiensten, de wortel van alle deugden, welke ons maken tot vrienden van God, de grondslag van geheel onze heiligmaking. Geloofst gij wel, mijne ziel, dat zonder de goede gedachte er noch geloof onder de christenen, noch zuiverheid onder de maagden, noch liefde onder de rechtvaardigen zijn zoude, dat zij het is, die de woestijn met boetvaardigen, de kerkers met martelaren, de Kerk met heiligen, den hemel met uitverkoornen vervuld heeft? Indien gij dit gelooft, hoe kunt gij haar dan met zooveel koelheid ontvangen, als God haar u aanbiedt. Hoe vreest gij zoo weinig haar opgesloten te houden, ja zelfs te versmoren, te midden van zoovele ijdele en nuttelooze gedachten. Weet gij niet, dat van eene goede gedachte, volgens het gebruik of misbruik dat gij er van maakt, voor u eene eeuwigheid van geluk of kwellingen af kan hangen? Al de lichtstralen des hemels, al de zalige indrukken, welke zij teweeg brengen, zullen mij nutteloos zijn, indien zij mijne toestemming en medewerking niet verkrijgen. Te vergeefs doet de gunstigste wind de zeilen zwellen, als het schip zijn anker niet licht en aan rêe blijft liggen. Te vergeefs spreekt Jezus u toe, arme Samaritaansche vrouw, zoo gij niet gehoorzaamt aan zijn woord. Wil ik, dat de genade mij ten hemel voere, dan moet ik mij van de aarde losmaken.

II PUNT. *Hoe wordt een zaad, dat zoo vruchtbaar is in zich-zelf, onvruchtbaar in onze zielen?* Hetzij het woord Gods weergalme in ons oor, of zich slechts in de stilte van ons hart doet verstaan, het

heeft geene mindere kracht ter onzer heiliging, dan het had toen het de wereld uit het niet te voorschijn riep; doch het vraagt in hen, die het aanhooren, gesteltenissen, welke men slechts zelden ontmoet.

Drie zaken, zegt de H. Thomas, zijn noodzakelijk voor hem, die het goddelijk zaad van Gods woord ontvangt. Hij moet dit behouden in zijn geest, het doen doordringen in zijn hart, hij moet zijn wil schikken om de beweging te volgen, welke het geven wil. Dit is hetgeen ons ontbreekt. Onze ziel is gelijk aan een breeden weg voor alle voorbijgangers open; de waarheid wordt daaruit verjaagd door ijdelheid, en de goede gedachten door beuzelingen. Nauwelijks is het heilig zaad uitgestort of de duivel haalt het weg door de voortdurende verstrooiing waarin hij ons houdt, of wel onze arme ziel is gelijk aan een steenachtigen grond, de waarheid kan er geen wortel inschieten. Ondanks eenige voorbijgaande gevoelens van godsvrucht, welke slechts oppervlakkig zijn, blijft het hart ongevoelig en verhard voor de zaken van God; of wel het is een grond, uitgeput door de doornen, welke hij voortbrengt, de ondeugden verstikken de deugden, de aardse beslommeringen doen het eenig noodzakelijke vergeten, eene bange zorg bant uit het hart de heilige bezorgdheid, welke Jezus ons aanbeveelt: *Zoek voor alles het rijk Gods en zijne gerechtigheid.*

O mijn Zaligmaker, geef mij een kalmen en ingetogen geest, die uw heilig woord bewaart; een gevoelig hart, dat het smake, eene volkomen ont-hechting van alle driften, die mij toelate het te volgen.

31ste OVERWEGING.*Zondag Quinquagesima.*

WEE U DIE THANS LACHT. ZALIG GIJ, DIE NU WEENT. (1)

- I. Hoe betreurenswaardig de vreugde der wereld is gedurende deze dagen van ongeregeldeheid.
- II. Hoe verstandig de droefheid is der ware christenen en goede religieuzen.

I PUNT. *Wat zijn deze dagen voor de kinderen der wereld?* Dagen van uitspatting, dwaze vreugd en opstand tegen den hemel. Wie herkent dan het aanschijn van het christendom? Men zou meenen dat al de krachten van den afgrond der hel zijn losgelaten, en dat alle vleesch, gelijk ten tijde van den zondvloed, zijn weg bedorven heeft. Het verstand schijnt met het geloof verdwenen. Welk eene bijna algemeene verblindheid! Wat ziet, wat hoort men alom? Jezus spreekt van de schande en het lijden, dat Hij te Jerusalem gaat verduren. *Ecce ascendimus Jerosolymam.* Hij zal daar worden overgeleverd aan de heidenen, bespot, gegeeseld, bespuwd, ter dood gebracht. Ziedaar wat de goede Meester zijnen leerlingen aankondigt; zullen zij Hem antwoorden door hunne zuchten en tranen? Neen zij zullen slechts dartele liederen, uitnoodigingen tot losbandigheid doen hooren. *Genieten wij het tegenwoordige, kronen wij ons met rozen, alvorens zij verwelken.* Weldra zal de welvoegelijkheid ons

(1) Luc. 6.

dwingen onze feesten te staken, voorkomen wij die noodzakelijkheid door ons nu bandeloos door onze driften te laten medeslepen!

De liefde tot het vermaak verhit aller hoofden, ontvlamt aller verbeelding, zij zelfs, die op alle andere tijden christenen zijn, doen gelooven dat zij het niet meer zijn bij het naderen van den heiligsten tijd des jaars. O Jezus, is het aldus, dat men U getrouw blijft! Is het door U opnieuw in uw hart te kruisigen, dat men zich bereidt tot het vereeren van het geheim van uwen dood? Is het door onmatigheid, dat men zich bereidt tot de Vasten, door de uitgestortheid tot de ingetogenheid? Zag men ooit de bede om vergeving beginnen met bloediger beschimping?

Ziedaar hoe men het leven en al de goederen, die het bevat, misbruikt. Weet men niet meer, dat de christen heeft verzaakt aan den duivel en zijne werken? Dat hij zich geene andere uitspanning mag toelaten, dan die, welke zijner natuur noodzakelijk of nuttig zijn kan voor het groote werk zijner zaligheid? Men zou meenen dat het niets zegt, eene ziel te redden, eene hel te vermijden te hebben.... Morgen, wellicht dezen nacht, gaat men voor Gods rechterstoel verschijnen, om er geoordeeld te worden? Welk vonnis zal geveld worden? Men geeft zich over aan eene even dwaze als misdadige vreugde; en men meent dit meer in dezen tijd te mogen doen, dan in elk anderen tijd, als hadde Jezus deze dagen uitgezonderd, toen Hij uitriep: *Wee u die thans lacht....* Wee dan aan u, die u vleit met een ingebeeld geluk, terwijl de oneindige Wijsheid u

ongelukkig noemt. Wee aan u, die *thans* lacht, in deze treurige dagen waarop de hel is losgebroken, waarop de misdrijven talrijker dan ooit den toorn des Heeren meer en meer ontsteken. Wee aan u die gemeene zaak maakt met de vijanden van Jezus, die deel neemt aan hunne feesten en door uwe voorbeelden, gewoonten huldigt, welke een schandvlek zijn voor uwen godsdienst. Wee aan u, die geen ander voorwendsel, weet om een zoo onchristelijk gebruik te rechtvaardigen, dan het gedrag der slechte christenen.

II PUNT. *Wat zijn deze dagen voor de vurige religieuzen?* Dagen van ingetogenheid, boetvaardigheid en gebed, dagen van ijver voor de glorie van God en de zaligheid der zielen. Wij vinden hier ons voorbeeld in den persoon van den jongen Tobias. Terwijl allen het gouden kalf, het werk van Jeroboam gingen aanbidden, vluchtte hij alleen die misdadige bijeenkomsten en begaf zich naar Jeruzalem om er den Heer te gaan aanbidden. Aldus doet in deze dagen van ergernis, elke ware vriend van Jezus. Hij treedt in de gevoelens van den H. Augustinus als hij uitroept: »Dat anderen drinken aan den vergiftigden beker der misdadige vermaken; Gij, mijn God zult altijd het deel zijn van mijnen beker.» Zoo dikwijls hij kan, trekt hij zich terug in het heiligdom, waar het H. Sacrament staat uitgesteld ten einde vlijtig het hof te maken aan den goddelijken Koning, dien men alleen laat. Hoe kan men Jezus beminnen en niet levendig de beledigingen gevoelen, welke men Hem aandoet, hoe kan men zijn evennaaste beminnen en niet bitter weenen over

die ontelbare menigte zoogenaamde christenen, die hun doopsel vergetende, de heilige voorschriften des Evangelies vertreden en zich lachend in de hel gaan storten. Bid voor die uitzinnigen, verzoen den toorn Gods, dien zij uitdagen; hoe driester de zonde den kop opsteekt, hoe meer wij ons ten strijde moeten aanvuren; en terwijl de duivel zijne woede verdubbelt moeten wij onzen ijver verdubbelen. Kunnen wij den stroom niet terughouden, laat ons dan ten minste trachten deszelfs verwoesting te verminderen.

Hoe gelukkig zijt gij, wijze en trouwe dienaars van Jezus-Christus, die uw leven doorbrengt in een heilig en zalig berouw en tegelijk met uwe zonden die uwer broeders beweent en ze des te bitterder beweent, naar mate zij zich vrijer overgeven aan hunne dartelevmaken. *Zalig gij die weent.* Hoe gelukkig zijt gij, die bij voorkeur deze dagen kiest om u in eenzaamheid te begeven, uwe oefeningen van godsvrucht, uwe boetplegingen vermeerderd, u een genoeg maakt van zelfs onschuldige vermaken te derven. Gij, die u toelegt het Hart van Jezus te troosten, en door uwe hulde de beleedigingen wilt vergoeden, welke Hem worden aangedaan. Neen, gij kondt geen beteren tijd kiezen. Wat zult gij niet van zijne milddadigheid verkrijgen op deze dagen, waarop Hij bijna niemand vindt, waarover Hij die kan uitstorten?

Neem het besluit den tijd van het veertig uren gebed door te brengen in eene groote ingetogenheid en eene heilige vereeniging met onzen Heer Jezus-Christus. Vereenig u met de godvruchtige zielen, die Hem dikwijls bezoeken; doe met haar en de

engelen, die het altaar omringen, eene eerboete voor al de misdaden, die Hij ziet van af den troon, waarop zijne liefde Hem geplaatst heeft. Zeg Hem met een heilig priester: »Dat de wereld hare onheilige vermaken volge, daar ik dit niet kan beletten. Ik voor mij, o Heer, zal mijne tranen mengen met de uwe, ach, mocht ik mijn bloed mengen met het uwe. Neen, o Heer, ik benijd aan uwe vijanden de dwaze genoegens niet, waarmede zij zich voeden, ik vind meer bekoorlijkheid bij U. Reeds voel ik mijn hart zwemmen in eene vreugde, die alle schepselen mij noch kunnen geven, noch ontnemen. Doch dit is niet hetgeen ik zoek, ik begeer alleen U, de oprechte gevoelens mijner ziel aan te bieden. Al de zaligheid, die ik hier op aarde begeer, is met U te weenen, met U te lijden, met U te sterven en eeuwig met U te leven." Amen.

32ste OVERWEGING.*Maandag van Quinquagesima.*

HET LIJDEN EN DE DOOD VAN JEZUS-CHRISTUS. — HIJ
DIE ZE OVERWEEGT, VINDT DAARIN HET BEGIN EN
DE VOLMAKING DER WARE HEILIGHEID.

- I. De vrees, die ons van de zonde, het grootste kwaad, verwijdert.
- II. De liefde, die ons met God, het opperste goed, vereenigt.

I PUNT. *Het lijden en de dood van Jezus boezemen ons op krachtvolle wijze de vrees in, die verwijdert van de zonde, door het denkbeeld, dat zij ons geven van de gestrengheid, waarmede God de zonde straft. Herinneren wij ons wie lijdt en wat Hij lijdt.*

1. Indien ik mijn geloof raadpleeg omtrent de waarde van het slachtoffer, dan ontdek ik onder den vorm van den slaaf eene oneindige Majesteit. Jezus is de luister van het eeuwig licht, God de Vader heeft Hem erkend als zijn welbeminde Zoon, hemel en aarde, engelen en duivelen, de rotsen met zijn bloed geverfd, en de beulen, die Hem kruisigden, zijn de schitterende getuigen zijner godheid. Dan hoe, roept de H. Bernardus uit, is het geloofbaar, dat Hij, die bezwijkt onder het geweld zijner vijanden, werkelijk de Almachtige is..... dat die gegeeselde, bespuwde, gekruiste mensch de Meester is van het leven, de Opperheer van het heelal? Gij gelooft dit, o mijne ziel, en gij aanbidt Hem, dien men zoo onwaardig behandelt. Het is derhalve op een

God, dat de slagen vallen van een God door de zonde beledigd, en die boetvaardige God draagt slechts den schijn der zonde.

Wie weet de herigheid van uwen toorn? (1) Wel had de H. Paulus recht, toen hij ons uw kruis voorstelde als de groote openbaring uwer rechtvaardigheid (2). Wie zal gespaard blijven, zoo de Zoon Gods niet gespaard blijft? Zie ik U sterven op Kalvarië, dan dunkt mij U te hooren zeggen, door de stem uwer wonden: »O verblinde menschen, gij weet niet wien gij moet vreezen, ik zal het u leeren. Vrees Hem, die zijn vreeselijken arm, tot zelfs over mij, heeft uitgestoken en slechts door mijn bloed verzoend wil worden, en deze vrees raad ik u allen aan, zelfs aan u, mijne getrouwe dienaren en vrienden.”

2. Wat lijdt Hij, dat goddelijk Lam, de onschuld en de heiligheid zelve? Hooren wij, hoe Hij in het Evangelie, dat wij overwegen, zijne verguizingen en zijne pijniging voorzegt. Hij zal overgeleverd, bespot, gegeeseld, bespuwd, ter dood gebracht worden. Ziedaar het lijden in enkele woorden saamgevat. *Hij zal overgeleverd worden.* Hij wordt door een zijner leerlingen overgeleverd aan de macht zijner vijanden, door de Joden aan Pilatus, door Pilatus aan de beulen, door zijn Vader en door zich-zelfen aan alle soorten van schande en lijden. Inwendig doodelijke droefheid, vreeselijke doodstrijd, verlatenheid van God en de menschen. Uitwendig lijdt Hij in zijne goederen, men verdeelt zijne kleederen; in zijne eer: welke belediging, welke spot, het is geen

(1) Ps. 89, 11. (2) Rom. 3, 25.

mensch, het is de schandvlek der menschen in zijn lichaam. Van de zool der voeten tot den top van het hoofd is er niets gezonds in Hem (1). Wat is er geworden van Hem, die de schoonste was onder de kinderen der menschen? Hij is slechts kwetsuur, kneuzing, ontstoken wond (2). Zijn hoofd is gekroond met doornen, zijn gelaat door slagen gekneusd door bespuwing overdekt, zijne oogen bedekt met bloed en tranen, zijne handen en voeten, met nagelen doorboord....

O Jezus, man van smarten, indien de gerechtigheid uws Vaders aldus in U misdaden straft, welke Gij niet bedreven hebt, wat verdient dan de schuldige? Wat zal er van U worden, zondige ziel, als voor den goddelijken rechterstoel uw rechter, die uw redder heeft willen zijn, uwe lauwe boetvaardigheid zal vergelijken met die, welke Hij voor U op Kalvarië volbracht heeft. O heilig kruis, thans mijne hoop, wees dan toch niet het voorwerp mijner vrees. Dat zij, die uwe vijanden geweest zijn, beven ten dage der beproeving; ik wil door het getrouw benuttigen der genade, welke Gij mij nog aanbiedt in U mijne rust en mijn steun vinden.

II PUNT. *Het lijden en de dood van Jezus-Christus prediken ons nog krachtiger de liefde dan de vrees.* De H. Bernardus nog geheel verzonken in de beschouwing van dit geheim riep in tranen uit: »Wie heeft dat alles gedaan, o het is de liefde.” Het is ongetwijfeld de liefde van God tot de menschen, welke de drijfveer geweest is van dit zoo vreeselijk

(1) Is. 1, 6. (2) Ibid.

en tevens zoo troostvol schouwspel. Wie heeft het uitgedacht? Wie heeft het uitgevoerd? Het is de liefde, die alles gedaan heeft wat ik zie gebeuren in Gethsemani, aan het hof van Herodes, in de gerechtszaal, op Kalvarië.

En welk doel heeft een zoo teederbeminnend God zich voorgesteld, zooniet van door ons bemind te worden en ons aldus te heiligen en zalig te maken? Waar toch is de mensch die, hadde hij ook een hart van staal, niet ontroerd wordt, indien hij zich slechts eenigszins in dit geheim verdiept? Hoe zouden wij bij de gedachte van een God, die den vloek op zich geladen heeft om ons van de vervloeking te verlossen, zich heeft veroordeeld tot alle smarten om ons te verlossen van de straf door onze misdaden verdiend, zich heeft overgeleverd aan den dood, om ons recht te geven op het eeuwig leven, niet uitroepen met den H. Paulus: *De liefde van Jezus-Christus dringt ons*. Hoe zouden wij ons niet vereenigen met den vloek, uitgesproken over hem, die ondankbaar genoeg zou zijn om aan de bekoorlijkheid eener zoo edelmoedige en treffende goedheid te wederstaan. Beminnen wij dan, zegt de H. Laurentius Justinianus, met geheel ons hart met geheel onze ziel, Hem die zich gewaardigd heeft, zooveel ter onzer liefde te lijden.

O kruis van mijn Zaligmaker, bloed van mijnen God, die mij zoo welsprekend de kracht zijner liefde predikt, hoe levendig verwijt gij mij de flauwheid mijner liefde! Voltrek uwe overwinning, o mijn gekruiste Zaligmaker, maak U volkomen meester van een hart, dat ik steeds gereed voel U te ontsnappen

mensch, het is de schandvlek der menschen in zijn lichaam. Van de zool der voeten tot den top van het hoofd is er niets gezonds in Hem (1). Wat is er geworden van Hem, die de schoonste was onder de kinderen der menschen? Hij is slechts kwetsuur, kneuzing, ontstoken wond (2). Zijn hoofd is gekroond met doornen, zijn gelaat door slagen gekneusd door bespuwing overdekt, zijne oogen bedekt met bloed en tranen, zijne handen en voeten, met nagelen doorboord....

O Jezus, man van smarten, indien de gerechtigheid uws Vaders aldus in U misdaden straft, welke Gij niet bedreven hebt, wat verdient dan de schuldige? Wat zal er van U worden, zondige ziel, als voor den goddelijken rechterstoel uw rechter, die uw redder heeft willen zijn, uwe lauwe boetvaardigheid zal vergelijken met die, welke Hij voor U op Kalvarië volbracht heeft. O heilig kruis, thans mijne hoop, wees dan toch niet het voorwerp mijner vrees. Dat zij, die uwe vijanden geweest zijn, beven ten dage der beproeving; ik wil door het getrouw benuttigen der genade, welke Gij mij nog aanbiedt in U mijne rust en mijn steun vinden.

II PUNT. *Het lijden en de dood van Jezus-Christus prediken ons nog krachtiger de liefde dan de vrees.* De H. Bernardus nog geheel verzonken in de beschouwing van dit geheim riep in tranen uit: »Wie heeft dat alles gedaan, o het is de liefde." Het is ongetwijfeld de liefde van God tot de menschen, welke de drijfveer geweest is van dit zoo vreeselijk

(1) Is. 1, 6. (2) Ibid.

en tevens zoo troostvol schouwspel. Wie heeft het uitgedacht? Wie heeft het uitgevoerd? Het is de liefde, die alles gedaan heeft wat ik zie gebeuren in Gethsemani, aan het hof van Herodes, in de gerechtszaal, op Kalvarië.

En welk doel heeft een zoo teederbeminnend God zich voorgesteld, zooniet van door ons bemind te worden en ons aldus te heiligen en zalig te maken? Waar toch is de mensch die, hadde hij ook een hart van staal, niet ontroerd wordt, indien hij zich slechts eenigszins in dit geheim verdiept? Hoe zouden wij bij de gedachte van een God, die den vloek op zich geladen heeft om ons van de vervloeking te verlossen, zich heeft veroordeeld tot alle smarten om ons te verlossen van de straf door onze misdaden verdiend, zich heeft overgeleverd aan den dood, om ons recht te geven op het eeuwig leven, niet uitroepen met den H. Paulus: *De liefde van Jezus-Christus dringt ons*. Hoe zouden wij ons niet vereenigen met den vloek, uitgesproken over hem, die ondankbaar genoeg zou zijn om aan de bekoorlijkheid eener zoo edelmoedige en treffende goedheid te wederstaan. Beminnen wij dan, zegt de H. Laurentius Justinianus, met geheel ons hart met geheel onze ziel, Hem die zich gewaardigd heeft, zooveel ter onzer liefde te lijden.

O kruis van mijn Zaligmaker, bloed van mijnen God, die mij zoo welsprekend de kracht zijner liefde predikt, hoe levendig verwijt gij mij de flauwheid mijner liefde! Voltrek uwe overwinning, o mijn gekruiste Zaligmaker, maak U volkomen meester van een hart, dat ik steeds gereed voel U te ontsnappen

op hetzelfde oogenblik, dat het U eene eeuwige aangekleefdheid betuigt. Geef dat ik behoore tot het getal dergenen, aan wie uw lijden die vrees, welke van de zonde als van het hoogste kwaad verwijderd, inboezemt, en de liefde, welke met U, opperste Goed vereenigt. Dat ik U vreeze, U beminne, doch dat uwe liefde nog sterker in mij zij dan de vrees. Ik wil U slechts uit liefde vreezen, ten einde U altijd te beminnen. Aldus zal ik in de overweging van uw kruis alles vinden, wat nuttig en noodig is tot mijne heiliging.

33ste OVERWEGING.

Dinsdag van Quinquagesima.

DE BLINDE BIJ JERICHO GENEZEN. — BESCHOUWING

- I. De personen beschouwen.
- II. De woorden aanhooren.
- III. De handelingen overwegen.

1. Jezus had zijn lijden voorzegd. Hij naderde Jericho, waar Hij moest doortrekken om te Jeruzalem te komen, toen een blinde, die aan den weg zat te bedelen, het gedruisch hoorende der voorbijtrekkende menigte, vroeg wat dit beteekende, en vernemende dat de Zaligmaker voorbij ging, uitriep: »Jezus, zoon van David, ontferm U mijner." Jezus deed dezen tot zich brengen en vraagde hem wat hij wilde. Heer! antwoordde hij, dat ik zien moge?

En Jezus zegde tot hem: Ga heen, uw geloof heeft u gezond gemaakt. En terstond zag hij en volgde Hem op den weg. (1)

2. O mijn God, wie kan heden het getal der geestelijke blinden kennen? Helaas, ik behoor zelf hiertoe, genees mij door uwe oneindige barmhertigheid.

I PUNT. *De personen beschouwen.* Jezus, geheel bezig met de gedachte aan zijn naderend lijden, spreekt gaarne daarvan. Weldra gaat Hij dit ondergaan voor de zaligheid der menschen. Ach, waren zij toch beter gestemd, om voordeel te trekken uit zijn lijden, uit zijn dood! Zijn hart zoekt immer gelegenheid tot het bewijzen eener nieuwe weldaad. De apostelen, die niets begrepen hebben van het geheim des lijdens en slechts denken aan den voorrang, vormen eierzuchtige plannen, zelfs nadat Hij hun heeft doen kennen, door welke vernederingen Hij hunne eierzucht gaat boeten. Ach, hoe moeielijk begrijpen wij datgene, wat tegen onze vooroordeelen en onze hartstochten aandruischt. De talrijke menigte, die zich rond den Zaligmaker verdringt, gretig lakend naar gemoedsbewegingen, begeerig om eenig wonderwerk te zien. Een blinde, treurig gezeten aan den rand van den weg, hij heeft geen ander middel tot bestaan dan het openbaar medelijden. Welk een droevige toestand. Hij gevoelt ten minste zijne ellende en begeert er van verlost te worden. Ach, hoeveel meer zijn die arme zondaars te beklagen, die gedompeld in duisternissen,

(1) Marc. 10. Luc, 18.

waarin zij behagen vinden, bij de schepselen eene voldoening gaan bedelen, welke, hen verlagend, zelfs hun lijden nog vermeerderd. Hoeveel treuriger nog is de toestand der lauwe ziel tot wie de Heer deze woorden richt: »*Dewijl gij zegt ik ben rijk en verrijkt geworden en heb aan niets gebrek, en niet weet dat gij een ellendige zijt en een erbarmelijke, en arm, en blind, en naakt...*» (1) Zij is arm, zegt de H. Gregorius, omdat zij den rijkdom der deugd niet bezit, — blind, omdat zij hare armoede niet ziet.

II en III PUNT. *De woorden aanhooren en de handelingen overwegen.* Bij het gedruisch der naderende menigte ondervraagt de blinde de voorbijgangers en hoort, dat Jezus voorbij zal komen. Deze tijding doet in zijn hart eene straal van hoop doordringen. Hij heeft hooren spreken van Jezus, van zijne goedheid, van zijn teeder medelijden voor alle ongelukkigen. Hij weet dat Jezus andere blinden, ja zelfs een blindgeboorne heeft genezen. Hij zal zich wel wachten zulk eene goede gelegenheid onbenut voorbij te laten gaan. Zonder tijd te verliezen in overdenking, roept hij uit: Jezus, Zoon van David, ontferm U mijner! Men wil hem doen zwijgen, hij roept nog harder. Hoeveel wijsheid in deze vaardigheid. Jezus, die voorbijgaat, is de genade, die voorbijgaat, is eene gelegenheid tot redding, die voorbijgaat,.... zal zij ooit wederkeeren? O mijn God, wanneer zal ik tot U roepen met dat vuur, met dien aandrang, die vermeederen door de moeielijkheden, die men tegenstelt. Weet ik niet, dat U ook het aandringen van het gebed aangenaam is?

(1) Apoc. 3, 17.

Jezus staat stil. *Stans Jesus*. Wondervol uitwerksel der nederige smeekbede, door het vertrouwen gesteund. Zij houdt den Almachtige terug, ontwapent zijn arm, opent ons zijn Hart. Indien er zich in eenige gemeente eene lauwe ziel bevindt, ach, dat zij ten minste nu den kreet des gebeds tot het Hart van Jezus doe opstijgen. Zij kent immers zijne macht, zijn verlangen om de ongelukkigen te helpen. Dat zij luistere naar het gedruisch van het geloovig volk, dat Hem in zijn heiligdom gaat aanbidden, dat zij vrage naar de reden van deze stichtende beweging en men zal haar antwoorden. Het is de Zaligmaker die voorbijgaat, het zijn uren van genade, het is uw God, die u vergeving, vrede, eene eeuwige zaligheid aanbiedt.

Jezus beveelt dat men den blinde tot Hem brenge »sta op» zegt men hem, »Hij roept u». O aangename verrassing, o zoete hoop voor dezen ongelukkige! Hij treedt door de menigte, met een ontroerd gemoed. Daar staat hij tegenover den allerhoogsten vertrooster, die zijne bede voorkomt. »Wat wilt gij, dat ik U doe?» O Zoon Gods, plaatst Gij aldus uwe onbegrensde macht, plaatst Gij aldus uwe schatten ter beschikking van een armen blinde door iedereen verlaten? Ja ik ben gereed hem alles, wat hij zal vragen, toe te staan. Wat gaat hij vragen, wat zoudt gij in zijne plaats gevraagd hebben? Waartoe zal alle goed hem dienen, zoolang hij van het gezicht beroofd is. Is er voor een blinde wel een grooter geluk denkbaar dan van te zien. *Domine ut ordeam*. Twijfel er niet aan, mijne ziel, dit gebed bevat alles. Het levendig geloof trekt alle genaden af, geeft alle

verdiensten, brengt alle deugden voort. Ontneem aan den geest zijne dwaling en het hart zal weldra over zijne driften zegevieren. Wees ziende, spreekt Jezus, uw geloof heeft u gezond gemaakt. Op hetzelfde oogenblik is de blinde genezen, vol vreugde looft hij den Heer en volgt den Zoon Gods.

Om met uwe genaden overladen te worden is het derhalve genoeg tot U te naderen en met geloof te bidden. Zal ik dan nog langer kwijnen in mijne geestelijke behoeften, terwijl ik een zoo krachtig middel bezit om ervan verlost te worden. Heer weiger mij dit vertrouwen niet, dat heilig hardnekkig is in zijne nederigheid, het is de vrucht van het levend geloof, waaraan Gij verhooring belooft. Geef dat ik de waarheid, mijn niet, en uwe grootheid zie. O licht, dat het leven zijt, geef mij het begrip en ik zal leven. Doch hoevele dwalingen moeten er in deze dagen van duisternis verdreven, hoevele blinden genezen worden. Ik versta U o Heer, Gij wilt dat ik deele in uw mededoogen, Gij vraagt mij voor hem een gebed, een goeden raad. Zie, zegt Gij mij. *Respice*, zie mijne leerlingen, die in zich een groot aantal mijne vanen verlaten, om zich onder de banier van Satan te scharen, zie de hel geopend en de engelen van vrede, die bittere tranen schreien *Respice*, zie die rampzaligen, die uwe broeders zijn, zij verheugen zich over hetgeen hun grootste ongeluk is. Waarheen gaan zij? Welke wroeging, welke straffen trekken zij over zich af! Indien gij ze kunt doen zien, zoudt gij dit dan niet doen? Wees voor hunne zaligheid getrouw aan de inspraken mijner genade, ik zal uw ijver zegenen. Onderhoud u aldus

met onzen Heer, neem eenige bijzondere voornemens. Herhaal heden dikwijls zoo voor u als voor alle geestelijk verblinden: »Jezus, Zoon van David, ontferm U over ons'', of slechts dit kort en treffend schietgebed: »Mijn Jezus barmhartigheid."''

34ste OVERWEGING.

Asschewoensdag.

DE GOEDE RELIGIEUS BIJ HET INTREDEN VAN DE VASTEN.

- I. Hij ontveinst zich de verplichtingen niet, welke deze tijd hem oplegt.
- II. Hij neemt het besluit dien tijd heilig door te brengen.

I PUNT. *De ware religieus ontveinst zich de verplichtingen niet, welke de Vasten hem oplegt.* Hij ziet die duidelijk aangetoond in het voorschrift der Kerk, in het voorbeeld van Jezus-Christus, in de beoefening van alle religieuze gemeenten.

1. De uitdrukkelijke meening der Kerk bij het instellen van de veertigdaagsche vasten is geweest daarvan een tijd van geestelijke boete en versterving te maken, toegewijd aan de ingetogenheid, het gebed, de boetvaardigheid en de goede werken. Zij wil aldus de afzondering en den langen vastentijd van haren aanbiddelijken Bruidegom gedenken en ons bereiden tot Paschen, dat is tot den overgang van den dood tot het leven, of van een onvolmaakt tot een heiliger leven, gelijk Hij zelf zich door de

afzondering en eene gestrenge onthouding heeft voorbereid, om de wereld door het prediken van zijn Evangelie te vernieuwen. Indien zij haar moederlijk gezag niet deed gelden door ons een tijd te bepalen, dien wij aan de boetvaardigheid moeten toewijden, hoevelen zouden het geheele jaar laten voorbijgaan, zonder ernstig te voldoen aan deze onvermijdelijke verplichting? Gelukkig het kind, dat zich gewillig onderwerpt aan dit gebod zijner moeder? Wee hem die het veracht! De Vasten, zegt zeker godvruchtig schrijver (1) is tegelijk een doopsel en een zondvloed. Een doopsel voor hen, die haar getrouw beoefenen, een zondvloed voor hen, die weigeren zich aan hare zalige gestrengheid te onderwerpen. Terwijl de zondaar, gelijk de raaf zich hecht aan vleesch en bloed, zendt de Zoon Gods aan zijne getrouwe dienaars zijnen heiligen Geest, die hun, even als de duif, den olijftak aanbiedt en hun vrede verkondigt. De boetvaardigheid, welke dien vrede tusschen God en ons moet herstellen en bewaren, bestaat in het berouw des harten en de versterving des lichaams. Er bestaat geen volkomen christelijk leven, noch geldige boete, indien in beide het lichaam zich niet met de ziel vereenigt.

2. Dit is de groote les, welke de Zaligmaker ons geeft, alvorens den loop van zijn openbaar leven in te treden. Daar vertoont Hij zich weder aan ons, niet onder de gedaante van het aanminnig kind dat wij aanbaden in zijne kribbe, doch onder de gedaante van den zondaar, die siddert en zich ver-

(1) Nouet.

nedert voor de goddelijke majesteit, bij welke Hij zich voor ons tot waarborg gesteld heeft. Hij richt zijne schreden naar een eenzamen berg, waar Hij veertig dagen doorbrengt zonder eenig voedsel te nemen, zonder ander gezelschap dan de wilde dieren, zonder andere rustplaats dan den blooten grond. Aldus behandelt Hij, de onschuld zelve, zijn lichaam, Hij boet onze misdaden, als hadde Hij ze bedreven.

Daar hij van de eene zijde in zijne Kerk het beoefenen van het vasten aan het gebed wil paren, als een onweerstaanbaar wapen en een krachtig hulpmiddel, en Hij van de andere zijde onzen afkeer kent voor deze zalige wet, wat doet Hij? Hij grijpt zelf den bitteren kelk, ledigt hem tot den droesem, en biedt hem ons aan.

Het vasten en het gebed ondersteunen elkander. Het gebed bezielt den geest van boetvaardigheid, door het inboezemen van een heilig vuur, dat ons helpt de gestrengheden en de boetpleging te verdragen; het is een geestelijk voedsel, dat de ontbering van het lichamelijk voedsel verzoet. Het vasten bereidt zijnerzijds de ziel tot het gebed, door haar te ont-hechten aan de slavernij der zinnen. Het geeft haar vleugelen en doet haar hare vlucht ten hemel nemen. Eindelijk geeft het vasten aan den geest deszelfs vrijheid en werkkracht terug, welke hem bekwaam maken de zaken van God te begrijpen en te smaken.

3. Doch wie zal meer ijver toonen in het navolgen van den Zaligmaker op dezen weg van boetvaardigheid, eenzaamheid en gebed, dan hij, die de openbare belijdenis aflegt, dat hij Hem wil volgen?

Daarom zien wij dat de zielen, die zich toewijden aan een volmaakt leven, altijd den vastentijd hebben geheiligd door grootere ingetogenheid, menigvuldiger gebeden, langer waken, strengere onthouding. Gedurende die dagen van boetvaardigheid drongen de woestijnbewoners dieper in hunne eenzaamheid, verborgen zich in spelonken of ontoegangbare wouden, om bevrijd te zijn van alle verstrooiing van buiten, en geheel dood voor de wereld. Wat de religieuze gemeenten betreft, zoo is er geene enkele, welke den geest harer instelling bewaard heeft en zich in dezen tijd zoo mogelijk geene meer afgetrokken levenswijze en strengere boetpleging oplegt. Indien lichaamszwakte ons verplicht onze toevlucht tot verzachtingen te nemen, mogen wij niet vergeten, dat wij daarvan slechts moeten gebruik maken, in zoover wij het uitwendig vasten door het inwendig vergoeden, en ons vernederen over eene noodzakelijkheid, die ons van de gewone verplichting ontslaat.

II PUNT. *De goede religieus neemt het besluit dien tijd heilig door te brengen.* Het is een kostbare tijd, meer dan ieder andere, en bijzonder gunstig voor de groote zaak onzer heiliging, onder het dubbel oogpunt van het kwaad, dat wij moeten herstellen en de geestelijke gaven, die wij moeten trachten te verkrijgen. Wat doet niet de Kerk, om God te vermurwen, en hare kinderen aan te sporen God te verzoenen, door de hervorming van hun gedrag? Zij verlengt hare diensten. Zij wil, dat hare bedienaars zonder zich te bepalen tot het talrijker uitdeelen van het brood des woords, zich nederwerpen en smeeken tusschen het altaar en het voorportaal en

deze nederige smeekbede herhalen: Spaar, o Heer, spaar uw volk. Wat is beter geschikt om dezen zaligen indruk teweeg te brengen, dan de plechtigheid, waarmede zij dezen heiligen tijd begint: » *Verhoor ons Heer,* » roept zij bij het wijden der assche, *Gij, wiens behagen het is wel te doen; volgens de menigvuldigheid uwer erbarmingen werp uwe oogen op ons;* en wanneer zij die vervolgens strooit op de hoofden der geloovigen: *Gedenk, o mensch, dat gij stof zijt en tot stof zult wederkeeren.* Woorden van vloek, toen God ze den eersten zondaar toevoegde in het oogenblik, dat zijnen val volgde, woorden van genade in den zin hun door de Kerk gegeven, wijl zij ons den weg ter zaligheid aanwijzen langs boetvaardigheid en nederigheid. De kerkzang van den vastentijd ademt slechts vertrouwen op de goddelijke barmhartigheid. » Dat de goddelooze zijn weg verlate, dat de ongerechte verzake aan de plannen zijner boosheid en wederkeere tot den Heer, en Hij zal medelijden met hem hebben; want de Heer onze God is toegevend en barmhartig; en zijne goedheid overtreft onze boosheid" (1). Zoo Hij vertoornd is zal Hij zich laten vermurwen. Zou Hij kunnen vergeten medelijden te hebben met onze ellenden? Zal Hij in zijnen toorn, zijne barmhartigheid weerhouden? Welke treffende tegenstelling.

De mensch kan vaak zijnen toorn — God kan zijne barmhartigheid niet weerhouden. Hij laat ze overstroomen uit zijn Hart, vooral gedurende den algemeenen vastentijd, waarin zoovele reine zielen zich

(1) Off. 1 Dom. Quad.

kastijden om Hem te bevredigen. Voegen wij hierbij, dat bijzondere genaden ter zaligheid voorbehouden zijn aan de dagen, die ons aan onze verlossing herinneren. Bij het naderen van den tijd, waarop de kerk het lijden herdenkt, mag men niet twijfelen of de hemel stort in grooter overvloed over ons de verdiensten van dat kostbaar bloed, eens op Kalvarië vergoten, indien wij hiertoe geen hinderpaal stellen. (1) Leiden wij dan met Jezus in de woestijn, een afgetrokken en stilzwijgend leven. Niet in verstrooiing, noch in ijdele gesprekken komen de hemelsche inspraken tot ons. Vereenigen wij onze zwakke boetpleging met die van een boetvaardigen Godmensch. Maken wij ons vasten verdienstelijk door het gebed en zooveel het ons mogelijk is door de stoffelijke en geestelijke aalmoes. Evenzeer als de Kerk onder den naam van vasten alle werken van christelijke versterving brengt, zoo sluit zij in dien van gebed de verschillende oefeningen van godsvrucht, heilige lezingen, ontvangen der heilige sacramenten etc., en in dien van aalmoes alle werken van barmhertigheid jegens onzen naaste. O hoe vele gelegenheden om schatten te verzamelen voor de eeuwigheid, volgens de vermaning ons heden daartoe in het evangelie van dezen dag gegeven: *Vergadert u schatten in den hemel.*

(1) Nouet 4, p. 334.

35ste OVERWEGING.*Eerste Zondag in de Vasten.*

JESUS IN DE WOESTIJN BEKOORD.

- I. Ik moet mij op bekoringen verwachten en er mij toe bereiden.
- II. Ik mag mij niet willekeurig aan de bekoring blootstellen.
- III. Indien ik ze getrouw bestrijd, moet ik er mij niet bevreesd over maken.

I PUNT. *Men moet zich op de bekoringen verwachten en er zich toe bereiden.* Zij zijn onvermijdelijk. Jezus werd in de woestijn geleid om er bekoord te worden. Wij komen slechts in de wereld om door de bekoringen beproefd te worden, en God te verheerlijken door onze getrouwheid in ze te overwinnen. Het leven des menschen hier beneden is een strijd, zijne vijanden zijn talrijk, velen zijn uitwendig, de gevaarlijkste zijn die in hem zelve liggen, slechte neigingen, ingeboren driften. Welk voordeel weet de duivel, die ons verderf gezworen heeft, hieruit niet te trekken. Zal hij, die ons goddelijk hoofd heeft durven bekoren, zijne lidmaten sparen. Hij bestudeert onze natuurlijke en zedelijke gesteltenissen om daarnaar zijne valstrikken te regelen. Als hij ziet, dat de Zaligmaker hevigen honger gevoelt, na een vasten van veertig dagen en veertig nachten valt hij Hem aan: *Zoo gij de Zoon Gods zijt, zeg, dat deze steenen brood worden.* De duivel vleit Hem, om

Hem te bedriegen, behendig de betamelijkheid, de noodwendigheid als voorwendsel gebruikende. Indien Hij de Zoon Gods is, heeft Hij het recht mirakelen te doen en in de uitputting, waarin Hij zich bevindt, heeft Hij die noodig.

Ik moet mij dan verwachten bekoord te worden ten allen tijde, op alle plaatsen, op alle wijzen. Heb ik eenigen voorspoed, verwerf ik achting, dan komt de trotsche Lucifer mij bekoren tot die zonde, welke hem-zelfen in het eeuwig verderf gestort heeft. Neem ik deel aan uitwendige zaken, zelfs uit eene goede beweegreden, dan word ik bekoord tot uitgestortheid, tot het vergeten van God, tot liefde voor de wereld. Slijt ik mijn leven in afzondering? ook de eenzaamheid heeft hare duivelen....

Slechts zelden valt de vijand onzer zaligheid aan met open vizier en groot gedruisch; gewoonlijk bespiedt hij een onbewaakt oogenblik; hij kiest de gelegenheid, bereidt zijne voorzorgsmaatregelen, biedt geldige middelen aan, steeds overeenkomstig met onzen heerschenden drift. Het zijn slechts gesprekken, plichten van welvoegelijkheid, die langzamerhand het vergif doen inzwelgen en de ziel dooden. Het is een zekere ijver, gepaard met een levendig, werkzaam, hoovaardig temperament. De geest van duisternis trekt hieruit voordeel om ons den lust tot de eenzaamheid, de liefde voor het gebed te ontnemen. Hoe menigeen zou zich voor het eeuwig ongeluk bewaren, hadde hij steeds deze godspraak voor oogen: »Mijn zoon, als gij in den dienst van God treedt, sta dan vast in de gerechtigheid en in de vreeze

en bereid uwe ziel tot de beproeving." (1) De religieus. is de dienaar Gods bij uitnemendheid. Aan hem vooral wordt deze raad gegeven. Niets is gevaarlijker in den krijg, dan de verrassing; slagen, die men verwacht, zijn minder te vreezen.

II PUNT. *Ik mag mij niet uit eigen wil aan de bekoringsen blootstellen.* De H. Geest, dien de Zaligmaker op zichtbare wijze bij zijn doopsel op de oevers der Jordaan ontvangen had, geleidde Hem weldra naar de woestijn, om daar bekoord te worden. Wij hebben dienzelfden geest ontvangen bij ons doopsel, en nog in ruimer mate bij onze H. Professie; wij ontvangen Hem in elk der heilige Sacramenten. Indien Hij het is en niet onze eigen geest, indien het de liefde, eene goede meening, een ware ijver is, welke ons aan de bekoringsen blootstelt, zal God met ons zijn in den strijd, doch zoo wij onvoorzichtig een vijand tegemoet gaan, die tot ons komt, zelfs als wij hem vluchten, indien wij ons in gevaarvolle gelegenheden werpen, verwachten wij dan niet dat de goddelijke hulp ons daarheen zal volgen, als wij ons uit eigen beweging werpen in eene onstuimige zee, vertrouwende dat de hemel om mijnen ondergang te verhoeden, wind en golven zal bedaren en ons de hand toesteken, dit is den Heer tergen, dit is verlangen, dat Hij onze vermetelheid aanmoedige en onze aanmatiging beloone. Kan Hij dit doen?

De HH. Petrus en Paulus leveren hiervan een gedenkwaardig voorbeeld. Beiden gaan naar Jeruzalem en stellen zich in gelijken toestand bloot.

(1) Eccli 2, 1.

Beiden gaan om de belangen van den Zaligmaker tegenover zijne vijanden te verdedigen. Beiden moeten Hem of in het openbaar belijden of Hem in het openbaar verloochenen. Beiden schijnen even goed gestemd. Petrus heeft meermalen herhaald, dat niets hem zou doen wankelen, dat hij tot sterven bereid is. Paulus herhaalt hetzelfde. Intusschen wordt Petrus overwonnen en Paulus zegeviert. Van waar dit verschil. Petrus zocht de gelegenheid. Hij betrad het voorhof van Kaïphas. Waarom mengde hij zich tusschen die goddeloozen? Geheel anders is het met Paulus: hij verschijnt in de vergadering der priesters, in het paleis van den prætor,..... doch het is de heilige Geest, welke hem daarheen geleidt, hij doet niets uit eigen beweging. *Alligatus ego spiritu vado in Jerusalem* (1). Hadde Petrus zich gehouden aan den raad van voorzichtigheid, hem door zijn Meester gegeven, dan hadde de genade hem voor den val bewaard, en hadde Paulus zich eigendunkelijk blootgesteld, zou hij waarschijnlijk niet zegevierend uit den strijd gekomen zijn.

III PUNT. *Indien ik slechts getrouw blijf in het bestrijden der bekoringen, heb ik niets te vreezen.*

1° Ik moet die terstond bestrijden met de wapenen ons door den Zaligmaker aangewezen, onmiddellijk de inblazing van den bekoorder verstooten, zonder te aarzelen, zonder met hem te onderhandelen; tegenover de hardnekkigheid van den aanval, een kloekmoedigen wederstand stellen. Wantrouwen wij den duivel, zelfs nadat wij hem overwonnen hebben,

(1) Act. 20, 22.

hij
wel
aan
zelf
dat
ove
zou
gen
J
per
geh
1°
gec
zije
van
wa
dik
son
hou
gel
in
He
ver
wel
her
war
tot
ove
ver
er

(1)

hij verwijderd zich slechts voor korten tijd en zal, wellicht nog met meer hevigheid dan te voren, den aanval hernieuwen. Wantrouwen wij onze driften, zelfs dan als zij sluimeren. Het is in den vredeftijd dat onze vijanden samenzweeren, doch daar elke overwinning ons sterker heeft gemaakt, waarom zouden wij dan bezwijken, als de zegepraal ons gemakkelijker wordt.

Jezus-Christus heeft ons twee onoverwinbare wapenen in de hand gesteld, die wij slechts wel te gebruiken hebben, de waakzaamheid en het gebed. 1° De waakzaamheid houdt het oog onzer ziel steeds geopend, om het gevaar te ontdekken, van welke zijde dit ook komen moge, hetzij van binnen, hetzij van buiten, ook om den bekoorder te erkennen, want de bekoorder is niet altijd de duivel, het is dikwijls datgene wat men bemint, wat men vreest, somtijds zelfs wat men eerbiedigt. De waakzaamheid houdt ons in die ingetogenheid, welke ons in het geloof onze kracht doet vinden. Het staat geschreven in dat boek, waarin alles waarheid is: *Scriptum est*. Het is steeds door dit woord dat Jezus den duivel verdrijft. O! welk een licht komt in het verstand, welke kracht in den wil, bij deze groote en machtige herinnering. *Scriptum est*. Er staat geschreven: De waakzaamheid ontdekt ons het gevaar, zet ons aan tot den strijd; het gebed verkrijgt de kracht om er over te zegevieren. »Roept hij mij aan, Ik zal hem verhooren; in den nood ben Ik bij hem; Ik zal hem er uitredder en hem verheerlijken.» (1)

(1) Ps. 90, 15.

Aldus dicht bij God blijvende door het gebed, dicht bij ons-zelfen door de waakzaamheid, wat hebben wij te vreezen? Ondanks zich-zelfen, werkt onze vijand meer voor, dan tegen ons; hij verschaft ons gelegenheid om hem te overwinnen en vermeedert onze verdiensten en onze rechten op de hemelsche kroon, door het vermeederen van onzen strijd. De bekoringen bewijzen den dienaren Gods grooten dienst. Zij verlichten ons omtrent onze nietswaardigheid en doen ons onze zwakheid gevoelen. Zij vernederen ons, zij onthechten ons van dit leven, dat gelijk eene zee vol klippen is. Zij doen ons God vereeren door ons zijne hulp te doen inroepen: Roep mij aan op den dag der kwelling, ik zal u verlossen en uw vertrouwen zal mijne glorie bevorderen. Zij zuiveren, versterken, volmaken de deugden en wel verre van een bewijs te zijn, dat de Heer ons verwerpt, zijn zij dikwijls het onderpand der bijzondere liefde, welke Hij voor ons koestert. Ga tot de H. Tafel om u te voeden met het brood der sterken. Eene ziel moet bezwijken, zoo zij zich door het ontvangen der H. Eucharistie niet ondersteunt en bezielt. (1) De duivel siddert als hij onze lippen gepurperd ziet door het goddelijk bloed. (2)

(1) St. Cypr. (2) S. Joa. Chrys.

36ste OVERWEGING.*Tweede Zondag in de Vasten.*

JEZUS OP THABOR. DE GEDAANTEVERANDERING EN
HET LIJDEN.

- I. Verband tusschen deze beide geheimen.
- II. Hoevele christenen en religieuzen dit zoeken te verbreken.

I PUNT. *De geheimen van Thabor en Golgotha, hebben innige en diepe betrekkingen met elkander.* Het is te midden van den luister zijner gedaante-
verandering, dat de Zaligmaker spreekt over zijn
lijden en dood, met twee heiligen van het oude ver-
bond en in tegenwoordigheid van drie zijner leer-
lingen, welke het nieuwe testament voorstellen. Wat
was er gemeens tusschen Thabor en Golgotha?
Waarom twee zoo tegenstrijdige toestanden bena-
deren en vereenigen? In het eerste dezer geheimen
is alles glorie en luister voor Jezus; in het tweede
is alles schande en lijden. Op Thabor is zijn gelaat
schitterend gelijk de zon, het licht, dat Hem om-
straalt vormt Hem het heerlijkst kleed; op Golgotha
staat Hij naakt, misvormd, met bloed bedekt. Daar
noemt de Eeuwige Vader Hem zijn welbeminden
Zoon; hier beklaagt zich de Zoon door zijnen Vader
verlaten en miskend te worden. Heden willen de
Apostelen hunne tenten bij Hem opslaan, in het
uur zijns lijdens verlaten zij Hem allen....

Nochtans zijn beide geheimen innig verbonden en
lichten elkander toe. Het eene toont ons de voor

ons bestemde kroon; het andere leert tot welken prijs wij die zullen verkrijgen. Hunne vereeniging leert ons, dat hier op aarde zoetheid en bitterheid, luister en schande nooit voor lang gescheiden zijn; ziedaar wat onze vreugde moet matigen bij voorspoed, ons moet troosten in onze beproeving, en ons moet bezielen door de hoop.

Er ligt vooral in de vereeniging dezer beide geheimen eene wonderlijke kracht, om onze harten te ontsteken door de goddelijke liefde. Zonder de gedaanteverandering, zou het lijden ons minder treffen. Na de grootheid van den Zoon Gods overwogen te hebben, waardeeren wij beter de liefde, welke Hem tot den laagsten trap van vernedering deed afdalen. Hadde Hij ons zijne glorie niet doen kennen, dan hadden wij nooit het offer naar waarde geschat, dat Hij ons daarvan bracht, niet slechts gedurende eenige uren of dagen, doch voor geheel den loop zijns levens! In den hof van Olijven onderbrak Hij het uitwerksel van het aanschouwen van Gods aanschijn, opdat zijne ziel door een last van droefheid zou overstelpt worden; gedurende zijn geheele leven weerhield Hij het uitwerksel der vereeniging met zijne goddelijke natuur, opdat zijne heilige menschheid aan vernedering en droefheid mocht onderworpen zijn.

Jezus wil tot getuigen zijne gedaanteverandering hen toelaten, die Hij het ruimste deel voorbeschikt aan zijne verguizing in deze wereld, aan zijne glorie in de andere; dit zijn zijne bedienaars, doch allen deelen eenigermate in deze gunst. Drie soorten van gelukzaligen hebben in den hemel een bijzonderen rang, een straalkrans, die hen van anderen onder-

scheidt. Zij, die den geest der leugentaal overwonnen hebben door de waarheid te vestigen en te verdedigen, gelijk de *belijders*; zij, die gezegevierd hebben over de wereld en hare verleiding, gelijk de *martelaren*, zij, die gezegevierd hebben over het vleesch en deszelfs verlokking, gelijk de *maagden*. De eersten worden op Thabor voorgesteld door Petrus, den belijder bij uitnemendheid, belast voor altijd zijne broeders in het geloof te bevestigen; de tweeden door Jacobus, den eerste der Apostelen die met zijn bloed de waarheid van het evangelie bekrachtigde; de derden door Joannes, die altijd maagd bleef. Wij deelen in deze driedubbele glorie door onzen ijver om te onderwijzen, ons geduld om te lijden, onze liefde tot de zuiverheid. Vergelijken wij dus dikwijls in onzen geest de gedaanteverandering met het lijden, Thabor met Golgotha.

II PUNT. *Hoevele christenen en religieuzen, zoeken deze beide geheimen van elkander te scheiden!* Dit zijn al diegenen, welke zich laten verleiden door de begoocheling eener gemakkelijke godsvrucht, *bonum est nos hic este*. Men wil gelijk Petrus met Jezus-Christus zijn, mits dit zij in eer en genoeg. Welk eene hersenschim! Jezus verblijft slechts een oogenblik op Thabor en daar nog houdt Hij zich bezig met zijn lijden; zijn geheele leven behoort aan het kruis en moet slechts een lange marteldood wezen. Hoe ziet men dan niet, dat de gemakkelijke godsvrucht in tegenspraak is, zelfs met de ware godsvrucht, met de godsvrucht volgens Jezus-Christus, volgens zijne voorbeelden. Zijne leer, zijn voorbeeld toont ons de godsvrucht als eene voortdurende offe-

rande, waarbij men zelf het slachtoffer is. Zijne leer doet haar bestaan in drie zaken, zich verloochenen, zijn kruis dragen, Hem volgen. Deze drie woorden vormen het kort begrip der zedeleer, welke Hij den menschen is komen onderwijzen. Godvruchtig leven is sterven aan mijne zinnen, mijne voldoening, aan mij zelven. Is het mogelijk, dat ik sterve aan alles en aan mij-zelfen, zonder dat mij dit koste?

Nochtans is niets zoo algemeen in de religieuze wereld, als de veronderstelling van de godsvrucht te kunnen vereenigen met het zoeken van zijn gemak. Velen verlangen naar het rijk van Jezus, weinigen willen zijn kruis dragen, velen begeeren zijnen troost, weinigen beminnen zijn lijden. Hij vindt vele medegezellen aan zijne tafel, weinigen, die met Hem willen vasten. Allen willen deelen in zijne vreugde, weinigen willen iets voor Hem lijden. Velen volgen Hem tot het breken des broods, weinigen tot het drinken van den kelk van zijn lijden. Velen bewonderen zijne mirakelen, weinigen volgen de schande van het kruis (1).

Jezus-Christus deed wonderen om te lijden; hoevelen zijner gewaande leerlingen zouden, ware het hun mogelijk, wonderen doen, om alles wat hunne weekelijkheid hindert of hun hoogmoed kwetst, van zich te verwijderen. Hoe kunnen zij zonder sidderen deze godspraak van den H. Paulus lezen. *Zoo iemand den geest van Christus niet heeft, die is niet zijns.* (2) Betreed dan eindelijk moedig den koninklijken weg des kruises en bewandel getrouw die loopbaan,

(1) Navolging, Boek II, Hoofdstuk XI. (2) Rom. 8, 9.

waarop de heiligen u zijn voorgegaan. »Waarom vreest gij het kruis te dragen, waardoor men komt tot het koninkrijk des hemels.» »In het kruis is zaligheid, in het kruis is leven, in het kruis is de bescherming tegen onze vijanden te vinden. Van het kruis druipt de hemelsche zoetheid..... In het kruis ligt de volmaaktheid der heiligheid. Neem dan uw kruis op en volg Jezus, en gij zult het eeuwige leven ingaan.» (1)

37ste OVERWEGING.

Derde Zondag van de Vasten.

GODDELIJKHEID VAN HET WOORD GODS.

- I. Het is goddelijk in deszelfs beginsel.
- II. Het is goddelijk in deszelfs doel.
- III. Het is goddelijk in deszelfs kracht en uitwerking.

I PUNT. *Het woord Gods is goddelijk in deszelfs beginsel.* Het komt van God; van Hem ontvangen het degenen, die het verkondigen. Het is in zijnen naam en door zijn bevel, dat zij het verkondigen. Het is God zelf, die het door zijne bedienaren verkondigt.

1. De H. Paulus aan de eerste christenen schrijvende, tracht hen te doen opklimmen tot den aanbiddelijken oorsprong der waarheden, die hij hun

(1) Nav. B. II, H. 12.

leerde. *Het is niet mijn evangelie, dat ik u predik*, zegt hij, *het is het evangelie van God* (1). Elke katholieke geloofsverkondiger mag dezelfde taal voeren. Wat hij verkondigt is noch het uitvindsel van zijn verstand, noch dat van eenig verheven genie, wiens gedachten hij volgt; het is de leer van God, Hij openbaart de verborgen waarheden, welke de Heer zich gewaardigde den menschen te openbaren, eerst door de profeten, vervolgens door zijn eigen Zoon, en die Hij vervolgens aan de H. Kerk heeft toevertrouwd. Geput in het brandpunt zelfs van het ongeschapen licht, door de apostelen en hunne opvolgers tot ons overgebracht met eene getrouwheid, welke het menschgeworden Woord tot waarborg heeft, dat volgens zijne belofte met zijne Kerk zal zijn tot de voltrekking der eeuwen, zijn deze waarheden dezelfde, die men dagelijks in onze tempels verkondigt.

2. Het wordt verkondigd in den naam en op bevel van God. Jezus zendt zijne bedienaars gelijk de Vader Hem gezonden heeft. Het is geene uitnoodiging, doch een uitdrukkelijk bevel, wat Hij hun geeft. Het is hun evenzeer geboden te spreken, als aan ons van naar hen te luisteren. God wil dat zij leeren, vermanen, aandringen, dat zij eenen heiligen dwang gebruiken tot zaligheid onzer zielen; hunne eigene zaligheid is hieraan verbonden. »Indien gij den zondaar, zoo spreekt ongeveer de profeet Ezechiël, de vreeselijke straffen niet doet kennen, welke zijner onboetvaardigheid zijn voorbehouden, indien gij hem laat sluimeren op den rand van den afgrond, zal

(1) Evangelium Dei evangelizari vobis. (II Cor. 11, 7.)

hij verloren gaan, doch zijn ondergang zal den uwe met zich brengen, uwe ziel zal voor zijne ziel verantwoorden." Dit deed den H. Paulus sidderen: *Wee mij*, riep hij uit, *indien ik het Evangelie niet verkondig!* Beklagen wij degenen, op wie zulk eene zware verantwoordelijkheid rust; zijn wij gevoelig voor de toewijding, welke de liefde hun ingeeft; maar wachten wij ons wel hen te veroordeelen, voor den dringenden plicht, dien zij vervullen..... Luisteren wij godsdienstig naar hunne woorden, of beter, luisteren wij naar God, die ons door hunnen mond toespreekt.

3. Ik heb mijn woord op uwe lippen gesteld, zegt de Heer tot de verkondigers van zijn woord, wie u hoort, hoort mij, wie u versmaadt, versmaadt mij... Het is altijd Jezus-Christus, die het veld zijner Kerk bezaait. Wat Hij zelf gedurende drie jaren deed, zet Hij voort door degenen, die zijne plaats vervangen. Hij alleen predikt, zeggen de heilige leeraars, gelijk Hij alleen doopt, de zonden vergeeft, zijn heilig Lichaam consacreert... De glorie van den priester ligt hierin, dat hij Gods werktuig is, en het is zijn plicht, zich die groote glorie waardig te maken. Welken indruk moet deze zoo ware en eenvoudige gedachte op ons maken! Aan den voet des kansels hoor ik God. Hij zelf gewaardigt zich mij te onderwijzen en te vermanen.

II PUNT. *Het heilig woord is goddelijk in deszelfs doel.* Daar het van God komt, is deszelfs eenig doel ons tot God te geleiden, ons met Hem te vereenigen door het geloof, de hoop, de liefde. De werking Gods over ons in dit leven strekt slechts om ons tot

Hem terug te brengen, indien wij het ongeluk gehad hebben ons door de zonde van Hem te verwijderen, onze vereeniging met Hem steeds nauwer te maken, indien wij Hem beminnen; tot dit einde gebruikt Hij zijn woord, dat Hij ons door zijne afgezanten doet vernemen; want, zegt de H. Schrift, God heeft voor den mensch bewonderenswaardige zorg; Hij handelt met Hem, als het ware op gelijken voet, en schikt zich naar zijne gesteltenissen. Wat ziet hij op aarde. Vaste vrienden, twijfelachtige, wankelende vrienden en verklaarde vijanden; met andere woorden, rechtvaardigen, lauwhartigen en zondaars.

Het woord Gods doet zich voor allen hooren, want allen hebben het noodig, de rechtvaardigen om vooruit te gaan in rechtvaardigheid en niet af te wijken. Om vooruit te gaan: want de mensch groeit in het Christelijk leven en komt tot de volheid der jaren door hetzelfde middel, dat hem tot dit leven deed geboren worden. Het goddelijk woord is eene melk voor de kinderen, een vast voedsel voor de volwassenen. Om niet af te nemen: Het hart van den religieus is vol goede begeerten, zijne handen houden zich met goede werken onledig: dit zijn bloemen, die de blikken des hemels verheugen, het zijn zelfs uitmuntende vruchten, doch die weldra zouden verwelken en bederven, indien het woord Gods door den H. Geest vergeleken bij een weldadigen dauw, ze gedurende langen tijd niet bevochtigde.

Nog noodzakelijker is dit woord voor de lauwen en de zondaars. Den eersten geeft het treffende vermaningen, dreigende berispingen: Het schudt die sluimerende zielen uit hunnen doodslaap wakker,

voorkomt eene geheele afscheiding van God en herstelt ze in de vurigheid zijner liefde, doch wie verwondert zich niet, als hij een God zijne afgezanten ziet zenden tot zijne verklaarde vijanden? Want wie is hier de beleediger, wie de beleedigde? Heeft de Almachtige iets te vreezen van die aardwormen, die zich vermeten tegen Hem op te staan? En nochtans stelt Hij zich niet tevreden met hen af te wachten, Hij vernedert zich zoo diep van hun den vrede aan te bieden! En op welke voorwaarden? Konden zij zulke voordeelige hopen? Hij bidt, Hij smeekt hen zijn geduld niet te beproeven, ... zijn troon en zijne vriendschap aan te nemen. Aldus brengt het woord Gods de zielen tot God terug. Hoe innig zou ik met Hem vereenigd zijn, hoe groot ware mijne volmaaktheid, mijn geluk, zoo ik steeds bij het licht van dien fakkel gewandeld had.

III PUNT. *Het heilig woord is goddelijk in deszelfs uitwerking.* Op alle tijden der wereld hebben wonderen van genade Gods macht in zijn woord aange-toond... In den mond van Nathan is eene zinnebeeldige voorstelling vol eenvoud, een vlammend zwaard, dat het hart van David doorboort en hem tot het voorbeeld der boetvaardigen maakt. Ninive wordt gered door eene waarschuwing van den profeet Jonas. Esdras uit de gevangenschap wederkeerende, heeft nog de voorschriften der wet niet uitgelegd, hij heeft ze slechts gelezen, en reeds valt het geheele volk op de knieën, en aanbidt God in tranen van berouw. Men hoort slechts snikken en de levieten moeten die uitdrukking van smart stillen, welke de stem van den heiligen priester smoren.

De prediking der apostelen heeft de gedaante der

aarde veranderd. Wat behoefden zij, die ongeletterde mannen, om het heelal te onderwerpen aan de vernedering, de zelfverloochening, de harde wet van het Evangelie? Geene andere wapenen dan het woord Gods. Welke middelen gebruikten een Vincentius Ferrieri, een Xaverius, een Franciscus van Sales, om landen en volken te bekeeren? Zij verkondigden Gods woord. Altijd even krachtig, is het even onveranderlijk, als de eeuwige waarheid, die het verkondigt. Als eene uitstraling van het goddelijk verstand, verlicht het elken geest, die het gewillig ontvangt; als een dubbelsnijdend zwaard bewerkt het in de ziel de schoonste onthechting; den zondaar scheidende van de zonde, het hart onthechtende van deszelfs driften, werpt het de kiem van elke deugd en van alle volmaaktheid. O Jezus, geef mij liefde tot uw heilig woord. Gij hebt gezegd, dat het kind Gods gaarne het woord zijns Vaders aanhoort, weiger mij dit onderpand niet van mijne goddelijke aanne-
ming, geef dat ik het geluk hoogschatte van door U-zelfen onderricht te worden, met vreugde zal ik de godspraken, die van uwe lippen vloeien, gaan ontvangen uit den mond uwer bedienaars; ik zal ze doen dringen in mijne ziel door ze te overdenken; en, getrouwelijk in beoefening brengende wat zij mij voorschrijven, zal ik vertrouwvol datgene afwachten wat zij mij beloven.

38ste OVERWEGING.*Vierde Zondag in de Vasten.*

VERMENIGVULDIGING DER BROODEN. BESCHOUWING.

- I. De personen beschouwen.
- II. De woorden aanhooren.
- III. De handelingen overwegen.

1. Jezus bevond zich in de woestijn en zag zich door eene groote menigte omringd; en wel verre van ze hongurig naar huis te zenden, gelijk zijne apostelen Hem dit voorstelden, deed Hij hen zelven aan de scharen vijf brooden en twee visschen uitdeelen, welke zich zoozeer vermenigvuldigden, dat vijf duizend mannen, de vrouwen en kinderen niet medegerekend, verzadigd werden. Door dit wonder getroffen, wilde het volk Hem tot koning uitroepen. (1)

2. Stellen wij ons eene uitgestrekte vlakte voor en Jezus met zijne Apostelen, de ontelbare scharen volks, die Hem omringen, onderwijzende en de zieken die men tot Hem brengt, genezende.

3. Bidden wij den Zaligmaker ons te verlichten omtrent het wonder der vermenigvuldiging van het brood, en ons de gevoelens in te storten, welke het opwekte in hen, die daarvan getuigen waren. Vragen wij Hem vooral het begrip van- en de liefde tot het H. Sacrament door dit mirakel afgebeeld.

I PUNT. *De personen beschouwen.* Jezus-Christus. Zijn ijver is onvermoeibaar. Na den geheelen dag

(1) Joa. 6.

toegewijd te hebben aan het onderrichten des volks en het genezen der zieken, had Jezus, die steeds de zorg voor de zielen met die voor het tijdelijke vereenigde, zich met zijne apostelen op een naburigen berg teruggetrokken, om in het gebed een weinig rust te zoeken. Doch weldra daalde Hij weder in de vlakte, want Hij wist, dat Hij met ongeduld verwacht werd door eene ontelbare menigte, welke na Hem gehoord te hebben, Hem nogmaals wilde hooren, hoewel zij sedert lang niets gegeten hadden. Lees op het gelaat des Zaligmakers het teeder medelijden, dat het zien van zulk eene menigte personen, die in nood verkeerren, Hem inboezemt, schapen zonder herder, wier eenige toevlucht Hij is. Gelukkig, o goede Meester, het bedroefd hart, waarop Gij dien welwillenden blik werpt! Hoe groot ook deszelfs droefheid zij, het zal vertroost worden, zoo het op U vertrouwt. Gelukkig hij, die U zoekt, en dien Gij tot U ziet komen. — De Apostelen. Zij vertoonen zich hier met hunne goede eigenschappen en gebreken. Welk eene bedrijvigheid, eerst bij Jezus-Christus, opdat Hij die menigte wegzende, zonder zich te bekommeren wat er van haar worden zal, als zij Hem verlaten zullen hebben; vervolgens bij diezelfde scharen, om hen op 's Heeren bevel te helpen en te dienen. Zie hunne verlegenheid, als Hij hun gebiedt allen te spijsen, hoewel Hij weet dat dit niet in hunne macht ligt... En toch, hoe eenvoudig volbrengen zij zijne bevelen! — Vestig ook uw blik op het volk. Zij hadden nog lang van Jezus het denkbeeld niet, dat zij zich van Hem moesten vormen en het doel, waarom zij Hem volgden

was verre van volmaakt, doch welk eene gehechtheid toonen zij voor den persoon des Zaligmakers. Met welke volharding hechten zij zich aan zijne schreden: Zij zijn hongerig naar het goddelijk woord en die honger der ziel doet hen dien des lichaams vergeten. Hoezeer betrouwen zij op de macht en de goedheid van Jezus; zoolang zij slechts het geluk hebben Hem te zien en te hooren, vreezen zij niets. Kon hun vertrouwen beter geplaatst zijn. Waarom is het mijne zoo zwak?

II en III PUNT. *De woorden aanhooren en de handelingen overwegen.* — De dag is reeds ver gevorderd; niemand schijnt aan terugkeeren te denken; de apostelen naderen Jezus en zeggen: Wij zijn hier in een afgelegene plaats en het wordt laat; zend dit volk naar huis, opdat zij in de omliggende vlekken en dorpen voedsel koopen.... Ziedaar de menschen. Als het er op aan komt ons dienst te bewijzen, zoeken zij steeds den goedkoopsten weg en trachten het moeilijke op de schouders van anderen te schuiven. Ware Jezus even zoo vaardig geweest deze schare volks, reeds door een lang vasten uitgeput, weg te zenden, dan had Hij hen aan groot gevaar blootgesteld! O mijn God, zend mij niet naar de schepselen terug om te koopen, wat mij noodig is! Hebben zij het wel? Zouden zij het mij willen verkoopen? En tot welken prijs? Geef Gij het mij, Heer, ik heb slechts ééne zaak noodig.... uwe liefde. Nochtans was, menschelijkerwijze gesproken, de opmerking der apostelen redelijk, en het antwoord des Zaligmakers moest hen wel verbazen: Het is niet noodig, dat ik ze wegzend: Geeft gij zelven hun te eten.

Maar Heer! zoo wij voor twee honderd denariën brood hadden, ware dit nog niet genoeg om ieder een klein stuk te geven. Hierdoor zegden zij, dat zij in de volstrekte onmogelijkheid waren al die menschen te voeden. Ziedaar juist de bekentenis, welke Hij verwachtte. Hoe meer de onmacht van het schepsel zichtbaar is, hoe gemakkelijker de werking Gods erkend wordt. Hij wil tot werktuigen zijner handelingen menschen, die Hem alleen de eer daarvan zullen geven, wel overtuigd als zij zijn van hunne eigen onmacht. Hij vraagt hun hoeveel brooden zij hebben. »Slechts vijf'', was het antwoord, »en twee visschen'' en zij haasten zich hierbij te voegen: »doch wat is dit voor zoo velen?'' Hierop zegt Jezus: »Brengt mij de vijf brooden en de twee visschen en doet de menigte nederzitten, bij partijen van honderd en van vijftig.'' Vervolgens het oog ten hemel verheffende, bedankt Hij zijnen Vader voor de macht, welke Hij Hem verleend heeft, zegent de brooden en de visschen, deelt ze en geeft ze zijnen leerlingen om ze onder het volk te verdeelen. De gaven Gods vermenigvuldigden zich in hunne handen. Allen eten, allen worden verzadigd en men vult twaalf korven met de brokkelingen. Wat ging er om in de ziel der Apostelen, terwijl door hunne bediening zulk een treffend wonder gewrocht werd? Wat ging er om in de zielen van hen, die dit wonderdadig brood nuttigden? Welk eene zuivere en stille vreugde bezielde dezen maaltijd! Aldus bevestigde de Zoon Gods het geloof zijner Apostelen, gaf hun een denkbeeld zijner macht, en bereidde hen tot de goddelijke instelling van het hemelsch gast-

maal, want, bemerkt de Evangelist: »het Paaschfeest was nabij." (1) Het was nuttig hun een beeld voor oogen te stellen van dat christelijk Paaschfeest, waarop het geslachtofferd Lam Gods zou genuttigd worden, onder de gedaante van brood. Weldra zal immers de H. Kerk verspreid worden over de geheele aarde, in verschillende scharen verdeeld, allen staande onder derzelver bijzondere herders, door wie zij het hemelsch brood ontvangen zullen. En dit levend en levendmakend brood zal nimmer uitgeput geraken.

Allen aten en werden verzadigd. Allen aten, omdat allen hongerig waren en al etende de uitmuntendheid van het voedsel erkenden, dat men hun aanbood. En met hoe veel meer vuur moeten wij naar het geheiligd gastmaal verlangen. Zijn wij niet behoeftig en uitgeput in deze levenswoestijn? Is dit brood, dat men ons aanbiedt, niet ver verheven boven het brood, waardoor het volk verzadigd werd? Hoevele wonderen zijn hier niet vereenigd? Hoevele geheimen vinden wij hier niet saamgetrokken, van hoevele genaden is dit niet de vruchtbare bron? — *Allen werden verzadigd*, dit is: allen waren *tevreden*, *versterkt*. Ziedaar het uitwerksel van het hemelbrood. Indien men het ontvangt met de vereischte gesteltenissen, verzadigt het; men zoekt de vreugde der aarde niet meer, nadat men die des hemels heeft gesmaakt. Het versterkt, en in dezen zin wordt het genoemd: het brood der sterken.

Met eene bewondering, welke tot geestdrift stijgt, bezielt voor de macht en de goedheid van den Zalig-

(1) Joa. 6, 4.

maker, heeft de aldus door een wonder gespijste menigte slechts ééne gedachte, Hem tot koning uit te roepen. De nederige Jezus weigert deze eer en vlucht alleen naar den berg. Zijn rijk is niet van deze wereld. Wij, die Hem beter kennen dan de Joden, roepen wij Hem, opdat Hij heersche over onze harten; dit koningschap begeert Hij, en hoezeer moeten wij-zelfen dit begeeren! De H. Communie heeft slechts ten doel al de vermogens onzer ziel aan Hem te onderwerpen, zoodat in ons niets Hem weerstreve. Vragen wij heden met de Kerk de genade van heiliglijk deel te nemen aan dit groote geheim.

39ste OVERWEGING.

Passiezondag.

HET H. MISOFFER.

- I. Het offer, dat wordt opgedragen.
- II. De priester, die het opdraagt.
- III. De wijze, waarop het opgedragen wordt.

1. Beschouwen wij den priester, die het altaar bestijgt en eene ingetogen menigte, die zich bereidt de H. Mis te hooren.

2. Vragen wij aan God de genade, de uitmuntendheid van het goddelijk Sacrificie wel te begrijpen en met levendig geloof daarbij tegenwoordig te zijn.

I PUNT. *Welk offerande wordt in het Sacrificie onzer altaren opgedragen? Daar het offer in zich-zelf*

de uitmuntendste eer is, welke men der godheid bewijzen kan, zoo moet men hierin den volmaaktsten ijver van inwendigen en uitwendigen eeredienst vinden. Hierom is er in de H. Mis een tweevoudig offer: het eene is het natuurlijk lichaam van Jezus-Christus, onder de gedaante van brood en wijn; het tweede is zijn geheimzinnig lichaam of de H. Kerk; alle geloovigen zijn deszelfs ledematen. Onder welk oogpunt men het ook beschouwe, het slachtoffer van ons Sacrificie is de Zoon Gods, aan zijnen Vader opgedragen.

Toen de Zaligmaker, de H. Eucharistie instelde, gaf Hij aan den priester de macht om te doen wat Hij zelf gedaan had. Nu weten wij wat Hij had gedaan, welk offer Hij in zijne heilige, goddelijke handen hield, welk offer Hij zijnen bedienaars in handen gaf. »Dit is mijn lichaam", zegde Hij hun, »hetzelfde dat voor u zal geleverd worden: *Quod pro nobis tradetur*; dit is mijn bloed, hetzelfde dat voor u zal gestort worden, *Qui pro nobis fundetur*". Het is dus geen ander lichaam, geen ander bloed, het lichaam en bloed op Kalvarië en dat op het altaar, het is hetzelfde. Is het niet het levenmakend slachtoffer van het kruis, dat ons met God verzoend heeft? Welnu, het Concilie van Trente leert ons, dat hetzelfde offer nog dagelijks in onze tempels wordt opgedragen, waaruit ditzelfde Concilie besluit, dat de Mis het heiligst, het goddelijkst werk is, dat in het christendom volbracht kan worden. Bewonderen wij de oneindige uitmuntendheid van ons Sacrificie, onder dit eerste oogpunt beschouwd. Wat kan men uitdenken onder de lichamelijke wezens, dat kan vergeleken worden

bij het lichaam en bloed van onzen Zaligmaker? Welk offer is der majesteit Gods meer waardig, dan alle heiligen vereenigd in éénzelfde lichaam, met den Heilige der Heiligen Jezus-Christus, hun hoofd en hun koning?

Doch, zie ik reeds het grenzenloos vermogen dat het opdragen van een dergelijk slachtoffer bij God geeft, zoo ontdek ik ook hierbij eene zeer ernstige verplichting. Ik ben een lidmaat van het lichaam van Jezus-Christus, ik moet dus ook slachtoffer met Hem zijn; en een staat van slachtoffer is noodzakelijk een staat van dood, van vernietiging van verandering.

Ziehier eene bemerking, welke mij moet bemoedigen. Voor de slachtoffers, welke zich aan den waren God opdragen is de dood een wezenlijk goed; zij verliezen veel minder dan zij winnen. Het groote slachtoffer van Kalvarië heeft slechts een leven van vernedering en lijden, veranderd in een leven van glorie en sterfelijkheid. Indien dezelfde Zaligmaker bij het Sacrificie onzer altaren zijn sacramenteel leven verliest door de Communie, waaruit de verandering en vernietiging der heilige gedaanten volgt, zoo geschiedt dit slechts om te herleven in de harten, door zich de liefde te verwerven van hen, aan wie Hij zich tot voedsel geeft, en dit laatste leven stelt Hij boven elk ander. Eveneens zal het zijn met den dood, welken ik in hoedanigheid van slachtoffer zal moeten ondergaan; hij zal mij een menschelijk, zinnelijk leven ontnemen, dat door een geestelijk goddelijk leven zal worden vervangen. Ja, ben ik getrouw aan de genaden, waarvan het H. Misoffer

eene onuitputbare bron is, dan zal ik, zoo dikwijls ik dat bijwoon, beginnen te sterven aan de zonde en aan mijne natuurlijke neigingen; want, zegt de H. Gregorius, het offer, dat wij den Heer aanbieden, is in zijn oog geen waar offer, zoo het de inwendige offerande, welke wij Hem van ons-zelfen brengen, niet voorstelt.

II PUNT. *Wie offert aan God het Sacrificie der Mis?* Gelijk er op het altaar een zichtbaar offer is, dat het zinnebeeld is van het inwendig en geestelijk offer, zoo is er ook een zichtbaar priester, die Jezus-Christus voorstelt, den voornaamsten en waren, doch onzichtbaren Offeraar; want alleen een God-priester kan een God-slachtoffer waardiglijk opdragen.

Na zich-zelfen op het kruis ten offer gebracht te hebben, offert de Zaligmaker zich door de bediening des priesters op het altaar. »Geene menschelijke macht,» zegt de H. Joannes Chrysostomus, »was in staat de wonderen te wrochten, welke het geloof ons in dit geheim ontdekt.» Wij priesters, wij zijn slechts de werktuigen en de bedienaars van een God-offeraar. Het is Jezus-Christus in persoon, die heiligt en voor ons tot eene bron van heiliging verandert de stoffelijke gaven, welke op het altaar nederliggen. Indien gij dus den priester de heilige offerande ten hemel ziet verheffen, denk dan niet, dat hij de ware priester is, doch uwe oogen boven al het geschapene verheffende, moet gij de hand van Jezus-Christus, als onzichtbaar uitgestrekt, beschouwen. Door haar wordt alles volbracht. Kan ik er dan aan twijfelen, of een Sacrificie, welks onschatbaar offer voor mij wordt gebracht, door een priester even groot, even heilig

als Hij, aan Wien het gebracht wordt, welgevallig aangenomen en milddadig beloond zal worden? Deze gedachte moet mijne vurigheid opwekken bij het bijwonen der H. Mis, en als ik dit geluk geniet, welk een eerbied, welk vertrouwen moet zij mij dan niet inboezemen.

III PUNT. *Op welke wijze wordt dit offer opgedragen.* Het offer der H. Mis is in wezen hetzelfde als het offer van het kruis. Hetzelfde Slachtoffer, dezelfde Offeraar, hetzelfde doel, dezelfde kracht. Een God-priester, die een God-slachtoffer voor de eer van God en de zaligheid der wereld opdraagt, ziedaar en Kalvarië en het altaar; van beide zijden is alles goddelijk. Waar ligt dan het verschil? Het ligt alleen in de wijze van offeren (1). Op het kruis vloeide het bloed: Jezus offerde zich door een werkelijken dood, de ziel werd van het lichaam gescheiden; op het altaar offert Jezus, thans onlijdelijk en glorierijk, zich op, door een geheimzinnigen en onbloedigen dood. Op het kruis offerde Hij zijn tegenwoordigen dood; op het altaar offert Hij zijn verleden en volbrachten dood. Hij past ons de verdiensten toe van dien dood, terwijl Hij ons van dien dood tegelijkertijd eene levendige en treffende geheimzinnige hernieuwing voor oogen stelt. De eerste slachtofferande had slechts eens en alleen te Jeruzalem plaats; de tweede hernieuwt zich ten allen tijde en op alle plaatsen. Nooit ziet de Heer onze misdaden, zonder tegelijkertijd ook deze groote herstelling te zien zijner beleedigde glorie. Het altaar wordt slechts verrijkt door de

(1) Solâ offerendi ratione diversâ (Conc. Trid.)

verdiensten van het kruis, doch al de verdiensten van het kruis zijn aanwezig op het altaar. O! hoe vele macht lag er, ter verzoening van God en tot onze zaligmaking, in de bemiddeling van een God, die voor ons stierf in de diepste vernedering, in het bitterste lijden! Geene mindere macht ligt er, naar het gevoelen der heilige schrijvers, in het H. Misoffer.

»Het offer van den waren God bijwonen,» zegt Bossuet, »is tegenwoordig zijn bij de heiligste en verhevenste handeling van onzen godsdienst. Om deze reden wordt in de oude Liturgiën het offer de *handeling* bij uitnemendheid genoemd; als hadde de H. Kerk ons willen doen zien, dat de groote handeling van ons leven inderdaad het offer is.» Heb ik tot dusverre het onuitsprekelijk geheim, dat dagelijks voor mij in het huis des Heeren voltrokken wordt, wel hoog genoeg geschat? O mijne ziel, zoo gij de gaven Gods kendet!

40ste OVERWEGING.

DE BEIDE EERSTE DOELEINDEN VAN HET H. MISOFFER.

Aanbidding en dankzegging.

- I. De H. Mis vereert God als oppermachtigen Heer; zij is het volmaaktste der brandoffers.
- II. De H. Mis vereert God als algemeen wel-doener; zij is de waardigste aller dankzeggingen.

I PUNT. *Brandoffer.* De eerste plicht der menschen is God te aanbidden, Hem erkennende als de bron van alle goed, als den Heer, wien alles toebehoort, als het eenige en laatste einde van al ons streven. De bekentenis, welke ik doe van mijne onbepaalde afhankelijkheid, van mijne diepe ellende, van mijn niet, tegenover zijne oneindige grootheid, vereert de volheid van zijn wezen en maakt de aanbidding uit.

Dan, hoe kan ik mij waardiglijk van dezen plicht kwijten? Welke hulde zal ik bieden aan dien grooten God, welke niet verre beneden blijft van die, welke ik Hem verschuldigd ben? Zou ik mij met al de schepselen, die bestaan of ooit bestaan zullen, voor Hem vernietigen, welke eer zou Hem de vernietiging van het niet kunnen aanbrengen? want ziedaar wat ik, wat alle volkeren van het heelal in zijne tegenwoordigheid zijn; doch, zoo ik mij met den priester vereenigende, God de aanbidding, de vernietiging van zijn welbeminden Zoon aanbied, bewijs ik Hem door Jezus-Christus, met Jezus-Christus, in Jezus-Christus, eene volstrekt oneindige glorie. Als men

in de offeranden der oude wet, voor den Heer, het offer geheel verbrandde, erkende men daardoor, dat zijne grootheid, die niet hooger stijgen kan, verdient vereerd te worden door eene vernedering, welke niet dieper dalen kan; — dat Hij zich-zelfen voldoende is en onze gaven niet noodig heeft. Doch wat dan als men Hem een God tot slachtoffer biedt? Welke is die majesteit, waarvoor de menschheid zelve van den Verlosser, hoe aanbiddelijk zij ook wezen moge, zich onwaardig erkent te verschijnen, zich verbergt onder zinnebeelden des doods, en nedervalt, van eerbied vervuld, om zijne oneindige volmaaktheden te eeren?

Een enkel misoffer verschaft God meer glorie dan Hem ooit al de heldhaftigste daden der oudvaders en profeten, de arbeid der apostelen, de folteringen der martelaren, de boetplegingen der boetvaardigen, de zuiverheid der maagden, de deugden aller heiligen en van de H. Maagd Maria zelve, verschaft hebben; meer glorie dan duizenden werelden, bevolkt met Serafijnen, die geene andere bezigheden zouden hebben dan Hem eeuwiglijk te loven en te zegenen, zouden kunnen verschaffen; want hoe volmaakt ook de schepselen mogen zijn en hoe talrijk men zich die ook moge denken, zoo zal er toch altijd tusschen hen en God een onmeetbare afstand bestaan, en hunne hulde zal nimmer geëvenredigd zijn aan de majesteit van Hem, die ze ontvangt, terwijl op het altaar, Hij, die aanbidt, gelijk staat in elken oneindigen graad van glorie met Hem, die aanbeden wordt. De godvruchtige ziel trilt van vreugde bij het overwegen dezer waarheid.

Als ik de H. Mis bijwoon, behoef ik niet te vreezen, dat de Heer mij het verwijt zal toevoegen, dat Hij eertijds aan zijn volk deed: »*Als ik uw' Vader ben, welke eer bewijst gij mij dan?*» (1) Want dan zou ik Hem met het eerbiedigst vertrouwen kunnen antwoorden: »Heer, zie neer op het altaar, beschouw het aanschijn van uwen Christus,» mijn Zaligmaker en de Hersteller uwer glorie. Wordt Gij door het offer, dat Hij U en dat ik U met Hem opdraag niet zoo zeer vereerd als Gij dit verdient? Ik vrees ook niet, dat Hij mijne gaven zal versmaden en Hij mij gelijk tot ditzelfde volk zal zeggen: *Ik zal geen geschenk uit uwe hand ontvangen?*» (2) Ik hoor Hem daarentegen getuigen, dat Hij waardiglijk vereerd wordt onder de natiën, sedert »van het oosten tot het westen een onbevlekt offer wordt opgedragen tot glorie van zijnen naam.» (3) Eeuwige majesteit hoeveel glorie trekt Gij niet uit eene dergelijke offerande. O welk een denkbeeld geeft zij ons van uwe grootheid! Uwe macht, uwe rechtvaardigheid, doch vooral uwe goedheid schijnen hier in vollen glans.

II PUNT. *Dankoffer.* De H. Mis heeft het dubbel voordeel van in ons eene ware dankbaarheid op te wekken, ten opzichte van onzen oppersten weldoener, en tevens ons in staat te stellen, op volmaakte wijze voor onze verplichtingen te voldoen.

Er is op de eerste plaats inderdaad niets zoo klaarblijkelijk als de meening van den Zaligmaker, toen Hij ons deze treffende gedachtenis liet, van hetgeen Hij voor ons gedaan en geleden heeft: Hij wil dat

(1) Malach 1, 6. (2) Malach 1, 10. (3) Ibid vs. 10.

de H. Mis in zijne Kerk eene groote les van dankbaarheid zij. Wat toch is treffender dan zijne woorden, welke ons uitdrukken, hoezeer Hij verlangt dat wij aan Hem en aan de wonderen zijner oneindige liefde denken? »Doet dit ter mijner gedachtenis, herinnert u mijn lijden, vergeet mij niet. Indien gij, zoo vaak gij bij mijne geheimzinnige opoffering tegenwoordig zijt, denkt aan mijne bloedige slachtofferande, heb ik u niets meer te vragen, dan zult gij mij beminnen en zoo noodig voor mij sterven.” Wel eene treffende aanbeveling, en hij herhaalt ze dagelijks gedurende de mis op het oogenblik der Consecratie, als wij de levende afbeelding voor oogen hebben van datgene, wat op Kalvarië heeft plaats gegrepen.

Laat ons God bedanken, wordt ons dikwijls gezegd gedurende de H. Mis. Laat ons God danken voor zijne groote glorie. Zijne groote glorie is ons wel te doen, zijne groote glorie is ons Jezus, de bron van alle goed, te geven. *O hoe billijk is het Hem altijd en overal te danken*, daar er geen oogenblik in ons leven, geen punt in het heelal is, waarop wij niet door zijne weldaden worden overladen, doch is het in het heiligdom, en in het uur van het H. Misoffer, nog niet billijker Hem te loven en te prijzen?

Hoe overvloedig ten onzen opzichte ook de goddelijke weldaden zijn, behoeven wij niet met David te vragen, wat wij den Heer zullen wedergeven voor al het goede, dat Hij ons doet. Daar wij den kelk van zaligheid en het slachtoffer van het kruis kunnen aanbieden, zijn wij in staat, de schuld te betalen van dankbaarheid, aangegaan niet slechts door onszelfen, maar door alle engelen en heiligen, door

Maria, hunne koningin.... God heeft ons zijnen Zoon geschonken, die God is gelijk Hij; door het offer dat wij Hem daarvan op het altaar brengen, geven wij Hem zooveel weder, als wij van Hem ontvingen; en kunnen wij Hem geen rijker bewijs onzer dankbaarheid bieden, zoo komt dit, omdat God zelf ons geen rijker geschenk heeft kunnen geven.

Ik heb dan in het H. Misoffer reeds het middel gevonden om te voldoen, aan de twee eerste verplichtingen van den christen en den religieus. De aanbidding en de dankzegging. O mijn God heb medelijden met mijne verblindheid, ik ben beschaamd als ik denk, dat ik tot dusverre nauwelijks heb nagedacht over deze zoo belangrijke grondwaarheden en thans zie ik waarom ik, te midden der vlammen, zoo koud ben gebleven.

41ste OVERWEGING.

DE BEIDE LAATSTE DOELEINDEN VAN HET H. MISOFFER.

Verzoening en smeeking.

- I. Het H. Misoffer bevredigt de rechtvaardigheid van God en stilt zijnen toorn.
- II. Het H. Misoffer verkrijgt alles van de goddelijke goedheid.

I PUNT. *Zoenoffer.* Indien de milddadigheid des Heeren ons de verplichting oplegt eener dankbaarheid, geëvenredigd aan zijne overgroote weldaden,

niet minder zijn wij schuldenaars tegenover zijne rechtvaardigheid; kunnen wij zonder sidderen hieraan denken? Stellen wij ons gerust. Het Bloed van Jezus wordt op het altaar geofferd, gelijk het eens op het kruis gestort werd *ter vergiffenis der zonden*. De kracht van de zielen te zuiveren, welke het alsdan had, heeft het nog, het heeft die niet verloren, want thans gelijk toen, vervult Jezus voor ons de bediening van Verzoener, Hij zelf is onze verzoening. (1) De geloovigen bieden met den priester aan God dit offer *tot verlossing hunner zielen*, zegt de H. Kerk. De zielen worden dus door de H. Mis *vrijgekocht*, zij worden verlost van de slavernij des duivels en der zonden. Daarom spreekt het Concilie van Trente den vloek uit, over alwie zou durven ontkennen, dat het H. Misoffer waarlijk *verzoenend* is. Er is altijd in het bloed van het aanbiddelijk slachtoffer eene stem, die genade vraagt voor de zondaars, dringt tot in het Hart van God en Hem aanzet ons met goedertierenheid te behandelen, hoe groot onze overtredingen ook mogen wezen. Hoe zou men zich hierover kunnen verwonderen? Toen goddelooze handen dit bloed te Jeruzalem deden vloeien door den vreeselijksten aller aanslagen, had het bij God de kracht om zijnen toorn te stillen; zou het nu minder kracht hebben, als het Hem wordt opgedragen door bedienaars zijner keuze tot dit einde gezalfd, die Jezus-Christus slechts opdragen in vereeniging met Jezus-zelfen?

En ziedaar de verklaring eens geheims van goddelijk geduld, waardoor wij niet genoeg getroffen

(1) Ipse est propitiatus pro peccatis nostris (I Joa. 2, 2.)

worden. Waarom wordt de wereld thans meer gespaard, sedert den avond van het Cenakel, dan in de vorige eeuwen? Men kan niet ontkennen dat de wereld nog meer met zonden overdekt is, dan ten tijde van den zondvloed, als men overdenkt, dat de misdaden veel zwaarder zijn, met het oog op de kennis en genaden, welke de zondaars misbruiken. Waar ligt dan die verborgen kracht, welke den wreken den arm Gods tegenhoudt? Jezus als slachtoffer stelt een boetvaardigen God tegenover een beleedigden God.

Bij het intreden dezer wereld, had Hij tot zijnen Vader gezegd: *Zie ik kom, Ecce venio*; ik kom om uwe rechtvaardigheid te ontwapenen; dagelijks herhaalt Hij op duizend en nogmaals duizend altaren in de stilte van het heiligdom: *zie ik kom*, o mijn Vader, hier ben ik. Reeds heb ik voldaan voor de zonden van hen, die ik mijne broeders noem. Ik kom U nogmaals verzoenen, zie, aan welke schande ik mij heb blootgesteld, welke folteringen ik ondergaan heb, welken dood ik voor hen geleden heb; o zie niet meer op hunne zonden, dan om terzelfder tijd het eerherstel te zien, dat ik er voor doe. Het zijn menschen, die U beleedigen; het is een God, het is uw Zoon, die U vereert. Zult Gij meer hun rechter, dan ik hun redder wezen? De priester aan het altaar, zegt de H. Eucherius, is de zuil, welke de wereld onderschraagt, die wankelt onder het gewicht harer misdaden.

Het H. Misoffer rechtvaardigt ons, niet gelijk het Doopsel en de sacramentele absolutie, welke onmiddellijk de rechtvaardiging mededeelen; doch door ons werkelijke genaden mede te deelen, welke ons

opwekken en ons helpen, om die middelen van verzoening ons door de goddelijke barmhartigheid aangeboden, wel te benutten. Dit legde eene ziel, die sidderde voor bedreven fouten, deze woorden in den mond: »Geduld, o mijn God, heb geduld tot morgen, als ik de H. Mis gehoord heb zal ik de slagen uwer gerechtigheid niet meer vreezen.»

Doch tot hoe ver strekt niet de verzoeningskracht aan het H. Misoffer gehecht? Waarom zou de Zoon Gods, terwijl Hij ons de verdiensten zijner voldoeningen toepast, om ons van de eeuwige straf te verlossen, ons niet terzelfder tijd kunnen ontslaan van de tijdelijke straf, welke gewoonlijk aan de zonde gehecht blijft, zelfs nadat zij vergeven is? Naarmate men dit H. Offer met meer of min godsvrucht bijwoont, deelt men ook meer of minder in deze gunst.

II PUNT. *Smeekoffer*. De H. Mis is het grootste gebed der Kerk, en indien onze gesteltenissen geen beletsel stellen aan deszelfs kracht, is dit gebed altijd bijzonder voordeelig, onder welk oogpunt men het ook beschouwe, hetzij in Jezus-Christus, die voor ons bidt, hetzij in ons, die ons met dien smeekenden God vereenigen.

Van den kant van Jezus-Christus weten wij, dat Hij altijd verhoord wordt, en dit is het noodzakelijk gevolg van den eerbied Hem verschuldigd. *Hij werd verhoord op het kruis*, zegt de H. Paulus: *Exauditus est pro suâ reverentiâ*; Hij verdient niet minder verhoord te worden op het altaar. Wel is waar, het is niet door tranen en een luiden kreet, dat Hij voor ons smeekt, doch het is door een staat van vernedering, die wel geëigend is om het Hart zijns

Vaders te treffen. In onze tempels is Hij schijnbaar werkeloos en zonder beweging. Het is een doodelijk getroffen Slachtoffer. Hij doet voor ons zijne tranen en zijn vergoten bloed, de wonden die zijn lichaam verscheurden, zijne tegenwoordige en verleden vernederingen bidden. Van onzen kant beschouwd, is het gebed, dat wij gedurende de H. Mis doen, meer dan menschelijk; het is, om zoo te spreken, geheel doordrongen, geheel vervuld met de heiligheid van Jezus-Christus, het is geheel goddelijk, daar het slechts één en hetzelfde gebed is met het gebed van den Zoon Gods. Een smeekschrift, ter goeder uur aangeboden, vergezeld van een prachtig geschenk, gesteund door de aanbeveling der meest vermogenden op dengene, aan wien men het biedt, heeft alle voorwaarden, welke het gunstig moeten doen ontvangen. Dusdanig is ons gebed gedurende de H. Mis. Geen oogenblik is gunstiger; van de eene zijde beschouwt, God zijn welbeminden Zoon, die zich vernedert om zijne glorie te herstellen; van de andere verschijnen wij niet met ledige handen voor Hem; wat zeg ik? Wij bieden Hem het waardigste aller offergaven. Maria, onze Moeder, alle heiligen, alle vrienden Gods beïjveren zich dan voor ons ten beste te spreken, en voegen ons hunne verdiensten toe. Daarom stelt ook de Kerk in het volle bewustzijn harer macht, als zij hare bedienaars naar het altaar zendt, geene grenzen aan hare verwachtingen. Zij vraagt te mogen verlost worden van alle verledene, tegenwoordige en toekomstige rampen; de verkrijging aller goederen, den vrede voor het leven in den tijd, de zaligheid voor alle eeuwigheid. Mijn God, hoe

kunnen wij, te midden van al dien rijkdom, arm blijven?

Vatten wij deze twee overwegingen samen. Wat doet de priester bij het opdragen van het H. Misoffer, en naar evenredigheid de geloovige, die het bijwoont? De schrijver van de Navolging gaat u antwoorden: *Deum honorat*. Hij verschaft aan God de grootst mogelijke glorie, welke Hem in deze of in de andere wereld kan bewezen worden. *Angelos loetificat*; hij verheugt geheel den hemel, voor de engelen en de heiligen, is het eene vermeerdering van vreugde te zien, dat de aarde op eene zoo waardige wijze deel neemt in hunne lofzangen, hunne aanbidding, hunne dankbaarheid. *Ecclesiam œdificat*. Door hem ontvangt de geheele H. Kerk de krachtigste hulp om de zegepraal in haren strijd, de bevestiging van den vrede, de heiliging van al hare kinderen te bewerken. *Vivos adjurat* Hij helpt de levenden door de genaden, welke hij hun verkrijgt, *Defunctis requiem proestat*; hij verlost of verlicht de zielen in het vagevuur. *Sete omnium bonorem participem*. Hij maakt zich-zelfen deelachtig aan alle tijdelijke en geestelijke genaden, voor zoo ver zij hem zalig zijn, want het is daar *dat wij vervuld worden met allen hemelschen zegen en met alle genade*. (Miss.)

42ste OVERWEGING.

EERSTE WIJZE OM HEILIGLIJK HET H. MISOFFER BIJ TE
WONEN: ZICH BEZIGHOUDEN MET HET LIJDEN
DES ZALIGMAKERS.

I. Hoe uitmuntend deze wijze is.

II. Hoe men die moet beoefenen.

I PUNT. *Een liefdevol herdenken van het lijden is eene uitmuntende wijze van Mis te hooren.* Eene brave, eenvoudige ziel vraagde eens wat zij moest doen om goed Mis te hooren. »Wat doet gij?» vraagde men haar. — Ik verneder mij voor het tabernakel, doch zoodra ik het kruisbeeld op het kasuifel zie van den priester, die naar het altaar treedt, meen ik Jezus-Christus te zien, die Kalvarië beklimt: ik gevoel mij aangedaan, ik ween en kan slechts denken aan zijn lijden en aan zijne liefde voor mij. — Behoud deze manier, hernam men, zij is verkieselijk boven alle andere. Zij is inderdaad gegrondvest op de natuur zelve van het offer. Zij is gelijkvormig aan de verlangens des Zaligmakers en de meening der H. Kerk.

Het altaar is de Kalvarieberg, tot ons nader gebracht en als het ware tot onder onze oogen verplaatst; de mis is eene bijzondere hulde, die wij bewijzen aan het lijden en den dood van Jezus-Christus, door het bevel van Jezus-Christus zelve. Het is de plechtige en voortgezette herhaling van den luiden kreet van dankbaarheid, ontsnapt uit het hart van den H. Paulus. *Hij heeft mij bemind en zich voor mij overgeleverd.*

Hadde onze aanbiddelijke Verlosser ons slechts eene doode voorstelling achtergelaten van zijne slachtofferande op het kruis, dan zouden wij ons daaraan moeten hechten met al de genegenheid welke de belangrijkste aller gedachtenissen verdient. Wat zullen wij doen, nu Hij zelf dat levend teeken, die geheiligde gedachtenis zijn wil? *O memoriale mortis Domini.* Wij weten hoezeer Hij verlangt, dat wij ons bezig houden met zijn lijden en zijnen dood, daar Hij ten dien einde de H. Mis heeft ingesteld; *doet dit ter mijner gedachtenis*; herinnert u wat ik voor u gedaan en geleden heb; gij zult mij dan uw hart niet langer weigeren. Ach, indien wij eene dergelijke weldaad kunnen vergeten, dat dit ten minste niet zij, als wij voor het altaar komen nederknielen juist om er aan te denken. Wat doet de H. Kerk niet, gedurende het voltrekken der heilige geheimen om onze opmerkzaamheid te vestigen op het treffend schouwspel van eenen voor ons stervenden God? Zij wil dat onze blikken overal het kruis ontmoeten.... op het altaar, op de sieraden, in de ceremoniën. Alvorens den offeraar toe te staan zijne bediening te vervullen, geleidt zij Hem in eene reeds heilige plaats, gelijk het voorportaal des tempels. Daar hervormt zij hem als het ware naar de gelijkenis van haren goddelijken Bruidegom, met smart overladen, met schande bedekt. In den amiet, welken zij hem op het hoofd legt, erkent zij den smadelijken sluier, waarmede men Jezus' gelaat bedekte; de manipel en de stoel herinneren de boeien, waarmede Jezus werd beladen; de singel verbeeldt de koorden, welke zijn lichaam verscheurden; de albe, het witte

kleed, waardoor Hij aan den spotlust van een goddeloos hof en een misleid volk werd voorgesteld. Geheel het uitwendige van het offer streeft naar hetzelfde doel. Zich levendig het Lijden des Zaligmakers voor oogen stellen, zich doordringen van die gedachte, is dus op volmaakte wijze treden in den geest der Kerk bij het hooren der H. Mis.

II PUNT. *Hoe moet men die wijze beoefenen?* Door de verschillende omstandigheden van het lijden te overwegen, naarmate de herinnering daaraan, door de verschillende deelen der Mis, wordt voorgesteld.

De priester aan den voet des altaars is Jezus-Christus in den hof van olijven. Ziedaar de God-mensch voor zijnen Vader nedergeworpen, in wiens oog Hij verschijnt, bedekt met al de zonden der wereld. Hij beweent die, Hij draagt daarvan de schande, Hij gevoelt daarover de smart, als ware Hij zelf daaraan schuldig. Hij schijnt terug te deinzen bij het zien van dien vreeselijken kelk; nochtans neemt Hij hem aan en zal hem drinken tot den droesem, daar ons belang dit vordert. Beschouw den priester. Nauwelijks staat hij aan den voet des altaars of hij ontstelt, gelijk Jezus bij het intreden van den hof. Hij ook beschouwt zich als openbaar boeteling; hij zucht, hij klopt op zijne borst, hij bidt in den naam van alle zondaars, als wier middelbaar hij optreedt. En ik, zal ik, als ongevoelig getuige, den doodstrijd mijns Zaligmakers beschouwen? Zal zijn bloedig zweet, zullen zijne tranen geen indruk op mij maken? Zal ik geen enkelen traan storten over de misdaden der wereld en over mijne eigene zonden? Als de bedienaar het altaar heeft

betreden en van de eene zijde des altaars naar de andere gaat, moet gij u den Zoon Gods, aan zijne vijanden overgeleverd, voorstellen. Zij hebben Hem gebonden gelijk een boosdoener; zij geleiden Hem naar Jeruzalem, zij slepen Hem van de eene gerechtsplaats naar de andere. Deel in de beschimpingen, die men Jezus aandoet, volg Hem in den geest en verlaat Hem niet. Bij het Evangelie kunt gij luisteren naar de valsche getuigen, die Jezus beschuldigen dan omtrent zijne leer, hoewel Hij slechts den weg ten hemel aantoonde, dan omtrent zijne werken, hoewel Hij slechts weldoende rondging.... Ziedaar de menschen; reken op hunne dankbaarheid, zoo gij wilt, stel prijs op hunne achting....

Op het oogenblik dat de priester den kelk ontdekt voor de offerande, moet gij Jezus beschouwen, dien men van zijne kleederen berooft. Hij biedt zijn lichaam aan tot die afschuwelijke geeseling, zijn hoofd aan de wreede kroning, gelijk Hij reeds zijn goddelijk gelaat had aangeboden, dat gelaat, dat de engelen slechts sidderend durven aanschouwen, aan de slagen en bespuwingen der goddeloozen.

Bewonder zijn onoverwinnelijk geduld; doch gij, zult gij niets lijden voor Hem, die voor u zooveel geleden heeft? Zult gij altijd een teergevoelig lidmaat blijven onder een met doornen gekroond hoofd?

Denk bij het Lavabo aan den lafhartigen stadhouder, die de erkende onschuld veroordeelt, en voorgeeft zich van zulk eene misdaad de handen schoon te wasschen; beklaag de verblindheid van het volk, dat de verantwoordelijkheid op zich trekt; *Zijn bloed kome over ons.* Welk een stortvloed van

vervloeking zal op hen en hunne nakomelingschap nederkomen. Het doodvonnis wordt uitgesproken, weldra is alles gereed tot het opofferen van het aanbiddelijk slachtoffer. Doch wat doet de priester als hij de handen uitstrekt over de stoffelijke offerande? Hij legt als het ware, op het hoofd en ten laste van den Zaligmaker, al de zonden der wereld, opdat Hij ze uitboete, voeg daarbij de uwe, Hij wil er voor voldoen en u daarvoor vergiffenis verwerven.

Reeds zijn de heilige woorden gesproken..... De H. Hostie wordt opgeheven. Ziedaar Jezus aan het kruis, tusschen den hemel, die zich met een zwarten sluier bedekt, en de bevende aarde. Zult gij alleen ongevoelig blijven? Wat zoudt gij gevoeld, wat zoudt gij gedaan hebben, zoo gij naast Maria op Kalvarië gestaan hadt. Wat uw geloof u bij dit bloedig offer zou ingeboezemd hebben, moge het u nu zeggen bij deze geheimzinnige slachtofferande, ontvang de laatste woorden van uwen stervenden God; als Hij voor zijne vijanden bidt, bidt Hij voor u, smEEK Hem u Maria tot moeder te geven, u den hemel te beloven, gelijk Hij dien belooft aan den moordenaar, dien zijne genade onmiddellijk bekeert.

Vergezel, bij het einde der Mis, de ziel van Jezus naar het voorgeborchte. Zij gaat de rechtvaardigen troosten, hun aankondigen, dat zij hunne gevangenis gaan verlaten, om met hun Verlosser ten Hemel op te klimmen. Troost ook de zielen in het vagevuur, verminder hare smarten, open haar den hemel door haar de vruchten der H. Mis en die voldoeningen, die gij in den loop van den dag zult volbrengen, toe te voegen.

V
de
Het
rust
zijn
lich
gra
bid
mee
hen

TWE
VO

I
vo
voe
niet
zijn
gaa

Vereer eindelijk door de Communie, althans door de geestelijke Communie, de begrafenis van Jezus. Het zuiver hart is een graf, waarin Jezus gaarne rust. De nederigheid, het geduld, en vooral de liefde zijn specerijen, waarmee Hij begeert, dat men zijn lichaam balseme. Doch, daar Hij zich slechts in het graf laat nederleggen, om glorievol te verrijzen, zoo bid Hem aan uwe ziel eene kracht van verrijzenis mede te deelen, welke zich door een nieuw en geheel hemelsch leven doet kennen.

43ste OVERWEGING.

Donderdag in de passieweek.

TWEEDE WIJZE OM WÈL MIS TE HOOREN. DEN PRIESTER VOLGEN IN DE VOORNAAMSTE DEELLEN VAN HET OFFER.

- I. Voorbereiding tot het Offer.
- II. Offerande, 1^e deel.
- III. Consecratie, 2^e deel.
- IV. Nutting, 3^e deel.

I PUNT. *Zich vereenigen met den priester in de voorbereiding tot het Offer.* Deze begint aan den voet des altaars; de offeraar zou deszelfs trappen niet durven betreden, alvorens de laatste hand aan zijne voorbereiding gelegd te hebben. Jezus-Christus gaat van den hemel afdalen, om zich aan het hoofd

zijner Kerk te stellen, en om te zamen met de geloovigen, welke zijne ledematen zijn, aan God die volmaakte eer te bewijzen, welke Hem verschuldigd is. Hij komt zich aan zijnen Vader, en u met zich-zelfen opofferen; zuiver u derhalve allereerst door een volmaakt berouw, ten einde uw aanbiddelijk hoofd minder onwaardig te zijn, en opdat uw offer gunstiger aanvaard worde.

Verneder u dan met den priester; belijd, gelijk hij, uwe zonden in de tegenwoordigheid van God en geheel het hemelsch hof; om des te beter daarvan vergiffenis te bekomen, moet gij dit afsmeeken door de Onbevleete Maagd, die steeds zoo medelijdend is voor de arme zondaars, en door alle heiligen, die hunne glorie slechts verkregen hebben, door de overwinning, welke zij over de zonden behaald hebben. *Confiteor*. Laat de kreet uwer ellende en uwer hoop tot negenmaal toe ten hemel stijgen, door het herhalen van het *Kyrie Eleison*; doch zing daarna met vreugde het loflied der engelen: *Gloria in Excelsis*. Glorie aan God, vrede aan de menschen. Ziedaar geheel het verlossingswerk, de vrucht van het offer van het kruis en van het altaar. God vindt daarin zijne glorie, in de gehoorzaamheid, in de vernedering van zijnen Zoon, als boete voor onzen weerspannigen hoogmoed; de mensch vindt daarin zijnen vrede, in zijne vereeniging met God, door dit offer hersteld; in zijne zegepraal over zijne hartstochten, door dit offer verkregen; door het eeuwig bezit des hemels, door dit offer hem verzekerd. O Heer, wat vraagt gij van mij om mij met al deze goederen te verrijken?— dat ik een mensch van goeden wil zij; en mijn wil

zal zeer goed zijn, zoo ik dien gelijkvormig maak aan den uwe.

God lovende, prijzende, aanbiddende, neigt gij Hem tot het aanvaarden uwer smeekbede; de priester noodigt u Hem die aan te bieden: »Laat ons bidden», zegt hij, vereenigen wij onze beden, en hij zelf tusschen hemel en aarde staande, bepleit met uitgestrekte armen uwe zaak en die der geheele wereld, vereenig u met hem; heb vertrouwen, want bij het sluiten van zijn gebed, doet hij tot het oor en het hart Gods een grooten naam weergalmen, doet hij groote verdiensten spreken: *Door Jezus-Christus, uwen Zoon, onzen Heer.*

Gedurende den *Epistel*, het *Evangelie* en het *Credo*, waardeert de getrouwe geloovige de gave des geloofs en ontvaingt gewillig deszelfs lessen. O Heer, uit welke duisternis hebt Gij U gewaardigd mij te trekken en hoezeer beklaag ik zoovele ongelukkigigen, die nog gedompeld liggen in dien diepen nacht! Doe voor hunne oogen dien fakkel schitteren, die mij verlicht. Ja, Heer, met alle macht hecht ik mij aan een godsdienst, waarin ik slechts de openbaring uwer liefde voor de menschen zie. Geloovende wat hij mij leert, wil ik mij onderwerpen aan de wet, die hij mij oplegt; ik wil, dat die beminnelijke wet uit uw Hart voortgesproten, de regel zij mijner daden en mijns levens.

II PUNT. *Zich vereenigen met den priester bij de offerande.* Hij verheft de oogen ten hemel en slaat die vervolgens op de offergaven. Door dien tweevoudigen blik, betuigt hij de eenzelvigheid van het slachtoffer op Kalvarië opgedragen, met dat hetgeen

op het altaar gaat nederdalen, en reeds te voren in zijne hand die vlekkelooze offerande beschouwende, waarvan de verdiensten oneindig zijn, bidt hij den heiligen, almachtigen en eeuwigen Vader, die te ontvangen tot vergiffenis zijner zonden, voor het welzijn van alle geloovigen zoo levenden als dooden, opdat zij allen strekke tot zaligheid en eeuwig leven.

Eigen u dit gebed toe, voeg het offer van u-zelfen bij dat der aangeboden offergaven, die weldra zullen veranderd worden in het lichaam en bloed van Jezus-Christus; smeeek God u ook te hervormen tot eene gelijkenis van zijnen welbeminden Zoon. Alvorens den kelk op te offeren, vermengt de priester een weinig water met den wijn welken hij daarin heeft geschonken, teneinde de vereeniging van onze natuur, door het water voorgesteld met den persoon van het Woord, door den wijn, voorgesteld, uit te drukken, alsook de vereeniging van alle geloovigen met Jezus-Christus, hun hoofd. Wek in u eene groote begeerte op, om u op inniger wijze met uwen Zaligmaker te vereenigen, u te dompelen in dien oceaan van volmaaktheden, opdat uwe ziel geheel als in de zijne verloren, eene geheel goddelijke ziel worde.

III PUNT. *Zich vereenigen met den priester bij de Consecratie.* Wij hebben in dit tweede deel der Mis drie zaken te overwegen, de praefatie, of de inleiding tot de groote handeling des offers, datgene wat de Consecratie onmiddellijk voorafgaat, en wat haar volgt tot aan het *Pater noster*:

Na den geest van gebed in de ziel der geloovigen te hebben opgewekt: *Orate Fratres*, heeft de priester als het ware afscheid van hen genomen en trekt

zich in diepere ingekeerdheid terug. Hij bidt met zachte stem de stille gebeden. Als hij die stilte verbreekt, van waar komt hij dan? Wat zegt hij? Hij spreekt slechts van de eeuwige zaken. *Per omnia saecula saeculorum*. Indien hij de omstanders nog groet: *De Heer zij met u*, zoo geschiedt dit zonder zich naar hen te keeren, zoozeer vreest hij de verstrooiing, en slechts om hen te noodigen de aarde te verlaten, *Sursum Corda... De harten omhoog*. — O hoe gaarne hoort hij het antwoord. — Wat gij vraagt is reeds geschied: *Habemus ad Dominum...* Dan betaalt hij in aller naam de schuld van dankbaarheid door allen aangegaan. Hij dankt God door zijnen Zoon, die zelf de kostbaarste van al zijne gaven is; vervolgens vermaant hij ons onze stemmen, onzen lof, onze aanbidding te vereenigen, met die der gelukzalige geesten, ten einde met hen hier beneden te zingen, wat wij hopen eeuwig te doen weergalmen: »Heilig, heilig, heilig is de Heer de God der heerscharen”.

Doch wederom is hij in zijne geheimzinnige stilte wedergekeerd. Verdubbel, gelijk hij, uwe aandacht, uwe vurigheid. Stel uwe smeekbeden voor aan den goedertierensten God, en hoop vol vertrouwen: de koningin des hemels, de apostelen, de heiligen zullen niet weigeren voor u ten beste te spreken, daar gij de mis opdraagt als dankoffer voor al de weldaden en de glorie, waarmede God hen overladen heeft. Stel dus geene grenzen aan uwe begeerten. Bid voor de Kerk, voor haar hoofd, voor hare bedienaars, hare ledematen, voor al degenen met wie gij door de banden van liefde vereenigd zijt. In zulke gunstige

oogenblikken als gij alles moet hopen, moogt gij ook alles durven vragen.

Het indrukwekkend oogenblik is daar. De priester spreekt niet meer in zijnen naam, noch in den naam der Kerk, hij gebruikt de eigen woorden van Jezus-Christus en handelt door zijne kracht. Het geheim der verandering van zelfstandigheid is geschied. Getrouwe ziel waar zijt gij? Als de priester de Hostie opheft en u ter aanbidding biedt, meent gij dan niet u op Kalvarië te bevinden, ziet gij geene stroomen van genaden vloeien uit de wonden van het heilig slachtoffer, en zich over geheel het menschedom verspreiden? Is het nog noodig dat Jezus u zegge: *Doet dit ter mijner gedachtenis....?* Kunt gij zijn lijden vergeten, wanneer gij daarvan zulk eene levendige voorstelling voor oogen hebt? Offer aan de goddelijke Majesteit deze heilige, zuivere, onbevleete offerande. In zich-zelve behaagt zij Hem altijd oneindig; maar helaas! door wie wordt zij Hem aangeboden? O Heer! wij bidden U, scheid ons niet af van onze offerande. Beschouw ons om harentwil met een genadigen blik, doe nog meer o mijn God en opdat alles in ons offer U aangenaam zij, zoowel de gaven als de handen die ze U bieden, zoo gedooft dat Jezus, onze opperpriester, U zelf Jezus, ons slachtoffer aanbiede, opdat wij verdienen mogen, met alle genade en hemelsche zegening te worden vervuld.

De Kerk denkt aan alles, en in deze oogenblikken waarin zij zooveel tranen kan drogen, denkt zij aan hare kinderen, welke in de vlammen des vagevuurs van hare vlekken gereinigd worden. Volg

hare medelijdende liefde na. Doch smeeken wij ook voor ons dien schoonen hemel af, dien wij voor hen vragen. *Nobis quoque.* Wel is waar, wij verdienen hem niet, want wij zijn zondaars, ook is het niet van uwe rechtvaardigheid, dat wij hem durven hopen, doch van uwe oneindige barmhartigheid. Wij vragen U al de glorie niet, waarmede Gij uwe groote dienaars bekroond hebt, doch slechts eenig deel daarvan. *Partem aliquam.*

IV PUNT. *Zich vereenigen met den priester bij de Nutting.* Het gebed des Heeren begint met ons hiertoe van nabij voor te bereiden. Alvorens het uit te spreken, herinnert de priester ons deszelfs uitmuntendheid en goddelijken oorsprong. *Divina institutione formati.* Zouden wij uit ons-zelfen God onzen Vader hebben durven noemen? O hoe machtig is dit gebed, vooral als Jezus, op het altaar vernietigd, dit met ons en voor ons bidt. Moeten wij de heiliging van den naam Gods, het rijk zijner genade, niet hopen, dat rijk dat ons het rijk zijner glorie bereidt, moeten wij dan de vervulling van zijnen wil, al de hulp, die onze nood behoeft, de vergiffenis onzer zonden, de verlossing van alle kwaad niet vertrouwwol verwachten?

Een zuiver en vreedzaam hart, ziedaar wat Jezus zoekt tot woon en dit is het voorwerp der gebeden van den priester tot aan de voltrekking van het offer door de Communie. Hij wenscht den geloovigen den vrede, als hij met het slachtoffer, dat den hemel met de aarde verzoend heeft, in de hand, zegt: »De vrede des Heeren zij met u." Dezen wenschen hunnerzijds dien vrede aan den priester toe, door

het antwoord: »En met uwen geest.” De priester gaat voort. Lam Gods dat wegneemt de zonden der wereld, ontferm U over ons en geef ons den vrede. O priester, o geloovigen, verlangt vooral dien onverbreekbaren vrede, dien gij zult genieten in den hemel, in den schoot van God, na den strijd van dit leven, het lichaam, het bloed van den Zaligmaker, dat gij gaat ontvangen, strekken u tot onderpand. Communiqueer ten minste in den geest, indien gij niet werkelijk communiqueeren kunt, doch vergeet niet, dat bij zulk eene weldaad, de voorbereiding niet te vroeg kan beginnen, noch de dankzegging te lang kan duren. Ontvang eindelijk alvorens het heiligdom te verlaten, nog eene kostbare gunst. De priester heeft voor de laatste maal het altaar gekust, en zich met het hart, den mond en de handen vol zegening tot het volk keerende, stort hij die uit over al de kinderen der Kerk, doch bijzonder over de verzamelde menigte. *Benedicat vos Omnipotens Deus* etc.

Verscheidene dagen hebt gij thans nagedacht over het onuitsprekelijk geheim van het kruis, op het altaar voorgesteld en voortgezet. Verwijt uw geweten u niets ten opzichte van een zoo belangrijk onderwerp? Hebt gij begrepen, dat het bijwonen der Mis eene deelneming is aan eene handeling, die het meeste glorie aan God, het meeste nut aan de menschen toebrengt? dat gij het moet bijwonen als bedienaar om met den priester te offeren, als slachtoffer om zelf op geestelijke wijze opgeofferd te worden? Welke besluiten zult gij hieruit trekken?

44ste OVERWEGING.*Vrijdag in de Passieweek.*

MARIA AAN DEN VOET VAN HET KRUIS.

- I. Hare liefde tot Jezus-Christus doet ons haar lijden begrijpen.
- II. Haar lijden doet ons hare liefde tot de menschen begrijpen.

1. Stellen wij ons Maria onder het kruis voor, gelijk de H. Kerk haar ons heden toont. *Stabat Mater.*

2. Ik bid U, o heilige Moeder, druk diep in mijn hart de wonden van uwen gekruisten Jezus.

I PUNT. *Zoo groot de liefde van Maria tot Jezus was, zoo groot was haar lijden aan den voet van het kruis.* Hoe inniger zij den aanbiddelijken Lijder bemint, hoe meer zijne smarten haar doen lijden. En welke is die liefde? Het is de liefde van de teederste der moeders voor haren Zoon, van het heiligste aller schepselen voor haren God.

1. De liefde eener moeder, neen, de natuur kent geene liefde zoo teeder als deze. Eene moeder leeft, lijdt, verheugt zich in haar kind als in zich-zelve. Hooren wij hoe de Kananeesche vrouw tot den Zaligmaker zegt. *Heb medelijden met mij, mijne dochter wordt wreedelijk van den duivel gekweld.* Dus zal men medelijden met haar hebben, als men dit met hare dochter heeft. Toen God Maria schiep, bestemde Hij haar niet slechts om moeder te zijn, doch om de Moeder te zijn van zijn menschgeworden Woord,

Hij gaf haar het volmaaktste moederhart, dat is het innigst liefhebbende hart. Daarenboven verdeelde nooit de minste ongeregelde drift, als gevolg der erfzonde, haar onbevlekt hart, nooit beminde zij wat zij niet beminnen mocht. Daarenboven had ook nooit eenigen zoon zoo vele bekoorlijkheid voor zijne moeder, hetzij Maria zijne groote hoedanigheden, of de verheven weldaden, die zij van Hem ontvangen had, beschouwde. Hoeveel was zij Hem niet verschuldigd? Is er een harer voorrechten, dat niet hetzij als oorzaak, hetzij als gevolg aan het goddelijk moederschap verknocht is? Zij beminde Hem als haren Zoon, doch daarenboven beminde zij Hem:

2. *Als haren God.* Bij de vlammen der moederliefde, paarde zich in haar Hart al het vuur der liefde tot God. Het is de meening der meest gezaghebbende leeraren, dat van af het oogenblik harer onbevleete ontvangenis, hare liefde tot God die der Serafijnen overtrof. Deze liefde nam voortdurend toe en door het innig verkeer, dat zij gedurende drie en dertig jaren hield met Hem, die slechts op aarde gekomen was om er het vuur der goddelijke liefde te ontsteken, en door hare bewonderenswaardige getrouwheid aan de genade, die zij ieder oogenblik ontving, eene getrouwheid, welke ook voortdurend door eene vermeerdering van goddelijke liefde beloond werd. Met zulk een hart beminde Maria Jezus. Dringen wij van daar door, tot die zee van droefheid, waarin zij gedompeld werd, toen zij het begin des lijdens hoorde, terwijl zij het volgde en vooral toen zij deszelfs voltrekking op Kalvarië bijwoonde.

Zo
van
was
zij h
kunn
als e
verge
door
gaan
vinde
toen
hoort
mate
der
voete
Do
dat
hare
Neer
eenig
een s
ontel
van
verso
lijden
van
Zij v
het
vlam
Me
den
hebt

Zoodra zij vernam wat er 's nachts in den hof van Olijven plaats gevonden had, wat er gebeurd was in het huis van Kaïphas, ach, hoezeer betreurde zij het bloedig zweet van haren Zoon niet te hebben kunnen afwischen. Ach, ware zij daar geweest, om als een troostende engel, zoovele beschimpingen te vergoeden door hare aanbiddingen, zooveel wreedheid door hare teederheid... Zij haast zich om Hem te gaan opsporen. Helaas, waar en hoe zal zij Hem vinden? Zij ziet het volk naar het pretorium stroomen, toen men hoorde, dat Hij zou gegeeseld worden! Zij hoort het gedruisch der geeselsroeden, welke de ledematen van haren Jezus verscheuren; later het slaan der hamers, welke de nagels in zijne handen en voeten drijven!

Doch het is vooral aan den voet van het kruis, dat zij de koningin der martelaren wordt, en dat hare smarten tot deszelfs toppunt gevoerd worden. Neen, het zijn niet meer, gelijk in de Besnijdenis, eenige druppelen bloeds, die zij kon stelpen, het is een stroom van het goddelijk bloed, dien zij uit zijne ontelbare en diepe wonden ziet vloeien. Wel verre van haren dierbaren Zoon eenige verlichting te kunnen verschaffen, is zij voor Hem eene vermeerdering van lijden. O Zoon, o Moeder, welk eene ebbe en vloed van smart tusschen twee zoo innig vereenigde zielen. Zij wonden elkander door hare wederzijdsche smart, het zijn twee brandende vuurstapels, welke hunne vlammen vermengen.

Men hoort als de klacht van Maria met die van den stervenden Jezus »Mijn God, mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten? Doch, ondanks die verlaten-

heid, beveel ik, altijd aan uwen wil onderworpen, mijne ziel met die van mijnen Zoon, mij duizendmaal dierbaarder dan de mijne, in uwe handen." Aldus wordt alles geslachtofferd. *Consummatum est*. Mengen wij onze tranen met die dezer diepbedroefde Moeder; betreuren wij, dat wij zoo vaak voor haar de oorzaak waren dezer bittere droefheid, doch zoeken wij daarna hierin de beweegreden tot onzen zoetsten troost.

II PUNT. *Het lijden van Maria op Kalvarië, is het bewijs en de maat harer liefde tot ons.* Begrijp uit hetgeen zij doet, de kracht dezer liefde, begrijp tevens wat haar stervende Zoon doet, om die nog te vermeerderen.

1. De H. Thomas meent, dat God de volstreckte toestemming der H. Maagd vraagde, om Jezus Haar te ontnemen, gelijk Hij die gevraagd had om Hem Haar te schenken; dat zij moest toestemmen in het bloedig offer van Kalvarië, gelijk zij had toegestemd in zijne menschwording in haren maagdelijken schoot. Dan hoe? Was er dan in den hemel of op de aarde een belang, in staat in het hart van zulk eene moeder het verlies te vergoeden van zulk een Zoon, en dat wel door zulk een gruwelijken dood? Ja, het belang onzer zaligheid; zoozeer heeft Maria de wereld bemind. (1) De liefde van Maria voor Jezus was haar beul! hare liefde voor ons was haar steun. Op het oogenblik, dat de engel Haar had aangekondigd zij Moeder des Verlossers zou worden, had zij gezien wat haar deze glorievolle waardigheid zou kosten, thans ziet zij het in het smartelijkst licht, zij gevoelt

(1) H. Bonav.

het op de verpletterendste wijze. Doch dezelfde toewijding aan ons geluk, welke Haar reeds zoo vele pijnlijke beproevingen had doen onderstaan, versterkt Haar in dit hartverscheurend oogenblik.

Wat zij den engel Gabriël gezegd had, bij het aanvaarden van het goddelijk moederschap, herzeft zij aan God in hare vlijmende smart. »*Mij geschiede naar uw woord*'' of wel zij zegt met Jezus en met dezelfde gevoelens: »O mijn Vader, indien deze kelk van mij kan gaan, zonder dat ik er al de bitterheid van ledige! Beschouw het aanschijn van uwen Christus, van uwen en mijnen Zoon! Heeft Hij niet genoeg geleden? Is uwe rechtvaardigheid niet vol-
daan? Ach zoo Gij Hem, zoo Gij zijne arme Moeder, dien laatsten ademtocht, welke Hem overblijft, kondt sparen!.... Doch kan de verlossing der menschen niet overvloedig zijn, tenzij Hij den laatsten snik hier onder mijne oogen geve, dat dan uw wil geschiede en niet de mijne: *Non mea voluntas, sed tua fiat?*

De Zaligmaker wachtte dit oogenblik af, waarop de liefde van Maria door het hoogste offer, haar hoogsten graad van volmaaktheid zou bereikt hebben, om Haar te bekleeden met de rechten en den titel van onze Moeder *Ecce filius tuus, ... ecce mater tua*. Doch welken nieuwen indruk moest deze laatste wilsbeschikking haars Zoons ten onzen opzichte op Haar maken?

2. Indien zij tot dusverre voor ons onverschillig geweest ware, zouden dan zulke woorden in dusdanige omstandigheden tot haar gesproken, haar niet de vurigste moederliefde voor ons hebben ingeboe-

zemd? Het is haar stervende Zoon, die tot haar zegt: »Vrouwe, om uwe gevoeligheid te sparen, spreek ik u niet aan met een zoeten naam. Gij ziet wat ik voor de menschen heb gedaan en hoezeer ik verlang hen gelukkig te maken; ik stel hunne belangen in uwe handen. Wees hunne moeder, bemin ze eenigermate, gelijk gij mij bemind hebt. Ziedaar Joannes, mijn leerling, beschouw in hem al mijne leerlingen, bemin Mij in hen door ze om mijnent wil te beminnen. *Ecce filius tuus.*» Wanneer men nu overweegt, hoezeer de H. Maagd ons reeds liefhad, welk denkbeeld vormt men zich dan van die buitengewone vermeerdering van liefde, welke deze laatste aanbeveling van den stervenden Jezus in haar teweeg bracht? Dat eene andere moeder hare kinderen vergete, Maria vergeet nimmer de hare. Troosten wij die Moeder van Smarten, vervangen wij zoo veel mogelijk de plaats van den aanbiddelijken Zoon, dien zij voor ons opoffert, doch wachten wij ons vooral van haar nog meer te bedroeven, door aan hare teederheid te twijfelen. *Eia Mater, fons amoris, me sentire vim doloris, fac, ut tecum lugeam. Fac, ut tibi complaceam.*

1
naar
en
men
2
hoe
ons
Her
daar
I
bide
het
Hij
rein
sche
voor
groo
Hij
woe
keli
geve
zijn

45ste OVERWEGING.*Palm-Zondag.*ZEGEVIERENDE INTOCHT VAN JEZUS IN JERUZALEM.
BESCHOUWING.

- I. De personen beschouwen.
- II. De woorden aanhooren.
- III. De handelingen overwegen.

1. Stellen wij ons den weg voor van Bethphage naar Jeruzalem, waarop kleederen liggen uitgespreid en die geheel met groen bestrooid is, benevens de menigte, welke den Heer omgeeft.

2. Vragen wij Jezus de genade wel te beseffen, hoe weinig men kan rekenen op de glorie, welke ons van de menschen gegeven wordt; smeeken wij Hem, zegevierend in ons hart te willen treden en daar zijn woon te vestigen.

I PUNT. *De personen beschouwen.* Jezus de aanbiddelijke overwinnaar. Hij komt van Bethanië uit het huis van Lazarus, alwaar Hij eene familie, die Hij in rouw had gevonden, in de verrukking der reinste vreugde verlaten heeft. Nu gaat Hij zich schenken aan de blijdschap van een volk, dat Hem voor den lang beloofden Messias, of althans voor een groot profeet erkent. Bewonder de kennis, welke Hij heeft, zoowel van de toekomst als van het tegenwoordige, zoowel van de gebeurtenissen, die afhankelijk zijn van een eigen wil, als van die, welke het gevolg zijn eener noodzakelijke oorzaak, als Hij twee zijner leerlingen zendt naar een naburig dorp en

hun zoo duidelijk voorzegt, wat zij zullen ontmoeten. Bemerkt zijne zachte en liefelijke majesteit te midden dezer onvoorbereide hulde, welke een kinderlijken eenvoud ademt. Hij is even kalm bij deze eerbetuiging, als Hij het weldra te midden der verguizing en schande zijn zal. Zonder ongevoelig te zijn voor de bewijzen van toegenegenheid, welke Hij ontvangt, denkt Hij aan de onstandvastigheid van het menschelijk hart. De apostelen, die hun meester omringen en een levendig deel nemen in de zegepraal waarvan Hij het voorwerp is. Bestaat er voor eene ziel, welke innig vereenigd is met Jezus-Christus, vooral in hoedanigheid zijner Bruid, eene zoetere voldoening, dan Hem gekend, bemind, aanbeden te zien? Zich geheel vereenzelvigende met Hem, bedroeft zij zich als men Hem beleedigt, verheugt zij zich Hem verheerlijkt te zien. Het volk, dat Hem deze zegepraal bereidt. Het is saamgesteld uit inwoners van Jeruzalem, en uit vreemdelingen, aldaar voor het Paaschfeest saamgestroomd. De eenen waren reeds zijne leerlingen, de anderen waren geneigd in Hem te gelooven, om de mirakelen, welke zij Hem hadden zien verrichten of welke zij hadden hooren verhalen. Allen waren onder den gunstigen indruk, door de opwekking van Lazarus teweeggebracht. Beschouw de vreugde op ieders gelaat en verheug ook gij u, omdat men eindelijk uwen goddelijken Koning recht doet wedervaren.... Doch waar is Maria? Waarom deelt zij niet in de glorie van haren Zoon? Zij was bij Hem in de kribbe, zij zal Hem vergezellen op Kalvarië, doch op den dag zijner glorie verschijnt zij niet. Zij moet mij leeren

dat
de
is i
te
bee
het
vle
L
van
zich
gro
der
van
aan
die
lof
kon
mar
des
rize
die
bet
ling
zij
en
heb
mee
sten
en
was
mor
als

dat het verborgen leven, de begeerte om voor de menschen onbekend te zijn, de zekerste weg is innig met God vereenigd te blijven en voortgang te maken in zijne liefde. Zij moet, door haar voorbeeld mij opwekken, om gedurende dit leven aan het lijden toegewijd, niet te zoeken wat de natuur vleit, doch wat haar kruisigt.

II PUNT. *De woorden aanhooren.* Zij, die te midden van dit volk, thans vrij in deszelfs ontboezeming, zich de leerlingen des Zaligmakers toonen, vormen groepen, verkondigen zijnen lof, verhalen de wonderen, die zij gezien, de weldaden, die zij ontvangen hebben.... Zij deelen hunne gevoelens mede aan die scharen volks, en weldra zingen de groepen die voorafgaan met hen, die volgen, om strijd den lof des Heeren en zegenen den Zoon van David, die komt in zijnen naam. Doch de blijdschap der goeden maakt de kwellung uit van de boozen, en de lof des Heeren is de foltering der goddeloozen. De Pharizeërs kunnen hunnen nijd niet verbergen, tegenover die betuigingen van achting en liefde aan Jezus betoond; zij zouden willen, dat Hij zelf zijne leerlingen deed zwijgen. Hij antwoordt hun, dat zoo zij zwijgen, de steenen in hunne plaats zullen spreken, en inderdaad zij hebben gesproken, die steenen; zij hebben hunnen kreet geslaakt bij den dood huns meesters, toen de apostelen stom bleven; hunne stem werd gehoord; zij heeft de harten getroffen en hen gedwongen te erkennen, dat Hij, die gekruist was, waarlijk Gods Zoon was. O Jezus, zal de mond uwer vrienden gesloten blijven om U te loven, als die uwer vijanden overvloedt van godslasterende

en ergerniswekkende woorden? Geef, dat wij moedig spreken, als het er op aankomt de belangen uwer eer te verdedigen; maak vooral, dat de heiligheid van ons leven eene stem zij, die uwe vijanden beschame en uwe vrienden stichte.

III PUNT. *De handelingen overwegen.* Na het vertrek uit Bethanië maken de beide leerlingen, die Jezus naar het naburig dorp zendt, en die Hij zelf belast Hem zijn nederig rijdier te gaan halen, geene de minste aanmerking omtrent een gebod, dat hun vreemd, onvoorzichtig, ja zelfs onbillijk kon toeschijnen. Het denkbeeld, dat zij zich van hun Meester vormen, veroorlooft hun eene dergelijke gedachte niet. Zij vertrekken onmiddellijk, en deze gehoorzaamheid is het voorspel van die, welke Hij van hen zal eischen, als Hij hun zal gebieden te gaan en alle volkeren te onderwijzen, hunne kluisters te verbreken, en ze tot Hem te voeren, opdat zij dienen tot zijne groote en eeuwige zegepraal.

Zoodra het volk te Jeruzalem vernomen heeft, dat Jezus in aantocht is, snelt het Hem te gemoet. Als men Hem van verre ziet aankomen, maakt een onbeschrijfelijke geestdrift zich van hen meester, zij snijden palm- en olijftakken van de boomen, en houden die in de hand als teeken van blijdschap. Ieder doet wat hij kan, om den Koning van Israël, den afgezant des Heeren te vereeren. De eenen trekken hunne kleederen uit en spreiden ze op den weg, anderen bestrooien dien met takken en bladeren.... Jezus komt, treedt Jeruzalem binnen en gaat naar den tempel, te midden der toejuichingen eener steeds aangroeiende menigte, die niet moede wordt

Hem te loven. Deze zegevierende intocht is het beeld van een andere, die den goddelijken Verlosser nog veel aangenameer is, als Hij door de H. Communie treedt in een hart, waaruit de zonde Hem verbannen had. De palmen zijn het zinnebeeld der overwinningen door die ziel behaald; de op den weg uitgespreide kleederen beteekenen de ondeugden, waarvan zij zich met de hulp der genade ontdaan heeft, ten einde minder onwaardig te zijn haren God te ontvangen. Op het oogenblik, dat Hij deze levende tempels binnentreedt is het hemelsch Jeruzalem in blijdschap. De engelen zingen de glorie van Jezus en wenschen den zondaar geluk, die wederom het voorwerp zijner liefde geworden is.

Samenspraak met Jezus. Hem verheerlijken, Hem aanbidden met al de heiligen en engelen des hemels, met al de rechtvaardigen der aarde. Hem bedanken omdat Hij tot ons gekomen is, vol zachtmoedigheid, in het geheim zijner menschwording, omdat Hij er op eene nog zoetere wijze wil binnentreden door de H. Communie. Vragen wij Hem de genade Hem onwrikbaar getrouw te blijven, ten einde wij Hem mogen loven, nu, altijd en in alle eeuwen der eeuwen.

46ste OVERWEGING.

Maandag in de goede week.

ZEGEVIERENDE INTOCHT VAN JEZUS CHRISTUS IN ONZE
HARTEN DOOR DE H. COMMUNIE.

- I. Hoezeer de Heer deze zegepraal verlangt.
- II. Hoezeer wij die moeten begeeren.

1. Stellen wij ons onzen Heer voor, als Hij voor de eerste maal spreekt van het geheim van het H. Sacrament, en de verwondering van degenen, die Hem aanhooren.

2. Bidden wij Jezus ons te verlichten omtrent dit treffend geheim, en ons met een volmaakt geloof, eene groote liefde voor de heilige Communie te geven.

I PUNT. *Jezus verlangt vurig zich door de heilige Communie met ons te vereenigen.* Wanneer men door een vasten wil en eene vurige begeerte wordt aanzet een plan te volvoeren, schijnt geen enkele hinderpaal ons onoverkomelijk, geene enkele opoffering schrikt ons af, geen enkel middel wordt verzuimd. De volgende overwegingen zullen ons eenig begrip geven van de begeerte, welke Jezus-Christus aanzet door het Sacrament zijner liefde in onze harten te komen.

1. Vooreerst een Godmensch, levend en onsterfelijk, die zich den menschen tot voedsel geeft en hun toelaat, hun beveelt zijn vleesch te eten, zijn bloed te drinken. Het verstand verstomt bij deze enkele uitspraak. Wat kan men uitdenken, dat meer onmogelijk schijnt van den kant van God en van

onze zijde? Wie zijn wij, Heer, en wat zijt Gij, dat Gij er aan denkt ons door zulk eene nauwe verbintenis te eeren? Het voedsel dat ik neem, wordt eene zelfde zaak met mij, hoe nu kan de Schepper van het heelal eene zelfde zaak worden met het niet? Gij zegt: Ik ben het leven van hem, die mij eet... Leven door uw leven, mijn God, is gewis de grootste glorie, het kostbaarste aller goederen, doch hoe zal het mij mogelijk zijn U te nuttigen. De hemelsche machten sidderen voor U, hoe kunt Gij tot nietige schepselen zeggen: »Neemt en eet, dit is mijn lichaam, drinkt, dit is mijn bloed?"

»Ja," antwoordt mij de Zaligmaker, »deze uitnoodiging doe ik aan al mijne leerlingen, en zij verbaast hemel en aarde. Ja, ik wil u toebehooren, gelijk het brood, dat u voedt, gelijk de drank, die uwen dorst lescht. Wel is waar zal ik, om tot de vervulling dezer begeerte te geraken, de kracht van mijnen arm moeten toonen, de wonderen moeten vermenigvuldigen, om de hinderpalen, welke mijne begeerten in den weg staan, te verwijderen. Het is door mij, dat de koningen regeeren en ik zal moeten gehoorzamen, niet gedurende eenige oogenblikken, maar gehoorzamen tot het einde der wereld. Ik zal, op de stem mijner dienaren, stoffelijke zelfstandigheden moeten vernietigen, zonder iets aan hare gedaanten te veranderen. Ik zal mij terzelfder tijd moeten bevinden op duizend altaren, in millioenen hostiën, zonder iets van mijne eenheid te verliezen; men zal deze hostiën moeten kunnen breken, zonder dat ik ophoude ondeelbaar te zijn. Doch al deze mirakelen

worden door mijne liefde vereischt, mijne macht zal ze uitwerken." — Er is nog meer:

2. Om dit plan van onbegrijpelijke liefde te bewerkstelligen, moet de Zoon Gods eene lange loopbaan van vernederingen hernemen, welke onbestaanbaar scheen met zijne glorierijke menschheid. Zouden wij Hem tot voedsel hebben durven gebruiken, zoo Hij zich niet hadde verborgen, vernietigd nog meer dan in de geheimen zijner menschwording, zijner geboorte en van zijnen dood. Het is vooral aan zijne tafel, dat Hij een verborgen God zal moeten zijn en, helaas, voor hoevelen zal Hij een miskende God wezen? Hoevele lichtzinnige of heiligschennende wezens zullen onwaardiglijk eene verborgenheid misbruiken, waartoe Hij verplicht was, ten einde toegankelijk te zijn voor ieder. Doch Hij vreesde meer het vertrouwen der rechtvaardigen te ontstellen, indien Hij een straal zijner glorie liet ontsnappen, dan zich bloot te stellen aan den hoon der boosaardigen door het ontsluiëren zijner goddelijke majesteit. Hij zal dan verloochend, versmaad, verguisd, onder de voeten vertrapt worden. Hij zal zich daaraan moeten onderwerpen, indien Hij zich in die heilige liefde met ons wil vereenigen. Hij voorziet dit. Zijn Hart verwacht er zich op, Hij deinst niet terug voor dien bitteren kelk; alles wijkt voor de begeerte, welke Hij gevoelt één met ons te zijn, en van ieder onzer te kunnen zeggen: hij blijft in Mij en Ik in hem... Ziehier nog eene andere openbaring dezer begeerte. De vereeniging, welke Hij met ons wilde ondergaan, moest onzerzijds vrij zijn; Hij moest onzen wil daartoe trekken, gelijk Hij den zijne hiertoe leidde, Hij

moes
geli
zijn
over
stell
met
geb
te r
maa
Bij
een
nog
stel
blo
de
de
is v
Hij
bek
gel
get
her
O
wo
gre
da
De
go
» d
ma
(

moest over onze blinde onverschilligheid zegevieren, gelijk Hij, om zoo te zeggen, had gezegevierd over zijne oneindige grootheid, door zich te vernederen; over zijne goddelijke heiligheid, door zich bloot te stellen aan de aanraking van onzuivere handen en met zonden bezoedelde harten. En welke middelen gebruikt Hij niet om ons aan te zetten, tot Hem te naderen? Hij noodigt ons tot dit goddelijk gastmaal, dat voor ons zoo groot, zoo aantrekkelijk is. Bij de uitnoodiging voegt Hij een dringend aanhouden, een beminnelijke dwang, een heilig geweld. Dit is nog te weinig. Hij gebruikt zijn oppergezag, Hij stelt ons het gebod van zijn vleesch te eten, zijn bloed te drinken. En kon Hij aan dit gebod, — dat de glorie is van zijn Hart, daar het zoo treffend de overmaat van zijne liefde bewijst, en de schande is van ons hart, daar wij dit noodig hadden, — kon Hij, zeg ik, aan dit gebod wel eene werkdadiger bekrachtiging geven, dan Hij gedaan heeft: Een gelukkig, een onsterfelijk leven aan hem, die het getrouw zal nakomen; de eeuwige verdoemenis aan hem, die zal weigeren zich er aan te onderwerpen. O begeerte, o onoverwinbare liefde van Jezus, hoe wordt gij toch door uwe leerlingen zoo weinig begrepen!

II PUNT. *Hoezeer moeten wij zelven verlangen, dat Jezus door de H. Communie in onze harten trede.* De profeet Zacharias riep uit: »Wat heeft de Heer goeds en uitmuntends”, dat Hij zijn volk kan geven, »dan de tarwe der uitverkoornen en den wijn die maagden kweekt.” (1) Overwegen wij de godspraak

(1) Zach. 9, 17.

van denzelfden profeet in het Evangelie en zeggen wij tot onze ziel, wat de Heer der dochter van Sion deed aankondigen. *Ecce rex tuus venit tibi mansuetus*. Mijn Koning komt, Hij komt tot mij, Hij komt voor mij.

Ecce rex tuus, Jezus is mijn Koning, Hij bezit alle koninklijke deugden in den hoogsten graad, doch in dit geheim verduisteren zijne goedertierenheid en zijne zachtmoedigheid voor mij als het ware den glans zijner overige deugden. *Mansuetus*. Zachtzinnig was Hij te Bethlehem, bij zijn intreden in de wereld, als Hij zijnen eersten aanbidders toelachte; zachtzinnig was Hij, toen Hij zegevierend Jeruzalem binnentrok; rondom Hem, in Hem, verwekte niets de vrees, alles vraagde vertrouwen, doch nog zachtzinniger is Hij, als Hij door het Sacrament zijner liefde in mijn hart treedt. Men zou meenen, dat Hij de oogen sluit voor mijne gebreken, dat Hij mijne ellende niet zien wil. Hij komt: *Venit*, zonder te wachten dat ik tot Hem ga, Hij trekt mij door zijne genade, Hij komt niet tot de wereld, niet tot een volk, niet tot eene stad, maar tot mij. *Venit tibi*. Wel hoe, kent Hij dan mijne diepe onwaardigheid niet? Hoe kan Hij wonen te midden mijner lauwheid, mijner lichtzinnige gedachten, mijner onachtzaamheid, mijner ontelbare onvolmaaktheden? Hij komt voor mij. Wat kan Hij bij deze vereeniging winnen? Welke reden kan Hij hiertoe hebben, indien zijne goedheid geene reden zocht om wèl te doen.

Ja Heer, in deze zegepraal is alles voor mij. Gij brengt mij het teeder medelijden van uw Hart, de hulp uwer almacht, den schat van al uwe goederen.

Gij
een
vrijl
band
mij
onde
hart
uw
nem
hem
nog
zal

sta
ool
vre
bo
uw
u

Gij komt een blinde verlichten, een zieke genezen, een gevangene verlossen, mijner ziel eene volkomen vrijheid wedergeven, door het verbreken van alle banden, welke mij nog aan de schepselen hechten, mij den vrede geven, door al mijne neigingen te onderwerpen aan uwe wet. O Jezus, zuiver mijn hart, versier het met uwe deugden, vestig daarin uw rijk en, als de engelen U daarvan bezit zien nemen, mogen zij dan, bij het herhalen van het hemelsch hosanna, voorzeggen dat uw rijk in mij nooit meer verstrooid zal worden en dat het blijven zal in eeuwigheid. *Et regni ejus non erit finis!*

47ste OVERWEGING.

Dinsdag in de goede week.

JEZUS WEENT OVER JERUZALEM. BESCHOUWING.

- I. De personen beschouwen.
- II. De woorden aanhooren.
- III. De handelingen overwegen.

1. Toen Jezus Jeruzalem genaderd was en de stad zag, weende Hij over haar, zeggende: »Indien ook gij erkendet; toch nog op dezen dag, wat tot vrede dient! doch nu is het voor uwe oogen verborgen. Want er zullen dagen voor u komen, dat uwe vijanden u met eenen wal zullen omgeven, en u omsingelen en u benauwen van alle zijden; en

zij zullen u tot den grond toe verdelgen, en uwe kinderen in u, en niet eenen steen zullen zij in u op den andere laten, omdat gij den tijd uwer bezoeking niet erkend hebt". (1)

2. Verbeelden wij ons den weg van Bethphagé naar Jeruzalem, met groen bestrooid en bedekt met eene juichende menigte, in welker midden Jezus in eenvoudige zegepraal voorttrekt.

3. Bid het Hart van Jezus u deel te geven aan die gevoelens van medelijden, Hem door de verblindheid en het eeuwig verderf van zoovele zielen veroorzaakt.

I PUNT. *De personen beschouwen.* Te Jeruzalem, de vijanden des Zaligmakers en de onverschilligen. Jezus denkt aan hen, aan hunne gevaren, hunne ongelukken, veel meer dan aan de liefdebetuigingen, welke Hij ontvangt. De eersten hooren slechts met verdriet spreken van de opwekking van Lazarus, welke het voorwerp uitmaakt van alle gesprekken, en zooveel achting trekt op Hem, wiens glorie hen verblindt; zij verbitteren zich over de voldoening, welke de bewonderaars van Jezus aan den dag leggen en over hunne naarstigheid om Hem te gemoet te snellen. De tweeden zijn in hunne zaken of genoegens gedompeld; zij hechten slechts weinig belang aan de godsdienstige vraagstukken, en luisteren nauwelijks naar al wat er rond hen omgaat. Zij zijn te zeer aan hunne driften verslaafd, om belang te stellen in datgene wat deze niet vleit, of dat ze hen wellicht zou kunnen storen.

Buiten Jeruzalem. — Die talrijke groepen wedijverende in de betuiging van hunnen eerbied, hunne

(1) Luc. 19, 42 vlgg.

uw liefde voor den glorierijken Zoon van David, die alles wel gedaan heeft.... De apostelen, gelukkig te zien, dat men nu hun lang miskenden Meester eindelijk recht doet wedervaren, zijn lof is nu in aller mond, men hoort slechts zegeningen, men ziet slechts vreugdeblijken. — Jezus, wiens tegenwoordigheid deze blijdschap veroorzaakt, en wien al deze lofzangen gelden, Hij alleen vindt eene oorzaak van tranen onder die uitwendige vreugde. Hij beschouwt Jeruzalem en weent. O hoe lichtzinnig zijn 's menschen gedachten! Ach! hoe vaak vindt eene ernstige ziel, welke de zaken beschouwt met het oog des geloofs, reden tot zuchten in dezelfde zaken, welke anderen tot blijdschap stemmen. Jezus weent over de stad, welke Hem gaat kruisigen, en wij weten, dat Hij met vurigheid haakt naar het oogenblik, waarop Hij voor ons zijn bloed zal storten. Waarom die tranen, wijl Hij verlangt naar dien bloedigen dood, welke Hem zijne zegepraal gaat verzekeren? Teedere, edelmoedige vriend, ziedaar wel uw Hart; uw lijden, dat ons redt, bemint Gij; onze verblindheid, onze zinsbegoocheling, die ons ten verderve voert, ontlokt U tranen, en, helaas, ons treft niets, noch eigen ongeluk, noch uwe liefde.

II en III PUNT. *De woorden aanhooren, de handelingen overwegen.* Jezus herinnert zich nog eens al wat Hij gedaan heeft voor die schuldige stad, en wat zij gaat doen, om de maat harer misdaden vol te meten. Hij stelt zich niet tevreden met over haar te weenen, Hij wil, dat wij de oorzaak zijner tranen kennen. Weldra zal zijne liefde tot die stad zich in deze treffende woorden uiten: *Jeruzalem,*

Jeruzalem, gij, die de profeten doodt en hen steenigt die tot u gezonden zijn, hoe menigmaal heb ik uwe kinderen willen vergaderen gelijk eene hen hare kuikens vergadert onder hare vleugelen, en gij hebt niet gewild. (1) Nu wordt Hij bedroefd, omdat Hij het nieuwe misbruik voorziet, dat zij van zijne genaden gaat maken door geen voordeel te trekken uit dit bezoek, dat het laatste zijn zal. Ach! zoo gij ten minste op den dag, die uw dag nog is *In hac die tuâ* en die nog de dag uwer zaligheid kan zijn, indien gij wildet erkennen wat ik u kom aanbieden, met u den vrede aan te bieden *Si cognosesses.... quæ ad pacem tibi!....* Hij voleindigt niet, zijne tranen, zijn stilzwijgen zeggen het overige.

De tijd der barmhartigheid is dus voor deze on dankbare stad nog niet voorbij? Neen, doch weldra zal hij het zijn, het is slechts één dag. Is het geheele leven wel iets anders, in vergelijking met de eeuwigheid? O hoe snel gaat het voorbij. Hadde Jeruzalem, het oog openende voor de waarheid, even als die menigte, welke Hem omgaf, Jezus als goddelijken Middelaar ontvangen, waren al derzelver inwoners, volgens hun plicht, Hem te gemoet gesnel, dan ware de zegepraal van Jezus volkomen geweest. Hij zou zijne vreugde betuigd hebben, in plaats van tranen te storten, en Jeruzalem ware voor immer de welbeminde stad des Heeren, de koningin der natiën geweest.

Aldus is er geen zondaar zoo nabij den afgrond, die niet tot God en tot den vrede kan wederkeeren,

(1) Matth. 23, 37.

doch hij moet dit willen. Helaas, zal hij het willen? Jeruzalem blijft hardnekkig. De ongelukkige stad wil noch de goederen zien, die zij verliest, noch de rampen, die zij op zich trekt, noch de euvel daden die zij heeft bedreven, noch de misdrijven, welke zij zal begaan. Zij laat de gelegenheid ter zaligheid ontsnappen: Wat zal haar overkomen? *Veniet dies in te*. Dagen van toorn zullen volgen op dagen van goedertierenheid, de eeuwigheid Gods zal den dag der menschen vervangen; Hij zal in zijne verontwaardiging hen bezoeken, die Hem niet willen ontvangen, toen Hij kwam in zijne liefde? Ziedaar wat het Hart van Jezus met diepe droefheid vervult en Hem doet schreien te midden dier uitboezeming van vreugde, door zijne tegenwoordigheid veroorzaakt. Moesten zijne tranen zelfs de hardvochtigste harten niet vermurwen? Ik kan begrijpen, dat men kan weerstaan aan beloften en bedreigingen, doch hoe kan men weerstaan aan de tranen van eenen God? Wat moet men denken van een misdadiger, die zijn rechter veracht, dan zelfs als zijn rechter hem onder tranen schijnt te zeggen: Spaar mij de smart u te moeten veroordeelen, want gij ziet, dat ik u liefheb.

Leeren wij uit die goddelijke tranen het ongeluk der onboetvaardigheid, de ongeregeldheid onzer harts-tochten, de boosaardigheid der zonde, de dwaasheid der aardsche vreugde, doch vooral het liefdevol medelijden van het Hart van Jezus-Christus.

48ste OVERWEGING.

Woensdag in de goede week.

JEZUS WASCHT DE VOETEN ZIJNER LEERLINGEN.
BESCHOUWING.

- I. De personen beschouwen.
- II. De woorden aanhooren.
- III. De handelingen overwegen.

1. Stellen wij ons het Cenakel voor, gelijk Jezus het tevoren had aangeduid, *eene groote eetzaal be- hoorlijk versierd*, en den goddelijken Meester aan tafel met zijne leerlingen.

2. O Jezus, geef mij de genade uwe voorbeelden na te volgen, en de lessen van nederigheid en liefde, welke Gij ons in dit geheim geeft, in beoefening te brengen.

I PUNT. *De personen beschouwen.* Jezus-Christus, Hij kent zijn opperst gezag, zijne volstreckte heerschappij. Hij weet wat Hij is, vanwaar Hij komt, waarheen Hij gaat. Zal Hij zich hierop iets laten voorstaan, om gebiedend de eerbewijzing, die men Hem verschuldigd is, te vorderen? Neen, doch slechts om meer kracht te geven aan de les van nederigheid, die Hij ons wil geven. Hij staat op van tafel... Zijn goddelijke persoon schijnt in dit oogenblik nog meer verheven dan gewoonlijk. — De apostelen in het algemeen, zij zijn oplettend, eene zekere nieuwsgierigheid staat op hun gelaat te lezen. Zij schijnen als een voorgevoel te hebben van het groote geheim, dat gaat voltrokken worden. Petrus,

hoe verward, hoe ontsteld is hij, als hij Jezus ziet naderen en zijn goddelijken Meester zich gereed ziet maken, hem de voeten te wasschen. — Judas, hoe koud, hoe onverschillig zit hij daar: hij schijnt nadenkend en ongevoelig te midden zijner diep ontroerde broeders. Volgen wij met zorg alles wat gebeurt, en laat ons geen enkelen penseeltrek verliezen van een zoo hartroerend en indrukwekkend tafereel.

II PUNT. *De woorden aanhooren, de handelingen overwegen.* Als het avondmaal geëindigd is: *Coenâ factâ* en terwijl de Apostelen nog aan tafel zitten, staat Jezus op, Hij legt zijne kleederen af, omgordt zich met een linnen doek, giet water in een bekken... Wat gaat Hij doen? Hoe groot was de verwondering dergenen, welke deze voorbereidselen zagen, en hoe groot moet onze verwondering zijn, als wij er over nadenken. Hoe! de Schepper van het heelal, de Opperheerscher van hemel en aarde, zet zich neder aan de voeten der menschen, verricht ten hunnen opzichte het werk eens dienaars... Weet Jezus dan niet, dat Hij God van God is, in alles gelijk aan zijnen Vader. Weet Hij niet dat zijne heilige menscheid verheerlijkt zal worden, dat zijn Vader tot Hem zeggen zal: Zit neer aan mijne rechterhand, totdat ik uwe vijanden gesteld heb tot voetbank uwer voeten? Hij weet het; vergeten wij zelve dit niet, opdat de gedachte aan zijne grootheid ons helpe om dieper te dringen in het geheim zijner vernederingen.

Hij komt dan tot Simon Petrus, knielt voor hem neder... doch Petrus staat beschaamd op, en zelf nederknielende roept hij uit: *Heer, wascht gij mij*

de voeten? Domine tu mihi lavas pedes. Heer, Gij dien ik aanbid als den Christus, den Zoon van den levenden God. Zoudt Gij U vernederen tot het wasschen mijner voeten en ik zou dit dulden! Jezus antwoordt hem: Wat ik doe, weet gij thans nog niet, maar gij zult het daarna weten. Hoevele zaken zijn verborgen in Gods beschikkingen ten onzen opzichte. Laten wij zijner voorzienigheid alles over, onderwerpen wij ons, laat ons aanbidden. De tijd, doch nog meer de eeuwigheid zullen ons openbaren wat nu een geheim voor ons is. Bij deze woorden ziet Petrus Jezus aan. Een oogenblik is hij besluiteeloos, doch weldra kan hij de gedachte niet dulden, dat zijn meester hem zulk een dienst bewijzen zal, en hij zegt: »Gij zult mij in eeuwigheid de voeten niet wasschen". Dit was de weerstand overdrijven. Erkennen wij ons de weldaden van God onwaardig, doch waar Hij beveelt, is onze eenige plicht te gehoorzamen. De nederigheid, welke zijne gaven weigert, als Hij ze aanbiedt, ontaardt in hoogmoed en laatdunkendheid. Jezus antwoord eindigt den strijd. »Indien ik u niet wassche, zult gij geen deel hebben met mij". De bedreiging was vreeselijk; van Jezus gescheiden worden, geen deel meer hebben aan zijn koninkrijk.... Bij deze gedachte siddert Petrus en roept uit: »*Heere! niet alleen mijne voeten maar ook handen en hoofd*". Hier wijst de Zaligmaker op een ander uiterste, en onderricht de vreesachtige zielen aan wie geene volbrachte boete voor het verleden, geene biecht, geene voorbereiding voldoende schijnen. »Die zich gebaad heeft, heeft niet van noode dan zich de voeten te wasschen, maar hij is geheel rein."

Toen wiesch de Zoon Gods de voeten van het hoofd zijner apostelen, en liet hem smeltend in tranen, vlammend van liefde, met het hart vervuld van de zuiverste en zoetste vertroosting. Ziedaar de vruchten der gehoorzaamheid, de onafscheidbare gezellin der nederigheid.

Van Petrus gaat de Heer over tot de anderen: Ik zie Hem zelfs aan Judas voeten. Deze rampzalige wordt niet getroffen, noch door den toestand, waarin hij den Zoon Gods ziet, noch over dien, waarin hij weet dat Jezus hem ziet. Hij beschouwt rustig den Heer der Heeren nedergeknielt aan zijne voeten, welke Hij afwascht en afdroogt. Zooveel goedheid, zooveel toegevendheid vermurwt zijn hart niet. Het mijne, helaas, is niet minder ongevoelig? In welken toestand zie ik dagelijks mijn aanbiddelijken Verlosser in het Sacrament onzer altaren? Beroofd van al den luister zijner godheid, van de gedaante zelfs zijner menschheid, verbergt Hij zich onder een nederigen sluier, om mij tot voedsel te verstrekken. De christenen, wier geloof levendig, wier hart zuiver is, geven, zich over, als zij Hem aldus vernederd, aldus beminrend zien, aan liefdevervoeringen, storten tranen van godsvrucht, en ik... ik ontvang Hem, ik bezit Hem in mij, zonder de minste verteederling gewaar te worden. O Jezus, genees mijne ongevoeligheid, zoo zij U beledigt; zoo zij mij slechts met schaamte overdekt, geef mij dan de genade mij er met geduld aan te onderwerpen. Judas had een woord gehoord, dat hem het hart had moeten doorboren. »Gij zijt rein, doch niet allen." De verrader is aldus ontdekt, hij kan er niet meer aan twijfelen, het is ter zijner

waarschuwing, dat Jezus aldus spreekt, en hoevele inwendige waarschuwingen zijn hem reeds gegeven, om hem te verplichten in zich-zelfen te treden! Alles te vergeefs! de goddelijke barmhartigheid, welke hij verstoot, maken hem steeds hardnekkiger. De Zaligmaker, zijne kleederen hernomen hebbende, zet zich weder op zijne plaats en geeft aan allen deze ernstige les: »Weet gij wat ik u gedaan heb?» Velen zullen er van hooren spreken, zonder het te begrijpen, doch gij, mijne leerlingen, begrijpt gij het? »Gij noemt mij Meester en Heer; en gij zegt wel, want ik ben het. Indien dan ik uwe voeten gewasschen heb, ik uw Heer en uw Meester, zoo moet ook gij elkanders voeten wasschen'', dat is elkander dergelijke diensten bewijzen. O nederigheid, o liefde, o deugden zoo dringend aanbevolen, zoo bewonderenswaardiglijk beoefend door Jezus zelven, wordt gij genoeg gekend, zelfs door hen, die hunne roeping in den eersten rang zijner leerlingen plaatst? Nochtans is het niet genoeg u te kennen, men moet u beoefenen. Ja daarin ligt het geluk. — *Beati.....*; de hemel wordt tegen dien prijs gekocht.

49ste OVERWEGING.

Witte Donderdag.

INSTELLING VAN HET H. SACRAMENT.

- I. Wat geeft Jezus aan zijne Kerk, door het instellen van het H. Sacrament?
- II. Welk deel hebben de religieuzen aan deze heerlijke gift en welke plichten legt zij hun op?

I PUNT. *Heerlijke gave, welke de Zaligmaker aan zijne Kerk geeft, door de instelling van het H. Sacrament.* Dit geheim is het testament van den stervenden Jezus; het is eene gift tot onderpand zijner teederheid. Welke gift is het? Aan wie wordt zij gegeven? Wanneer en waarom? Neen, slechts eene grenzelooze liefde was tot deze goddelijke uitvinding bekwaam.

1. Jezus had de zijnen, die in deze wereld waren, bemind. Hij beminde ze tot het uiterste. Alles was gereed, en het uur was geslagen tot de vervulling van dit nieuw, bewonderenswaardig plan, dat Hij ten gunste der menschen gemaakt had. Terwijl het avondmaal ten einde liep, nam Hij brood, zeggende en brak het en gaf het zijnen leerlingen, zeggende: »Neemt en eet, dit is mijn lichaam, dat voor u gegeven wordt." En vervolgens den kelk nemende, en hem hun overreikende, zegde Hij: »Drinkt allen daaruit; want dit is mijn bloed des Nieuwen Testaments, dat voor velen zal vergoten worden, ter vergeving der zonden." Kan ik deze woorden aanhooren,

zonder door eerbied en dankbaarheid vervuld te worden?

Wat geeft Jezus ons dus? Oneindig meer dan zijn rijk. Hij geeft zich-zelfen, zijne macht, zijne goedheid, zijne genaden, zijne verdiensten... Het voor ons gekruisigde vleesch vereenigt zich met ons vleesch; het bloed, dat de wereld verlost heeft, vermengt zich met ons bloed... Onze ziel vereenigt zich met de ziel van den Verlosser, zijne godheid doordringt ons en hervormt in ons alles, wat de zonde in ons bedorven had. De getrouwe vriend rust in onze borst. O menschen, zoekt eenig goed dat niet besloten is in deze onschatbare gift, en zeg of de liefde van Jezus Hem zich-zelfen niet doet verkwisten, daar Hij oordeelde, dat het niet genoeg was u alles te geven, wat Hij had, als Hij u tegelijkertijd niet alles gaf, wat Hij is.

2. Doch aan welke bevoorrechte menschen zal eene zoo wonderbare gunst voorbehouden worden? Zal zij bestemd zijn voor de allerheiligste Maagd, den welbeminden Apostelen en eenige andere uitverkoren zielen, die wedijveren in reinheid met Maria en den H. Joannes? Jezus bestemt die voor al zijne leerlingen: *Deditque discipulis suis*, aan al de kinderen zijner Kerk, van alle plaatsen, van alle tijden, van allen rang of stand. Wie zal ze peilen, deze drie afgronden der liefde van Jezus Hart. Na dit werk, het kort begrip van al zijne wonderen, volbracht te hebben, beveelt de Zaligmaker aan zijne bedienaars te doen, wat Hij gedaan heeft; dit mirakel van liefde voort te zetten door het tot de voltrekking der eeuwen te hernieuwen, in alle streken van

het heelal, waar hun ijver Hem dienaars zal verwekken. Inderdaad, overal waar Jezus aanbeden wordt, bezit men het H. Sacrament; men offert de Mis, men communiceert....

3. Wat bereidden Hem de menschen op hetzelfde oogenblik, dat Hij zich voor hen in edelmoedigheid en teederheid uitputte? Het was op den vooravond van zijn lijden. *In quâ nocte tradebatur*, in het uur waarop zijne vijanden het vreeselijk verraad smeedden, dat zich op den Kalvarieberg zou voltrekken, op het uur dat de menschen, door hunne ondankbaarheid, het meeste zijne verontwaardiging verdienden, dan juist bekroont Hij de reeks zijner weldaden; niets wederhoudt Hem, en ik deins dagelijks terug voor eene lichte moeielijkheid, als er sprake is Hem mijne dankbaarheid te toonen.

4. Wat stelt Hij zich eindelijk voor, bij deze wondervolle instelling, zooniet het overwinnen van de overmaat van boosheid door de overmaat zijner goedheid. De menschen verwerpen Hem; weldra zullen zij uitroepen: »Weg met hem, kruisig hem!» En Hij kluistert zich in hun midden om nooit van hen te scheiden, Hij zal er blijven, zelfs na zijnen dood, gelijk een vriend bij zijne vrienden. Men zou zeggen dat zij, door de overmaat hunner misdrijven God willen dwingen hen medoogenloos te slaan; en Hij, slachtoffer van verzoening, komt zich door eene voortdurende opoffering plaatsen, tusschen de gerechtigheid zijns Vaders en hunne misdaden. Zij kunnen Hem niet verdragen, en men zou zeggen, dat Hij zonder hen niet leven kan, dat Hij zich dan eerst dicht genoeg bij hen zal bevinden als zij zijn

vleesch gegeten, zijn bloed gedronken zullen hebben. Hij wil het voedsel hunner ziel worden. *Ego reficiam vos*, hun zijn leven mededeelen, krachtens hetwelk Hij hen op den jongsten dag zal opwekken.

Ik kniel met den diepsten eerbied voor U neder, o driewerf heilig Sacrament en mij vereenigende met de Engelen en Aartsengelen, met de Tronen en Heerschappijen, met de Cherubijnen en Serafijnen, met de geheele schaar der hemelsche geesten, zing ik met hen dezen lofzang ter uwer eer: Dat het H. Sacrament des altaars duizend en duizendmaal geloofd zij! (H. Gertruda.)

II PUNT. *Welk deel de religieuzen hebben aan deze heerlijke gave, en welke plichten zij hun oplegt.* Het H. Sacrament behoort aan al de ledematen der Katholieke Kerk; niemand wordt van deze bovenmatige edelmoedigheid uitgesloten, zoo hij zich-zelfen niet uitsluit. Doch hoezeer zijn wij religieuzen onder dit opzicht begunstigd? Is de woning van den God onzer tempels van de onze verwijderd? Misschien leven wij onder hetzelfde dak met Hem. Hoe gemakkelijk is het voor ons, door onze afscheiding van de wereld en door onze regelen, te putten in die drie overvloedige bronnen van heiligheid en volmaaktheid: het tabernakel, het altaar, de heilige tafel! Is het niet bijzonder tot ons, dat de Heer gelijk tot zijne bevoorrechte leerlingen van het Cenakel zegt: »Neemt en eet, het is mijn lichaam, mijne ziel, mijne godheid, geheel mij-zelfen; doch neemt, ik geef het U. Houdt mij in uw midden als een altijd trouwen vriend, een altijd machtigen beschermer. Offert mij als een slachtoffer, dat mijnen Vader steeds

aangenaam is; ter wille van dit offer kan Hij u niets weigeren, doch voedt u daarenboven met mijn wezen, nuttigt uwen Zaligmaker, want ik wil in u blijven en ik wil dat gij in mij blijft." O hoezeer zijn de gedachten van Jezus boven onze gedachten verheven! Hoe groot is zijn Hart! Hoe onmetelijk zijn zijne plannen! Hoe heerlijk zijne gaven, vooral ten opzichte der zielen, welke hij zich heeft uitverkozen tot bijzonder voorwerp zijner liefde! Doch welke plichten vloeien hieruit voort? Met ijver en volgens ons vermogen de godsvrucht tot dit H. Sacrament beoefenen en verspreiden. God danken voor eene instelling, welke den troost der Kerk en het geluk van onze ballingschap uitmaakt. Pater Nouet spreekt van een religieus, tot wien de Heer eens zegde: »Dat eene uwer liefste oefeningen zij, mijnen hemelschen vader te loven.... vooral omdat Hij u het H. Sacrament heeft gegeven, want het is van Hem, dat gij die kostbare gift hebt ontvangen." Herhaald en vurig bezoek. Wien zullen wij ons leed gaan klagen, onze begeerten gaan mededeelen, bij wien zullen wij bijstand gaan afsmeeken zoo niet bij den aanbiddelijken vriend, die slechts voor ons bij ons verblijft. Eene H. Theresia, eene Magdalena van Pazzi, een Margaretha-Maria, een Franciscus van Borgia, een Aloysius van Gonzaga, en zoovele andere heilige kloosterlingen, benijdden het lot der godslamp steeds brandende voor het tabernakel en beklaagden zich aldus hun leven niet te mogen verteren vóór het H. Sacrament. Hooren wij met godsvrucht de H. Mis, en verzuimen wij alsdan niet aan onze zwakke offers eene oneindige waarde

te geven door ze te vereenigen met het groote offer van Kalvarië, op onze altaren vernieuwd. — Waardeeren wij steeds meer en meer het geluk van te mogen aanzitten aan den liefdedisch des Heeren; dat onze groote droefheid zij daarvan beroofd te zijn. — Doch zoeken wij niet najverig deze gave Gods voor ons alleen te houden. Indien wij haar kennen, laat ze ons ook anderen leeren kennen. Laat ons spreken over dien verborgen schat. Jezus nieuwe aanbidders bezorgen, is Hem gelegenheid geven te verlichten, te zegenen, zalig te maken. Is dit niet hetgeen Hij verlangt?

50ste OVERWEGING.

Goede Vrijdag.

HET IS VOLBRACHT.

- I. Welken zin heeft dit woord in den mond van onzen stervenden Zaligmaker?
- II. Welken zin heeft dit woord in den mond van den stervenden rechtvaardige en van den zondaar?

I PUNT. *Alles is voor den stervenden Jezus volbracht*, onder het drievoudig opzicht van den wil zijns Vaders, van zijne slachtoffering en van het groote werk, door hem ondernomen, de verlossing der menschen.

1. Alles is volbracht in het vervullen van den wil van God omtrent zijnen Zoon. Wat het Woord

had beloofd op het oogenblik zijner Menschwording: »Zie ik kom, mijn God, om uwen wil te volbrengen!» verklaart Hij met stervenden mond, volbracht te hebben. Hij heeft punt voor punt de wet vervuld Hem door Zijnen Vader opgelegd, eene wet door Hem met liefde omhelsd. De figuren zijn vervuld, de profetiën verwezenlijkt; geene enkele omstandigheid van zijne geboorte, zijn leven, zijn dood is niet volkomen gelijkvormig aan datgene, wat in het boek der eeuwige raadsbesluiten stond opgeteekend. Hij kan zich die getuigenis geven, zich dezen troost gunnen, te midden van zooveel smart, dat Hij zijne zending volbracht heeft, door al datgene te doen en te lijden wat zijn Vader over Hem besloten had. *Consummatum est.* Hoe zoet is die troost, hoe krachtig is hij, en welken moed deelt hij aan de ziel mede.

O mensch, hoor uw Meester, beschouw uw voorbeeld, leer van Hem en leven en sterven. U onderwerpen aan den goddelijken wil, ziedaar wat uw leven en uw dood moet zijn, indien gij zijn leerling wilt zijn door het beoefenen zijner lessen en het navolgen zijner deugden. Ach, Heer, mag ik mij vleien, dit tot dusverre geweest te zijn? Indien ik heden sterven moest, zou ik dan hemel en aarde tot getuigen durven nemen, dat ik uwen wil vervuld, in alles vervuld heb, en dat volgens de oogmerken, die Gij met mij hadt?

2. Alles is vervuld in de slachtoffering van Jezus-Christus. De Joden hebben geene foltering en verduren, geene beschimping meer om Hem te doen verduren, geene beschimping meer om Hem te doen lijden. Het uur aan de macht

der duisternis toegestaan is verstreken; het lijden is voltooid, de Zoon Gods heeft den Hem bereidden beker geledigd tot den droesem....

O mijn Meester, welk offer voltrekt Gij, om U te onderwerpen aan den wil uws Vaders en ons zalig te maken? Laat het mij meten in deszelfs onmetelijke uitgestrektheid. Mijn Zoon, beschouw in welken staat gij mij aan dit schandhout genageld ziet. Zie mijn leven, dat daar heen vliedt, de laatste druppelen bloeds, die op den grond vloeien. Herinner U het lijden, de schande, welke ik doorstaan heb, om tot dit laatste oogenblik te geraken; de droefheid mijner ziel, de wonden van mijn lichaam, de kwellingen van mijn hart. Ik heb alles opgeofferd voor U en om aan mijnen Vader te gehoorzamen: mijne rust, mijne vrijheid, mijne eer, mijn leven. Ik offer mij-zelfen als zoenoffer en beklaag mij niet uw eeuwig geluk te duur te koopen, indien gij slechts aan mijne liefde beantwoordt. Ach, Heer, uwe liefde dringt mij; op dezen dag, waarop uw Hart zich zoo edelmoedig jegens mij getoond heeft, wil ik ook eindelijk het offer voltrekken van geheel mij-zelfen, voor de eer van uwen hemelschen Vader en voor de uwe; een offer zoo dikwijls ondernomen, en nimmer volbracht. Aan den voet van uw kruis, op den dag, waarop Gij voor ons stierft, is het niet mogelijk U iets te weigeren, U onder voorbehoud te beminnen; neen, wie leeft, kan slechts voor U leven.

3. Alles is voor den Zoon Gods volbracht, in het werk onzer verlossing. De losprijs der slaven is betaald, de zonde vernietigd, de toorn des Heeren verzoend, de genade verzekerd, de hemel geopend,

de eeuwige zaligheid verdiend. De Kerk is gesticht, het priesterschap en de HH. Sacramenten zijn ingesteld. Begrijpen wij wel de waarschuwing, ons door Jezus gegeven in zijn stervensuur: »Het is volbracht." Ik heb mijn deel volbracht in het werk uwer zaligheid, volbreng gij het uwe. Gij hebt mijn woord tot onderwijzing, mijn voorbeeld tot richtsnoer, mijne gedachte om u te helpen. Indien gij gebruik maakt van de middelen ter heiliging, welke ik u nalaat, zult gij met mij uw geluk voltooien.

II PUNT. *Alles zal voor den rechtvaardige en voor den zondaar in het stervensuur volbracht zijn, doch in zeer verschillenden zin.*

Consummatum est. Het is volbracht. Droevige waarheid voor hem, die aan de genade weerstond gedurende zijn leven en onboetvaardig sterft. Alles is voor hem volbracht. Rijkdom, genoeg, eer, alles is voorbij; plannen, zaken, vermaken, alles is geëindigd; lichaam, ziel, geest, gezondheid, bloedverwanten, vrienden, alles is verloren... Niets blijft hem over dan zijne misdaden, en de verschrikkelijke folteringen, waardoor de rechtvaardigheid Gods ze gaat straffen. Hij sterft en treedt in een gewest, waar alles hem onbekend is, waar hij slechts zijne wanhoop tot gids heeft; waar hij slechts een vreeselijk oordeel, eene eeuwige hel vinden kan. O welk een verschrikkelijke dood!...

Consummatum est. Bekoorlijke, troostende gedachte bij het vertrek uit dit leven, voor den dienaar, die aan de stem zijns meesters getrouw was, voor de bruid, welke de verbintenissen met haren bruidegom aangegaan, ongeschonden bewaard heeft. *Alles is*

volbracht. Ik heb gestreden volgens mijne krachten, ik heb mijnen loop volbracht, mijn geloof bewaard, de Kerk bemind en nu sterf ik in haren schoot. Ik heb de wet des Heeren betracht: ik heb mijn kruis achter den Zaligmaker gedragen. Wel is waar heb ik die heilige wet te weinig geëerbiedigd, ik ben dikwijls gevallen, doch ik heb mij gewasschen in het bloed van het Lam en door het vermenigvuldigen van mijne werken van barmhartigheid, heb ik gestreefd barmhartigheid te verwerven. Indien mij nog eenige schuld te betalen overblijft, zoo heeft de Zaligmaker, die reeds voor mij betaald, zijne voldoeningen behooren mij toe, van het oogenblik dat ik mijn offer met het zijne vereenig. Ik stel mijne hoop in Hem. Gelukkige dood, die zulk een leven besluit en in zulke gevoelens wordt ondergaan! Om dit waardig te worden, is het niet genoeg zich met vurigheid aan den Heer op te dragen; de volharding is noodzakelijk. Doch wanneer mogen wij veiliger vertrouwen die te verkrijgen, dan op den dag, waarop de Hemel als het ware gedwongen is al onze beden te verhooren?

O Jezus, wees mijn steun en mijne kracht. Help mij alle dagen mijns levens, en schenk mij de genade op het oogenblik van mijnen dood vertrouwvol dit woord van overwinning te mogen herhalen: »Het is volbracht!»

51ste OVERWEGING.*Zaterdag voor Paschen.*

HET GRAF VAN JEZUS-CHRISTUS.

- I. Eindpaal zijner vernederingen.
- II. Begin zijner glorie.
- III. School van volmaaktheid voor ons.

I PUNT. *Jezus vernietigd in het graf.* Na zijn dood wordt Jezus van het kruis afgenomen, eenige oogenblikken gelegd in de armen zijner ontroostbare Moeder en vervolgens nedergelaten in een nieuw steenen graf. Met welken eerbied men Hem ook moge behandelen, zoo is nochtans het verblijf in het graf van Jezus, wel de laatste trap van vernedering, waartoe een God gebracht kan worden. Wij vinden hiervan slechts een beeld in de heilige Communie. Ook daar, onder de nederige gedaanten, is het niet slechts God, die verdwenen is, maar ook de mensch en wel meer nog dan in zijn graf waar Hij ten minste nog den uitwendigen vorm van een mensch behield. Ach, mijn Jezus, waarom toch hebt gij U in dit II. Sacrament zoo diep, zoo onbegrijpelijk diep vernederd. O ik weet het, Gij deedt dit, mijn God, opdat wij het vertrouwen zouden vinden, dat wij noodig hebben om uw vleesch te durven eten en uw bloed te drinken. Laten wij dus ons hart inrichten tot een graf, waarin Hij met welgevallen moge rusten. Joseph en Nicodemus ontvingen het dierbaar lichaam thans geheel levenloos; gelukkiger

dan zij, ontvangt gij het van den hemel, niet alleen levend, maar ook het leven en de onsterfelijkheid mededeelende! O dat gij uw geluk kendet!

II PUNT. *Vernietiging van Jezus in het graf, begin zijner glorie.* Men kan de inzichten der voorzienigheid slechts bewonderen, toen zij toeliet dat men den ingang van het graf met een zwaren steen sloot, dat men dien verzegelde met het zegel der openbare macht, dat men het plaatste onder de verantwoordelijkheid eener voor deze taak uitgezochte wacht. God wilde, dat al deze voorzorgen zouden worden genomen, ten einde den dood en de begrafenis van zijnen Zoon te bevestigen, om het dwaze verzinzel te weerleggen, dat men het lichaam van zijnen Zoon zou weggehaald hebben, en aldus aan de verrijzenis zijns Zoons zulk een glans van zekerheid te geven, dat zij voor altijd over het hardnekkigste ongeloof zegevierde. Ziedaar aldus de voorzegging der profeten vervuld: Zijn graf zal glorierijk zijn. (1)

De mensch voede dan zijne ijdelheid tot zelfs in het graf. Hij late vrij op het marmer graveeren wat hij geweest is; de steen zal ondanks hem, verkondigen dat hij niets meer is, en dat hij nooit iets meer zal zijn. Gij alleen, o mijn Jezus, Gij vindt in uw graf het begin der glorie U door uwen Vader verleend; diep vernederd in uw graf, wordt Gij door het graf zelf verheerlijkt. Hemel en aarde gaan zich in deze zegepraal verheugen, uwe ware leerlingen en getrouwe dienaren zullen die eens met U deelen.

(1) Is. 11, 10.

III PUNT. *Het graf van Jezus is eene school van volmaaktheid.* Men moet van den aanbiddelijken Gekruisigde met meer reden dan van den rechtvaardigen Abel zeggen: Ofschoon hij dood is, spreekt hij nog. Laat ons eenige zijner lessen eerbiedig verzamelen.

1. Hij blijft in de duisternis, en Hij zegt ons daar, dat wij het verborgen leven moeten beminnen, Hij heeft ons dat geleerd in den schoot zijner Moeder, in de kribbe te Bethlehem, in de lange afzondering van Nazareth, doch krachtiger zegt Hij het ons in de duisternis van zijn graf. Het verborgen leven is het religieuze leven; het biedt zoovele hulpmiddelen aan, om in onschuld te volharden, in de deugd vooruit te gaan. Het is zoo gemakkelijk aan God te denken en voor Hem te wandelen. Is dit niet het middel om volmaakt te worden?....

2. Beschouw, o mijne ziel, met welke gewilligheid Jezus gehoorzaamt, en zich geheel overlaat aan hen, die Hem willen begraven. Ziedaar het toonbeeld van gehoorzaamheid, u van de eerste dagen van uw noviciaat af, voorgesteld. Doch bewonder vooral hoe Hij gehoorzaamt aan zijne bedienaars in het Sacrament zijner liefde, hun toestaande naar welgevallen over Hem te beschikken, Hem te verheffen, te vernederen, Hem te dragen waarheen zij willen. Hebben mijne oversten over mij dezelfde vrijheid van handelen? Ben ik ook zoo gewillig in hunne handen?

3. De godheid steeds met het lichaam van Jezus-Christus in het graf vereenigd, bewaart dit voor alle bederf. De religieuze roeping vrijwaart ons niet altijd voor allen omgang met de wereld. Somtijds

verplicht zij ons met de zondaars te leven, alwaar wij slechts door een soort van wonder, zuiver en geheel onbesmet kunnen blijven; doch dit wonder zult gij doen, o mijn God, zoo wij ons beijveren innig met U vereenigd te blijven, slechts om en voor U levende.

4. Het groote wonder is eindelijk, dat Jezus-Christus in zijn graf al zijne kracht behoudt, om het weldra weder te verlaten en in het rijk zelf van den dood over den dood te zegevieren. Verricht Gij o mijn God dit wonder niet dagelijks in uwe getrouwe dienaren. Onmachtig uit zich-zelfen, verkrijgen zij van U de macht over de sterkste harts-tochten te zegevieren, de hechtste banden te verbreken, de natuur te bedwingen, de hel te overwinnen en met U in eene gelukkige onsterfelijkheid te treden. Aldus worden ten hunnen opzichte de plannen uwer liefde vervuld. Nadat uwe genade hun de menschwording uws Zoons heeft doen kennen, zijne geheimen heeft doen vereeren, zijne geboden doen nakomen, zijne voorbeelden doen volgen, geleidt Gij hen door zijn lijden en kruis, tot de glorie zijner verrijzenis.

Overdenk heden bij het eindigen van de veertig-daagsche Vasten, wat gij gedaan hebt voor God, voor uwen naaste, voor u-zelfen en wat gij in dien tijd hadt kunnen doen. Na uwe fouten hersteld te hebben, door het lijden en de verguizingen van Jezus-Christus tot voldoening te hebben opgeofferd, moet gij u bereiden om waardig het Paaschfeest te vieren; dat feest door den H. Gregorius, het feest der feesten genoemd, omdat het ons aan de aarde

ontruikt om ons ten hemel op te voeren en ons als het ware daarvan een voorsmaak te geven, door een levendig geloof, eene vaste hoop en eene brandende liefde.

52ste OVERWEGING.

H. Paaschdag.

BESCHOUWING.

- I. De personen beschouwen.
- II. De woorden aanhooren.
- III. De handelingen overdenken.

Hæc est dies, quam fecit Dominus. (1) Geen andere dag gaf God zoo veel luister. Geen andere is heerlijker voor Hem, voordeeliger voor ons, want het wonder op dezen dag gebeurd, bevestigt alle andere door Jezus gewrocht, om de menschen te brengen tot de kennis en de liefde zijns Vaders. Dank aan dezen dag is de zonde vernietigd, God zal waardiglijk op aarde verheerlijkt en de mensch zal verlost worden. Geven wij ons dan over aan de vervoering der vreugde, doch van eene vreugde, die heilig en zuiver zij gelijk haar voorwerp. *Exultemus et lætemur in eâ.*

1. Terwijl Maria Magdalena en hare gezellinnen, 's morgens vroeg naar het graf gingen, ontstond er eene groote aardbeving. Een engel des Heeren wen-

(1) Ps. 117, 24.

telde den steen af, die het graf sloot en ging daarop zitten. Van vrees voor hem beefden de wachters en werden als dooden. De engel stelde de vrouwen gerust, en na haar verzekerd te hebben, dat de Heer verrezen was, zond hij haar weg om deze tijding aan de apostelen mede te deelen. (1)

2. Stellen wij ons de plaats van het graf, het geopend graf voor, alsook de groote ontsteltenis der heilige vrouwen en der leerlingen, die het komen bezoeken of vandaar terugkeeren.

3. O Jezus, overwinnaar van dood en hel, ik verheug mij over uwe glorie, ik jubel bij uwe zegepraal. De glorie van het hoofd straalt op deszelfs leden. Geef dat ik met U moge verrijzen door voor goed het graf van al mijne geestelijke krankheden te verlaten.

I PUNT. *De personen beschouwen.* De engel, wiens blik vlamt voor de vijanden van Jezus en zoo minzaam zijne vrienden beschouwt. Zijn kleed is wit als sneeuw: het is het zinnebeeld van het zuiver leven eener verrezen ziel. — De heilige vrouwen, welke zich naar het graf spoeden, zij vertrekken vroeg: *Valde diliculo.* O wijze vaardigheid in het gehoorzamen aan de genade. Zij weten dat het graf door gewapende mannen bewaakt wordt: zij ontstellen zich daarover niet; dat een zware steen de opening afsluit, ook dit ontstelt haar niet. Wel is waar vragen zij elkander: Wie zal ons den steen afwentelen? Doch zij gaan nochtans voort. Wat bezielt, wat ondersteunt haar? Wat boezemt haar

(1) Matth. 28. Marc. 16. Luc. 24. Joa. 20.

zulk een moed in? En wat maakt mij zoo traag en vreesachtig? Hoe komt het, dat de minste moeite mij ontstelt, zoodra ik iets moet ondernemen voor de glorie Gods. Ach! hadde ik hare liefde!

Sla vervolgens uwe blikken op de hoofden der priesters, op al degenen, die medegewerkt hebben tot den dood van Christus. Lees op hun gelaat eene verwondering met schrik en misnoegen gemengd, terwijl zij het verhaal der bleeke en bevende bewakers aanhooren. De zegepraal der goeden maakt de foltering der boozen. Moet Kaïphas niet vreezen, dat deze verrezen doode plotseling voor hem verschijne en hem dreigend zijne onrechtvaardigheid en zijne schijnheiligheid verwijte. Verdiende Jezus als godslasteraar beschuldigd te worden, toen Hij zegde dat Hij de Zoon Gods was? Is Herodes niet beschaamd, ziende, dat hij Hem voor dwaas gehouden en aldus behandeld heeft, die thans glorierijk den dood overwint? Waar is nu het smaadkleed, waarmede hij Hem bekleedde? Schaamt Pilatus zich niet over de onwaardige lafhartigheid, die hem de erkende onschuld deed miskennen, welke thans op goddelijke wijze bevestigd wordt. Hoe ontroerd moet geheel Jerusalem wel wezen, bij het bericht van zulk eene onverwachte gebeurtenis, bij het zien der dooden uit hunne graven opgestaan, die zich aan vele personen vertoonen.

Beschouw de Apostelen en leerlingen, eerst droevig omdat zij ongeloovig zijn. De eerste indruk, welke het verhaal der verrijzenis op hen maakt, is een indruk van schrik. Zij meenen, dat hunne vijanden het lichaam weggenomen hebben, om hen daarvan te beschuldigen en de leerlingen te behandelen gelijk

zij den Meester behandeld hebben. Zij spreken elkander ongerust en verlegen aan, doch naarmate hun twijfel verdwijnt en het licht des geloofs in hunne ziel dringt, heldert hun gelaat op en hun hart wordt met vreugde vervuld.

Beschouw eindelijk Jezus-Christus in zijnen veranderden staat. Welk eene zoete majesteit, welke heerlijkheid, welke luister. Herkent gij Hem, wiens toestand u zulk een medelijden inboezemde, in de gerechtszaal en op het kruis? Zie in zijne glorie en zijn geluk het onderpand der zaligheid, die u wacht, zoo gij getrouw zijt.

II PUNT. *De woorden aanhooren.* De woorden van den engel, die de heilige vrouwen geruststelt en haar noodigt het graf binnen te treden, om er de ledige plaats te zien, die aan hunne vereering slechts de heilige doeken aanbiedt. »Vreest niet», zegt hij, als wilde hij zeggen: ik weet waarom gij hier komt, ik ken uwe begeerten. De vrees betaamt Jezus vijanden en hun, die zijne begeerten weerstreven; doch gij, die Hem bemint, vreest niets. Gij zoekt uwen Meester, Hij is niet meer hier. Hij is verrezen, gelijk Hij voorzegd had. »Komt en ziet de plaats, waar de Heer gelegen heeft, Hij is verrezen. *Sur-rexit.*» Welk een zegekreet en hoe gaat hij weergalmen door het heelal. Hoe veler mond zal hem herhalen, er bijvoegende: Alleluia. Leen het oor aan de woorden van Magdalena, harer gezellinnen en der leerlingen, die Jezus het eerst gezien hebben, nadat Hij uit het graf is opgestaan; woorden welker waarheid, zoodra zij zich openbaart, nog meer bekoort, omdat men langer geweigerd heeft aan zulk een

groot geluk te gelooven. — Hoor ook hoe de hoogepriesters beschaamd den wachters de rol voorzeggen, welke zij spelen moeten om het publiek te bedriegen omtrent eene gebeurtenis, welke hen met schande moet overdekken en de verfoeiing van het volk op hen moet trekken: »Zegt dat de leerlingen 's nachts zijn gekomen en het lichaam medegenomen hebben, terwijl gij slaapt." Ja, verblinde vijanden, geeft, tot getuigen, mannen die gezien en gehoord hebben wat er omging, terwijl zij sliepen! O menschelijke wijsheid, hoe groot is uwe dwaasheid, als gij u inbeeldt iets te vermogen tegen God, en zijne plannen te kunnen weerstreven.

III PUNT. *De handelingen overwegen.* Wat doet Jezus-Christus? Hij bekroont luisterrijk het groote werk, waarvoor Hij op aarde gekomen was. Door zijnen dood had Hij onze misdaden geboet, door zijne verrijzenis rechtvaardigt Hij ons. Hij rechtvaardigt ons geloof, onze hoop en onze liefde. Ons geloof, wijl dit mirakel al de andere bekroont en het zegel der onfeilbaarheid drukt op zijne leer; onze hoop, wijl Hij ons in de zegepraal, welke Hij behaalt, het onderpand geeft van eene dergelijke zegepraal, die het slechts van ons afhangt te behalen; onze liefde, daar wij door het uitwerksel van dit groot mirakel beter Dengene kennen, die zich voor ons zoo diep vernederd en zooveel voor ons geleden heeft.

Wat doen de leerlingen en de Apostelen? Zij beven, zij verbergen zich, zij weigeren, eenigen zelfs met hardnekkigheid, eene gebeurtenis te gelooven, waarop zij zich moesten verwachten, daar zij Hem aanbaden, die het hun zoo vaak en zoo duidelijk voorzegd had.

Door hunne zwakheid en hunne neiging tot ongeloof, toonen zij welke genade ons noodig is om ons tot het geloof te verheffen; zoowel als zij ons later door hunnen arbeid en hun lijden zullen toonen, tot welken heldhaftigen moed datzelfde geloof ons bekwaam kan maken. Wat doen de vijanden des Heeren? Zij sluiten de oogen voor het licht. Volgens de getuigenis der soldaten konden zij aan de waarheid der Verrijzenis — en bijgevolg aan de godheid van Hem, dien zij gekruist hadden, — niet meer twijfelen. »Zoo Hij de Zoon Gods is, welnu, dat God kome en Hem verlosse.” God is gekomen, God heeft Hem verlost, niet uit hunne handen, doch uit de handen van den dood. Mannen door hen zelven gekozen, aan wie zij de bewaking van het graf hadden toevertrouwd, zijn de onwraakbare getuigen. Kon de hoogmoed buigen, dan zouden zij hunne misdaad erkennen. Nu geven zij aan het mirakel een grooteren schijn van waarheid, juist omdat zij trachten het te smoren.

Samenspraak met den verrezen Jezus. Wensch Hem geluk met de glorievolle zegepraal, die Hij behaalt en neem hier in deel, want Hij zegeviert voor u, zoowel als voor zich. Vraag Hem de geestelijke vreugde en de genade van te treden in dat nieuwe leven, dat de voornaamste vrucht van dit geheim wezen moet. Deel in de vreugde van Maria, die heden verrijst in den persoon haars Zoons.

Regina coeli laetare.

53ste OVERWEGING.

GLORIE VAN JEZUS IN ZIJNE VERRIJZENIS.

- I. Glorie van zijne ziel.
- II. Glorie van zijn lichaam.
- III. Glorie van zijne godheid.

I PUNT. *De ziel van Jezus wordt in zijne verrijzenis verheerlijkt.* Wij hebben haar gezien die heilige ziel, in Gethsemani en aan het kruis gedompeld in een oceaen van droefheid en smart. Zie haar nu vreugdevol en zegevierend uit het voorgeborecht komen. Toen zij bad om de verwijdering van den bitteren kelk, moest zij ondersteund en door een engel geholpen worden; en hoe machtig is zij nu, om troost en geluk rondom zich te verspreiden. Zij heeft de rechtvaardigen, die reikhalsden naar den dag, waarop de hemel hun geopend zou worden, van vreugde doen trillen. Zij heeft hun thans medegedeeld, dat het uur nabij is en dat het verlossingswerk volbracht is. Velen hunner vergezellen haar en vormen haren hofstoet, als zij zich met haar lichaam gaat vereenigen. Door hunne eigen verrijzenis zullen zij de eerste getuigen zijn van de verrijzenis van Jezus.

Zij toont hun dat bleeke, bloedige lichaam in het graf uitgestrekt. Met welk een teeder medelijden, met welke liefde en dankbaarheid beschouwen zij die ontelbare en diepe wonden, welke hun leeren wat de Zoon Gods geleden heeft, om hen te verlossen. Bij dit gezicht meent men haar te hooren zeggen, wat een godvruchtig leeraar later zeggen zal: »O

mijn God, Gij hebt zooveel liefde voor mij, dat het schijnt, dat Gij geene liefde voor U-zelfen hebt." Doch de gelukzalige ziel is reeds teruggekeerd in het heilig lichaam, dat zij geheel hervormt. O hoe zoet is het haar, het nu te kunnen beloonen voor al de offers, welke zij daarvan verkregen heeft, het meer luister en genot te geven, dan zij het kwelling en schande veroorzaakt had. God vernedert slechts om te verheffen. Neem dan, mijne ziel, al de vernederingen aan, die het Hem behaagt u toe te zenden gedurende uw ballingschap op aarde; wil gaarne verborgen, veracht, tot beneden het niet vernederd leven; de dag uwer glorie breekt weldra aan.

II PUNT. *Het lichaam van Jezus verheerlijkt in zijne verrijzenis.* Hij was voor onze zonden verbrijzeld geworden. Kon men onder de kneuzingen, welke Hem misvormd hadden, den schoonste van de kinderen der menschen erkennen? Doch zoodra de verrijzenis voltrokken wordt, welke bewonderenswaardige verandering in dat lichaam, dat zulk een groot deel gehad heeft aan onze verlossing? Niet slechts bevrijd van de wet der sterfelijkheid en het lijden, doch versierd met al de voorrechten der glorievolle lichamen en dit in den hoogsten graad... Zijne wonden zijn veranderd in bronnen van licht, en zoo schitterend is zijne schoonheid, dat zij oneindiglijk die overtreft, welke de lichamen van alle uitverkooenen naar dit voorbeeld gevormd, ooit zullen hebben.

Met welke vreugdevervoering aanbidden de engelen, die hun koning bij zijne geboorte aanbeden hadden, Hem thans weder, nu Hij herboren wordt uit den

boezem van den dood. Waarom zouden zij thans bij zijn ledig graf, dat blijde loflied niet aanheffen, dat zij deden weergalmen rondom zijne wieg: *Gloria in excelsis Deo?* Waarom zouden de aartsvaders, de profeten, de rechtvaardigen, het lied door den H. Joannes geopenbaard, niet te zamen herhalen: »Waardig is het Lam, dat zich aan den dood geleverd heeft, om het menschdom te verlossen, de macht, de godheid, de wijsheid, de kracht, de eer, de glorie en allen zegen te ontvangen.»

Welk een goede Meester is de Heer! Hoe rijk beloont Hij de moeiten, die men zich geeft om Hem te dienen! Jezus-Christus heeft ons in zijn lijden getoond, zegt de H. Augustinus, wat wij moeten lijden voor de waarheid, en in zijne verrijzenis wat wij in eene eindelooze toekomst moeten hopen: men schreit gedurende den nacht van dit leven. *Ad vespereum demorabitur fletus*; doch in den morgen, dat is, bij de eerste stralen der gelukzalige eeuwigheid, volgt de vreugde op de droefheid: *Ad matutinum laetitia*; eeuwige vreugde voor een oogenblik droefheid, uitnemende vreugde voor lichte smart; zuivere onvermengde vreugde, voor tranen steeds verzoet door de hoop. Leeren wij hier de ware liefde tot ons-zelfen. O hoeveel glorie en geluk weiger ik aan mijn lichaam, als ik weiger de versterving van Jezus-Christus te ondergaan.

III PUNT. *De godheid van Jezus verheerlijkt in zijne verrijzenis.* Het is de zon, die uit de wolken te voorschijn treedt en luisterrijk den glans harer stralen verspreidt. De godheid was gedurende het lijden als verborgen. Indien van den eenen kant

enkele trekken, te midden der schande ontsnapt, hadden getoond, dat Jezus meer dan een mensch was, wie geleek van den anderen kant minder op een God, dan een ongelukkige die, met roeden gegeeseld, als een slaaf aan het schandhout stierf, tusschen twee booswichten?

Zijne opperste grootheid begint te schijnen in dezen wondervollen uitgang uit het graf; want Hij verlaat het door eigen kracht, aldus het volkomen gebied toonende, dat Hij uitoefent over leven en dood. Hij verlaat dat graf zonder den steen, welke den ingang sluit, af te wentelen, even als Hij den schoot zijner Moeder verlaten had, zonder haar hare maagdelijke reinheid te ontnemen. Hij openbaart aldus zijne oppermacht door aan zijn lichaam de lichtheid der geesten te geven. Hij treedt er uit, als Jozef uit zijnen kerker, om te heerschen over geheel Egypte en met zijne broeders, die hem verkocht hadden, zijne glorie en zijn geluk te deelen; gelijk Mozes uit de wateren van den stroom, om de God van Pharaon en de redder van zijn volk te worden; gelijk Daniël uit den leeuwenkuil, om verheven te worden boven de afgunstigen, die zijn val gezworen hadden; gelijk Jonas uit den muil van den walvisch, om boetvaardigheid te preeken aan de inwoners van Ninive, en hun genade te doen vinden in de oogen des Heeren; gelijk Samson uit de stad Gaza, waar hij werd gevangen gehouden, de poorten der stad opnemende en ze als een zegeteeken dragende op den top des bergs. Hij treedt er uit als overwinnaar van hel en zonde, en na al de banden des doods verbroken te hebben, verandert Hij, zegt de H. Leo,

zijne zwakheid in kracht, zijne sterfelijkheid in onsterfelijkheid, zijne schande in glorie en geluk.

Volgelingen van Jezus, verlaat ook gij het graf uwer onvolmaaktheid. Dat men ook van u kunne zeggen: »Hij is verrezen; hij is niet meer hier." Hij is niet meer in de lauwheid, waarmede hij zijne godvruchtige oefeningen volbracht; hij is niet meer in die verwijdering van God en zich-zelfen, in die uitgestortheid, die lichtzinnigheid, die luimen, die verkeerde neigingen, welke zoo lang zijn voortgang belet en zijne zielsrust verstrooid hebben, o neen hij is nu in veel gelukkiger staat. Ga en ontvang aan de heilige tafel Hem, die de verrijzenis en het leven is. En als gij in uw hart, dat verheerlijkt lichaam, schitterender dan de zon beschouwt, dan aanbid, dank, bid, doch met die blijdschap, welke vertrouwen en liefde doen ontstaan.

AFDEELING III.

54ste OVERWEGING.

MAGDALENA AAN HET GRAF.

- I. Zij zoekt.
- II. Zij vindt.
- III. Zij verkondigt Jezus.

I PUNT. *Magdalena zoekt Jezus met al den ijver, de zorg, de kracht en de volharding der ware liefde.*

1. IJvervolle liefde. Na een nacht, die haar zeer lang viel, maakt zij 's morgens zeer vroeg hare gezellinnen wakker en begeeft zich met haar op weg. Zij spoedt zich om het sterfelijk hulsel te vereeren van Hem, dien zij ontroostbaar is, verloren te hebben. Zij gaat snel, en nochtans wat hoopt zij in het graf te vinden? Het lichaam haars meesters, in een toestand, die hare smart gaat hernieuwen. O mijne ziel, moet gij niet met veel meer ijver snellen naar de heilige tafel, waar gij ditzelfde lichaam in zijnen verheerlijkten staat ontvangt?

2. Zorgvuldige liefde. *Maria stond weenende buiten bij het graf. Terwijl zij dan weende bukte zij neder en keek in het graf.* (1) De leerlingen zijn heengegaan, de gezellinnen van Magdalena hebben hun voorbeeld gevolgd; zij alleen kan zich niet ver-

(1) Joa. 20, 11.

wijderen. Verscheidene malen had zij reeds in het graf gezien, zij ziet nog eens. De liefde is niet tevreden, alvorens zij heeft gevonden wat zij zoekt. Wat ziet zij? Twee engelen in witte kleederen, die haar vragen waarom zij schreit.... »omdat ze mijnen Heer hebben weggenomen» zegt zij »en ik weet niet, waar zij Hem gelegd hebben.» Zij ziet de beide hemelboden, zonder verschrikt noch verbaasd te zijn over hunne plotselinge verschijning; zij bemerkt de schitterende witheid hunner kleederen zelfs niet, zij hoort hen, zij antwoordt hun, zonder zich een oogenblik van het groote voorwerp harer nasporingen te laten aftrekken, zij luistert slechts naar hen, zij spreekt hun slechts toe, om van hen te hooren waar Jezus is, gereed om engelen te verlaten voor een hovenier, indien zij van dezen eenige inlichting nopens Jezus kan verkrijgen. Onverschillig voor al wat haar omgeeft, heeft zij slechts ééne begeerte, Jezus te vinden, Deze begeerte brengt haar zoodanig buiten zich-zelve, dat zij hare eigene woorden geene opmerkzaamheid schijnt te schenken: Zij noemt Heer, hem, die slechts een eenvoudig arbeidsman schijnt. »Indien gij hem hebt weggenomen, zeg mij waar gij hem gelegd hebt.» Van wien spreekt zij? Zij meent dat eenieder dit weten moet. Ziedaar wel eene ziel door het gevoel beheerscht, zij kan slechts spreken van hetgeen haar bezig houdt.

3. Krachtige en volhardende liefde. Niets kan den moed van Magdalena doen wankelen. Waarom blijft zij in eene zoo treurige plaats, nu zij erkend heeft, dat het lichaam haars meesters er niet meer is? Hoe durft zij zeggen dat, als zij het vindt, zij

het zal medenemen? Zou zij dit kunnen. En zoo zij dit beproefde, waaraan zou zij zich blootstellen. De liefde denkt aan dit alles niet. *Zij beproeft meer dan zij kan, nooit noemt zij iets onmogelijk, omdat zij alles mogelijk gelooft.* (1) Is het op deze wijze o mijn God, dat ik naar U verlang, dat ik U zoek? Is het aldus dat ik U bemin?

II PUNT. *Magdalena vindt Jezus.* Dikwijls staat Hij bij ons, en wij meenen, dat Hij ver van ons verwijderd is. Hij zelf had haar toegesproken en haar de oorzaak harer tranen gevraagd. Ach! hoe wel kende Hij die, en hoe aangenaam was zij Hem! Onze droefheid behaagt Hem, als zij voortkomt uit onze liefde tot Hem. Laat Hij ons eenigen tijd in droefheid, door zich aan ons te verbergen, zoo doet Hij dit slechts om onze verdiensten te vermeederen en onze vreugde des te zoeter te maken, als Hij ons zijne tegenwoordigheid weder zal openbaren. De liefde van Magdalena deed haar hare zwakheid vergeten en alle gevaren verachten; hare hoop was onwrikbaar, zij zal niet beschaamd worden. Jezus zal haar beloonen door zich aan haar te vertoonen voor dat Hij zich aan één der apostelen vertoont. Jezus zegde haar: *Maria! en zich omkeerende zegde zij Meester!* Alles geschiedt in die twee woorden, het eene van Jezus, het andere van Magdalena; doch hoevele wonderen in die twee woorden. Hoevele genaden, hoeveel licht vergezellen het eerste. Welke liefde, welke heilige vreugdevervoering ligt in het tweede, *Maria!* dit is voor Jezus genoeg om zich te

(1) Imit.

doen kennen, *Meester*, dit is genoeg voor Maria om Jezus te bewijzen, dat zij Hem kent. Welke teederheid in Jezus Hart bij het noemen van den naam *Maria*! Welke dankbaarheid in Magdalena's hart, als zij uitroept: *Meester*. Zij bevond zich in eene zee van droefheid, welke al de vermogens harer ziel als overmeesterd had, in een oogenblik heeft de stem haars Meesters al de wolken van haren geest verdreven, en dien met hemelschen troost vervuld.

O Jezus, geef mij de genade, die inwendige taal uws harten te verstaan, welke de ziel zoo heiliglijk beweegt, zoo snel verlicht, zoo krachtdadig troost. Ik wil mij dit geluk minder onwaardig maken door het oor te sluiten voor al het rumoer dezer aarde, om slechts naar U te luisteren, U met Magdalena zoekende en niets zoekende dan U alleen.

II PUNT. *Magdalena verkondigt Jezus verrijzenis.* Haar goddelijke Meester had haar gezegd: »*Raak mij niet aan.*» Wacht een anderen tijd af om mij gevoeliger bewijzen van uwe vereering te geven. Ik sta nog niet op het punt de aarde te verlaten om naar den hemel weder te keeren, gij zult nog gelegenheid hebben mij weder te zien. Doch ga naar mijne broeders, die nog in rouw en tranen verkeerden... Haast u hun mijne verrijzenis te boodschappen. Welk eene treffende zorgvuldigheid! Voor wie? Wie zijn zij, die Jezus zich haast te troosten en die Hij zijne broeders noemt? Had Hij reden tevreden te zijn over hunne getrouwheid?

Magdalena gaat dan den leerlingen boodschappen, dat zij den Heer heeft gezien en brengt hun letterlijk zijne woorden over. Met welke bewondering beschrijft

zij hun zijn glorievollen staat. Wat doet zij, alsmede hare gezellinnen, niet, om hen te overtuigen van de waarheid van een verhaal, dat hen met vreugde moet vervullen. Nuttelooze moeite: »Hare woorden schenen hun toe als onzinnige taal; en zij geloofden haar niet." Zij hadden Magdalena geloofd, toen zij haar argwaan omtrent een door haar ingebeeld feit uitte: »zij hebben den Heer uit het graf weggenomen," zij weigeren te gelooven, als zij mededeelt wat zij met eigen oogen gezien, met eigen ooren gehoord heeft.

O hardnekkigheid van 's menschen hart voor de zaken der zaligheid! Een verdichtsel maakt indruk op ons en de waarheden des geloofs, gesteund op het gezag van God-zelfen, kunnen slechts met moeite de hardnekkigheid van onzen geest overwinnen. Vernederen wij ons, doch verheugen wij ons tevens, omdat de Heer zoo goed en liefderijk onze ellende ter hulp komt. Vreezen wij, naar het voorbeeld van Magdalena, niet Jezus te verlaten om onze broeders te dienen, in hen dienen wij Hem-zelfen, Hij zal onzen ijver recht doen wedervaren.

55ste OVERWEGING.

JEZUS VERSCHIJNT AAN DE BEIDE LEERLINGEN
OP DEN WEG NAAR EMMAUS.

- I. Hij voegt zich bij hen.
- II. Hij onderhoudt zich met hen.
- III. Hij scheidt van hen.

I PUNT. *Jezus voegt zich bij de twee leerlingen op den weg naar Emmaus.* Alles ademt in het gedrag des Zaligmakers, ten opzichte dezer twee leerlingen, den werkzaamsten ijver, de treffendste goedheid. Eerst gewaardigt Hij zich, zich aan hen te doen kennen en vervolgens bedient Hij zich van hen, om de vereenigde Apostelen voor te bereiden tot het ontvangen derzelfde gunst.

Het hart met droefheid vervuld, verlaten zij Jeruzalem op den dag der verrijzenis, en zij gaan, om hunne smart te verzetten, naar buiten om zich te verstrooien. Als onvoorzichtige schapen scheidden zij zich van de kudde. Was dit niet het gevaar te gemoet gaan? Hun geloof was reeds zeer verzwakt, zij hadden de getuigenis verworpen der Apostelen en heilige vrouwen, die het graf bezocht, het ledig bevonden hadden, en bevestigden dat de Zaligmaker verrezen was. Ook geven zij Hem slechts den naam van profeet, *Quid fuit vir propheta.* Zij hadden zoo goed als geene hoop meer, *Sperabamus.* Gelukkig was er in hun hart nog eene vonk liefde voor hun Meester overgebleven. Zij spraken van Hem. O wat is het goed van God en van goddelijke zaken

te spreken, hetzij in ons-zelfen, hetzij met onzen naaste. Wanneer wij in kwelling en inwendige droefheid van God spreken, komt Hij onze harten versterken, door ze te verlichten en te doen branden door zijne liefde.

Beschouw hier, met welk eene liefdevolle vaardigheid, Jezus ter hulp snelt van hen, die zich in het uur der beproeving zoo ontrouw getoond hebben. Hij kan niet dulden dat zij, als vrucht hunner ongeloovigheid, in droefheid gedompeld blijven, als zij zulke billijke reden tot blijdschap hebben. Deze beide mannen waren geene apostelen, doch eenvoudige leerlingen van ondergeschikten rang, zegt de H. Bonaventura, Jezus nadert hen echter, Hij gaat en spreekt gemeenzaam met hen, als ware Hij een hunner. Zonder het kleine getal in aanmerking te nemen, ontsluit Hij zijne geheimen aan twee leerlingen, gelijk Hij het doen zou aan eene breede schare, zoowel als Hij dit gedaan had, op den rand van den put van Jacob, ten aanhoore van eene enkele Samaritaansche vrouw. Ziedaar een der kenmerken van den waren ijver.

II PUNT. *Jezus onderhoudt zich met de beide leerlingen op den weg van Emmaus.* Met welke bewonderenswaardige toegevendheid bereidt Hij hen tot de genade, welke Hij hun voorbereidt. Hij begint met hen te ondervragen: Welke zijn die reden, die gij, wandelende, met elkander wisselt, en waarom zijt gij bedroefd? De vragen, welke een God doet, kunnen Hem niets leeren. Jezus wist zeer wel, waarover zij spraken, waarom zij bedroefd waren, doch Hij wilde hun langzamerhand het hart openen

en hen aanzetten Hem de wonde hunner ongeloof-
 vigheid te ontdekken. Zij deden het en getroffen
 over hunne verblindings, begint Hij hen te onder-
 wijzen, hunne opmerkzaamheid opwekkende door een
 verwijt, dat Hij hun in den loop zijner leerredenen
 reeds meermalen gedaan had. »O gij, onverstandigen
 en tragen van harte, om aan alles te gelooven, wat
 de profeten gesproken hebben! Moest niet de Christus
 deze dingen lijden en zoo ingaan in zijne heerlijk-
 heid?» Vervolgens legde Hij hun alles uit, wat in
 de Schriftuur omtrent Hem geschreven stond, en
 toonde hun, hoe volmaakt de voorzeggingen met de
 gebeurtenissen overeenstemden. En terwijl Hij hen
 verlichtte, ontstak Hij in hen een hemelsch vuur.
 Weldra zullen zij tot elkander zeggen: »*Was niet
 ons hart brandende in ons, terwijl Hij sprak op den
 weg?*»

O leerlingen, hoe wijs waart gij, toen gij bij het
 uitgaan van Jeruzalem, in plaats van in ijdele ge-
 sprekken verstrooing te zoeken, Jezus en zijn lijden
 tot onderwerp van uw onderhoud koos! Hij, van
 wien gij spraakt, voegde zich bij u, sprak zelf tot
 u, en bij zijne stem maakte de duisternis van uwen
 geest plaats voor het licht, de droefheid voor de
 vreugde, de mismoedigheid voor het vertrouwen en
 de liefde. Verdienen wij ook dat de Zaligmaker
 aldus deel kome nemen in onze gesprekken? Hoe
 vele religieuzen zouden moeten blozen, indien Hij
 hun plotseling verschijnende, hun vroeg: *Waarover
 spreekt gij?* Die spotternijen, die twistredenen, die
 lichtzinnige, onbescheiden woorden, zijn dat ge-
 sprekken, die voegen aan hunne lippen, gepurperd

door Jezus Bloed, aan tongen, waarop zijn goddelijk lichaam zoo dikwijls rust?

III PUNT. *Jezus scheidt van de beide leerlingen, nadat Hij zich heeft bekend gemaakt.* Terwijl Hij sprak, verliep de tijd snel. Zij waren bij de plaats gekomen, waar Hij hen moest verlaten en Hij hield zich als wilde Hij verder gaan. Dusdanig is vaak het gedrag van God, ten opzichte der zielen, welke Hem het dierbaarst zijn. Als Hij zich schijnt te verwijderen en ons zijne gunsten verbergt, zoo is dit slechts om onze begeerten te prikkelen. Als een teeder vader schijnt Hij zich te onttrekken aan kinderen, welke Hij liefheeft, ten einde hunne liefde op te wekken en derzelve verkoeling te voorkomen. *En zij dwongen hem, zeggende: »blijf bij ons; want het wordt avond.»* O heilige aandrang van het gebed. Deszelfs kracht is onweerstaanbaar; het dwingt God bij ons te blijven en onze goede begeerten te volbrengen. *En Hij ging met hen binnen.* Na zich aan tafel gezet te hebben, nam de Zaligmaker brood, zeggende het en na het gebroken te hebben, bood Hij het hun aan. Op hetzelfde oogenblik openden zich hunne oogen en zij erkenden Hem. Hoe heerlijk was dit oogenblik, doch hoe spoedig was het vervlogen! want *Hij verdween uit hunne oogen.* Welke waren toen hunne gevoelens. Welke zoetheid, welke beminnelijke vrede blijft gewoonlijk in de ziel, tot wie Jezus heeft gesproken en wie Hij de waarheid zijner geheimen doet smaken. De twee leerlingen haasten zich de anderen in hun geluk te doen deelen. Zij vertrekken onmiddellijk, keeren terug naar Jerusaleem, waar zij de leerlingen vergaderd vinden.

Zij verhalen hun het gebeurde en hoe zij den Heer erkend hebben in het breken des broods. Dikwijls overlaadt Jezus ons slechts met zijne genaden, om ons op te wekken, om Hem harten te winnen.

»Diegenen,» zegt de schrijver der Navolging, »erkennen waarlijk den Zaligmaker bij het breken des broods, wier harten ontvlamd zijn, als Jezus met hen is, doch helaas! hoe ver is eene zoo innige teederheid, eene zoo vurige liefde vaak verre van mij.» Zoek hiervan de oorzaak. Zou het niet zijn, omdat uw geloof kwijnt, omdat herhaalde verstrooidheid, welke niet altijd onvrijwillig is, u God doet vergeten? Houd u bezig met Hem, met Hem alleen, scheid u geen oogenblik van Hem af, weldra zult gij, gelijk de beide leerlingen, uw hart voelen branden. Geen ijs zoo dik, dat niet smelt bij de aanhoudende, warme stralen der zon. Ga ter heilige tafel om het hemelsch brood te nuttigen en smeeke, bij het ontvangen der H. Communie, Jezus-Christus u de oogen te openen.

56ste OVERWEGING.

VERSCHEIJNING VAN JEZUS AAN DE VERZAMELDE APOSTELN.
BESCHOUWING.

- I. De personen beschouwen.
- II. De woorden aanhooren.
- III. De handelingen overwegen.

1. Toen het dan avond was op dien dag, den eersten dag der week, de deuren gesloten zijnde,

waar de leerlingen vergaderd waren, uit vreeze voor de Joden, kwam Jezus en stond in het midden en zegde tot hen: »Vrede zij u!» En dit gezegd hebbende, toonde Hij hun zijne handen en zijne zijde. De leerlingen verblijdden zich dan, den Heere ziende.(1)

2. Stellen wij ons de afgelegen, eenzame woning voor, waar de Apostelen vergaderd waren.

3. Bidden wij onzen Heer Jezus-Christus zich, in het heiligdom onzer ziel, aan ons te openbaren, en ons die gevoelens in te boezemen, welke zijne verschijning in het hart zijner Apostelen teweeg bracht.

I PUNT. *De personen beschouwen.* In dit vertrek hebt gij het geheele apostolisch college onder de oogen. Thomas alleen is afwezig, en hoevele tranen zal deze afwezigheid hem doen storten. Beschouw de gelaatstrekken dergenen, die hier vergaderd zijn. Hunne gevoelens zijn verdeeld. De eenen gelooven aan de verrijzenis, de anderen niet, en zij die er aan gelooven, laten zich door de vrees voor de Joden overheesteren. Op hun gelaat ligt eene zekere onrust, men ziet dat hunne ziel onder den invloed der vrees is. O mijn God, indien ik ten volle aan uw woord geloofde, indien mijne hoop onwrikbaar was, zou ik dan vreesachtig zijn tegenover uwe en mijne vijanden?

Wat vermogen zij tegen mij, als Gij mij beschermt? Die Apostelen, welke heden alles doet beven, zullen weldra onwrikbaar alle beproeving trotseeren; zij zullen de wereld verwonderen door hunnen moed. Versterk ook mij, Heer, door de genade van uw geest.

(1) Joa. 20, 19.

Beschouw de twee leerlingen van Emmaus, die onverwacht binnentreden; zie met welke vreugde zij verhalen wat hun op weg overkomen is, en hoe zij den Zaligmaker erkend hebben! Doch helaas, vrij mogen zij spreken met al de overtuigingskracht van mannen, die gezien en gehoord hebben; bevestigt hun verhaal al het geloof der eenen, zoo kan het nochtans de hardnekkigheid der anderen, die in hun ongeloof volharden, niet doen zwichten. — Beschouw Jezus, op het oogenblik dat Hij verschijnt,.... welke goedheid, welke zachtaardigheid in zijne trekken! Welke lichtstralen schieten zijne wonden! Welk eene beminnelijke majesteit! Laat in uwen herhaalden en gemeenzamen omgang met Hem, nooit de eerbied het vertrouwen, noch het vertrouwen den eerbied uitsluiten. Tracht in uwen omgang met uwe broeders, zoo dezen beneden u staan, liever het vertrouwen dan den eerbied in te boezemen. Jezus gaat u deze les geven door zijn gedrag en zijne woorden, gelijk Hij ze u geeft in de uitdrukking zijner goddelijke gelaatstrekken.

II en III PUNT. *De woorden aanhooren en de handelingen overwegen.* Terwijl de leerlingen van Emmaus trachtten hunne vreugde aan de anderen mede te deelen en men zich over het gebeurde onderhield, stond Jezus eensklaps te midden der vergadering en zegde: »Vrede zij U"! ik had U dien beloofd, ik geef hem U, »Ik ben het, vreest niet".... Bij dit gezicht, bij het hooren der hun zoo welbekende stem, staan de apostelen verslagen, en in hunne vrees, zulk een groot geluk niet durvende verwachten, meenen zij een geest te zien. Jezus moet hen weder gerust-

stellen, en Hij doet dit met onuitsprekelijke liefde. »Waarom zijt gij ontsteld,» vraagt Hij hen, en komen er gedachten op in uwe harten? Kent gij dan uw Meester niet meer? Hij zelfspreekt tot U. »Beschouwt mijne handen en voeten.» Ik heb deze wonden behouden als een eeuwig gedenkteeken mijner liefde voor U. Raakt ze aan, beschouwt ze, »en ziet dat een geest geen vleesch en beenderen heeft, gelijk gij ziet dat ik heb.» »En als Hij dit gezegd had, toonde Hij hun zijne handen en voeten en zijne zijde.» Welken indruk maakt dit onverwacht schouwspel op hen? Zullen zij dit aanbiddelijk lichaam durven aanraken? Doch de Heer noodigt hen hiertoe met een zekeren aandrang. Heilige Wonden, ik heb het geluk U te aanbidden, U aan te raken zoo dikwijls ik tot de heilige Tafel nader. Genees de ziekten mijner ziel; is de gevaarlijkste van alle deze niet mijne traagheid in te gelooven, en de zwakheid van mijn geloof?

Intusschen waren eenigen hunner zoodanig door vreugde en bewondering buiten zich-zelfen, dat zij nog twijfelden. Om hen volkomen te overtuigen, vroegde de Heer hun of zij niets te eten hadden en Hij at inderdaad in hunne tegenwoordigheid. Terzelfder tijd opende Hij hun het verstand om de Schriften te verstaan. Na hen aldus gerustgesteld en ten volle overtuigd te hebben, deed Hij hun een verwijt, niet om hen te bedroeven, doch om ons een voorbeeld na te laten, op welke wijze wij berispen moeten, als wij hiertoe gedwongen zijn. Hij beklaagt zich dat zij geen geloof hadden willen slaan aan de getuigenis van hen, die Hem verreezen gezien hadden.

Heer, zij hebben U een veel grooter onrecht gedaan en Gij spreekt hiervan niet: Zij hebben uwe eigene woorden, waarin Gij hun duidelijk gezegd hebt, dat Gij ten derden dage verrijzen zoudt, niet geloofd. In zijn verheerlijkt leven toont Jezus als immer dezelfde zoetaardigheid. Men zou meenen, dat eene belediging niets is, zoo zij Hem alleen treft. De Apostelen erkenden, dat zij schuldig waren ten opzichte van hunnen goeden Meester en herinnerden zich, dat het niet de eerste maal was. De toegevendheid, waarmede Hij hen behandelde, overdekte hen met zalige schaamte, trof hen in het diepste der ziel en werd een der sterkste banden, die hen aan Jezus hechtten. Leeren wij van onzen goeden Meester den zoo moeieliijken plicht der broederlijke berisping; het beste middel om eene fout te doen herstellen, is dikwijls te toonen, dat men er niet meer aan denkt, vooral indien deze fout ons persoonlijk beledigt. Leeren wij van de Apostelen, hoe wij moeten opstaan als wij gevallen zijn, hoe wij onze fouten door de nederigheid tot ons voordeel moeten aanwenden.

Samenspraak met onzen Heer. Vereenigen wij onze aanbiddingen met die der Apostelen, onze vreugde met hunne vreugde. Smeecken wij den verrezen Jezus in ons door de H. Communie de gelukkige uitwerkselen teweeg te brengen, welke zijne verschijning in hen verwekte.

57ste OVERWEGING.

VERRIJZENIS DER DOODEN.

Et exspecto resurrectionem mortuorum.

- I. De goede religieus verwacht met vertrouwen de glorievolle verrijzenis.
- II. Hij tracht de voorwaarden te vervullen, op welke zij beloofd is.

I PUNT. *De goede religieus verwacht met vertrouwen de gelukzalige opstanding.* Hij ziet daarvan het zeker onderpand in die van Jezus-Christus, welke terzelfder tijd, het beginsel, de beweegreden, en het voorbeeld van onze eigene verrijzenis is. Het beginsel, waardoor Hij ons kan — de beweegreden, waarom Hij ons wil — het voorbeeld, volgens hetgeen Hij ons inderdaad zal doen verrijzen.

1. De verrijzenis van Jezus is het beginsel der onze. Uit zich-zelfen herneemt Hij het leven, gelijk Hij het had verlaten; Hij had geene vreemde hulp noodig. Ziedaar zijne almacht bevestigd, op de zegevierendste wijze bevestigd; wie zou nog ooit onze verrijzenis onmogelijk durven noemen? Is het wonder van een gestorven God-mensch, zich-zelfen opwekkend van den dood, niet veel verwondelijker, dan het wonder, waardoor een levende God-mensch andere menschen van den dood opwekt? Hij kan ons doen verrijzen en Hij wil het.

2. De verrijzenis van Jezus is de beweegreden onzer eigene opstanding. Als christen, doch vooral

als religieuzen, zijn wij door zoovele heilige banden aan Hem verknocht, dat zijne verrijzenis onfeilbaar de onze medebrengt. Dat Hij uit het graf verrijze, is niet genoeg, noch voor Hem, noch voor ons. Onze verrijzenis moet de zijne bekronen. Indien wij geen deel hadden in de overwinning, welke Hij behaalt op den dood, zou er iets ontbreken aan de vervulling zijner plannen. Daar zijne glorie het beginsel is van ons geluk, maakt ons geluk ook een deel uit van zijne glorie.

Hij is ons hoofd; wij zijn zijne ledematen; is het niet in de orde, dat de ledematen deelen in den toestand van hun hoofd. Wil Hij, in hoedanigheid van hoofd, dat zijne ledematen werken, lijden, leven, sterven gelijk Hij, waarom zou Hij niet willen dat zij ook met Hem verrijzen? Is het niet billijk dat, zoo Hij ons deel geeft aan zijnen arbeid, Hij ons ook deel geve aan zijne belooning?

Hij is onze Verlosser en zijne *verlossing is overvloedig*; om dit te zijn moeten wij in Hem terugvinden wat wij in Adam verloren hebben, het leven des lichaams, zoowel als het leven der ziel. Indien wij niet moesten verrijzen, zou men kunnen zeggen dat Hij den mensch niet in zijn geheel verlost heeft.

Hij is ons leven; als wij gecommuniceerd hebben, zijn wij het niet meer die leven, het is Jezus, die in ons leeft. »Hoe kunnen», vraagt een heilig kerkleeraar, »er dan menschen gevonden worden, onverstendig genoeg om de hoop van een onsterfelijk leven te ontzeggen aan lichamen, die zoo dikwijls het lichaam genut hebben van een God, in wien de bron der onsterfelijkheid zetelt: Hij heeft het gezegd:

Die mijn vleesch eet en mijn bloed drinkt heeft het eeuwige leven en ik zal hem opwekken ten jongsten dage. (1) Kon de belofte duidelijker zijn?

Neen Heer, Gij zult niet dulden, dat lichamen zoo dikwijls geheiligd door hunne vereeniging met het uwe, voor eeuwig aan het bederf van het graf worden prijsgegeven. De dood zou zich troosten U slechts een oogenblik onder zijne heerschappij te hebben gehad, zoo hij hen, die Gij, door het aanzitten aan uwen liefdedisch, als het ware met U vereenzelvigd hebt, onder zijn juk kon doen bukken. Deze innige vereeniging van Jezus-Christus met den christen en veel meer nog met den religieus, deed den H. Paulus zeggen: *Indien er geene verrijzenis der dooden is, dan is ook Christus niet verreezen.* (2)

3. De opstanding van Jezus is het voorbeeld der onze. Wij mogen ons voorstellen al wat wij ons heerlijks kunnen uitdenken in dien luistervollen zegetocht der heilige menschheid van Gods Zoon, en tot ons-zelfen zeggen: Ziedaar in welken toestand ik eens voor alle eeuwigheid zijn zal, indien ik wil.... Als hij onze lichamen zal komen trekken uit het stof van het graf, zal Hij ze gelijk maken aan zijn eigen verheerlijkt lichaam. Thans zijn het lichamen, onderhevig aan bederf, aan lijden, aan den dood; het is slechts een verachtelijk vleesch, doch eenmaal, gelukkiglijk hervormd, zullen zij bekleed zijn met klaarheid, lichtheid, onlijdelijkheid, gelijk het lichaam van Jezus-Christus zelfen. Doch:

Leert het geloof ons dat wij allen zullen verrijzen, het leert ons tevens dat deze luistervolle verandering

(1) Joa. 6, 55. (2) Cor. 15, 30.

slechts het deel zal zijn der vrienden des Heeren, want ziehier een groot en verschrikkelijk geheim; de toekomstige verrijzenis is eene zoete hoop voor de goeden, een schrik voor de goddeloozen; de eersten zullen verrijzen om eewig te leven, de tweeden zullen het graf slechts verlaten om in een ander geworpen te worden; op het graf van aarde zal voor hen volgen een graf van vuur, dat nooit zal worden uitgebluscht. O mijn God, wees gezegend mij geroepen te hebben tot eenen staat, waarin het mij zoo gemakkelijk is deze vreeselijke opstanding te vermijden en mij den waren vrede te verzekeren.

II PUNT. *De religieus tracht de voorwaarden te vervullen, waaraan de verrijzenis, die hij verlangt verbonden is.* Hooren wij den H. Paulus: *Indien wij mede-gestorven zijn, wij zullen ook mede-leven, indien wij zullen verdragen, wij zullen ook mede-heerschen. Indien wij mede-lijden, zullen wij ook mede-verheerlijkt worden.* (1) Al onze rechten op de verrijzenis der uitverkoornen zijn gegrond op onze vereeniging met Jezus-Christus. Hij is onze koning, laat ons met Hem strijden en wij zullen met Hem heerschen. Hij is onze broeder, wij zullen zijn erfdeel met hem deelen, doch slechts in zooverre wij gedeeld hebben in zijne armoede en zijne smarten. Ledematen van een vernederd hoofd, gehoorzaam tot den dood des kruises, zullen wij met Hem slechts de kroon van heerlijkheid deelen, indien wij even als Hij onze eer, ons leven, onze vrijheid ten offer brengen. Indien wij gelijken op Jezus geslachtofferd,

(1) II Tim. II, 11 Ch. 12; Rom. 8, 17.

zullen wij gelijkvormig zijn aan Jezus verheerlijkt. Willen wij uit het graf komen als Hij, treden wij dan in het graf gelijk Hij. Hij kwam er in vol wonden, brengen wij er ten minste een boetvaardig lichaam. Daarenboven wordt het H. Sacrament ons gegeven als onderpand van onze eeuwige glorie: vereeren wij dit geheim, ontvangen wij met liefde dit levend en levendmakend brood. Wij zullen worden opgewekt door den geest Gods, die in ons woont; laat ons dus, gelijk Jezus, leven door dien goddelijken geest, steeds getrouw zijne inspraken volgende. Onderzoeken wij ons-zelfen en maken wij ons een vast voornemen voor de toekomst.

58ste OVERWEGING.

HET RELIGIEUZE LEVEN. VERGELEKEN MET HET VERHEERLIJKT LEVEN VAN JEZUS.

- I. Ten opzichte des lichaams.
- II. Ten opzichte der ziel.

I PUNT. *Het religieuze leven vergeleken bij het verheerlijkt leven van Jezus, ten opzichte des lichaams.* Het voorrecht van de gelofte van zuiverheid getrouw nageleefd, is zoo groot, dat zij de lichamen deel geeft aan de vier glorieijke hoedanigheden van Jezus na zijne verrijzenis: onstoffelijkheid, onbederfelijkheid, natuurlijke kracht en klaarheid.

De religieuze zuiverheid maakt onze lichamen vrij van de slavernij der zinnen, zij verheft hen boven

het gebied der begeerlijkheid en maakt hen terzelfder tijd buigzaam en gehoorzaam aan de wetten van den geest. De genade, zegt de H. Augustinus, is niet minder krachtig voor het goede, dan de zonde voor het kwade, en daar de zonde kan uitwerken dat eene ziel van rein als zij was, geheel vleeschelijk wordt, zoo moet men zich niet verwonderen, dat de genade de kracht heeft de lichamen als geestelijk te maken. De Zaligmaker leert ons, dat na de verrijzenis, de menschen zullen zijn gelijk engelen, daar zij onder elkander geen ander verkeer meer zullen hebben, dan dat waartoe de engelen bekwaam zijn. Welnu, onder dit opzicht gelijkt de religieuze staat volkomen op dien der opstanding; is eene communautiteit wel iets anders dan eene vergadering van maagden, eene vereeniging van uitverkoren zielen, welke inderdaad de engelen dezer aarde zijn. Een lichaam door de religieuze zuiverheid geheilgd, mag dan beschouwd worden als een engelachtig en geestelijk lichaam.

De verrijzenis zal onze lichamen onbederfelijk maken en de religieuze zuiverheid geeft dit voorrecht reeds voor dien tijd. Zij is, volgens de gedachte der Kerkvaders, een heilige balsem, over onze zinnen uitgestort, die ze in ongeschonden staat bewaart. In de wereld zijn de deugden blootgesteld aan het bederf dezer aarde; de ledigheid, de weekelijkheid, de genoegens des levens, de vrijheid der gesprekken, de kwade voorbeelden vormen een gedurig gevaar voor de schoonste, doch tevens de teederste aller deugden. De religieuze staat is een behoedmiddel tegen dit alles; tegen de verwijfdheid door de ge-

strengheid des levensregels, tegen de ledigheid door den arbeid en het nakomen der regelen, die alle oogenblikken aanvullen, tegen de kwade voorbeelden door de wederzijdsche stichting. De religieuze ziel heeft het geluk onbedertelijk te zijn, door de genaden welke zij ontvangt, gelijk de lichamen der gelukzaligen het zullen zijn, door het uitwerksel hunner verrijzenis. Wat nu de klaarheid der verheerlijkte lichamen betreft, zoo kan al hun glans in geene vergelijking treden met de schoonheid, welke de onbesmette zuiverheid verschaft aan de religieuze ziel, die haar overeenkomstig eene plechtige gelofte beoefent. Het is inderdaad deze deugd, welke haar verheft tot het hemelsch verbond, dat zij sluit met den Zoon Gods. »Kom'', zegde de engel der openbaring tot den H. Joannes, »kom, ik zal u de bruid des Lams toonen'': bijzondere titel, toegevoegd aan de religieuze zielen, daar zij alleen zich aan Jezus toegewijd hebben door eene plechtige gelofte, eene eeuwigdurige verbintenis. Het is door de verdiensten van die maagdelijke kuischheid, dat zij eenen bijzonderen rang zullen bekleeden in de vergadering der uitverkoornen, en dat zij het Lam zullen volgen, overal waar het gaan zal.

Indien wij, om de vergelijking te voltooien, kracht met kracht vergelijken, die van het verrezen lichaam, dat door niets wederhouden wordt, met die der religieuze ziel, welke getrouw de belofte aan den Heer gedaan, nakomt, zal men zien, dat de voorrang aan de ziel toekomt. De kerkvaders geven haar onder dit opzicht eene ware meerderheid, zelfs boven de engelen en hemelsche geesten. Is het wonder dat

de engelen zuiver zijn? Zij zijn niet, gelijk wij, blootgesteld aan de stormen der hartstochten; zij hebben noch eten, noch drinken noodig; zij zijn onbereikbaar voor alle soorten van verleiding, welke onze zintuigen den oorlog aandoen. Schooner is het de glorie der engelen te verkrijgen door strijd en overwinning, gelijk de Maagden, dan haar te bezitten, zonder dat zij iets gekost heeft, gelijk de engelen dit doen. Engel te zijn is slechts een geluk, maagd te zijn is eene bewonderenswaardige deugd; wat voor den eene natuurlijk voorrecht is, is voor den andere de vrucht der heldhaftigste deugd. Het is dus waar, dat wij, door een kostbaar voorrecht der religieuze professie, van nu af aan deel kunnen nemen in de glorie van Jezus-Christus, doch vergeten wij niet, dat wij er slechts in zooverre in deelen, als wij met de genade van onzen staat medewerken. Onze lichamen, schoon aan God toegewijd, zijn gedurende dit leven noch onstoffelijk, noch onbederfelijk, noch met glorie omgeven, dan in zooverre wij ons toeleggen ze aldus te maken, door het volbrengen der plichten van onzen heiligen staat, en het volmaakt naleven onzer regelen. Datgene wat voor God onze verdiensten vermeerderd, moet ook onze waakzaamheid en onze offervaardigheid vermeerderen.

II PUNT. *Het religieuze leven vergeleken bij het verheerlijkt leven van Jezus, ten opzichte der ziel.* Dezelfde verwijdering van de wereld, hetzelfde voortdurend verkeer met God. Hoewel de Heer verreezen was, bleef Hij nog op aarde; doch Hij had met de menschen niet meer denzelfden omgang als gedurende

zijn sterfelijk leven; men kan zeggen, dat Hij te midden van hen verblijvende, volkomen van hen gescheiden was, zelfs van hen, met wie Hij het innigst vereenigd was, zelfs zijne heilige Moeder niet uitgezonderd. Ziedaar wat eene waarlijk religieuze ziel doet. Zij leeft in de wereld, zonder in haar belang te stellen. Zij heeft eene familie, doch zij maakt er geen deel meer van uit; naastbestaanden, doch zij behoort hun niet meer toe. Jezus is gekomen, om den vader van den zoon, de dochter van hare moeder te scheiden. Het religieuze leven is feitelijk *een leven verborgen in God met Jezus-Christus*. Eenzaam leven, doch in die afzondering is men niet alleen; men is *met Jezus-Christus*, men is *in God*. Gedurende de veertig dagen, welke zijne verrijzenis volgden, liet de Zaligmaker zich van tijd tot tijd bij zijne leerlingen zien, doch steeds om ernstige redenen: om zijne verspreide schapen bijéén te verzamelen, hen in het geloof te bevestigen, hen te troosten, te onderrichten. Aldus moet de religieuze ziel geene betrekkingen met de christenen in de wereld aanknoopen, dan in zooverre stichting, ijver, liefde en noodzakelijkheid dit vereischen. Hare gesprekken met hen moeten niet slechts zeldzaam zijn, doch steeds vergezeld gaan van een heilig ongeduld, om tot hare dierbare eenzaamheid weder te keeren, gelijk die van Jezus vergezeld gingen van eene vurige begeerte om weder ten hemel te stijgen. Nooit verscheen Hij zonder aan hen, die Hem zagen, te betuigen, dat Hij niet lang meer met hen zou wezen, dat het in hun belang was, dat Hij tot zijnen Vader wederkeerde... Een religieus, die den

geest van zijnen staat heeft, vermijdt steeds dergelijke gesprekken te verlengen, hoezeer zij hem ook geoorloofd schijnen. Hij weet tot hen, die ze te lang zouden rekken, te zeggen, wat Jezus tot zijne Apostelen zegde: *Expedit vobis; ut ego vadam*. Ik moet u verlaten. God beveelt het mij en Hij beveelt dit in uw belang. Ik zal u nuttiger zijn, als ik u verlaat en voor u bid. Als laatsten trek van gelijkvormigheid met haren gekruisten Bruidegom, heeft de religieuze ziel, hoewel nog op deze aarde verkeerende, geen ander oogwit dan den hemel. Zij brengt getrouw de les in beoefening, welke de H. Paulus gaf aan de eerste geloovigen: Indien gij met Christus verreezen zijt, zoekt dan de ware goederen; doch hoopt niet die te vinden, dan in Jezus-Christus, in de woning waar Hij zit aan de rechterhand zijns Vaders. Zij smaakt slechts de zaken des hemels, evenzeer vereenigd met God, als afgescheiden van de menschen. Zij leidt een gelukkig leven, waarvoor zij onophoudelijk de oneindige barmhartigheid dankt.

59ste OVERWEGING.*Eerste Zondag na Paschen.*

DE VOORWAARDEN VAN ONZEN VREDE.

- I. Geen vrede met God, dan door de onschuld.
- II. Geen vrede met den naaste, dan door de liefde.
- III. Geen vrede met zich-zelfen, dan door den strijd tegen zich-zelfen.

I PUNT. *Vrede met God door de onschuld.* De H. Augustinus vraagt: »Kan men met God in vrede leven, als men behagen schept in hetgeen Hem mishaaft, als men zijne voldoening zoekt in hetgeen Hem wondt en beledigt?» Gaan wij terug tot het begin: »God is mijn laatste einde, mijn opperste goed, mijn middelpunt." Met dit aanbiddelijk middelpunt vereenigd, ben ik in rust; van Hem gescheiden, ben ik noodzakelijk in ontsteltenis en onrust. Geene vereeniging met God, dan door de onderwerping van mijnen wil aan den zijne. Verwijder ik mij van dien oppersten wil, dan verlaat ik den kring mijner rust en stel mij in een verkeerden toestand. Weersta ik aan eene wet, welke natuur en godsdienst mij ten plicht maken te eerbiedigen, dan keert de rede zich tegen mij, mijn geloof veroordeelt en verschrikt mij, mijn geweten verscheurt mij door wroeging. Al zou ik dit willen, o mijn God, zou het mij wel mogelijk zijn uit mijnen geest uw vreeselijk oordeel en uwe bedreiging te wisschen? Kan ik er aan denken zonder te sidderen?

Een slecht geweten is altijd ongerust. »Gij zult eene volmaakte rust genieten», zegt de schrijver der Navolging, »als uw hart u geen enkel verwijt doet.» De vrede is het uitwerksel der rechtvaardigheid, de eerste belooning der nageleefde orde, even als de onrust de eerste kastijding is van elke ongeregeldeheid; waaruit volgt, dat fouten, {waarvan ik verzuim mij te beteren, de ongetrouwheid aan eenige mijner regelen, eene inbreuk makende op de wetten van rechtvaardigheid en orde, voor mij eene oorzaak van onrust en lijden zijn. Heeft eene ziel al de zuiverheid, welke de rechtvaardigheid geeft, dan belet haar niets zich met God, het middelpunt harer rust te vereenigen.

II PUNT. *Vrede met den evennaaste door de liefde.* Onze vrede met God is de vrucht onzer liefde tot God en zijne wet, onze vrede met den naaste is de vrucht dier oprechte liefde, welke ons hem doet beminnen ondanks zijne gebreken en het onrecht dat hij ons wellicht heeft aangedaan. Dat eenieder de anderen behandelde gelijk hij behandeld wil zijn, dat hij verdrage, spare, verontschuldige, gelijk hij verdragen, gespaard, verontschuldigd wil zijn, dat hij beminne gelijk hij bemind wil worden, dan zal er geen verdeeldheid, geen tweedracht mogelijk zijn. Als de God van liefde met ons is, zal de God des vredes ook met ons zijn. De zee is kalm als zij door geen wind ontroerd wordt. Doch hoeveel liefde moet gij hebben, religieuze ziel, en hoe geduldig, hoe waakzaam moet uwe liefde zijn om in vrede te leven, zelfs met hen, die den vrede haten! »Want dit», zegt de H. Augustinus, »wordt ons aanbevolen

op bijna elke bladzijde der H. Schrift." De H. Paulus bezweert ons bij de ketenen, welke hij om Jezus wil draagt, in alle zaken, de nederigheid, de zachtzinnigheid, de langmoedigheid te beoefenen, elkander in liefde verdragende, u beijverende, om de eenheid des Geestes in den band des vredes te bewaren. (1) Op eene andere plaats dringt hij nog slechts aan: »Is er dan eenige opbeuring in Christus, is er eenige vertroosting der liefde, is er eenige gemeenschap des Geestes, is er eenige erbarming, maakt mijne blijdschap volkomen, dat gij eensgezind zijt, dezelfde liefde hebbende, één van ziel, van één gevoelen". (2) Intusschen is het niet in den evennaaste en zijne gebreken, dat men het grootste beletsel van dien vrede moet zoeken, doch in zich-zelfen.

III PUNT. *Vrede met zich-zelfen door den strijd tegen zich-zelfen.* Ziedaar in welken zin men deze woorden des Zaligmakers moet verstaan: »Ik ben niet gekomen om vrede, maar om het zwaard te brengen.... eens menschen huisgenooten zullen zijne vijanden wezen. (3) Het is slechts door een voortdurenden strijd te leveren tegen mijne neigingen, die huisvijanden, welke deel uitmaken van mij-zelfen, dat ik het geduld, de gelijkmoedigheid kan bewaren, die mij boven alle gebeurtenissen plaatsen. De vrede is de vrucht der overwinning, gelijk de overwinning de vrucht van den strijd is. Als ik meester van mij-zelfen ben, ben ik eenigermate meester van alles. Zoodra men getrokken wordt tot eenig voorwerp op ongeregelde wijze, voelt men de onrust in zich

(1) Eph. 4, 2, 3. (2) Philipp. 2, 1, 2. (3) Matth. 10, 34 en 36.

ontstaan." (1) Dusdanig is 's menschen hart geschapen, dat hij niet kan leven zonder begeerten, en zoo hij die niet beheerscht en bestuurt, worden zij zijne beulen. Worden wij niet moede deze wijze lessen van den godvruchtigen schrijver te overwegen. »In den weerstand aan de hartstochten ligt de ware vrede." Zoek dien niet in het hart van den vleeschelijken mensch, noch in dat van dengene, die zich aan uitwendige zaken overgeeft. — Zalig zijn de eenvoudigen. — Voor hen is de zoetheid des vredes weggelegd. De eenvoudige is de zuivere mensch, die van zijne driften ontdaan, zich verheft boven de meening der menschen en slechts God zoekt. Doch hoe veel strijd te ondergaan en te leveren alvorens men aldus zich-zelfen veroverd en zich geheel onder het gebied der genade geplaatst heeft. »Waarom hebben eenige heiligen zich verheven tot een zoo hoogen graad van volmaaktheid en beschouwing? Zij hebben getracht te sterven aan al de begeerten der aarde, en zich aldus kunnen vereenigen met God uit den innigsten grond huns harten." (2) Hieruit volgt dit besluit, dat ik niet genoeg kan overwegen. »Wie het beste weet te lijden, zal den grootsten vrede genieten. Deze is overwinnaar van zich-zelfen en meester der wereld, de vriend van Jezus, de erfgenaam des hemels." (3)

Zuiverheid des harten, onderwerping aan het welbehagen Gods, hartelijke liefde jegens mijne broeders, ernstige strijd tegen mij-zelfen. Ziedaar dus de voorwaarden des vredes en bijgevolg de voorwaarden

(1) Imit. B. 1. H. 6. (2) Imit. B. 1. H. 11. (3) Ibid. B. 2. H. 3.

van mijn geluk. Ik wil ze vervullen, o mijn God, doch help mij met uwe genade. Vestig Gij zelf in mijne ziel de stille kalmte, welke Gij afwacht, alvorens U aan haar mede te deelen. Ik zie daarin slechts ongeduldige vurigheid, verwarde bewegingen en ontsteltenis. Het rustig streven, de welbestuurde begeerte, de ijver, die zonder overhaasting te werk gaat, kunnen ons slechts door U gegeven worden, o eeuwige wijsheid, oneindige werkdadigheid, onverstoorbare rust, die het begin en het toonbeeld van den waren vrede zijt. Weiger ons deze hemelsche gift niet; het is het onderpand uwer liefde, het voorwerp uwer beloften, de prijs van uw goddelijk bloed, gestort ter onzer liefde.

60ste OVERWEGING.

Tweede Zondag na Paschen.

JEZUS VERTOONT ZICH AAN VERSCHELDENE LEERLINGEN
OP DEN OEVER VAN HET MEER VAN TIBERIAS
BESCHOUWING.

- I. De personen beschouwen.
- II. De woorden aanhooren.
- III. De handelingen overwegen.

1. Na het Paaschfeest begaven de leerlingen zich naar Galilea, gelijk hun Meester hun bevolen had. Zeven hunner waren te zamen en begaven zich in een scheepje en begonnen te visschen; doch dien nacht vingen zij niets. Des morgens stond Jezus

aan den oever, doch de leerlingen wisten niet dat het Jezus was. Hij zegde hun het net ter rechterzijde uit te werpen. Zij deden dit en hadden eene overvloedige vangst. Joannes zegde tot Petrus: »Het is de Heer.» Petrus trekt zijn bovenkleed aan en werpt zich in zee; de anderen kwamen met het scheepje. Jezus, die zelf het maal bereid heeft, noodigt hen te eten. (1)

2. Stellen wij ons den oever van het meer en het scheepje der Apostelen voor; het ligt niet ver van den oever.

3. O Jezus, geef mij de genade U te kennen, gelijk Gij U in deze verschijning toont, vol liefde voor uwe apostelen en al uwe dienaren. Doe mij deelen in het licht en de zuiverheid van den H. Joannes, in de vurigheid en toewijding van Petrus, in het geluk, dat zij allen smaakten bij deze overvloedige vangst en den heiligen maaltijd, hun door U bereid.

I PUNT. *De personen beschouwen.* De Apostelen, die armoedig van hun handwerk leefden. Zie hen in hun scheepje, te zamen in eendracht arbeidende. Zij schijnen eenigszins nedergeslagen, daar hun werk niet slaagt, want, zegt de Evangelist, dien nacht vingen zij niets... Ach, wisten zij welke vreugde hen wacht! — Beschouw den Zaligmaker, daar staat Hij op den oever. *Stetit Jesus in littore.* Hij beschouwt met goedheid zijne dierbare leerlingen en komt hen troosten. Hij wordt door medelijden getroffen, ziende dat zij zich te vergeefs vermoeid hebben, en dat zij

(1) Joa. 21.

geen voedsel hebben om hunne krachten te herstellen. O mijn God, aldus denkt Gij ook aan mij en aan mijne behoeften, Als ik mij verlaten geloof, dan zijt Gij dicht bij mij Hoe dikwijls hebt Gij mij inwendig bezocht, krachtdadig geholpen, als ik geen uitkomst zag in mijn droevigen toestand! Indien ik met vertrouwen bad, wat zou ik dan niet van uwe oneindige barmhartigheid ontvangen, daar Gij mij reeds zoo vele kostbare gunsten schenkt, die ik zelf U niet dacht te vragen.

II en III PUNT. *De woorden aanhooren, de handelingen overwegen.* Jezus zoekt in alle omstandigheden ons twee zeer belangrijke waarheden in te prenten: de eene, dat Hij met teedere zorg waakt over onze belangen en dat zijne hulp ons noch voor het tijdelijke, noch voor het geestelijke zal ontbreken; de andere, dat wij zonder Hem, uit ons-zelfen volstrekt niets vermogen. Met welke beminnelijke zoetaardigheid vraagt Hij zijnen Apostelen of zij iets te eten hebben, hoewel Hij dit zeer wel weet. Hij wil, dat zij hunne behoeften erkennen en bekennen, ten einde hen beter te stemmen voor de genade, welke Hij hun voorbehoudt. Bekennen wij dan eenvoudig onze ellende; bekennen wij oprecht, dat wij niets hebben, zelfs datgene niet wat ons dringend noodzakelijk is, dat wij geene nederigheid, geen licht, geen moed hebben, en dat wij alles verwachten van zijne goddelijke goedheid. Jezus zegde hun: »Werpt het net aan de rechterzijde.» Zij doen dit en oogenblikkelijk is het vol met zulk eene menigte visschen, dat zij het nauwelijks kunnen ophalen. Zulk een onverhoopt geluk vervult hen met verbazing

en de
is de
De
H. Hi
maag
legen
het m
zijt, e
leerli
Waa
die
proe
is d
digh
arbe
gor
wel
op
mij
wo
Gij
sta
lie
ze
ee
la
g
st
k

llen. en de welbeminde leerling zegde tot Petrus: »Het
aan is de Heer.»

dan De H. Joannes erkent Jezus het eerste, en de
mij H. Hieronimus geeft hiervan deze reden: Hij was
een maagd. Het voorrecht van het zuiver hart is ge-
lien legen in God te zien. O mijn God, wanneer zal
van het mij vergund worden U te zien, overal waar Gij
Gij zijt, en in alle omstandigheden met uwen welbeminden
ik leerling te zeggen: »Het is de Heer'' *Dominus est!*
n- Waarom bij de schepselen verwijlen? Het is de Heer,
g- die mij verheugt door dezen voorspoed, die mij be-
te proeft door dezen tegenspoed.... *Dominus est.* Het
kt is de Heer, die deze vernedering, deze wederwaar-
pr digheid toelaat. De vermoeiende en vruchteloze
; arbeid van den nacht was noodig, zegt de H. Gre-
- gorius, om de bewondering en de vreugde te bereiden,
e welke bij den morgen het uitwerpen van het net
s op 's Heeren woord veroorzaakte. O Jezus zuiver
i mij, dan zal ik U beminnen en door U bemind
worden, ik zal bemind worden door uwen Vader en
Gij zult U gewaardigen U aan mij te openbaren.

Hoorende dat het de Heer is, die op den oever
staat, luistert Petrus slechts naar het vuur zijner
liefde; hij neemt zijn overkleed en werpt zich in
zee, terwijl de anderen met het scheepje naderen.

Er zijn twee wegen om tot Jezus te gaan; de
eene is buitengewoon; en men moet dien noch
laken, noch altijd willen volgen; de andere is de
gewone weg, waarmede men zich tevreden moet
stellen.

Onder de volmaaktste dienaren Gods, zijn vurige
karakters, die niet in het schip kunnen blijven, zij

gaan er uit en werpen zich moedig in de bittere wateren des lijdens, om spoediger tot Jezus, den gekruiste, te komen. Er zijn anderen van vreedzamer aard, die rustig in het scheepje der Voorzienigheid gezeten blijven, de gunsten huns meesters genieten, als Hij bij hen is, en Hem in vrede afwachten, als Hij zich verre van hen verwijderd houdt. Bewonderen wij de vurigheid van Petrus en volgen wij die na, in dier mate als ons daartoe genade gegeven wordt; in zijne begeerte om nader bij Jezus te komen, houdt hij geene rekening, noch met het gevaar, noch met de moeite; hij kwam dan ook het eerste aan wal. Niets bevordert meer den voortgang eener ziel en hare vereeniging met God, dan de edelmoedigheid.

Doch wat had er plaats op het strand, toen zij allen vergaderd waren? Wat zien zij daar eerst? Een kolenvuur, visch daarop bradende en brood. De Zaligmaker had hun dit maal bereid. Hij noodigt hen te eten en zegt hun met onbeschrijfelijke goedheid: »Komt en ontbijt.» Hij doet nog meer, Hij dient hen met eigen hand. *Et accipit panem, et dat eis, et piscem similiter.* O vreesachtige ziel, zult gij altijd het Hart van Jezus kwetsen met Hem uw vertrouwen te weigeren? Neen, verontrust u niet omtrent de zaken, die u noodig zijn voor uw lichamelijk en geestelijk leven; Hij belast zich daarin te voorzien. Voor hem, die zich op Hem verlaten, is zijne Voorzienigheid nog zorgvuldiger dan voor anderen. Welk een heerlijk feestmaal bereidt Hij u in den hemel, terwijl gij op aarde voor Hem werkt. Weldra zal Hij tot u zeggen: Kom en voed u met

mijne godheid, treed binnen in de vreugde van uwen Meester. Voed u intusschen dikwijls met het brood der engelen. Ga uwe kracht herstellen, uwe vurigheid opwekken aan de heilige tafel, het H. Sacrament is het brandpunt der hemelsche liefde. Wat ging er om in de ziel der Apostelen gedurende dezen heiligen maaltijd? De tegenwoordigheid van hun verrezen Meester, het zien van zijn gelaat, zijne stem, de liefde, welke Hij hun betoont, de teedere gemeenzaamheid, waarmede Hij met hen omgaat, alles verblijdt, verrukt, overlaadt hen met vreugde. Niemand hunner durft Hem vragen wie Hij is. Zij weten, dat het de Heer is. Zij stellen zich tevreden Hem te aanbidden, in stilte zijne goddelijke tegenwoordigheid en de zoetheid van zijn verkeer te genieten... De verrukking, welke eene ziel boeit, welke door liefde tot God brandt en zich verdiept in de beschouwing zijner grootheid, laat haar slechts vrijheid Hem te bewonderen, zij verliest zich in dien oceaan van volmaaktheden, welke zij ontdekt. Dit is de voorsmaak van het grootste geluk, dit is reeds op aarde een stroom van geneugten. Wat zal dit zijn in het verblijf der eeuwige glorie?

Samenspraak met onzen Heer Jezus-Christus. Aanbid zijne macht en goedheid, welke voorzien in de behoeften van al zijne schepselen. Aanbid nog meer zijne vaderlijke en treffende Voorzienigheid voor hen, die alles verlaten, om zich aan Jezus te hechten. Bedank Hem voor het geluk der religieuze roeping en stel u met vertrouwen in zijne handen.

61ste OVERWEGING.*Derde Zondag na Paschen.*

HET BESCHERMFEEST VAN DEN H. JOZEF.

- I. Hoe groot is het vermogen van den H. Jozef in den hemel?
- II. Welk gebruik wil hij ten onzen gunste daarvan maken?
- III. Kunnen wij het belang, dat hij in ons stelt, nog vermeerderen?

I PUNT. *Welk vermogen heeft de H. Jozef in den hemel?* Oordeelen wij hierover door hetgeen de Kerk ons leert en door de bedieningen, welke hij op aarde te vervullen had.

1. Het kerkelijk officie is niet slechts het openbaar gebed der Kerk, het is tevens haar plechtig onderricht voor de geloovigen. Wat bemerken wij bij het lezen van het officie der twee voornaamste feesten, welke wij ter eere van den H. Jozef vieren en bijzonder in dat van zijne Bescherming? wat is daarin als het ware de overheerschende gedachte? Men kan die aldus uitdrukken: een grenzeloos vermogen in den hemel toevertrouwd aan den kuischen Bruidegom van Maria, voorgesteld door die macht, welke aan den Jozef van het oude verbond werd gegeven, tot heil van zijn volk. Bij het lezen van dit officie, meent men den Koning des hemels tot ons te hooren zeggen, wat eens de koning van Egypte zegde tot zijne onderdanen, die in hunnen nood tot

hem kwamen: »Gaaf tot Jozef. Ik heb hem mijne macht in handen gegeven. Hij is de uitdeeler mijner genaden; hij kan voor u doen wat ik niet kan.»

God heeft hem gesteld als meester over zijn huis, als opzichter over al zijne bezittingen, ziedaar wat de heilige Kerk zingt, terwijl zij hare vreugde door een herhaald Alleluia uitgalmf. Ziedaar het oordeel dat zij verlangt, dat ook wij vellen, omtrent het vermogen van dezen bewonderenswaardigen heilige, een vermogen, dat buitendien het gevolg is zijner bedieningen.

2. Tijdens het leven van den H. Jozef had God op aarde een tweevoudigen schat, het voorwerp van al zijne genegenheden. Jezus, dien hij zijn welbeminden Zoon noemde, en Maria, die zelve door den mond van den heiligen Geest getuigde: »God bezat mij van het begin zijner wegen?» Wat deed de Heer ten opzichte van den heiligen Jozef? Hij vertrouwde hem dezen dubbelen en onwaardeerbaren schat. Hij stelde hem aan het hoofd van zijn huisgezin, tot heer van al zijne bezittingen. Hij gaf hem over Jezus het recht eens vaders, over Maria dat des echtgenoots.

Nooit werden deze rechten godvruchtiger geëerbiedigd, want nooit was er gehoorzamer zoon, onderdaniger echtgenoot. Doch hoe zou men kunnen meenen, dat deze glorieijke titels van den heiligen Jozef, waaraan op aarde zulk een wonderbare macht werd toegekend, als het ware zouden miskend worden sedert hij in den hemel is? Zou de veronderstelling dat hij bij Jezus, die hem zijn vader noemde, en bij Maria, wier trouwe Bruidegom hij was, geen

ander vermogen zou hebben dan dat, hetgeen het gevolg is eener allergrootste heiligheid, niet te kennen geven, dat hij, bij het intreden in het verblijf der glorie, de schoonste edelsteen uit zijne kroon heeft verloren? en dat hij een soort van verlaging heeft ondergaan in datgene, wat voor anderen de heerlijkste belooning is?

Hieruit ontspruit het zoo wel gevestigd gevoelen, dat aan den Voedstervader van Jezus, even als aan zijne Moeder, hoewel in minder verheven graad, eene smekende almacht toekent: *Omnipotentia supplex*. Zoo heilige en geleerde Kerkvaders meenden dat Maria den troon van den Koning der koningen minder nadert als verzoekster dan als vorstin, minder om te vragen, dan om te gebieden; zoo hebben anderen, van den H. Jozef sprekende, gezegd, dat gebeden van zulk een vader en zulk een echtgenoot geboden zijn voor zijnen Zoon en zijne Bruid; dat wel verre van hem de voorrechten ontnomen te hebben, welke het geluk zijner ballingschap uitmaakten, God die heeft volmaakt en bekroond in zijn glorierijk leven. Zij hebben gezegd, dat men zekere heiligen aanroept voor bijzondere noodwendigheden, als ware het vermogen om ons te helpen tusschen hen verdeeld, doch dat de heilige Jozef bekleed is met de algemeene macht om krachtdadig te helpen, in al onzen nood naar ziel en lichaam; dat, daar de Zoon Gods nooit iets geweigerd heeft aan zijn heiligen Voedstervader, zoolang Hij hier op aarde was, Hij hem nog veel meer alles toestaat, wat Hij voor ons vraagt, nu Hij gezeten is aan de rechterhand zijns Vaders. Het is hierom dat de

H. Kerk ons uitnoodigt, ons tot dien tweeden Jozef te wenden, met even krachtig vertrouwen als de Egyptenaren tot den eersten Jozef zegden: »Ons heil is in uwe handen, zie slechts op ons neer. (1)

II PUNT. *Welke gebruik wil die groote heilige voor ons van zijne macht maken.* Vragen wij dit aan zijne goedheid, zijne liefde, zijnen ijver. Alles is beschikt in de plannen Gods. Toen Hij het hart van Jozef schiep, schiep Hij het hart van den echtgenoot van Maria, van den vader van Jezus. Hij wilde dat in die zichtbare Drieëenheid, Jezus, Maria, Jozef, eene overeenkomst van genegenheid zou bestaan, als beeld van die, welke de drie personen der onzichtbare en aanbiddelijke Drieëenheid vereenigt. Het was derhalve naar het voorbeeld van het Hart van Jezus en Maria, dat het hart van Jozef werd gevormd en het is uit dit oogpunt, dat men het moet beschouwen om eenig denkbeeld te hebben van de voorrechten, waarmede het versierd werd; verhevenheid van gevoelens, zielskracht, doch vooral gevoeligheid, teeder medelijden, behoefte om wel te doen, edele neigingen, welke de buitengewone en voortdurende genaden, welke hij ontving zoo heerlijk ontwikkelden, rijken grond, waarop de dankbare liefde van Jezus en Maria gedurende dertig jaren arbeidde. Konden zij beter zijne liefde en zorg voor hen beloonen, dan door voortdurend zijne heiligheid te vermeederen, en zijn hart meer gelijkvormig te maken aan het hunne? Vragen of de H. Jozef ons met geheel zijn vermogen helpen wil, is vragen of wij door Jezus en Maria bemind worden, want het is in hunne Harten, dat

(1) Gen. 47.

hij zijne liefde tot ons put; is vragen of een goed vader het geluk zijner kinderen verlangt, want hij heeft ons allen in Jezus-Christus, wiens ledematen wij zijn, die ons zijne broeders noemt, tot zijne kinderen aangenomen. Dit ware zijne liefde in twijfel trekken, want van het oogenblik, waarop de engel hem het geheim der Menschwording, in zijne verhevene Bruid gewrocht, mededeelde, was zijn leven slechts eene voortdurende beschouwing, en wat beschouwde hij anders dan de liefde van God tot ons, door het menschgeworden Woord verpersoonlijkt? *Sic Deus dilexit mundum*. O hoe dikwijls moest die kreet van bewondering aan zijn hart ontsnappen, vóór nog Joannes dien door geheel het heelal deed weergalmen. Als hij het goddelijk kind beschouwde in de kribbe, in de armen zijner Moeder, in de zijne; als Hij hem liefkoosde, door Hem geliefkoosd werd, als hij Hem zag opgroeien, later zijne nederige bezigheid zag deelen, als hij in hemelsche gesprekken Hem hoorde openbaren, wat Hij in deze wereld was komen doen, wat Hij zou moeten lijden voor de glorie van God en de zaligheid der zielen..., waren dit niet steeds nieuwe vlammen, welke in het hart van Jozef zijne liefde voor God en de menschen kwamen vermeerderen?

Jezus heeft niets gedaan, niets in bezit gehad op deze aarde, dan in ons belang. Hij heeft een vader en eene moeder willen hebben, hij heeft in beider hart zooveel liefde voor ons nedergelegd, om als het ware gedwongen te zijn aan hunne gebeden te verleenen, wat wij nooit door ons-zelfen hadden kunnen verkrijgen. De H. Kerk zegt dit duidelijk in het officie van den H. Jozef.

III PUNT. *Wij kunnen het levendig belang, dat de H. Jozef in ons stelt, nog vermeerderen.* Dikwijls helpt hij degenen, die hem niet de minste eer bewijzen; en hierin is hij, zoowel als in alle overige opzichten, de getrouwe navolger van Jezus en Maria; doch, even als zij, heeft hij ook eene bijzondere genegenheid, eene grootere liefde voor hen, die hem beminnen. *Ego diligente me diligo.* Hoe meer wij ons zijne kinderen toonen, door hem met vertrouwen aan te roepen, hoe meer hij zich een vader voor ons toont. Men weet hoe dankbaar de H. Theresia was voor de gunsten, waarmede hij haar overladen had. Na hiervan gesproken te hebben, smeekt zij al degenen, welke haar niet zouden gelooven, er zich door de ondervinding van te overtuigen. »Zij zullen zien,» zegt hij, »hoe voordeelig het is tot dezen glorievollen patriarch zijn toevlucht te nemen en hem bijzonder te vereeren.» Kiezen wij hem dan heden voor onzen voornaamsten patroon, voor onzen teedersten en besten vriend, voor onzen machtigen voorspreker. God heeft hem tusschen alle menschen verkozen tot zijn getrouwen medehelper in het grootste van al zijne plannen. O hoe nuttig zal zijne hulp ons zijn, in de zoo belangrijke zaak onzer heiliging. Wijd u aan hem toe of hernieuw met vurigheid uwe akte van toewijding. Bepaal welk bewijs uwer liefde hij elk jaar, elke week, elken dag van u zal ontvangen. »Denk aan ons, o heilige Jozef, verleen ons de machtige hulp uwer voorbede bij Hem, die voor uw zoon heeft willen gehouden worden, en maak dat de heilige Maagd, uwe onvergelykelijke Bruid, een blik van goedgunstigheid op ons werpe.» (H. Bern.)

62ste OVERWEGING.*Vierde Zondag na Paschen.*

LAATSTE VERSCHIJNING VAN JEZUS AAN DE VERGADERDE
APOSTELN. — ZENDING, WELKE HIJ HUN OPDRAAGT.

- I. Zijne liefde tot de menschen bepaalt het voorwerp dier zending.
- II. Zijne almacht is haar steun.

I PUNT. *De liefde van Jezus-Christus bepaalt het voorwerp der apostolische zending.* De elf leerlingen nu gingen heen naar Galilea naar den berg, waarwaarts Jezus hun bevolen had. En toen zij Hem zagen, aanbaden zij Hem; doch sommigen twijfelden. (1) Eenigen twijfelden nog, doch met dien twijfel van verwondering en verbeelding, die niet geheel vrijwillig was en weldra verdween. Aanbid den Zaligmaker met de Apostelen, geloof vastelijk, en luister eerbiedig naar hetgeen Hij hun gaat zeggen: *Aan mij is alle macht gegeven in hemel en op aarde! Gaat dan, onderwijst alle volkeren, hen doopende in den naam des Vaders, en des Zoons, en des heiligen Geestes, hun leerende onderhouden alles wat ik u geboden heb* (2). Het is door zijne verrijzenis, dat Jezus in het bezit getreden is van deze grenzenlooze macht. Hij bezit die in den hemel, om daarheen op te stijgen en er te gaan nederzitten aan de rechterhand zijns Vaders, om den H. Geest af te zenden, om zijne getrouwe dienaars tot zich te trekken en

(1) Matth. 28, 16 en 17. (2) Matth. 28, 18—20.

hen in zijn eeuwig rijk te doen deelen; Hij heeft die op aarde om er zijne Kerk te vestigen, te beschermen, te verspreiden, te vereeuwigen.

O bewonderenswaardige macht! Welke andere menschelijke tong hadde ooit deze woorden durven uitspreken: *Aan mij is alle macht gegeven in hemel en op aarde?* Men zal die weldra bewaarheid zien door de geheimen der Hemelvaart, der nederdaling van den H. Geest, door de vruchten van de evangelische prediking: *Alle koningen der aarde zullen Hem aanbidden, alle volkeren Hem dienen.* (1)

O beminnelijke macht! Wat is zij wel geplaatst in de handen van Hem, die zich gewaardigde voor ons te sterven, en die zich van die macht slechts voor ons geluk bedienen wil. Hij zegt niet: Gaat en wreekt mijnen dood; laat het gewicht van uwen toorn vallen op hen, die mij gekruisigd hebben; neen, Hij zegt: Gaat arbeiden aan de zaligheid der menschen, trekt hen uit hunne dwaling, zuivert hen van hunne misdaden, deelt hun al de genaden mede, welke ik voor hen verdiend heb, en waarvan ik u de uitdeeling toevertrouw. Ik besluit uwen ijver niet langer binnen de grenzen van een volk, ik zend u tot alle volken, tot alle natiën. Ik ga ten hemel opstijgen; leert aan alle menschen de middelen om mij daarheen te volgen: het geloof, het doopsel, het nakomen mijner geboden.

Ziedaar de zending der Apostelen. Hoe edel is zij en hoe voordeelig voor ons. Danken wij God ons geroepen te hebben tot het heilig licht van het Evangelie. Danken wij Hem nog meer ons verkozen

(1) Ps. 71, 11.

te hebben onder al zijne leerlingen, om ons te roepen tot het beoefenen der Evangelische raden..., gelukkige roeping, die ik, helaas! maar al te dikwijls vergeet.

II PUNT. *De almacht van Jezus-Christus is de steun der apostolische zending. »Zie, ik ben met U al de dagen, tot aan de voleinding der wereld.»* (1) Welk eene troostende belofte door den God-mensch gedaan! Hij heeft zoo even gezegd: *Aan mij is alle macht gegeven in hemel en op aarde*; en nu is het, als voegde Hij er bij: En deze macht gebruik ik om U te helpen en te verdedigen. Sedert dien dag is de naam der Kerk door Jezus gesticht; *De Heer is hier*; doch met welke tegenwoordigheid, en welke zijn daarvan de uitwerkselen?

Als Jezus zich verbindt met zijne apostelen te blijven tot aan de voltrekking der eeuwen, belooft Hij evenzeer te zijn met hen, die hunnen arbeid zullen voortzetten, als met de apostelen zelven: met eene tegenwoordigheid van leiding, hen langs veilige en rechte wegen voerende, blijven zij met Hem vereenigd en aan zijne inspraken onderworpen, onfeilbaar zullen zij die volmaaktheid bereiken, welke God van hen vraagt, en de zielen brengen tot die heiligheid, welke zij zelven verkregen hebben; met eene tegenwoordigheid van vaderlijke bezorgdheid, om te waken dat niets hun ontbreke, wat hun waarlijk noodzakelijk is: is Hij niet de bron van alle goed? Wat ontbreekt hem, die God bezit? met eene tegenwoordigheid van beschouwing, die hen behoedt tegen elk gevaar, in zoo ver dit in het belang hunner deugd is. Wat kan men vreezen als

(1) Matth. 28, 20.

men Jezus vóór- en met zich heeft? De H. Felix vond een schutsmuur tegen zijne vijanden, in eene spinneweb, hetgeen hem deze schoone woorden deed zeggen: »Met Jezus wordt eene spinneweb een muur, zonder Jezus is een muur slechts eene spinneweb;» met eene tegenwoordigheid van macht en sterkte, waardoor zij zegevieren over wereld, vleesch en hel. Zij kunnen alles in Hem, die hen versterkt; — eindelijk door eene wezenlijke en lichamelijke tegenwoordigheid in het H. Sacrament, welke ons de aarde tot een hemel maakt,» zegt de H. Chrysostomus. Het altaar, het tabernakel, de H. Tafel, ziedaar de onoverwinbare verdediging der Kerk, hare kracht en haren troost. Vreezen wij nooit voor haar, doch altijd voor degenen, die haar bestrijden.

De belofte van Jezus en het H. Sacrament des altaars zijn de steun der Kerk en tevens die van elk harer kinderen, vooral van degenen, die naar de volmaaktheid streven. Niet een is er, die niet zeggen kan: »*De Heer is mijn herder, en mij zal niets ontbreken.... Al moest ik ook gaan te midden van de schaduwe des doods, geen kwaad zou ik vreezen, want Gij zijt bij mij, Gij richt voor mij een maaltijd aan.*» (1) waar ik het voedsel vind, dat mij de kracht geeft, welke ik noodig heb om over mijne vijanden te zegevieren. Zoolang ik Jezus bezit in het Sacrament zijner liefde, zal ik almachtig zijn ondanks mijne zwakheid, niets kan mij ontbreken, mij schaden, mij weerstaan. Hoe verschrikkelijk mijne ellende ook zij, zoo doet zij mij zooveel niet vreezen, als zijne goedheid mij doet vertrouwen.

(1) Ps. 22.

63ste OVERWEGING.*Vijfde Zondag na Paschen.*

DE KRUISDAGEN.

- I. Groot belang van het gebed.
- II. De goede religieus onderscheidt zich door zijne liefde tot het gebed.

I PUNT. *Groot belang van het gebed.* Het bijna algemeen verzuim van dezen noodwendigen plicht is wellicht de gevaarlijkste wonde van onze eeuw en het zorgwekkendst teeken der kwaal, die ons heeft aangetast. Het gebed is de ziel van den godsdienst en het groote middel ter zaligheid ons gegeven. Het is de bekentenis van onze nietigheid, eene be-
tuiging, waardoor wij God erkennen als de beschikker onzer lotgevallen, als machtig genoeg om ons te geven wat wij vragen, zoo Hij dit wil; als goed genoeg om dit te willen, als wij het Hem vragen. Als ik bid, dan beken ik dat ik mij-zelf niet helpen kan, noch krachtdadig geholpen kan worden door de schepselen, die mij omringen; doch dat ik alles durf verwachten van zijne onbegrensde macht en zijne oneindige goedheid. Wordt Hij door deze hulde van mijne afhankelijkheid, mijn vertrouwen, mijne liefde niet naar waarde vereerd en moet ik, Hem aldus biddende, niet alles van Hem hopen?

De H. Augustinus dit vers van een psalm uit-
leggende, *Gezegend zij de Heer, die van mij noch mijn gebed, noch zijne barmhartigheid verwijderd*

heeft, zegt: »Er bestaat een eeuwig verbond tusschen het gebed der menschen en de barmhartigheid des Heeren. Onttrek u niet aan het gebed, en de Heer zal u zijne barmhartigheid niet onttrekken. Doch kan er mij eenige hoop van zaligheid overblijven, als ik het gebed verwaarloos? Welke andere eer bewijs ik aan God? Een God, dien ik niet bid, is een God, dien ik vermeen niet noodig te hebben. Is dit een God voor mij? Neen, maar het is door U in mijne ellende ter hulp te roepen, dat ik U voor mijn God erken.

Ziedaar wat de ziel van al degenen, die den godsdienst en hunne broeders liefhebben, met bittere smart vervult; de menschen onzer dagen bidden niet meer: men zou zeggen, dat zij zich-zelfen voldoende zijn. Gave God, dat eene schuldige onachtzaamheid omtrent deze hoofdzaak nooit de religieuze gemeenten insloop! Hebben wij de overdenkingen van den H. Alphonsus omtrent het gebed in zijn werkje: *Over het groot gewicht van het gebed* ooit ernstig overwogen? Het begin luidt aldus: »Onder al de geestelijke werkjes door mij uitgegeven, is dit zeker een der nuttigste, omdat het gebed een noodzakelijk en zeker middel ter zaligheid is. Wat mij bedroeft is, dat men in de vermaningen en predikatiën er bijna niet van spreekt, en dat de godvruchtige boeken er niet genoeg op aandringen.” Bij het slot zegt hij: »Hoe vele arme zielen zondigen, leven voortdurend in de zonde en gaan verloren, omdat zij niet bidden. En wat nog meer te bejammeren valt, is dat de biechtvaders en predikers het zich zelden tot plicht rekenen, tot het gebed op te wekken: *Wat*

mij betreft, ik zeg altijd en zal altijd herhalen, dat de zaligheid afhangt van het gebed, dat al de schrijvers der godvruchtige boeken, al de kanselredenaars, al de biechtvaders niets meer moesten aanbevelen dan het gebed. Ik wenschte, dat zij voortdurend herhaalden: Bidt, bidt en houdt niet op te bidden, want zoo gij bidt, is uwe zaligheid verzekerd; — zoo gij niet bidt, is uwe verdoemenis onvermijdelijk.

Smeeft den Heer, nogmaals ten gunste zijner Kerk, de belofte te vervullen eertijds aan zijn volk gedaan: *Ik zal over het huis van David en over de inwoners van Jeruzalem den geest van genade en gebed uitstorten.* (1)

II PUNT. *De goede religieus onderscheidt zich door zijne liefde voor het gebed.* Hoe zou hij het niet beminnen? Hij vindt daarin al de eer, al de genade, al den troost, dien hij begeert.

1. De grooten dezer aarde naderen, met hen spreken, gemeenzaam met hen omgaan, is eene eer in het oog dezer wereld? Hoeveel naijver wekt dit niet op? In werkelijkheid is het eene schande, wanneer men zich daardoor verlaagt tot hunne misdaden, hetgeen maar al te dikwijls gebeurt. Doch met God in eene eerbiedige gemeenzaamheid treden, tot Hem spreken, gelijk een vriend tot zijnen vriend, door dit heilig verkeer goddelijke gewoonten aannemen, kan er wel eene hoogere glorie, eene edeler eerzucht bestaan? Deze eer kan de goede religieus, wiens leven slechts een aanhoudend gebed is, elk oogenblik smaken; want brengt hij al zijn tijd wel niet door

(1) Zach. 12, 10.

in het inwendig of in het mondgebed, zoo is hij toch altijd in eene gesteltenis van gebed, daar hij steeds voor God werkt en in alles Hem zoekt te behagen, en aldus vervult hij het gebod van het Evangelie: *Men moet altijd bidden*. Deze gesteltenis is een heilige band, welke hem altijd met God vereenigt en innig verbonden houdt. Hoevele schatten liggen in die uitnemende eer niet vereenigd?

2. »Wilt gij'', zegt de H. Bonaventura, »geduldig de wederwaardigheden en beproevingen verdragen, de bekoringen overwinnen, uwe ongeregelde neigingen verbreken, de listigen van Satan kennen en vermijden, uwe ziel versterken en verwarmen door godvruchtige begeerten, uwe gebreken uitroeien, u met deugden vervullen, u verheffen tot de beschouwing en het genieten der hemelsche zaken, zoo weest menschen van gebed.'' De H. Bernardus voegt hierbij: »Dikwijls naderen wij koud en dor van harte het altaar, doch leggen wij ons toe op het gebed, volharden wij in het gebed, dan stort eensklaps de genade zich over ons uit, onze borst verwijdt zich, de weldadige wateren der godsvrucht doorstralen ons.'' De H. Augustinus beweert dat deze vorderingen in de heiligheid gelijken gang houden met onze vorderingen in den geest van gebed, omdat wie wel bidt, wel leeft. De goede religieus verwacht niets van de schepselen; zij zijn zwak en behoeftig, gelijk hij zelf. Hij verwacht alles van U, o mijn God! Gij hebt hem den sleutel uwer schatkist, het gebed, gegeven, hij bedient zich daarvan om ze te openen en daarin te putten. Hij weet, dat Gij door uw onfeilbaar woord te verpanden: *Vraagt en gij zult verkrijgen*;

door uwen eed te zweren: *voorwaar, voorwaar, ik zeg het u*, en door ons een bepaald gebod te geven, U te bidden, hij weet, dat Gij daardoor U-zelfen in de onmogelijkheid gesteld hebt onze smeekbeden te verstooten. Hij kent uwe belofte, uwe getrouwheid, in ze te vervullen, en de onuitputtelijke rijkdommen uwer genade, ten gunste van hen, die U aanroepen. Hij weet eindelijk dat, haddet Gij ons ook niets beloofd, ons vertrouwen alleen U zou verplichten ons ter hulp te komen, omdat dit vertrouwen U vereert en bewijst, dat wij uwen naam willen kennen, dien beminnelijken naam, waarmede Gij wilt, dat wij ons gebed beginnen: *Onze Vader*.

3. Hieruit vloeit de troost voort, aan deze heilige oefening verbonden: *Is iemand onder u in droefheid, hij bidde* (1). O hoe zoet is het voor eene bedroefde ziel, zich geheel te werpen in den schoot van haren God, gelijk een kind in de armen van zijnen Vader, Hem hare moeielijkheden mede te deelen, de oorzaak harer tranen toe te vertrouwen! Is dit niet die liefdevolle uitstorting des harten, welke de bekoorlijkheid uitmaakt van ons verkeer met God? Wel moet het gebed het hart vervullen met onuitsprekelijken troost, daar het zoo vaak eene schrikkelijke woestenij veranderd heeft in een oord van geluk? Wie leefde gelukkiger dan een Paulus, een Antonius, een Hilarion? En was het niet het gebed alleen, dat hun geluk uitmaakte? De H. Bernardus schreef aan iemand, die dobberde tusschen de eenzaamheid en de wereld: O hadt gij eenigermate die bloem

(1) Jacq. 5, 13.

van tarwe gesmaakt, waarmede Jeruzalem verzadigd wordt, hoe vaardig zoudt gij aan de menschen der wereld hunne beuzelachtige en ellendige voldoeningen overlaten.

64ste OVERWEGING.

DE RELIGIEUZE STAAT GEEFT AAN HET GEBED EENE
BUITENGEWONE KRACHT.

- I. Waaruit ontspruit die kracht?
- II. Gevolgtrekking, welke de religieuzen hieruit moeten maken.

I PUNT. *Waarom is het gebed der religieuzen gewoonlijk krachtiger?* Ziehier de voornaamste reden, uit de H. Schrift getrokken.

Wij lezen in het boek der Psalmen dat 's Heeren oogen zijn op de gerechtigen en zijne ooren tot hunne gebeden (1). En op eene andere plaats: den wil van die Hem vreezen, doet Hij; Hij hoort hun smeeken aan en verlost hen (2). De vrees des Heeren, de zuiverheid des harten, de liefde tot de rechtvaardigheid, ziedaar wat de H. Geest ons toont als vermogend bij den Heer, ter verhooring onzer gebeden; nu deze deugden zijn in volmaekten graad, als het ware, eigen aan den religieuzen staat. Waar is men beter beveiligd voor de bedorvenheid der wereld? Waar vindt men meer onschuld, meer liefde tot de

(1) Ps. 33. (2) Ps. 144.

mij betreft, ik zeg altijd en zal altijd herhalen, dat de zaligheid afhangt van het gebed, dat al de schrijvers der godvruchtige boeken, al de kanselredenaars, al de biechtvaders niets meer moesten aanbevelen dan het gebed. Ik wenschte, dat zij voortdurend herhaalden: Bidt, bidt en houdt niet op te bidden, want zoo gij bidt, is uwe zaligheid verzekerd; — zoo gij niet bidt, is uwe verdoemenis onvermijdelijk.

Smeeft den Heer, nogmaals ten gunste zijner Kerk, de belofte te vervullen eertijds aan zijn volk gedaan: Ik zal over het huis van David en over de inwoners van Jeruzalem den geest van genade en gebed uitstorten. (1)

II PUNT. *De goede religieus onderscheidt zich door zijne liefde voor het gebed. Hoe zou hij het niet beminnen? Hij vindt daarin al de eer, al de genade, al den troost, dien hij begeert.*

1. De grooten dezer aarde naderen, met hen spreken, gemeenzaam met hen omgaan, is eene eer in het oog dezer wereld? Hoeveel naijver wekt dit niet op? In werkelijkheid is het eene schande, wanneer men zich daardoor verlaagt tot hunne misdaden, hetgeen maar al te dikwijls gebeurt. Doch met God in eene eerbiedige gemeenzaamheid treden, tot Hem spreken, gelijk een vriend tot zijnen vriend, door dit heilig verkeer goddelijke gewoonten aannemen, kan er wel eene hoogere glorie, eene edeler eerezucht bestaan? Deze eer kan de goede religieus, wiens leven slechts een aanhoudend gebed is, elk oogenblik smaken; want brengt hij al zijn tijd wel niet door

(1) Zach. 12, 10.

in het inwendig of in het mondgebed, zoo is hij toch altijd in eene gesteltenis van gebed, daar hij steeds voor God werkt en in alles Hem zoekt te behagen, en aldus vervult hij het gebod van het Evangelie: *Men moet altijd bidden*. Deze gesteltenis is een heilige band, welke hem altijd met God vereenigt en innig verbonden houdt. Hoevele schatten liggen in die uitnemende eer niet vereenigd?

2. »Wilt gij'', zegt de H. Bonaventura, »geduldig de wederwaardigheden en beproevingen verdragen, de bekoringen overwinnen, uwe ongeregelde neigingen verbreken, de list van Satan kennen en vermijden, uwe ziel versterken en verwarmen door godvruchtige begeerten, uwe gebreken uitroeien, u met deugden vervullen, u verheffen tot de beschouwing en het genieten der hemelsche zaken, zoo weest menschen van gebed.'' De H. Bernardus voegt hierbij: »Dikwijls naderen wij koud en dor van harte het altaar, doch leggen wij ons toe op het gebed, volharden wij in het gebed, dan stort eensklaps de genade zich over ons uit, onze borst verwijdt zich, de weldadige wateren der godsvrucht doorstralen ons.'' De H. Augustinus beweert dat deze vorderingen in de heiligheid gelijken gang houden met onze vorderingen in den geest van gebed, omdat wie wel bidt, wel leeft. De goede religieus verwacht niets van de schepselen; zij zijn zwak en behoeftig, gelijk hij zelf. Hij verwacht alles van U, o mijn God! Gij hebt hem den sleutel uwer schatkist, het gebed, gegeven, hij bedient zich daarvan om ze te openen en daarin te putten. Hij weet, dat Gij door uw onfeilbaar woord te verpanden: *Vraagt en gij zult verkrijgen*;

door uwen eed te zweren: *voorwaar, voorwaar, ik zeg het u*, en door ons een bepaald gebod te geven, U te bidden, hij weet, dat Gij daardoor U-zelfen in de onmogelijkheid gesteld hebt onze smeekbeden te verstooten. Hij kent uwe belofte, uwe getrouwheid, in ze te vervullen, en de onuitputtelijke rijkdommen uwer genade, ten gunste van hen, die U aanroepen. Hij weet eindelijk dat, haddet Gij ons ook niets beloofd, ons vertrouwen alleen U zou verplichten ons ter hulp te komen, omdat dit vertrouwen U vereert en bewijst, dat wij uwen naam willen kennen, dien beminnelijken naam, waarmede Gij wilt, dat wij ons gebed beginnen: *Onze Vader*.

3. Hieruit vloeit de troost voort, aan deze heilige oefening verbonden: *Is iemand onder u in droefheid, hij bidde* (1). O hoe zoet is het voor eene bedroefde ziel, zich geheel te werpen in den schoot van haren God, gelijk een kind in de armen van zijnen Vader, Hem hare moeielijkheden mede te deelen, de oorzaak harer tranen toe te vertrouwen! Is dit niet die liefdevolle uitstorting des harten, welke de bekoorlijkheid uitmaakt van ons verkeer met God? Wel moet het gebed het hart vervullen met onuitsprekelyken troost, daar het zoo vaak eene schrikkelijke woestenij veranderd heeft in een oord van geluk? Wie leefde gelukkiger dan een Paulus, een Antonius, een Hilarion? En was het niet het gebed alleen, dat hun geluk uitmaakte? De H. Bernardus schreef aan iemand, die dobberde tusschen de eenzaamheid en de wereld: O hadt gij eenigermate die bloem

(1) Jacq. 5, 13.

van tarwe gesmaakt, waarmede Jeruzalem verzadigd wordt, hoe vaardig zoudt gij aan de menschen der wereld hunne beuzelachtige en ellendige voldoeningen overlaten.

64ste OVERWEGING.

DE RELIGIEUZE STAAT GEEFT AAN HET GEBED EENE
BUITENGEWONE KRACHT.

- I. Waaruit ontspruit die kracht?
- II. Gevolgtrekking, welke de religieuzen hieruit moeten maken.

I PUNT. *Waarom is het gebed der religieuzen gewoonlijk krachtiger?* Ziehier de voornaamste reden, uit de H. Schrift getrokken.

Wij lezen in het boek der Psalmen dat 's *Heeren oogen zijn op de gerechtigen en zijne ooren tot hunne gebeden* (1). En op eene andere plaats: *den wil van die Hem vreezen, doet Hij; Hij hoort hun smeeken aan en verlost hen* (2). De vrees des Heeren, de zuiverheid des harten, de liefde tot de rechtvaardigheid, ziedaar wat de H. Geest ons toont als vermogend bij den Heer, ter verhooring onzer gebeden; nu deze deugden zijn in volmaakten graad, als het ware, eigen aan den religieuzen staat. Waar is men beter beveiligd voor de bedorvenheid der wereld? Waar vindt men meer onschuld, meer liefde tot de

(I) Ps. 33. (2) Ps. 144.

rechtvaardigheid? Als God ons in dezen gelukkigen staat, aan zijne dierbaarste vrienden voorbehouden, ziet, schijnt Hij tot ieder onzer, gelijk eertijds tot zijn bevoorrecht volk, te zeggen: *Ik, de Heer, Ik ben uw God, die u uit Egypte voerde; doe uwen mond wijd open en Ik zal hem vervullen.* (1)

De armoede, door den religieus beloofd, is eene andere oorzaak van de kracht van zijn gebed. *Zijne oogen zien op den arme* (2). O kostbaar voorrecht van hem, die aan alle vergankelijke goederen heeft verzaakt, om God alleen te bezitten. Deze goede Meester luistert niet slechts naar ons smeeken, Hij voorkomt, Hij verhoort zelfs onze verlangens. De wereld verstoot de armen minachtend, de Koning des hemels verheft hen tot zijne gunstelingen. Zij hebben vrijen toegang tot Hem, vooral als hunne armoede het gevolg is hunner liefde tot Hem. Zijne edelmoedigheid wordt door de onze uitgelokt. Wat kan Hij weigeren aan eene ziel, die Hem alles, ja zich-zelve gegeven heeft? Wij weten, inderdaad, hoe Hij zich verleende tot de verlangens van een Benedictus, een Franciscus van Sales, eene Scholastica, Clara, Theresia, zoo beroemd door hunne liefde tot de armoede en hun vermogen bij God.

Dan hoe groot zijne toeneiging moge zijn voor de zuivere harten en de vrijwillige armen, zoo moet men nochtans bekennen, dat Hij aan de nederigen den sleutel zijner schatkist ter hand schijnt gesteld te hebben. De H. Petrus en de H. Jacobus zeggen met dezelfde woorden: *dat Hij den hoovaardigen*

(1) Ps. 80. (2) Ps. 40.

weerstaat en den nederigen zijne genade geeft. Wat is er duidelijker dan deze godspraak van den H. Geest *Het gebed van, die zich verootmoedigt, dringt door de wolken heen*, zal de hinderpalen overwinnen, welke het beletten tot het Hart van den Allerhoogste te geraken, en hij gaat niet weg, totdat de Allerhoogste er op neerziet (1). Achab is een goddelooze, doch hij vernedert zich voor God en bidt. God verhoort hem en verklaart, dat Hij dit doet ten gunste der akte van ootmoedigheid, die hij zoo even volbracht. O zoo de nederigheid van een oogenblik zoo vele kracht verleent aan het gebed, hoeveel meer kracht zal eene nederigheid, die zich uitstrekt tot geheel den levensloop, tot den staat zelfs, niet aan het gebed mededeelen. De nederigheid van den religieus is eene nederigheid van staat, waardoor hij verzaakt aan de eer der wereld, om alle minachting, alle verootmoediging, ter liefde des Zaligmakers, te omhelzen.

Doch het toppunt der nederigheid ligt in de gehoorzaamheid, volgens deze woorden van den H. Paulus: *Hij vernederde zich-zelfen, daar hij gehoorzaam was tot den dood, en wel tot den dood des kruises; daarom heeft God Hem verheven, en Hem eenen naam geschonken, die boven allen namen is.* (2) De Israëlitzen beklagen zich, dat hunne gebeden vruchteloos zijn, hoewel door het vasten vergezeld. Isaias zegt hun, dat zij dit slechts te wijten hebben aan hun eigen wil, die al hunne daden bestuurt. »Verlaat dien» zegt hij hun, aanvaard den wil Gods door de ge-

(1) Eccli 35, 21. (2) Phil. 2, 8 en 9.

hoorzaamheid, dan zult gij zijne hulp inroepen en Hij zal u antwoorden: »Hier ben ik." Niets verplicht God krachtiger om te willen wat wij willen, dan het onderwerpen van onzen wil aan den zijne. Wat mag hij dus niet van zijn gebed verwachten, hij, die zich in staat stelt dezen plicht op de volmaaktste en voortdurendste wijze te vervullen, door zijn wil te slachtofferen door eene plechtige gelofte, ten einde in alles slechts den wil Gods te volgen.

II PUNT. *Gevolgtrekking, welke wij moeten maken uit die bijzondere kracht van het gebed der religieuzen.* Met zulk een rijk talent woekeren en ons volmaken in de deugden, waaraan wij dit verschuldigd zijn.

God doet niets onnuttigs; indien Hij ons gunsten verleent, zoo doet Hij dit, opdat wij er voordeel uit trekken. Stelt Hij ons den sleutel zijner schatten in handen, zoo doet Hij dit, opdat wij daaruit zouden putten. Laat ons toch dit verwijt niet verdienen, dat de Heer aan zijn eerste leerlingen deed: »Tot dusverre hebt gij niets gevraagd in mijnen naam," gij hebt die wondere macht, welke gij door mij op het Hart mijns Vaders hadt, niet rijkelijk gebruikt, gelijk ik dit verlangde, vraagt dan en gij zult ontvangen. Hij smeekt ons als het ware Hem te bidden. Zou men niet zeggen, dat wij geene behoeften hebben en die onzer broeders vergeten? Volgens de oogmerken der Voorzienigheid, moeten de religieuzen de leemten aanvullen der hulde, welke de wereldlingen verzuimen God te bewijzen en bidden voor hen, die niet bidden. Het is bijzonder door deze krachtige bemiddeling, dat zij de steun der Kerk worden, gelijk zij haar sieraad zijn, door

hunne stichtende voorbeelden. Zullen wij hen laten verloren gaan, die ons gebed kan redden?

Doch hieruit vloeit ook onze verplichting voort van ons te volmaken in het beoefenen der religieuze deugden, die de voornaamste oorzaak zijn van dat vermogen, dat onze staat ons bij God geeft. Wat zijn Hart treft, is de zuiverheid van het onze; wat Hem een soort van verplichting oplegt onze begeerten te vervullen, is onze liefde tot de armoede, de nederigheid, de heilige gehoorzaamheid. Vervullen wij dus ijverig deze groote plichten van den religieus. Vluchten wij de kleinste fouten, zijn wij arm in den volsten zin des woords, en onthecht van alle genegenheid tot de schepselen, vergeten wij nooit onze nietigheid, onze ellende, zien wij God en God alleen in hen, die ons gebieden. Dan zullen wij bidden en niets zal de kracht van ons gebed weerhouden. Heer, ik dank U voor het licht, dat Gij mij verleend hebt. Het doet mij mijn heiligen staat meer en meer beminnen. O welke macht heeft de oprechte religieus over U. Ik wil dit tot elken prijs worden, en door de kracht van mijn gebed wil ik U verheerlijken, U beminnen en U doen beminnen.

65ste OVERWEGING.

DE HEMELVAART VAN CHRISTUS. OVERWEGING VAN DEN
H. BONAVENTURA.

I. Laatste voorbereiding tot het geheim der
Hemelvaart.

II. Voltrekking van dit geheim.

I PUNT. *Jezus bereidt zijne leerlingen voor het laatst tot het geheim zijner Hemelvaart.* De zoetaardigheid en goedheid van Jezus hadden Hem zoo dierbaar gemaakt aan zijne leerlingen, en bijzonder aan zijne apostelen, dat zij niet konden hooren spreken van zijn heengaan. Te vergeefs had Hij hun gezegd, dat Hij hun eene plaats ging bereiden in het huis zijns Vaders, dat het voordeelig voor hen was dat Hij heenging; het denkbeeld alleen van Hem gescheiden te zijn, zelfs voor korten tijd, vervalde hun hart met droefheid.

De veertigste dag na zijne verrijzenis was aangebroken... Hij kwam tot zijne Apostelen, welke met zijne Moeder en andere leerlingen in het Cenakel waren; en hun verschijnende, wilde Hij, alvorens ten hemel te stijgen, als liefdebewijs met hen eten. Terwijl zij nu met groote vreugde aan dezen laatsten maaltijd met hunnen Meester nederzaten, sprak de Heer Jezus tot hen ongeveer als volgt: »Het is tijd dat ik terugkeere tot Hem, die mij gezonden heeft; blijft gij hier te zamen in deze stad, totdat gij met de kracht van boven bekleed zult zijn. Gaat vervolgens door heel de wereld mijn Evangelie prediken,

hen doopende, die gelooven, en gij zult mij tot getuigen dienen tot de uiteinden der wereld..."

Zij zitten dan daar, zij eten, spreken, verheugen zich over de tegenwoordigheid van hunnen Meester, doch zij zijn ontsteld over zijn vertrek... Wat moet men zeggen van zijne Moeder, die naast Hem zat? Is het niet waarschijnlijk dat zij, door moederlijke teederheid ontroerd, bij het vernemen van zijn heengaan, haar hoofd op Jezus borst laat zinken? — Had zij daartoe niet meer recht dan de H. Joannes? en tot Hem zuchtend en onder tranen zegde: »Mijn Zoon, indien Gij heen wilt gaan, neem mij dan met U." En de Heer troostte haar, zeggende: »Ik bid u, mijne welbeminde Moeder, u niet te bedroeven, want ik ga tot mijnen Vader en gij moet nog eenigen tijd hier beneden blijven, om hen te versterken, die in mij gelooven, dan zal ik tot u komen en zal ik u mede voeren in mijne glorie." Toen onderwierp Maria zich en zegde: »O mijn dierbare Zoon, uw wil geschiede. Ik ben gereed te blijven en te sterven ten voordeele der zielen, die Gij met uw bloed verlost hebt, doch denk aan mij." De Heer troostte haar, alsook Magdalena en de leerlingen en voegde er bij: »Dat uw hart niet vreeze, noch zich ontsstelle, ik zal u niet als weezen achterlaten. Ik ga heen, doch zal tot u wederkeeren en altijd met u zijn." Eindelijk zegde Hij tot allen zich naar den Olijfberg te begeven, omdat Hij vandaar ten hemel op zou stijgen, en Hij verdween. Zijne Moeder en de overigen begaven zich onmiddellijk naar dien berg, waar de Zaligmaker hun op nieuw verscheen.

II PUNT. *Voltrekking van het geheim der Hemelvaart.* Beschouw oplettend den Meester en de leerlingen en alles wat er omgaat. Alle geheimen nu voltrokken zijnde, omhelst de Zaligmaker zijne Moeder en zegt haar vaarwel en zij drukt haren Zoon teederlijk in hare moederarmen. De Apostelen, Magdalena en al de overigen knielen neder en kussen schreiende zijne goddelijke voeten. Toen begon Hij door eigen kracht van de aarde op te stijgen. Bij dit gezicht knielt geheel de vergaderde menigte neder en Onze Lieve Vrouw zegde: »Mijn Zoon, gedenk mijner.» Hoewel zij schreide, verheugde zich haar hart; haar Zoon steeg ten hemel met zoo grooten luister! De apostelen en leerlingen zegden ook: »Heer, wij hebben alles voor U verlaten, gelief aan ons te denken.» En met de handen opgeheven, met schitterend gelaat, gekroond en gekleed als een koning, verhief Hij zich zegevierend ten hemel. Hen allen nog zegenende, zegde Hij: weest volhardend, houdt moed, want ik zal altijd met u zijn.» En Hij steeg steeds hoger, in zijn gevolg die menigte uitverkoornen voerende, wie Hij den weg baande, volgens de voorzegging van Micheas.

Aldus ging de Heer, in het wit gekleed, met schitterend gelaat, hen luisterrijk en glorievol voor. En zij volgden Hem in vreugdevervoering en zongen lofzangen ter zijner eer. Al de orden der hemelsche geesten, volgens rang geschaard, dalen neder en komen Jezus tegemoet; allen buigen vol eerbied voor hunnen Opperheer, vergezellen Hem, onuitsprekelijke lofliederen zingende, waarop de aartsvaders en rechtvaardigen, die Jezus volgen, antwoorden.

Zie hoe allen wederzijds den Heer huldigen, zich verheugen over zijne tegenwoordigheid en zijne glorie in de grootste blijdschap bezingen. Jezus stijgt langzaam op tot troost zijner Moeder en zijner leerlingen, opdat zij dit schouwspel mogen genieten; eindelijk ontvoert eene wolk Hem aan hunne oogen en op hetzelfde oogenblik treedt Hij met al de engelen, patriarchen en rechtvaardigen, die Hij uit het voorgedochte verlost heeft, het hemelsch vaderland binnen.

De Moeder van den Zoon Gods, zijne apostelen en leerlingen bleven, hoewel zij Hem niet meer zagen, steeds geknield liggen met het oog ten hemel gericht. Twee engelen moesten hen uit deze geestvervoering komen wekken, en zegden hun: *»Mannen van Galilea, wat staat gij naar den hemel te zien? Deze Jezus, die van u is opgenomen in den hemel, zal alzóó komen, gelijk gij hem hebt zien heengaan naar den hemel»* (1). Keert dan naar de stad terug, gelijk Hij u bevolen heeft en wacht de vervulling zijner belofte.

Let wel op die bezorgdheid van Jezus voor de zijnen. Nauwelijks heeft Hij hen beroofd van zijne zichtbare tegenwoordigheid, of Hij zendt hun twee engelen, opdat zij zich niet vermoeien aldus naar den hemel te zien en ook, opdat zij versterkt zouden worden door de getuigenis der hemelbewoners, die zich bij de hunne komt voegen, omtrent de hemelvaart des Zaligmakers. Deze woorden gehoord hebbende, verzoekt de H. Maagd de engelen nederig haar aan haren Zoon aan te bevelen, en de engelen

(1) Hand. 1, 11.

zich ter aarde voor haar buigende, belasten zich gaarne met hare opdracht. De Apostelen, Magdalena en de overige leerlingen gaven hun dezelfde aanbeveling. En toen de engelen verdwenen waren, keerden zij allen weder naar de stad, op den berg Sion en bleven daar in afwachting, gelijk de Heer Jezus hun had voorgeschreven. Aldus spreekt de H. Bonaventura.

Ook ik, o Jezus, mijn Koning, met de ziel vervuld van vreugde en hoop, gelukkig U in uwe glorie te zien, ik gehoorzaam U ook, en vertrek daarheen waar uw wil mij roept. Ik verhef mij boven de aardsche zaken; ik wil, dat al mijne gedachten, al mijne genegenheden voor den hemel zijn. Ik wijd mij toe aan den arbeid en het lijden, dat hier op aarde het deel uwer dienaars is, gelijk het uwe geweest is; ik zal geduldig het geluk afwachten, dat Gij hun voorbehoudt aan het einde der tijden, in uwe zegepralende en laatste hemelvaart.

66ste OVERWEGING.

TWEE GROOTE BEWEEGREDEKEN TOT BLIJDSCAP VOOR DEN
GOEDEN RELIGIEUS IN HET MYSTERIE DER HEMELVAART.

- I. De verheerlijking van Jezus-Christus.
- II. De glorie aan zijne getrouwe leerlingen beloofd.

I PUNT. *De Zaligmaker bij zijne Hemelkaart verheerlijkt.* De H. Lucas sluit het verhaal van dit geheim door deze woorden, welke tevens de laatste

van zijn Evangelie zijn: *En zij aanbaden Hem en keerden naar Jeruzalem terug met groote blijdschap. En zij waren altijd in den tempel, God lovende en dankende. Amen.* Nooit hadden zij hun Meester zoo wel gekend als sedert zijne verrijzenis. Welke nieuwe trekken, niet slechts van zijne macht en grootheid, doch vooral van zijne goedheid en toegenegenheid voor hen, waren hun geopenbaard in zijne verschillende verschijningen en in de omstandigheden van zijne hemelvaart! Hunne vreugde was geëvenredigd aan hunne liefde; het geluk van Jezus maakte het hunne uit. Nochtans hadden zij slechts het kleinste deel zijner glorie gezien, daar de wolk aan hun oog de hemelsche zijde van deze zegepraal onttrok, doch wat zij gezien hadden, opende een ruim veld aan hunne beschouwingen.

»De Heer,» zegt de H. Bonaventura, »gevolgd door den luisterrijken, gelukzaligen stoet, die Hem vergezelde, de poorten van het Paradijs tot dusverre voor het menschelijk geslacht gesloten, openende, treedt zegevierend binnen, en de knie buigende voor zijnen Vader, dankt Hij Hem voor de overwinning, welke Hij Hem heeft doen behalen over de hel, en biedt Hem de gevangenen aan, wier kluisters Hij verbroken heeft; doch onmiddellijk voegt Hij er bij: Ik heb mijnen broeders, die ik in de wereld gelaten heb beloofd, hun den H. Geest te zenden; ik bid U, mijn Vader, mijne belofte te volbrengen en ik beveel ze aan U. Alsdan staat God de Vader op, plaatst aan zijne rechterhand zijn welbeminden Zoon, die zoo edelmoedig zijne grootsche plannen vervuld en Hem zooveel eer verschaft heeft; Hij zegt Hem dat

Hij hem alle macht en oordeel toekent en dat Hij naar welgevallen kan beschikken over alle zaken en over de zending van den H. Geest....

De godvruchtige leeraar stelt zich hierna voor, hoe de heilige oudvaders en profeten, al de rechtvaardigen in het hemelsch verblijf binnengeleid, en elk der negen koren der engelen beurtelings den lof van den goddelijken Koning komen bezingen en Hem hunne hulde aanbieden. Het is waarlijk alstoen, dat in het heilig Jeruzalem de lofzang van vreugde weerklonk, en dat men alom het Alleluia hoorde weergalmen.

Nooit vierde men sedert het begin der wereld, zulk een feest in den hemel, nooit zal er een dergelijk gevierd worden, dan misschien op den dag van het algemeen oordeel, als de uitverkoornen in glorievolle scharen daar zullen binnentreden; en dit onderscheidt, volgens den H. Bonaventura, dit feest van de meeste andere. De menschwording van den Zoon Gods, zijne geboorte, zijn lijden, zijn zeker groote feesten, doch voor ons en niet voor Hem, omdat Hij in deze geheimen slechts armoede, vernedering, lijden vindt.... Zijne verrijzenis is een groot feest voor Hem en voor ons, omdat Hij daarin zegeviert over den dood en wij daardoor verlost worden; doch ondanks die zegepraal, was Hij nog niet gezeten aan de rechterhand zijns Vaders, op den troon zijner glorie; ondanks onze rechtvaardiging was de hemel ons nog niet geopend.... dit alles is voltrokken door zijne Hemelvaart, zonder dit geheim bleef de glorie van den Verlosser, en alle werken Gods, onvolmaakt. De ziel, die den Heer oprecht

Hij
en

bemint, moet zich dus op dezen dag meer verheugen dan op alle andere dagen des jaars. Daarom zegde Jezus ook tot zijne leerlingen: »Indien gij mij liefhadt, zoudt gij gewis U verblijden, omdat ik tot den Vader ga." (1)

or,
ht-
en
en
en
s-
an
ia

II PUNT. *Glorie door de Hemelvaart van Jezus aan zijne getrouwe leerlingen beloofd.* Het leven des christens, is slechts eene lange opoffering van zichzelf; een omhelzen van allerlei moeielijkheden, voor de eer en den dienst van God; het religieuze leven voegt bij de moeielijkheid van het gebod nog die, welke onafscheidbaar zijn van het naleven der Evangelische raden. De natuur deinst voor beide terug, doch tot welk een gelukkig doel geleiden zij! Jezus kiest tot het oord van zijne zegepraal hetzelfde, dat eens de schouwplaats zijner vernedering was. Zijne leerlingen hebben Hem zieltogend gezien aan den voet van den Olijfberg, en van den top van dien berg, zien zij Hem ten hemel stijgen.

l,
r-
g
n
t
t
a
r

Hij wil hen krachtig doordringen van deze gedachte, dat de smarten van dit leven in geene evenredigheid staan met de vreugden der eeuwigheid. Men vergelijkte slechts het schouwspel van den lijdenden, met dat van den zegevierenden Jezus. Nu gaat Hij erkend en verheven worden als Meester van het heelal, als de onsterfelijke koning aller eeuwen. Welke stralen van glorie hebben zijne wonden doen verdwijnen! Welk eene grootheid voor zijne vernedering, welke stroomen van vreugde voor elken traan! Wat maakt een weerspannig volk, dat heeft durven zeggen:

(1) Joa. 14, 28.

*Wij willen Hem niet tot koning, tegenover het heelal, waar zijn verkondigd woord en zijne geopenbaarde weldaden, Hem zoo vele volkeren gaan onderwerpen? Hoe vele oprechte vereering en diepe aanbidding voor ijdele verachting en uitzinnige bespottung? Hoe vele altaren voor één kruis? Hoe vele tempels voor één Kalvarië! Doch het is vooral in de langdurigheid, dat de menschelijke geest zich verliest en geene evenredigheid vindt tusschen den weg en het doel... Dagen, uren, ten hoogste eenige jaren in droefheid en strijd en daarvoor eene eeuwigheid van rust, van vreugde, van zegepraal! En daarom welken moed, welke onversaagdheid zien wij in de Apostelen, nadat hun goddelijke Meester de hemelsche glorie is binnengetreden! Met welken ijver gaan zij het Evangelie verkondigen, zijne wet vestigen, alle gevaren trotseeren; het is, omdat zij denken aan de Hemelvaart, aan Jezus, aan hun Hoofd, duizendmaal meer overladen met glorie en geluk, dan Hij verzadigd werd met schande en vernedering. Het is dan ook daar en in mijne liefde tot U, goddelijke Zaligmaker, dat ik mijn troost en mijne kracht wil zoeken. Ik zal tot U zeggen, gelijk de profeet Eliseus tot Elias: Leve de Heer, ik zal U overal volgen. Moet ik met U dalen in de kribbe van Bethlehem, *usque in Bethel*, om al de aardsche ijdelheid onder de voeten te treden? Moet ik uwe schreden volgen naar Jericho? *usque in Jericho*, om naar uw voorbeeld de bediening van den goeden Samaritaan te volbrengen, zieken te bezoeken, bedroefden te troosten? Moet ik zelfs door U geleid, niet slechts de wateren der Jordaan *usque ad Jordanem*, doch ook de beek van*

Cedron doorwaden, en in uw gevolg Kalvarië beklimmen, gelukkig zal ik zijn voor U te mogen lijden in deze wereld, daar Gij mij tot dien prijs uwe eeuwige gelukzaligheid in de andere wereld belooft.

67ste OVERWEGING.

DE GOEDE RELIGIEUS BEREIDT ZICH TOT HET PINKSTERFEEST
DOOR VURIG TE VERLANGEN NAAR DE KOMST VAN
DEN H. GEEST.

- I. Om de groote goederen, welke hij van die komst verwacht.
- II. Om de zekere hoop deze te zullen ontvangen.
- III. Om het diep gevoel der behoefte, die hij daaraan heeft.

I PUNT. *Welke groote goederen brengt de komst van den H. Geest in de ziel.* Derzelver grootheid is de eerste beweegreden, waarom wij die vurig moeten begeeren. Het is met Pinksteren, zegt Bourdaloue, niet gelijk met de andere feesten in het jaar, welke ons slechts een geheim herinneren, dat eens voor altijd volbracht is; het is voor ons, zoo wij ons wel bereiden, de hernieuwde voltrekking van dit geheim. Dezelfde Geest, die zichtbaar nederdaalt over de Apostelen, daalt nog wezenlijk en werkelijk over ons neder, niet met denzelfden glans, noch met dezelfde wonderen, noch met dezelfde uitwerkselen van bekeering en heiliging. Hij zuivert, heiligt

en ontsteekt ons met de heilige liefde. Hij stelt ons in staat al de plannen der barmhartigheid des Heeren over ons te volbrengen. De Kerk noemt Hem de gave Gods bij uitnemendheid, *donum Dei*. Dan hoe? Heeft God ons dan niet zijnen Zoon en in Hem alle goederen gegeven? Ja, doch dit onwaardeerbaar goed leert de H. Geest ons kennen, Hij geeft ons dit eenigermate. Door het geloof, de hoop, de liefde, welke Hij ons instort, stelt Hij ons in het bezit van Jezus-Christus, past Hij ons zijne verdiensten toe, maakt ons tot zijne ledematen, deelt ons zijn leven mede en drukt aldus in ons het zegel der verlossing, welke Hij voltooit. Jezus-Christus had in alles, wat Hij voor ons deed en leed, geen ander doel dan ons met den H. Geest te verrijken.

Ik verbeeld mij dien aanbiddelijken Geest in eene rechtvaardige ziel, gelijk eene goddelijke bron, welke door zeven bewonderenswaardige beken zich uitstort in zijne vermogens, om de vruchten der heerlijkste deugden te doen voortbrengen; dit zijn de zeven gaven van den H. Geest.

Het is eene kinderlijke *vrees*, die haar schroomvallig en teeder maakt omtrent alle ongetrouwheid en haar een allergrootsten eerbied voor den Heer inboezemt. Het is eene geestelijke vreugde, welke de *godsvrucht* ons doet smaken in alle oefeningen, welke de eer en de dienst van God betreffen: het inwendig gebed, het zingen der psalmen. Het is een moed, eene *kracht* van ziel, welke ons verheft boven alle vrees, alle verleiding en ons de edelmoedigste opoffering gemakkelijk maakt. Ziedaar de drie gaven, die den wil volmaken; de vier andere

werken op onmiddellijke wijze op het verstand en kunnen, zegt een godvruchtig schrijver, vergeleken worden bij vier vurige tongen, waarvan zich de H. Geest bedient, om ons te onderwijzen en te geleiden. Hij spreekt ons dan eens als een vriend, die *raad* geeft aan zijnen vriend in moeilijke omstandigheden, en hem eene wonderbare wijze toont om uitkomst te verkrijgen; dan weder als een meester, die ons de edelste aller wetenschappen, *de wetenschap* der heiligen leert, waardoor wij alle zaken verstandig beoordeelen en daaraan het gewicht van achting of verachting hechten, dat zij verdienen. Bij het licht van dien fakkel ziet men duidelijk het nietige van al wat vergankelijk is, men ziet in de vrijwillige armoede den prijs van een eeuwig koninkrijk, in de lichamelijke ziekten de gezondheid der ziel, in den dood zelfs eene gelukkige herboring ter onsterfelijkheid. De gave van *wijsheid*, bewaart ons voor de vreeselijke dwaasheid, voor de uitzinnige verblindheid der zondaars in de zaak der zaligheid; zij trekt onze genegenheden af van de schepselen, om ze tot God te verheffen; zij voert onze harten van de aarde tot den hemel. De gave van *verstand* doet ons doordringen in de geheimen, en verlicht ons met een zoo sterk licht, dat het geloof de wolken doordringt; men ziet als het ware wat men gelooft. Zij ontnemt alle duisternis aan die waarheden, welke de natuur kruisigen, als de zelfverloochening, de versterving. Men moet begrijpen hoe er vreugde kan gevonden worden in het lijden, eer in de verachting, en hoe de heiligen alleen de liefde tot zich-zelfen wel begrepen hebben.

Religieuze ziel, gij hebt dien heiligen Geest ontvangen! Hij is het, die u aan den Heer heeft toegewijd, doch bezit gij Hem met den overvloed zijner gaven? Indien gij Hem sedert lang als gedwongen hebt, u die slechts in kleine mate te geven, wat doet gij dan? Waarom zoekt gij zulk een grooten schat niet boven alles? Doch zal ik Hem vinden, als ik Hem zoek? Zal ik waarlijk bij het naderend feest den H. Geest ontvangen? Ja, zoo gij dit wilt, en ziehier wat een nieuw vuur aan uwe begeerten geven moet:

II PUNT. *De zekere hoop van den H. Geest te zullen ontvangen.* Zij is gevestigd op de natuur van den H. Geest. Nu, de H. Geest is de goedheid zelve; Hij is om zoo te zeggen het Hart van God, *cujus natura bonitas*. Het is door Hem, dat de Vader en de Zoon elkander beminnen, en ons beminnen; aan Hem worden de werken van liefde toegeschreven. Wel verre van zijne gaven terug te houden, biedt Hij ons die zonder ophouden aan, Hij vindt zijne vreugde in die over ons uit te storten. Waarom klopt Hij aan de deur onzer harten, dan omdat Hij begeert er binnen te treden? Men zou kunnen zeggen, dat Hij ons smeekt Hem te bidden, daar de gedachte en de wil van Hem onze verlangens mede te deelen, van Hem uitgaan; Hij doet nog meer, Hij bidt zelf voor ons door onweerstaanbare verzuchtingen. Hoe zou Hij gebeden kunnen verstooten, welke Hij zelf opwekt, die Hij inboezemt, die om zoo te spreken zijne eigene gebeden zijn.

Wat doen wij daarenboven, als wij den H. Geest vragen? Wij vragen een goed, dat ons toebehoort.

Het is ons verkregen door den arbeid, het lijden, den dood van een God-mensch, onze rechten zijn dus verzekerd. Daarenboven hebben wij onbetwistbare beloften. Zonder te spreken van zoovele andere, overwegen wij die, welke ligt opgesloten in deze woorden van den Zaligmaker, door den H. Lucas medegedeeld: *Gij zijt vol gebreken, zegt Hij tot de Joden, uwe harten zijn bedorven; »indien gij dan, die toch boos zijt, goede giften weet te geven aan uwe kinderen, hoeveel te meer zal uw Vader van den hemel goeden geest geven, aan die er Hem om vragen?»* (1) Daarom verwacht de goede religieus met vertrouwen, terwijl hij met vurigheid verlangt, naar de komst van den H. Geest. En wat dat verlangen vooral ontvlamt is:

III PUNT. *Het bewustzijn van de groote behoefte, welke hij heeft aan zijne komst.* Hij kent de behoefte zijner natuur, die uit zich-zelve niets heeft dan onwetendheid en zonde, hij weet dat hij uit zich-zelfen voor zijne zaligheid niets vermag. Ach! hoezeer verlangt hij bekleed te worden met die kracht van boven, welke alleen bekwaam is, krachtdadig onze zwakheid te steunen. Zwakheid in ons verstand, dat de eeuwige waarheden slecht begrijpt. Zwakheid in onzen wil, die zoo weinig tot de deugd geneigd is, zwakheid in ons geheugen, dat God zoo gemakkelijk vergeet, zwakheid in het werk, zwakheid in het lijden, zwakheid in het gebed, daar wij niet weten wat te vragen, noch hoe het te vragen. Wek in u eene groote begeerte op, om de

(1) Luc. 11, 13.

volheid der gratiën van den H. Geest te ontvangen. Gij kunt u niet beter bereiden tot het feest van Pinksteren »Hij dorst naar onzen dorst» zegt de H. Gregorius, Hij begeert, dat wij Hem begeeren, ziedaar het Hart Gods.... »Oneindig als het is, kunnen wij het toch verplichten. En op welke wijze? Door Hem te vragen, dat Hij ons geve, want Hij geeft liever dan anderen ontvangen!» (Bossuet).

68ste OVERWEGING.

GEDRAG VAN DEN GOEDEN RELIGIEUS BIJ HET NADEREN
VAN HET PINKSTERFEEST.

- I. Hij verwijdert de beletselen, welke de komst van den H. Geest in den weg staan.
- II. Hij gebruikt de middelen om Hem tot zich te trekken.

I PUNT. *Het verwijderen der beletselen, welke de komst van den H. Geest verhinderen.* De zonde. De geest der wereld, de zinnelijke of al te menschelijken genegenheden.

1. De zonde is de groote vijand van den H. Geest, zij bedroeft Hem en verplicht Hem ons zijn licht te onttrekken, zij verzwakt, zoo zij al niet vernietigt, de liefde Gods door Hem in onze harten uitgestort, zij werkt zijne inzichten tegen. Onze eerste zorg moet derhalve, in deze dagen van voorbereiding, het bestrijden der zonden zijn. Onze zielen zijn vaten, bestemd om het kostbaar vocht zijner genade te

ontvangen; beginnen wij derhalve met die te zuiveren, zegt de H. Augustinus. Het berouw, dat Hij ons instort is als de eerste schrede, welke Hij tot ons zet, om ons tot zijne komst te bereiden. Wij hebben Hem door onze ondankbaarheid bedroefd, Hij bedroeft ons door eene zalige vermorseling des harten. Hij opent de oogen der religieuze ziel, die hare talrijke fouten of niet zag, of niet wilde inzien. Hij verwijt haar die gemakkelijheid, waarmede zij zich ten zijnen opzichte zoovele lichte fouten toestaat. En voor haar oog een leven ontrollende, vervuld met onachtzaamheden, zooniet met misdaden, vraagt Hij haar of de fouten, welke zij nog bedrijft, na zoo dikwijls vergeving ontvangen te hebben, haar hart niet moesten verbrijzelen. Hij zet haar aan zich door hare tranen te zuiveren.

2. De geest der wereld is een ander beletsel voor de tegenwoordigheid en de heerschappij van den H. Geest in ons. Welke vereeniging kan gesloten worden tusschen het licht en de duisternis, tusschen de waarheid en den leugen? Hierom stelt de Zaligmaker in zijn gebed tot den Vader, om aan zijne leerlingen den geest te zenden die heiligt in waarheid »*Sanctifica eos in veritate*, (1) Hem voor, dat zij, even als Hij niet aan de wereld toebehooren, dat Hij hen er uit heeft getrokken, dat Hij niet bidt voor de wereld, die niet bekwaam is dezen geest van waarheid te ontvangen, omdat zij Hem niet ziet en zij, in hare verblindheid, moet betasten en zien, alvorens aan te nemen en te gelooven. Het

(1) Joa. 17, 17.

oordeel van de wereld en van den H. Geest zijn volkomen tegenstrijdig, en evenzoo is het gelegen met de gevoelens door hen ingeboezemd. De H. Geest trekt de harten af van de liefde der wereld, om ze tot God te brengen; de geest der wereld trekt ze van God af, om ze aan de schepselen te schenken. Onderzoek dikwijls met zorg uwe gedachten en uwe genegenheden, om te erkennen of de geest van leugentaal of de geest van waarheid in u woont. Bestrijd ook het vleesch, dat het derde beletsel is voor de barmhartige inzichten van den H. Geest over u.

3. Bij het zien eener bedorven wereld, heeft God dit vonnis uitgesproken, dat zijn geest niet in den mensch zal blijven, omdat de mensch vleesch is. (1) De geest en het vleesch zijn twee machten, die elkander voortdurend bestrijden. Laten wij ons beheerschen door het vleesch, dan zijn wij dood, dan bestaat er voor ons geen bovennatuurlijk, geen goddelijk leven meer. Versterven wij daarentegen, door den geest, de werken van het vleesch, dan zullen wij leven door dat leven, dat de H. Geest geeft, het leven van Jezus, dat het leven der uitverkooren is.

Doch ziehier hoe ver in ons die onthechting moet gaan van elke zinnelijke genegenheid, en de buitengewone teederheid van den H. Geest: »Indien ik niet heen ga,» zegt de Zaligmaker, »zult gij den H. Geest niet ontvangen.» Welk eene vreemde zaak, roept de H. Bernardus uit, de Zoon Gods verzekert

(1) Gen. 6, 3.

de Apostelen, dat, zoo Hij hun zijn vleesch niet ontneme, zij zijnen Geest niet zullen ontvangen. Hoe dan, o goddelijke Geest, is het mogelijk, dat het aanbiddelijk vleesch, gevormd door het zuiverst bloed van Maria, uwe oogen kan kwetsen en U beletten den overvloed uwer gaven uit te storten in de zielen, overigens zoo wel bereid? Jezus wil ons leeren, zegt de H. Leeraar, dat deze menschen moesten beroofd worden van de gevoelige tegenwoordigheid in de natuurlijke vreugde, welke zij daarin putten, om bekwaam te zijn de volheid van den H. Geest te ontvangen. Hoe zou dan de zinnelijke religieus, die overal en in alles zijn gemak zoekt, zich durven vleien zijn bezoek en zijne hemelsche vertroosting te ontvangen? Ik ken de beletselen tot het goed, dat ik begeer, o mijn God, en met uwe genade hoop ik die te overwinnen.

II PUNT. *Middelen om den H. Geest in ons te trekken.* Wij vinden die besloten in de laatste woorden, welke de Zaligmaker tot zijne leerlingen sprak, alvorens ten hemel te stijgen, en in hunne getrouwheid in het nakomen zijner voorschriften. Hij had hun gezegd: *Blijft in de stad, totdat gij bekleed wordt met de kracht van boven.* Hierdoor beval Hij hun drie zaken: te Jeruzalem te blijven *in civitate*, daar gerust en kalm te blijven *sedete*, te volharden in hunne verwachting, totdat zij met de kracht van boven zouden bekleed zijn *quoadusque*.

De leerlingen, den Olijfberg verlatende, keeren inderdaad naar de stad terug, treden in het Cenakel en wat doen zij daar? *Zij bidden met volharding en eenparig met de heilige vrouwen en Maria, de*

Moeder van Jezus. Zoo zijn zij geheel afgezonderd van de wereld, in eene woning, waaraan zich voor hen de dierbaarste herinneringen vastknoopen. De volmaaktste ééndracht heerscht in deze vergadering en onderhoudt er den vrede. Zij bidden te zamen en vereenigen hunne vurige begeerten. Acht dagen, negen dagen gaan voorbij, zonder dat zij de beloften van Jezus zien vervullen, doch hun vertrouwen wordt hierdoor niet geschokt, zij bidden steeds voort. Zalige gesteltenissen om de komst van den H. Geest af te trekken! Maria was de band hunner vereeniging, de ziel van dit gebed. O welk vermogen had haar gebed en hare verzuchtingen, om haar aanbiddelijken Bruidegom af te roepen en Hem aan te zetten hen met zijne genaden te overladen, die weldra zijne werktuigen zouden worden, tot bekeering van het heelal.

Thans wil ik mij een levensregel voorschrijven, om mij gedurende deze week te bereiden tot de komst van den H. Geest; een leven van ingetogenheid en afzondering, zooveel het mij mogelijk zal wezen; een leven van boetvaardigheid en nederig berouw, opdat mijne onwaardigheid, welke mij dit bezoek zoo noodzakelijk maakt, er geen beletsel aan stelle, een leven van liefde en eendracht met den evennaasten, uit mijn hart alle bitterheid verbanne, welke zich daarin mocht bevinden; een leven van meditatie en gebed, volgens den raad van een godvruchtig uitlegger der H. Schrift. »Indien gij levendig die inwendige en hemelsche zoetheid begeert, indien gij zucht naar de komst van den H. Geest, doe dan wat Hij u gebiedt: *Open den mond en ik*

zal hem vervullen." (1) O mijne ziel, verbeeld u den Zaligmaker, gelijk de H. Joannes Hem voorstelt, te midden der Joden. Hij staat en roept: *Indien iemand dorst heeft, hij kome tot mij en drinke.* (2) Vragen wij met des te meer vertrouwen, omdat wij steunen op de voorbede van Maria. Zij is een toevluchtsoord, altijd voor ons geopend, zij kan ons altijd helpen, doch vooral als wij de gaven van den H. Geest afsmeeken, daar zij, om ons te helpen, zijne Bruid en onze Moeder geworden is.

69ste OVERWEGING.

HET PINKSTERFEEST. BESCHOUWING.

- I. De personen beschouwen.
- II. De woorden aanhooren.
- III. De handelingen overwegen.

1. Toen de dagen van het Pinksterfeest vervuld werden, waren zij allen te zamen op dezelfde plaats. En plotseling ontstond er uit den hemel een geluid als van een aankomenden hevigen wind, en vervulde heel het huis, waar zij gezeten waren. En er verschenen hun verdeelde tongen als van vuur, en op eeniegeijk van hen zette zich eene neder. En zij werden allen met den heiligen Geest vervuld, en begonnen te spreken in verschillende talen, naar dat de Heilige Geest hun gaf uit te spreken. Toen dan dit geluid geschied was, liep de menigte zamen. (3)

(1) Rut de S. Vict. (2) Joa. 7, 37. (3) Act. 2, 1—6.

Allen worden in hun gemoed onthutst. De eenen bewonderen, anderen spotten. Petrus neemt het woord en bij zijne eerste prediking bekeeren zich drie duizend personen (1).

2. Verbeelden wij ons Jeruzalem en op den berg Sion het Cenakel, alwaar de Kerk het daglicht gaat aanschouwen.

3. Vragen wij aan den H. Geest datgene, wat de H. Kerk Hem gedurende dit octaaf gaat vragen. *Kom, heilige Geest, verlicht ons met uw licht, ontsteek uw vuur in onze harten.*

I PUNT. *De personen beschouwen.* Beschouw in het Cenakel de Apostelen, een oogenblik voor de voltrekking van het geheim; hun gelaat gloeit door het vuur van het gebed. Dan eens geknield, dan weder rechtop staande, dan weder neergezeten in stilzwijgende overweging, dan weder met het oog ten hemel gericht... Wel is waar kennen zij door de ondervinding den H. Geest nog niet, doch om dien vurig te begeeren, is het hun voldoende te weten, dat het de Geest Gods, de Geest van Jezus, hun goede Meester is; dat Hij zijne plaats bij hen komt innemen, dat hij hun schadeloos moet stellen voor het verlies van zijne zichtbare tegenwoordigheid. Beschouw Maria, in diepe ingekeerdheid verzonken. Vraag met haar al wat zij vraagt voor hen, die deel zullen hebben aan de gaven van den H. Geest. Beschouw de engelen, welke dit eerbiedwaardig heilighdom vervullen, en met vreugde tot den troon van God, zoovele zuivere en vurige gebeden dragen. Zijn

(1) L. c. passim.

de uwe waardig daarbij gevoegd te worden? Beschouw in den hemel de aanbiddelijke Drievuldigheid, die opmerkzaam op smeekingen, welke Haar behagen, zich gereed maakt die te vervullen. — Zie in de stad die menigte inwoners en vreemdelingen door de plechtigheid van het feest uitgelokt, en saamgestroomd om den Heer in zijnen tempel te aanbidden? Hoevelen nog gehoorzamen aan minder godvruchtige drijfveeren. Welke driftige bewegingen! Welk een geraas? Welke lichtzinnigheid, ten minste in de gedachten! Welk een in het oog springend verschil met die gerustheid en godvruchtige oefeningen in het Cenakel? Nochtans onderscheidt God te midden dier drukke menigte, welke zich zoo weinig om de zaken Gods bekommert, rechtschapen harten, welke weldra door het licht van boven bestraald, de gaven van den H. Geest zullen ontvangen. Hij ziet er, wier getrouwheid aan eene eerste genade hen spoedig tot een verheven graad van heiligheid zal brengen.

Het is inderdaad uit deze menigte, onstuimig gelijk de golven des Oceaans, dat de eerste, heilige Kerk van Jerusalem, het voorbeeld aller Kerken zal ontstaan. O welk een heerlijk werk gaat de H. Geest in het leven roepen: *Veni Creator Spiritus*.

II en III PUNT. *De woorden aanhooren en de handelingen overwegen.* Eensklaps doet zich het gedruisch hooren van een hevigen wind. Het Cenakel davert. Een vurige bol verschijnt en verdeelt zich in de gedaante van tongen, welke zich plaatsen boven elk der apostelen en leerlingen. Wat gaat er op dit oogenblik om in hunne ziel? Welk eene plotselinge verlichting, welk eene heilige siddering!

Welke hemelsche en van liefde ontvlamde harten nemen plotseling de plaats in van harten, tot dusverre zoo zwaar, zoo langzaam alvorens te gelooven en te beminnen. Doch in het verhaal van dit geheim verdient elk woord overwogen te worden. *Factus est sonus*. Er ontstaat een groot gedruisch, dat allen verschrikt; indien zich daar eenige sluimerende geest bevond, ontwaakt hij, God wil dat wij opmerkzaam zijn op de werking zijner genade. — *Repente*, eensklaps. Het bezoek van den H. Geest heeft geen bepaald uur; Hij blaast waar Hij wil, en even als gij Hem altijd moet begeeren, moet gij Hem ook altijd afwachten.... Ongelukkig de ziel, welke niet tehuis is, als Hij haar met zijne tegenwoordigheid wil vereeren en met zijne gaven wil verrijken. — *De Caelo*. Wat verwachten wij van de aarde? Is het niet van den hemel, dat wij alle wezenlijk goed, elke volmaakte gave moeten verwachten. — *Tanquam Spiritus*. Gij kunt hier de eigenschappen van den wind overwegen, in zoover hij het zinnebeeld is van den H. Geest; zijne plotselinge komst, zijne onzichtbaarheid, zijne snelheid, en de verandering welke Hij in den dampkring te weeg brengt. — *Vehementis*. O hoe sterk moet de ziel bewogen worden, die traag en kwijnend zich aan hare driften verslaafd heeft, om uit hare zonden of zelfs uit hare lauweheid op te staan. *Et replevit totum domum ubi erant sedentes*. Dit huis is de Kerk, zij is geheel vervuld met den H. Geest. Het is uwe ziel, Hij zal die geheel vervullen, indien gij ze opent voor zijne inspraken; doch Hij wil haar in rust vinden. *Sedentes*. Hij woont niet in de verwarring? De apostelen ontvangen wat

hun beloofd is, omdat zij nauwkeurig volbrengen wat hun voorgeschreven is: *Vos autem sedete* (1). De H. Geest openbaart zich nog onder een ander zinnebeeld. *Et apparuerunt illis dispertitæ linguæ tanquam ignis*. Het vuur, dat edelste der elementen, heeft de kracht van te verlichten, te zuiveren, te verwarmen, en ziedaar wat de H. Geest in ons doet; als geest van waarheid verlicht Hij ons, als Geest van heiligheid zuivert Hij ons, als geest van kracht bezielt Hij ons, versterkt Hij onze zielsvermogens, en vervult ons met ijver.... De vorm van tong, welken dit goddelijk vuur aanneemt, verbeeldt de bewonderenswaardige vruchten, welke Hij zal voortbrengen, zoo door het woord der Apostelen als door hunne medearbeiders in de evangelische bediening, en deze bleven niet uit, want:

Zoodra deze mannen, tot dusverre zoo schroomvallig den H. Geest ontvangen hebben, openen zij de deuren van het Cenakel, sedert tien dagen zoo zorgvuldig gesloten; zij vertoonen zich in den tempel, op de openbare plaatsen, en verkondigen Jezus-Christus, te midden van dat volk, dat Hem zoo onwaardiglijk gekruisigd heeft. In één oogenblik wordt het gebeurde ruchtbaar, het Cenakel wordt het voorwerp aller gesprekken. Eene groote menigte verzamelt zich; zij is verbaasd; hoe kan dit anders, daar zij de apostelen alle talen hoort spreken? De verwondering is algemeen, men vraagt elkander: zijn die mannen dan geene Galileërs? Hoe kan het zijn, dat ieder onzer hun de taal van zijn land hoort spreken? Er waren daar ook onverschilligen en spot-

(1) Luc. 24, 49.

geesten; zij spotten met hetgeen anderen vervult met bewondering.

Luister vooral opmerkzaam naar de toespraak van Petrus. Van waar kwam hem die wetenschap, die stoute en wegslepemde welsprekendheid? «Mannen van Israël'', zoo sprak hij ongeveer in een gedeelte zijner rede, »Jesus van Nazareth heeft zich in uw midden beroemd gemaakt, door de mirakelen en wonderwerken welke Hij onder uwe oogen verricht heeft; gij kunt die niet loochenen. En nochtans hebt gij Hem door de handen der boozen ter dood gebracht.... Doch God heeft Hem doen verrijzen; wij zijn daarvan de getuigen en al wat gebeurd is en nog heden gebeurt, is slechts de vervulling der voorzeggingen. Dat geheel Israël het wete, die Jesus, dien gij gekruisigd hebt is de Heer, de gezalfde God (1). Deze vurige taal verwekt in velen eene zalige vermorseling des harten en zij roepen uit: »Wat zullen wij doen, mannen broeders? Petrus antwoordt: »Doet boete en een iegelijk uwer late zich doopen in den naam van Jezus-Christus tot vergiffenis uwer zonden; en gij zult de gave des Heiligen Geestes ontvangen.'' Gehoorzaam aan dit woord en aan de inwendige genade die het vergezelt, bekeeren zich drie duizend onder hen en laten zich doopen.

Samenspraak met de apostelen, met Maria. Smeekt hen voor U te spreken. Richt u vervolgens tot den H. Geest en volg langzaam deze smeekbede, welke de priester gedurende dit octaaf geknield aan het altaar bidt: »Kom, heilige Geest, vervul de harten uwer geloovigen en ontsteek daarin het vuur uwer liefde.''

(1) Act. 2.

70ste OVERWEGING.*Pinkstermaandag.*

DE HEILIGMAKENDE GEEST.

- I. Gewone werking van den heiligen Geest in de heiliging der zielen.
- II. Wat Hem belet zijne plannen van barmhertigheid uit te voeren.

I PUNT. *Gewone werking van den H. Geest, in de heiliging der zielen.* Als men overdenkt wat Hij voor de Apostelen deed op Pinksterdag, houdt men zich te veel bezig met dien overvloed van buitengewone genaden, welke hen onmiddellijk veranderde in zoovele uitverkoren vaten en hen eensklaps tot volmaakte menschen maakten. Dit is de mirakuleuze zijde van het geheim en het is voordeeliger deszelfs practische zijde te beschouwen, door zich af te vragen, waarin van hunnen kant, de oorzaak van zulk eene wonderdadige verandering lag. Dit was niet anders dan hunne getrouwe medewerking aan de genade.

Hoe snel ook de hervorming dezer menschen was, die bestemd waren, om zelf de wereld te hervormen, zoo had zij echter haar begin, haar voortgang, hare vorderingen. Men ziet dat de H. Geest hun hart bereidt door gewone genaden, welke goed benuttigd, hun overvloediger genaden verdienen, en dat deze, door eene zelfde getrouwheid ondersteund, door buitengewone gunsten bekroond worden.

Blijft gij in de stad. Ziedaar als het ware de eerste vonk van dien heiligen brand, die thans het

voorwerp hunner bewondering uitmaakt; genade van ingekeerdheid, van het vluchten der wereld: eene gewone genade. Zij beantwoorden hieraan ten volle. Jezus had hun gezegd in de stad te blijven; zij doen meer, zij verlaten het Cenakel en den tempel bijna niet. Konden zij zich gewilliger toonen? Deze genade wordt door eene krachtiger, hoewel nog gewone genade beloond, welke niemand geweigerd wordt; de genade van het gebed. Hunne gehoorzaamheid aan den geest van het gebed trekt over hen den geest van vurigheid en ijver, voorgesteld door de vurige tongen, die boven hunne hoofden komen zweven. Buitengewone genade, vrucht hunner getrouwheid aan de voorgaande.

Nu kunnen zij het vuur, dat hen verslindt, niet meer bedwingen. Zij spreken, zij verkondigen luide de grootheid van God, de zending, den dood, de verrijzenis des Zaligmakers. Bij de heilige woorden voegen zij heilige werken. Zij stichten de Kerk onder ongeloofelijke moeielijkheden, en hunne getrouwheid aan deze steeds toenemende genaden verkrijgt hun de genade, welke de kroon stelt op al de overige, die van voor Jezus-Christus te mogen lijden en sterven..., omdat zij dus aan de goddelijke inspraak gehoor gaven en tien dagen doorbrachten in afzondering, te midden der wereld, zijn zij mannen van gebed geworden; omdat zij het krachtig wapen van het gebed zoo wel wisten te gebruiken, zijn zij ijverige predikers geworden, machtig in woorden en werken. Hunne toewijding om Jezus-Christus te doen kennen en beminnen, heeft hun het geluk verdiend voor Hem te mogen sterven, en omdat zij op aarde de

eerste martelaars werden der strijdende Kerk, zijn zij in den hemel de glorievolle vorsten der zegevierende Kerk.

Ziedaar dus de gewone werking van den H. Geest in de heiliging der menschen. Hij regelt de vermeerdering en den overvloed zijner gaven, naar het gebruik, dat men van zijne eerste genaden maakt. Eerst is het een dauw, die dropsgewijze nedervalt, doch wordt zij dankbaar ontvangen en zorgvuldig bewaard, dan verandert zij in een weldadigen regen, welke vruchten voortbrengt van hechte deugd en hooge volmaaktheid. In het begin is het slechts een zachte ademtucht, die in een hart zoekt te dringen, doch zoo dit hart toegang geeft, wordt zij weldra een hevige wind, welke het hart geheel vervult. O mijn God, hoe wel toont Gij mij de oorzaak der onvruchtbaarheid uwer genade in mij. Reeds zoo menig jaar vierde ik het Pinksterfeest, en ik heb nog zoo weinig voortgang gemaakt op de wegen van den H. Geest. Zou ik nog zoo arm en ellendig zijn, indien ik zijne eerste gaven benuttigd had, en getrouw gehoor had gegeven aan zijne inspraken?

II PUNT. *Wat belet den H. Geest onze heiliging te bewerkstelligen?* Het ontbreekt ons aan opmerkzaamheid op de genaden, die Hij ons geeft en aan getrouwheid om ze op te volgen. Het geloof zegt ons, dat de minste inspraak van den H. Geest oneindig kostbaarder is dan de geheele wereld, omdat zij deel maakt van de bovennatuurlijke orde en de prijs is van het Bloed van Jezus-Christus.

Wij moeten, zegt een meester van het geestelijk leven, die aanhooren en ontvangen, gelijk het Woord

Gods, voortkomende uit zijne opperste wijsheid, oneindige goedheid, dat in ons de heerlijkste uitwerkselen kan teweeg brengen. Het Woord Gods trok de wereld uit het niet, omdat het in het niet geen weerstand vond; wat zou het niet in ons uitwerken, indien wij er steeds gehoor aan gaven. Het zou ons uit het zedelijk niet, doen overgaan tot de bovennatuurlijke deelneming aan Gods heiligheid, van den staat van genade tot deelneming aan zijne gelukzaligheid in den staat zijner glorie...

Hoe kunnen wij de dwaasheid hebben, de voorkeur boven Hem te geven aan eene beuzeling, een punt van eer, de ijdele achting der menschen, het genoegen van een oogenblik?... Betreurenswaardige begoocheling, welke, helaas, voor een groot getal eerst verdwijnt op het sterfbed! »Indien wij,» zegt dezelfde schrijver, »konden zien op welke wijze de goddelijke inspraken in onze harten ontvangen worden, dan zouden wij zien, dat zij, om zoo te zeggen, op derzelver oppervlakte blijven liggen. De weerstand, welken zij ontmoeten, belet hun eenigen indruk te maken, en hierdoor komt het, dat wij niet genoeg aan den geest geven en God niet dienen nit de volheid onzer harten.» Opmerkzaam en gewillig de inspraken van den H. Geest volgen, ziedaar het kort begrip der heiligheid, de wetenschap der zaligheid en volmaaktheid. Zijn eigen geest verloochenen, om slechts volgens den geest Gods te leven en te werken, ziedaar, zegt de H. Paulus, het kenmerk der kinderen Gods.

71ste OVERWEGING.*Pinksterdinsdag.*

DE GEEST VAN VERTROOSTING.

- I. Hoe troost ons de H. Geest?
- II. Wie troost Hij?

I PUNT. *Hoe troost ons de H. Geest?* Door de getuigenis, welke Hij ons geeft; door het vertrouwen, dat Hij ons inboezemt; door de berispingen zelfs, die Hij ons geeft.

1. Zonder te spreken van de getuigenis van een goed geweten, door de H. Schrift vergeleken bij een voortdurend feestmaal, hetgeen ook wel de vrucht is van den H. Geest, geeft Hij ons twee andere, welke zeer troostend zijn. Door de eerste verlicht Hij ons omtrent Jezus-Christus, door de tweede leert Hij ons wat wij zelven in Jezus-Christus zijn.

De Heer had tot zijne leerlingen gezegd: «Wanneer de Helper zal gekomen zijn, dien ik u van den Vader zal zenden, den geest der waarheid, die van den Vader uitgaat, die zal van mij getuigenis geven. (1) Inderdaad was de nederdaling van den H. Geest als eene nieuwe openbaring van Jezus-Christus en deszelfs geheimen. Hadden zij Hem vroeger gekend naar het vleesch, thans kenden zij Hem op eene onvergelykelijk volmaakter wijze. Zoo is het ook met ons gelegen. O welk een onderscheid ligt er tusschen het gewone geloof en dat geloof, dat bestraald is

(1) Jaa. 15 26.

door het licht van den H. Geest. Als eene religieuze ziel, door zijn licht bestraald, getreden is in die allerverhevenste wetenschap der liefde van Jezus-Christus, als zij om zoo te zeggen de lengte, de breedte, de hoogte en de diepte heeft gemeten van de liefde, waaraan Jezus-Christus haar zoovele blijken gaf, vindt zij daarin een onuitputbare bron van troost, omdat zij begrijpt dat hierin voor haar oneindige hulpmiddelen besloten liggen, in welken toestand zij zich moge bevinden, of zich ooit bevinden kunne.

De tweede getuigenis, welke de H. Geest ons geeft en welke onze harten niet minder moet verheugen, is dat wij kinderen Gods, en bijgevolg zijne erfgenamen, de broeders en mede-erfgenamen van Jezus-Christus zijn. Wij hebben den geest van aanneming ontvangen. In Hem durven wij tot God zeggen: Vader, Vader, terwijl wij Hem ons smeeken en onze verzuchtingen opdragen. Wanneer nu de religieuze ziel bedenkt, dat bij deze aanneming tot kinderen Gods zich nog die hemelsche roeping voegt, welke haar plaatst in den rang der Bruiden van Jezus-Christus, zal zij gemakkelijk alle vrees ver van zich kunnen verbannen, indien zij slechts volharden in die liefde, welke de Geest in onze harten heeft uitgestort. Zij rust in vrede op de borst van Jezus, haren Bruidegom, en in de armen van God, haren Vader.

2. Haar vertrouwen maakt haar geluk uit. De H. Geest, die om haar te vernederen en aan haarzelve te onthechten, haar de bedorvenheid harer natuur en hare onherstelbare geneigdheid tot zondigen toont, ontdekt haar ter zelfder tijd zoo duidelijk de

macht van God, zijne getrouwheid in zijne beloften, zijne goedheid, zijne teederheid voor hen, die Hem aanroepen en beminnen, dat haar levendig geloof, hare hoop reeds als tot werkelijkheid maakt. Het is de gave van wijsheid, welke de H. Bernardus noemt »de smaak voor hetgeen goed is.” Wanneer de wijsheid van boven, zegt hij, in de ziel getreden is, overmeestert zij de boosaardigheid en vervangt den lust tot het kwade, door dien tot het goede. Zij verstompt het gevoel van het vleesch, zuivert het verstand, geneest de wonden des harten en geeft aan die ziel eene volmaakte gezondheid, welke haar het goede doet smaken, alsook de wijsheid, welke van alle goederen het beste en zoetste is.”

3. De H. Geest troost ons zelfs door de berispingen, welke Hij ons geeft. Hij heeft, ter vorming en heiliging der Kerk, de zending de wereld te verlichten, omtrent de zonde, de rechtvaardigheid en het oordeel. Hij bestrijdt onophoudelijk in ons, tot de laatste overblijfselen van den geest der wereld, waar alles smet, onrecht en leugen is, Hij beklaagt zich aan ons over onze vrijwillige ongetrouwheden, welke zijne oneindige heiligheid kwetsen. *Arguet mundum de peccato*. Hij beklaagt zich over onze zoogenaamde goede werken, waarin zoo vele gebreken, dikwijls zulke laakbare bedoelingen sluipen: *De justitiâ*. Hij beklaagt zich over ons valsch oordeel. *de judicio*, in plaats van omtrent eene menigte zaken te denken gelijk Hij, oordeelen wij volgens de wereld; in plaats van ons te hechten aan de waarheid, voedt zich onze geest met ijdelheid.

Dit alles belet den H. Geest in ons zijn rijk te

vestigen, ons tot de volmaaktheid en het geluk, dat Hij ons voorbehoudt, te brengen. Zijn zijne klachten, zijne berispingen, geene bewijzen zijner liefde? Zouden wij liever hebben, dat Hij het stilzwijgen bewaarde? Dit is de vreeselijke straf, welke Hij geeft aan hen, van wie Hij begint zich terug te trekken. Goddelijke geest, oefen die nooit uit over mij. Ik zegen en erken uwe teederheid, zelfs in uwe schijnbare gestrengheid.

II PUNT. *Voor wie zijn de vertroostingën van den H. Geest?* Men vertroost slechts de bedroefden. Eene ziel, welke behagen vindt in hare ballingschap, daarin hare gelukzaligheid zoekt, en steeds bezorgd is om alles van zich te verwijderen wat haar hindert, zich te bezorgen wat haar vleit, moet niets van de wijsheid van boven verwachten. De troost van den H. Geest is gewoonlijk de belooning der edelmoedigheid, die zich opoffert voor Gods eer en dienst. De apostelen werden met roeden gegeeseld, omdat zij Jezus kloekmoedig verkondigden; hun hart wordt overstroomd met zulk eene vreugde, dat zij die niet kunnen bedwingen. De eerste christenen, omhelsden tegelijk met het geloof, het lijden en den dood, en de H. Lucas spreekt slechts van de vertroostingën, waarmede zij vervuld werden.

Onder de bezoeken van den H. Geest kan men er drie onderscheiden! Bezoek van medelijden om ons te genezen. Hij bestrijdt daarin de verblindings van onzen geest, de hardvochtigheid onzer ziel. Bezoek van beproeving, om ons te zuiveren. Hij wil in onze ziel wonen, doch ziet Hij die door de natuur geleid, dan verbergt Hij zich en doet ons het gewicht onzer

ellende gevoelen, om ons te dwingen tot Hem onzen toevlucht te nemen. Bezoek van vriendschap en teederheid, dat ons inniger met God vereenigt, ons kracht geeft om te lijden, niet slechts met geduld, doch met vreugde. De twee eerste dezer bezoeken, bereiden ons tot het derde.

Hoe meer teederheid en onderwerping wij ten opzichte van den H. Geest hebben, hoe beter wij gesteld zijn om den overvloed zijner vertroosting te ontvangen. Zeker genieten wij altijd zijne gaven, zoolang wij in staat van genade zijn, doch wij beletten derzelver werking door onze uitgestortheid, onze ongeregelde gehechtheid, onze talrijke ongetrouwheden. Wij weerstaan aan den H. Geest, wij bedroeven Hem, hoe zou Hij ons kunnen troosten? Zuiveren wij dan ons hart door waakzaamheid en versterving; het vuur der liefde zal in ons toenemen en weldra zullen wij ondervinden hoe zoet de Heer is.

A. M. D. G.

JNHOUD VAN HET DERDE DEEL.

Voorrede	3
--------------------	---

Eerste Afdeeling.

1 ^{ste}		Overweging. Eerste Zondag van den Advent.	
		Rechten van den religieus . .	5
2 ^{de}	»	2 ^e Zondag. Vertrouwen op God .	9
3 ^{de}	»	3 ^e » Geestelijke vreugde .	16
4 ^{de}	»	4 ^e » Leven v. Jezus en Maria	22
5 ^{de}	»	Kerstavond. Reis naar Bethlehem	26
6 ^{de}	»	Kerstdag. Geboorte v. Jezus-Chr.	30
7 ^{de}	»	De Herders bij de kribbe. . .	35
8 ^{ste}	»	Hetzelfde onderwerp	40
9 ^{de}	»	De besnijdenis	46
10 ^{de}	»	Driekoningendag.	51
11 ^{de}	»	Hetzelfde onderwerp	57
12 ^{de}	»	De Wijzen te Bethlehem . . .	62
13 ^{de}	»	Drie straffen door den weerstand aan de genade	67
14 ^{de}	»	1 ^e Zondagna Driekoningen. Doop- sel van Jezus	72
15 ^{de}	»	2 ^e Zondag. De H. Naam Jezus .	77
16 ^{de}	»	Geheim der zuivering van Maria	83
17 ^{de}	»	Hetzelfde onderwerp	89
18 ^{de}	»	De heilige grijsaard Simeon . .	94
19 ^{de}	»	Voorzegging van Simeon . . .	99
20 ^{ste}	»	30 Nov. Feest van den H. Andreas	104

21 ^{ste}	<i>Overweging.</i>	3 Dec. Feest v. d. H. Franc. Xav.	109
22 ^{ste}	»	8 » » der Onbevl. Ontv.	115
23 ^{ste}	»	Hetzelfde onderwerp.	121
24 ^{ste}	»	21 Dec. Feest v. d. H. Thomas.	126
25 ^{ste}	»	26 » H. Stephanus	131
26 ^{ste}	»	27 » H. Joannes Evangelist	137
27 ^{ste}	»	25 Jan. Bekeering v. d. H. Paulus	142
28 ^{ste}	»	29 » H. Franciscus v. Sales	147

Tweede Afdeeling.

29 ^{ste}	»	Zondag Septuages. Parabel der werklieden	155
30 ^{ste}	»	Zondag Sexagesima. De goede gedachte is een zaad	159
31 ^{ste}	»	Zondag Quinquagesima. Wee u, die nu lacht	163
32 ^{ste}	»	Maandag na Quinq. Het lijden en den dood van Jezus-Christ.	168
33 ^{ste}	»	Dinsdag na Quinq. De blinde bij Jericho	172
34 ^{ste}	»	Asschewoensdag. De goede reli- gieus bij het begin v. d. Vaste	177
35 ^{ste}	»	1 ^e Zondag in den Vaste. Jezus bekoord in de woestijn . . .	183
36 ^{ste}	»	2 ^e Zondag. Jezus op Thabor .	189
37 ^{ste}	»	3 ^e » Het Woord Gods .	193
38 ^{ste}	»	4 ^e » Vermenigvuldiging der Brooden	199
39 ^{ste}	»	Passiezondag. Het H. Misoffer	204
40 ^{ste}	»	De beide eerste doeleinden van dit Offer	210

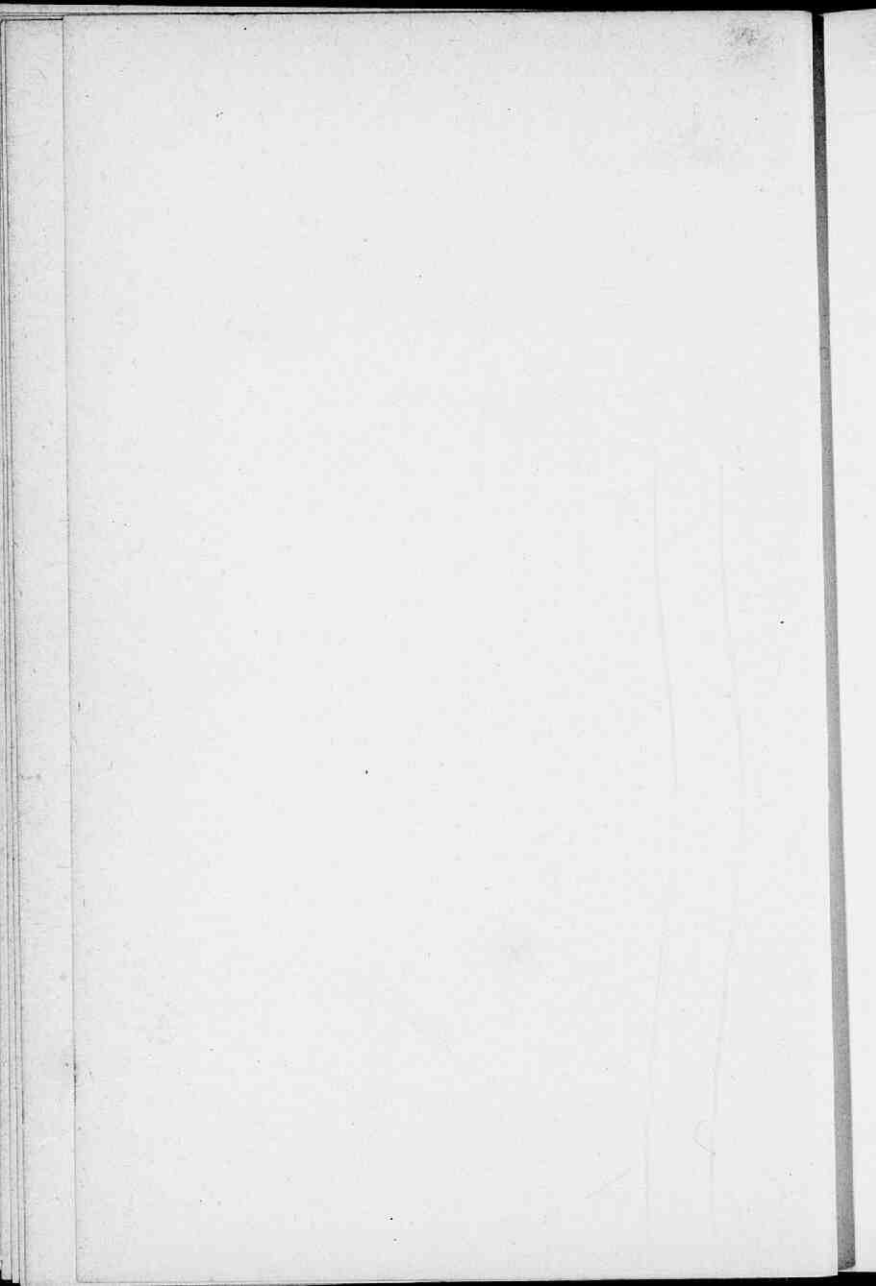
41 ^{ste}		<i>Overweging.</i> De beide laatste doeleinden van dit Offer	214
42 ^{ste}	»	Eerste manier om godvruchtig Mis te hooren	220
43 ^{ste}	»	Tweede manier	225
44 ^{ste}	»	Vrijdag in de Passieweek. Maria aan den voet van het kruis.	233
45 ^{ste}	»	Palmzondag. Jezus treedt zege- vierend Jeruzalem binnen	239
46 ^{ste}	»	Maandag in de goede week. Jezus treedt zegevierend Jeruzalem binnen	244
47 ^{ste}	»	Dinsdag. Jezus weent over Jeru- zalem	249
48 ^{ste}	»	Woensdag. Jezus wast de voeten zijner leerlingen	254
49 ^{ste}	»	Witte Donderdag. Instelling van het H. Sacrament	259
50 ^{ste}	»	Goede Vrijdag. Alles is volbracht	264
51 ^{ste}	»	Zaterdag. Jezus in het graf	269
52 ^{ste}	»	Paaschdag. Verrijzenis v. Jezus	273
53 ^{ste}	»	2 ^e » Glorie van Jezus in zijne verrijzenis	279

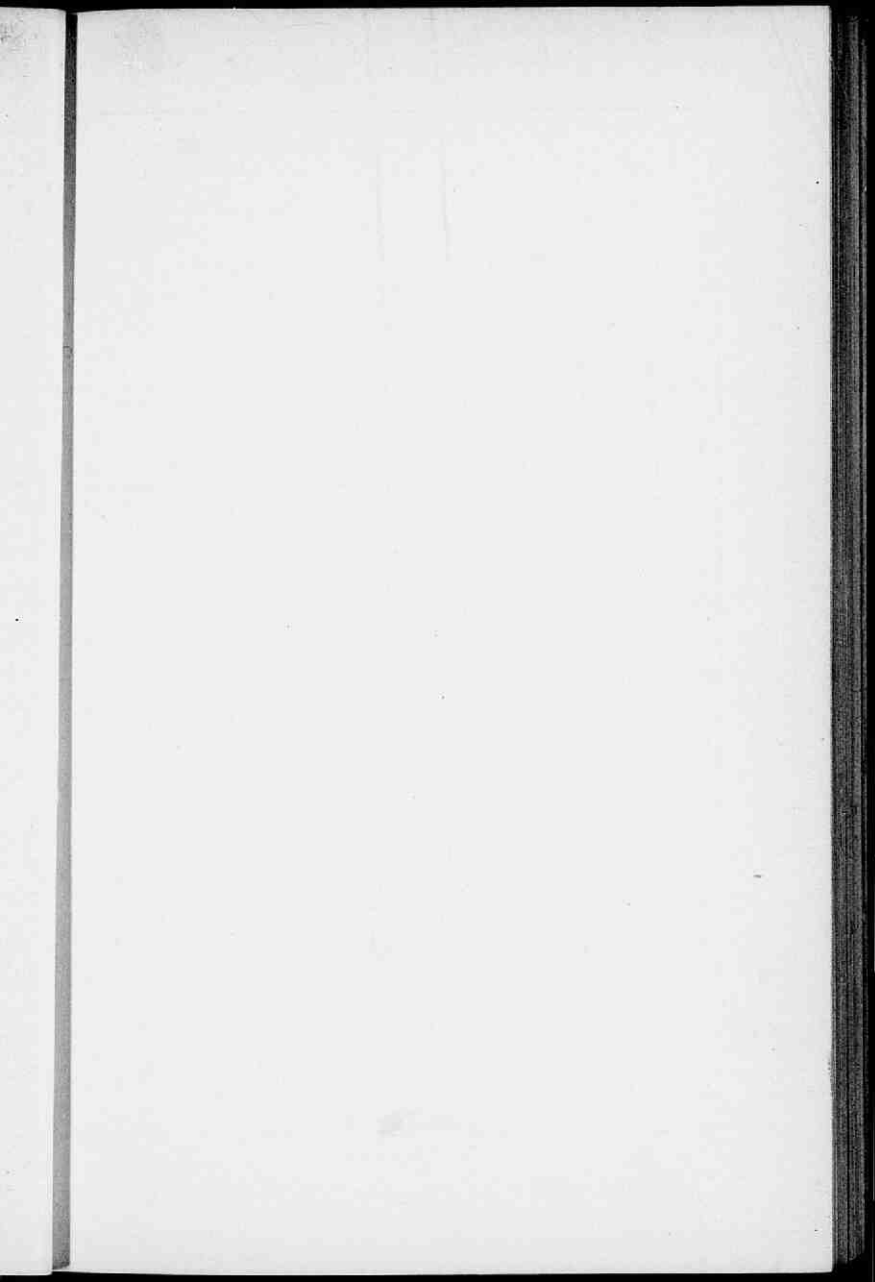
Derde Afdeeling.

54 ^{ste}	»	Magdalena bij het graf des Za- ligmakers	284
55 ^{ste}	»	Jezus verschijnt aan de leer- lingen van Emmaus	289
56 ^{ste}	»	Verschijsning van Jezus aan de vergaderde Apostelen	293

adz.
14
20
25
33
39
44
49
54
59
64
69
73
79
84
89
93

		Bladz.
57 ^{ste}	<i>Overweging.</i> Opstanding der dooden . . .	298
58 ^{ste}	» Het religieuze leven vergeleken met het leven van Jezus-Chr.	302
59 ^{ste}	» 1 ^e Zondag na Paschen. De voorwaarden van onzen vrede .	308
60 ^{ste}	» 2 ^e Zondag. Verschijning v. Jezus	312
61 ^{ste}	» 3 ^e Zondag. Bescherming van den H. Jozef.	318
62 ^{ste}	» 4 ^e Zondag. Laatste verschijning van Jezus.	324
63 ^{ste}	» 5 ^e Zondag. De kruisdagen. Het gebed	328
64 ^{ste}	» Hetzelfde onderwerp. . . .	333
65 ^{ste}	» De Hemelvaart van Jezus . .	338
66 ^{ste}	» Twee oorzaken van vreugde voor den religieus	342
67 ^{ste}	» De goede religieus bereidt zich tot het Pinksterfeest . . .	347
68 ^{ste}	» Gedrag van den goeden religieus in zijne voorbereiding tot het Pinksterfeest	352
69 ^{ste}	» Pinksteren	357
70 ^{ste}	» Pinkstermaandag. De geest van heiligmaking	363
71 ^{ste}	» Pinksterdinsdag. De geest van vertroosting	367

Wie zal den berg des Heeren be-
klimmen, of wie zal wonen in zijne
heilige plaats?